

STŘEDA, 3. PROSINCE 2008

PŘEDSEDAJÍCÍ: HANS-GERT PÖTTERING

Předseda

(Zasedání bylo zahájeno v 15:00)

1. Pokračování zasedání

Předseda. – Prohlašuji zasedání Evropského parlamentu přerušené ve čtvrtek 20. listopadu 2008 za obnovené.

2. Schválení zápisu z předchozího zasedání: viz zápis

3. Složení Parlamentu: viz zápis

4. Opravy (článek 204a jednacího řádu): viz zápis

5. Prohlášení předsednictví

Předseda. – Před týdnem, 26. listopadu, došlo k dramatické sérii koordinovaných teroristických útoků v Bombaji, v Indii. Podle indického ministerstva vnitra zahynulo v důsledku těchto hrozných útoků téměř 190 osob, z toho 22 cizinci. 200 osob bylo při těchto útocích zraněno a není dosud jisté, zdali mnozí z nich zůstanou naživu.

Jménem Evropského parlamentu bych chtěl vyjádřit pobouření nad tímto zvrhnutým útokem proti nevinným lidem a vyjádřit nejhlubší soustrast rodinám všech těch, kdo zahynuli.

Chtěl bych také ujistit ty, kdo byli při těchto útocích zraněni, a jejich rodiny o naší podpoře a o našem upřímném soucítění.

Evropský parlament bezvýhradně odsuzuje tyto teroristické útoky a vyjadřuje svou solidaritu s Indií, jejím lidem a orgány v tomto čase zármutku. Ve svých srdcích jsme dnes všichni Indové.

Terorismus je přímým útokem proti svobodě, lidským právům a demokracii. Terorismus je pokusem zničit naše hodnoty s použitím nevybíravého násilí – hodnoty, jež nás v Evropské unii a v našich členských státech sjednocují.

Dámy a pánové, víte, že právě v době těchto útoků pobývala v Bombaji delegace Výboru pro mezinárodní obchod Evropského parlamentu.

Plni zármutku nad těmito tragickými útoky, chtěli bychom nicméně vyjádřit radost a úlevu nad tím, že všichni účastníci této parlamentní delegace jsou živi a zdraví opět mezi námi, protože někteří členové delegace Evropského parlamentu byli ubytováni v hotelech postižených v době útoků a byli v bezprostředním nebezpečí smrti.

Vítejte všichni zpátky v Bruselu.

Dámy a pánové, zejména bych chtěl uvítat mezi námi: pana Ignasi Guardanse, který tuto delegaci vedl, pana Daniela Casparyho, pana Bélu Glattfeldera, pana Syeda Kamalla, pana Sajjada Karima, paní Eriku Mannovou, pana Jana Tadeusze Masiela a paní Miu De Vitsovou. Je skvělé, že jste všichni opět zde.

(Potlesk)

Jsem také rád, že jsou opět s námi tito zaměstnanci Evropského parlamentu, a stejně srdečně je zdravím: pan Alberto Rodas, pan Christopher Ford, pan Levente Csaszí a pan Vladymyr Dedobbeleer a členky politických skupin paní Arielle Roubyová a paní Barbara Melisová a také překladatelé pan Vincent Capet z Evropského parlamentu a dva překladatelé na volné noze, paní Karen Twidleová a pan Michael Hill.

(Potlesk)

Pro nás všechny je velkou úlevou, že jste celkově v pořádku, a doufám, že se brzy dokážete i psychicky zotavit z této hrozné zkušenosti.

Zvláštní dík a uznání chci vyjádřit lidem v Indii, kteří vám, nehlédě na nejistou místní situaci, poskytli ochranu a pomoc.

Děkuji také konzulátům členských států Evropské unie, jež plně v souladu s literou a duchem Evropské smlouvy prokázaly solidaritu a poskytly vám pomoc v nouzi.

Chtěl bych všem připomenout, že všichni občané Evropské unie, jejichž země původu nemá v daném místě někde zastoupení – jako v tomto případě v Bombaji –, mohou kontaktovat konzulát kteréhokoli jiného členského státu EU. Takové situace jsou pravým výrazem konkrétní solidarity mezi lidem Evropské unie.

(Potlesk)

Kolegové poslanci a poslankyně, dnes však naše myšlenky směřují především k obětem útoků v Indii a jejich rodinám. Jejich smrt a okolnosti, jež k ní vedly, jsou zločiny, které jsou nepřijatelné za každých okolností.

Terorismu – ať je páchan kdekoli a kýmkoli – je třeba čelit rozhodnými činy a solidaritou. Vyzýváme Evropskou unii, aby spolu s mezinárodním společenstvím bojovala proti terorismu v jakékoli podobě.

Přitom se řídíme zásadami právního státu. Boj proti terorismu je možné vést jen v souladu s hodnotami, jež hájíme.

*
* *

Právě jsem se dozvěděl hroznou zprávu, že před hodinou byl zavražděn 70letý podnikatel pan Ignacio Uría Mendizabal – údajně organizací ETA, zatím to není potvrzeno – ve španělském městě Azpeitia, v Baskicku.

Chci odsoudit tento teroristický útok a vyjádřit hluboký zármutek a upřímnou soustrast rodině a přátelům pana Uríi. Chci také vyjádřit solidaritu se španělským lidem, jejich orgány a demokratickými institucemi.

Chtěl bych vás požádat, abyste povstáním ze svých křesel uctili památku obětí v Bombaji a zavražděných občanů Evropské unie ve Španělsku a připomněli si zesnulé.

(Sněmovna povstala a držela minutu ticha.)

*
* *

Dámy a pánové, mnozí z vás v této době nosí malou červenou mašličku. Minulé pondělí, 1. prosince 2008, jsme si připomněli 20. Světový den AIDS.

Aids-HIV je hrozná nemoc, kterou se každých 24 hodin nakazí přibližně 7 000 osob na celém světě – aniž by o tom věděli. Nejvíce je postižena Afrika, kde jsou virem HIV nakaženy již 33 milionů osob.

Ale i v Evropě se denně lidé nakazí tímto virem. Podle oficiálních údajů vydaných Světovou zdravotnickou organizací (WHO) bylo v letech 1999–2006 v Evropě potvrzeno 800 000 nově nakažených – a z toho téměř 270 000 osob v členských státech Evropské unie.

Nejméně každá desátá nově nakažená osoba je ve věku do 25 let. Z toho jasně vyplývá, že je bezpodmínečně nutné zlepšit informovanost a preventivní kampaně a poskytování dobrovolných – a také anonymních – testů.

Musíme si dát politický závazek, že zvýšíme objem zdrojů vynakládaných na vedení boje proti této nemoci a přijmeme opatření ke včasnému rozpoznání, a tedy i k co nejvčasnější péči a léčení.

Jménem Evropského parlamentu bych chtěl výslovně požádat členské státy, aby přijaly opatření, jež zabrání jakékoli diskriminaci a stigmatizaci nakažených osob.

(Potlesk)

6. Předložení dokumentů: viz zápis

7. Otázky k ústnímu zodpovězení a písemná prohlášení (předložení): viz zápis

8. Texty smluv dodané Radou: viz zápis

9. Převody prostředků: viz zápis

10. Plán práce

Předseda. – Bylo rozdáno konečné znění návrhu pořadu jednání tohoto dílčího zasedání, který připravila Konference předsedů na svém zasedání ve čtvrtek 20. listopadu 2008 podle článků 130 a 131 jednacího řádu. Byly předloženy požadavky na následující změny v tomto návrhu:

Středa:

Konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice a Skupina Zelených/Evropské svobodné aliance navrhuji odložit hlasování o zprávě vypracované paní De Keyserovou a týkající se zapojení státu Izrael do programů Společenství, a také hlasování o návrhu usnesení ke stejnému tématu.

Francis Wurtz, *jménem skupiny GUE/NGL.* – (FR) Pane předsedo, náš požadavek je založen na zcela jasné skutečnosti, která je každému známa. Koncem května tohoto roku oficiální delegace našeho parlamentu, v níž měly zastoupení všechny politické skupiny, odcestovala do Izraele a navštívila palestinská území včetně Gazy.

Na základě toho, co zjistili na místě, přijali členové delegace na závěr této návštěvy jednomyslně prohlášení. V tomto prohlášení se mimo jiné uvádí:

, jménem skupiny GUE/NGL. – „Máme silný pocit, že bez jasných signálů dobré vůle, jež povedou ke hmatatelnému zlepšení místní situace, není ještě vhodný čas pro posílení vztahů EU–Izrael.“

, jménem skupiny GUE/NGL. – (FR) Od té doby jsme žádné takové výrazné signály nezaznamenali, právě naopak. Z tohoto důvodu se domníváme, že by bylo velmi špatným signálem, kdybychom dnes hlasovali pro přijetí doporučení, jež Rada předložila.

Moje skupina navrhuje toto hlasování odložit, dokud v izraelské politice a v místní situaci nebudou patrné tyto známé signály, jež naše parlamentní delegace jednomyslně požadovala před několika měsíci.

Daniel Cohn-Bendit, *jménem skupiny Verts/ALE.* – (DE) Pane předsedo, dámy a pánové, někdy musíme učinit velmi obtížná rozhodnutí. Myslím si, že spor, který v Evropě – v této sněmovně – vedeme o Izraeli a Palestině, je vždy velmi obtížný.

Když přijímáme rozhodnutí, musíme přece vycházet z určité vize. Bylo by neštěstím, kdyby tato sněmovna měla hlasovat proti návrhu na posílení vztahů mezi Izraelem a Evropským parlamentem. Opakuji, hlasovat proti němu by bylo neštěstím. Ale bylo by také neštěstím hlasovat pro tento návrh, když všichni víme, jak obtížná a delikátní je situace. Před 14 dny jsem pobýval v Izraeli a viděl jsem na vlastní oči, že Izraelci i Palestinci jsou skutečně v koncích. Bylo by neštěstím prohlubovat frustraci Izraelců tím, že řekneme ne. A bylo by stejně tak neštěstím prohlubovat frustraci Palestinců tím, že řekneme ano. Proto, máme-li rozum, hlasování odložíme. Protože musíme dál vést jednání, musíme konat. Někdy je rozumnější v klidu pokračovat v diskusi, než emotivně a ukvapeně přijmout rozhodnutí, jež povede k frustraci a zklame buď jednu, nebo druhou stranu.

My v Evropě máme funkci prostředníka, a musíme si tuto funkci zachovat. Z tohoto důvodu navrhuje, aby bylo toto hlasování odloženo. Někdy je rozumnější počkat.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, *jménem skupiny PPE-DE.* – (ES) Pane předsedo, musím v této souvislosti podotknout, že parlamentní Výbor pro zahraniční věci včetně zpravodajky paní De Keyserové většinou hlasů zprávu paní De Keyserové podpořil.

Jak jsme včera řekli izraelské ministryni zahraničí během jejího setkání s Výborem pro zahraniční věci, chápeme krajní znepokojení, jež tato sněmovna pocituje, pokud jde o pokoření a frustraci, jimž je vystaven lid Palestiny.

Avšak právě z tohoto důvodu se domníváme, že Parlament musí zaujmout stanovisko, pane předsedo, především přijetím usnesení. Mohu oznámit, že moje politická skupina bude změny navrhované levicí v zájmu navázání vztahů akceptovat. Nejde o to, pane Wurzi, posilovat vztahy s Izraelem, ale odhlasovat usnesení a souhlas, který Evropský parlament na základě pravomocí, jež mu udělují Smlouvy, musí vyslovit s jednáními vedenými Evropskou komisí a 27 členskými státy.

A proto, pane předsedo, se domníváme, že Evropský parlament musí zaujmout rozhodné stanovisko ve prospěch míru – míru na Blízkém východě – a musí vyslovit souhlas s dohodou o vědecké a technické spolupráci s Izraelem. Tento bod musí proto zůstat na pořadu jednání tohoto plenárního zasedání, jak o tom rozhodla samotná Konference předsedů politických skupin.

(Parlament návrh přijal.)

Čtvrtek:

- žádné změny

(Plán práce byl přijat)

11. Přivítání

Předseda. – Dámy a pánové, s velkým potěšením vás informuji, že na čestné tribuně zaujala místo skupina vysokých náboženských představitelů a osobností občanského života z Bulharska v čele s Jeho Eminencí metropolitou Dometianem z Vidinu. Naši hosté se účastní semináře o kulturní různorodosti v Evropě, který se koná 4. prosince zde v Evropském parlamentu. Co nejsrdečněji vás všechny vítám v Evropském parlamentu v posledním měsíci Evropského roku mezikulturního dialogu. Vítejte v Evropském parlamentu!

(Potlesk)

12. Příprava zasedání Evropské rady (11.–12. prosince 2008) (rozprava)

Předseda. – Dalšími body na programu jsou prohlášení Rady a Komise o přípravě zasedání Evropské rady ve dnech 11.–12. prosince 2008.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Pane předsedo, pane předsedo Komise, vážení poslanci, především bych se chtěl, pane předsedo, připojit k vašemu vyjádření soustrasti, pohnutí a solidarity obětem těchto barbarských činů v Bombaji, a indickému obyvatelstvu, které se také stalo obětí těchto tragédií.

Chtěl bych také říci, že poté, co jsme uvítali pana Guardanse, když přiletěl na letiště v Roissy, na evropské úrovni, musíme si všichni vzít ponaučení ze své spolupráce mezi různými konzuláty, a navazují na vaše slova, pane předsedo; musíme rozhodně zlepšit koordinaci v této oblasti na evropské úrovni, dokonce ještě před vznikem jediného diplomatického zastoupení.

A konečně bych se chtěl připojit k vyjádření soustrasti v souvislosti s obětí ve Španělsku a potvrdit jménem Rady solidaritu s našimi španělskými přáteli a se španělskými orgány.

Pane předsedo, pane předsedo Komise, vážení poslanci, nadcházející zasedání Evropské rady 11. a 12. prosince – omlouvám se, nezmínil jsem se o místopředsedkyni Evropské komise paní Wallströmové – je nesmírně důležité. Jeho program je velmi obsáhlý: budoucnost Lisabonské smlouvy, odpověď Evropy na mezinárodní hospodářskou a finanční situaci, boj proti změně klimatu a energetický balíček, to vše má být projednáno.

Pokud jde o Lisabonskou smlouvu, jsme v kontaktu s Komisí a s našimi irskými přáteli. V posledních několika dnech se uskutečnila nadstranická jednání v Irsku, kterých jste se, pane předsedo, zúčastnil i vy jako představitel Evropského parlamentu. Byl jste v této záležitosti také interpelován v irském parlamentu. Domnívám se, že práce této skupiny vede ke třem závěrům:

Za prvé, že poslanci irského parlamentu soudí, že rizika pro Irsko jsou v Evropské unii opomíjena a že v krátkodobém a střednědobém výhledu proto Irsko utrpí.

Druhým prvkem je to, že úplné a komplexní zapojení Irska do Evropské unie zůstává podle jejich názoru zcela žádoucí.

A konečně třetím prvkem je to, že Irsko musí navrhnout řešení, jež mu umožní zůstat v srdci evropského projektu a jež zároveň bude reagovat na obavy vyjádřené při referendu 12. června.

Jak víte, irská vláda dosud oficiálně nezaujala postoj, kterým by naznačila, zda tato doporučení přijme nebo ne a zda si přeje či nepřeje je realizovat, a jakým způsobem. Byli jsme v kontaktu, a do konce tohoto týdne dojde k dalšímu kontaktu s předsednictvím Rady, mezi předsedou vlády Cohenem a prezidentem Sarkozym.

Jistě chápete, že nemohu hovořit za irské orgány. Avšak pokud se týká předsednictví Rady, všichni velmi chceme pomoci našim irským přátelům, chceme pochopit jejich případné požadavky v různých oblastech, chceme zjistit, jaké právní záruky potřebují, samozřejmě při respektování a zohlednění toho, že dvacet pět parlamentů tuto smlouvu již ratifikovalo, že dvacátou šestou ratifikaci očekáváme počátkem roku 2009 a že chceme vyslat jasný a pozitivní signál o reálnosti vstupu Lisabonské smlouvy v platnost. To je celá podstata cestovní mapy, kterou navrhne a o které budeme jednat na tomto zasedání Evropské rady.

Pokud jde o hospodářskou a finanční situaci, o té jsme již v této sněmovně mnohokrát diskutovali. Chtěl bych proto zopakovat hlavní momenty, neboť Evropa je hospodářským poklesem těžce zasažena. Za této mimořádné situace musíme ukázat, že jsme schopni reagovat. Musíme projevit jednotu, stejnou schopnost rozhodování, jakou jsme ukázali letos v říjnu, když jsme museli najít koordinovanou odpověď na hrozbu zhroutení celého finančního sektoru. V tomto duchu bude předsednictví směřovat práci Rady 11. a 12. prosince.

Předseda Komise pan Barroso to vyjádří lépe než já, Komise přijala 26. listopadu návrhy k plánu evropské obnovy; v pondělí je posoudila Rada ve složení pro konkurenceschopnost a Rada ve složení pro hospodářské a finanční záležitosti. Jedná se o koordinovanou evropskou odpověď na hospodářskou krizi, jež nás vybavuje nástroji Společenství a umožňuje členským státům přijímat opatření, jež nejlépe vyhovují jejich situaci, v úzké vzájemné koordinaci a při respektování určitých zásad.

Chtěl bych říci, že pokud jde o předsednictví Rady, jsou návrhy Komise krok správným směrem. Musíme se pokusit uvolnit mezní finanční prostředky z rozpočtu Společenství všude tam, kde jsou k dispozici, ať už jde o Evropský sociální fond, Fond pro přizpůsobení se globalizaci a strukturální fondy. Musíme také, jak to navrhuje Komise, více využívat prostředků Evropské investiční banky a spoléháme na vaše parlamenty, že v odpověď na tuto krizi se plně zapojí do mobilizace institucí Společenství.

Je hlavně povinností členských států, aby nasadily veškeré prostředky, jež mají k dispozici, na podporu hospodářské aktivity v příštím roce s přihlédnutím k předpovědím Komise a dalších institucí. Komise navrhuje spojit úsilí – to, co lze udělat na úrovni Společenství, a to, co dělají členské státy, v celkové výši až 200 miliard EUR, to znamená, 1,5 % HDP Společenství. Víím, že pokud jde o tyto částky, existují některé obavy. Jako předsednictví máme za to, že úsilí navrhované Komisí reaguje na problémy, jimž musíme čelit, a dává potřebný podnět.

Jsme si dobře vědomi toho, že orgány Společenství nemohou zaručit vše, neboť jejich nástroje jsou omezené, zejména pokud jde o rozpočet a zvláště vzhledem k přiděleným prostředkům, a že ne vše lze provést na úrovni Společenství. Tyto orgány však musí zaručit, že opatření na obnovu přijímaná v jednotlivých státech budou konzistentní a koordinovaná, což umožní dosáhnout co největšího celkového efektu z hlediska hospodářské obnovy Unie.

Spolu s Komisí se domníváme, že potřebujeme cílená, odvětvová a přechodná podpůrná opatření. Tato opatření musí být slučitelná s dlouhodobými prioritami Unie a s Lisabonskou strategií a musí být provedena rychle. Domníváme se, že prioritně se musíme zaměřit na evropskou průmyslovou základnu a zejména na nosná odvětví, jako je automobilový průmysl, který, jak víte, je hospodářským oslabením velmi vážně postižen. V součinnosti s Evropskou investiční bankou by členským státům mělo být umožněno poskytnout pomoc svým výrobcům tak, aby se podpořilo úsilí o rozvoj nových technologií, zejména čistých aut.

Musíme také, jak bylo poukázáno na Radě ve složení pro konkurenceschopnost, získat větší manévrovací prostor pro podporu malých a středních podniků, jež jsou touto krizí zvláště nepříznivě postiženy a vzhledem k stávající situaci v evropském finančnictví jsou nyní zejména ohroženy úvěrovými restrikcemi. Na nadcházejícím zasedání Rady 11. a 12. prosince chceme usilovat o co nejambicióznější celkový plán.

Pokud jde o klimatický a energetický balíček, budeme o něm, pane předsedo, diskutovat v této sněmovně zítra. Jménem Rady bych chtěl ještě jednou poděkovat Parlamentu za jeho mimořádně konstruktivní přístup v dialogu, který vedeme o klimatickém a energetickém balíčku. Naším cílem je a zůstává dosáhnout jeho odsouhlasení v prvním čtení ještě do konce tohoto měsíce. Z pohledu francouzského předsednictví se nejedná o jakýsi malicherný projekt, ani nejde o to, připsat ještě jeden bod na výsledkovou tabuli předsednictví. O

to přece nejde. Jde o to, že Evropa, opakují, musí být připravena dodržet mezinárodní časové termíny s ohledem na časový plán roku 2009 a musí být připravena přijmout žádoucí iniciativy na konferenci v Poznani, jež byla právě zahájena, a v listopadu příštího roku v Kodani.

Vaši zpravodajové si to velmi dobře uvědomují. Došlo k mnoha důležitým kontaktům mezi vaší sněmovnou a panem Barloem s cílem úspěšně završit tato jednání. Co chceme? Cíle předsednictví jsou jasné: balíček navrhaný Komisí vytyčuje cíle a je konzistentní. Tyto cíle a tato konzistence musí být uchovány. Nesmíme se odchýlit od původního odůvodnění, jež navrhla Evropská komise.

Musíme začlenit dvě složky: první spočívá v tom, abychom byli dostatečně flexibilní vůči zemím, které vzhledem ke své zeměpisné poloze a hospodářskému rozvoji musí vyvinout úsilí v oblasti snížení emisí skleníkových plynů, a zde mám na mysli zejména naše přátele ze střední a východní Evropy; podstatou druhé složky je, abychom v podmínkách hospodářské krize našli nezbytnou flexibilitu pro průmyslová odvětví, jež jsou nejvíce postižena těmito problémy v oblasti energetické spotřeby. To jsou směry, v nichž velmi úzce spolupracujeme s Komisí a s jinými členskými státy, a musíme být všichni jednotni, abychom dosáhli konkrétních výsledků a mohli tento balíček přijmout ještě do konce tohoto roku.

Takže, pane předsedo, pane Barroso, vážení poslanci, toto zasedání Rady je mimořádně důležité. Evropa dnes stojí na rozcestí v několika oblastech, a sice v institucionální, hospodářské a v energetické oblasti. Bude to obtížné zasedání Rady. Musí se vyrovnat se situací v Evropské unii. To je důvod, proč Rada, Komise i Parlament, my všichni musíme učinit absolutně vše, co je v našich silách, abychom těchto různých cílů úspěšně dosáhli. Jsme si však samozřejmě vědomi obtížnosti tohoto úkolu.

José Manuel Barroso, předseda Komise. – (FR) Pane předsedo, pane Jouyete, vážení poslanci, za prvé bych se chtěl připojit, pane Pötteringu, ke všemu, co jste řekl v souvislosti s tragédií v Bombaji, a chci také říci, že sdílím vaše pocity, pokud jde o potřebu ducha solidarity v Evropě a o ducha toho, co musí být pravým evropským občanstvím, které je třeba převést do praxe.

Myslím si, že se všichni dokážeme z těchto událostí poučit a dokážeme prokázat realitu těchto vznešených myšlenek evropského občanství a solidarity.

Pane předsedo, vážení poslanci, v několika posledních měsících musela Evropská unie čelit řadě velkých výzev: konfliktu v Gruzii, bezprecedentní finanční krizi a neočekávané recesi.

Evropská unie doposud tyto mimořádné události správně vyhodnocovala a, jsem o tom absolutně přesvědčen, vedla si chvályhodně. Díky sdílené odpovědnosti a úzké spolupráci našich tří institucí a, musím dodat, díky energii a umění francouzského předsednictví se jasně prokázala užitečnost a důležitost evropské dimenze. Ukázali jsme Evropanům jmenovitě a světu obecně, že Evropská unie je na výši tohoto úkolu: je schopna poskytnout rychlou a koordinovanou odpověď a je připravena spolupracovat se svými partnery na světové scéně.

Ale budme k sobě zcela otevření a upřímní: hlavní práce nás v nejbližších týdnech teprve čeká. Protože stojíme před množstvím výzev, zejména před třemi velkými výzvami, s nimiž se můžeme vyrovnat jediné tehdy, jestliže tři hlavní evropské instituce – Parlament, Rada a Komise – budou i nadále navzájem spolupracovat a plnit každá svou úlohu při prosazování našich společných cílů: v první řadě přijímat rozhodná opatření, jež musí být okamžitě realizována, aby Evropa vstoupila na cestu hospodářské obnovy a aby byla poskytnuta odpověď na krizi v reálné ekonomice; za druhé, ukázat, že Evropa se vybavuje zdroji, aby se stala vedoucí světovou ekonomikou s nízkou spotřebou uhlíku, a že dokážeme udržet svou pozici vedoucí světové síly v boji proti změně klimatu; a za třetí, vytyčit cestovní mapu pro realizaci Lisabonské smlouvy.

Jsem si jist, že bych mohl zmínit mnoho dalších oblastí, například oblast vnějších vztahů, kde bych chtěl říci, že my v Komisi jsme dnes hrdi na to, že jsme přijali komuniké, ve kterém jsou stanoveny velmi ambiciózní cíle pro politiku skutečného východního partnerství, ale čas je krátký, a proto se nyní soustředím na tyto tři výzvy, které považuji za největší výzvy pro prosincové zasedání Evropské rady.

Především se podívejme na plán evropské hospodářské obnovy. Při diskusích, jež proběhly před říjnovým zasedáním Evropské rady, měly problémy dominový efekt a finanční krize se již šířila do reálné ekonomiky.

O týden později, v komuniké, jež jsme schválili, navrhla Komise politický akční program na evropské úrovni. Řekli jsme, že potřebujeme hospodářskou odpověď na finanční krizi a že tato odpověď musí být koordinovaná. Pro tento politický program byl získán široký konsensus, byl schválen na posledním neformálním zasedání Evropské rady a na dílčím zasedání Parlamentu, jež se konalo v minulém měsíci. Avšak tento politický program vyústil i v globální strategii, jež byla definována na summitu G20, kde posloužil jako základ pro

diskusi. A konečně, přístup doporučený v tomto referenčním politickém programu byl přijat členskými státy, když definovaly své vlastní akční postupy.

Plán evropské hospodářské obnovy, který jsem představil minulý týden, nabízí podrobné způsoby jeho realizace a současně povznesl tuto koordinaci na novou, ambiciózní úroveň.

Chci ocenit velkou podporu, jež tomuto plánu obnovy poskytl Parlament formou diskusí v parlamentním výboru a na dílčím plenárním zasedání, a zejména diskusi, kterou jsem měl s účastníky Konference předsedů, a chtěl bych poděkovat předsedovi Parlamentu a předsedům různých skupin za jejich příspěvky, jež tuto diskusi umožnily. Provádění tohoto plánu musí probíhat za stejného trvalého dialogu jako jeho příprava.

Tím, že jsme navrhli investovat 200 miliard EUR do rychlého nastartování našeho hospodářství, náš plán obnovy, jenž obsahuje deset podrobně rozvedených priorit, ukazuje stupeň společného postupu, který na evropské úrovni nemá obdoby. Výzva byla obrovská, a stejně tak i riziko neúspěchu, neboť bylo nutné vypracovat ambiciózní plán v rozsahu odpovídajícím potřebám. Tento plán není založen na nejmenším společném jmenovateli, ale neignoruje ani velmi rozdílnou rozpočtovou a hospodářskou situaci v jednotlivých členských státech, byť všechny členské státy jsou součástí společného trhu a většina má společnou měnu. Musíme proto přiznat, že to není úkol jednoduchý, že z intelektuálního a očividně i z politického hlediska je skutečně dost obtížné najít ekonomickou odpověď pro 27 zemí s tak rozdílnou výchozí situací.

Proto jsme nedefinovali jeden plán, který by byl vhodný pro všechny, ale plán koordinovaný, postavený na nástrojích, které v Evropě máme již k dispozici, na Paktu o stabilitě a růstu a na Lisabonské strategii pro růst a zaměstnanost, avšak při definování společných cílů, jež mají být koordinovaně plněny v zájmu hospodářské obnovy.

Tento plán musí být nyní uveden do života. Zásada koordinace nesmí převažovat jen v době sjednávání dohod, ale i během jejich naplňování, neboť cena nečinnosti je nepříjemně vysoká. Můžeme se o tom sami přesvědčit: pracovní místa mizí s každým dnem. Nemůžeme čekat, až se recese ještě zhorší a prohloubí se ve vážnou depresi.

Myslím si, že všichni můžeme vidět změnu v přístupu, byť tato změna v přístupu zatím ještě nebyla plně převedena do konkrétních rozhodnutí. Každý si je velmi dobře vědom toho, že nyní se nejedná o běžný pokles hospodářské aktivity. Jsme ve zcela jiné situaci, která není běžným poklesem hospodářské aktivity; nacházíme se, opakuji, v mimořádné situaci, a nyní nastal čas konat.

Každá instituce musí plnit své povinnosti. Komise je splnila tím, že předložila tento plán, a bude je plnit i nadále, aby zajistila jeho provádění. Spoléhám na bdělost Parlamentu, že bude každé z institucí její povinnosti připomínat. Tento plán obnovy poskytuje nezbytný politický rámec pro rozhodný a ambiciózní postup. Domnívám se, že je současně i ambiciózní, i realistický; přicházejí s ambiciózními návrhy, které nemají šanci na schválení, nemá smysl. Zároveň však tuto ambicióznost musíme zachovat.

Tento plán ukazuje, že díky hlavním zásadám vytyčeným v Paktu o stabilitě a růstu a v Lisabonské strategii jsme schopni předložit skutečně evropské řešení.

To je velká příležitost, které se Evropa musí chopit. Domnívám se, že pro Evropu je to skutečná zkouška. Nejen test její hospodářské reakce, který je sám o sobě dost náročný, ale i test samotné ideje Evropy. Jaká je naše idea Evropy? Chceme, anebo nechceme mít evropské odpovědi na evropské a celosvětové hospodářské problémy?

Evropa, jednotná ve svých činech, může ukázat, že je schopna: zajistit nezbytnou koordinaci, aby každý mohl nasadit do boje všechny své síly; poskytnout požadovaný rozpočtový stimul v předem stanoveném rozsahu, což zaručí reálný výsledek, a přitom zajistit střednědobou a dlouhodobou udržitelnost úrovně výdajů z veřejných rozpočtů; zajistit rozumné využití krátkodobých nástrojů pro zvýšení dlouhodobé konkurenceschopnosti, přičemž se zabijí dvě mouchy jednou ranou: tato stimulace musí v krátkodobém výhledu omezit dopad krize na domácnosti, pracovníky a podniky, zároveň musí ve střednědobém a krátkodobém výhledu usnadnit přechod k energeticky méně náročné ekonomice a přitom ještě podpořit reformu evropské konkurenceschopnosti; musí zajistit, že veškerá naše činnost bude vycházet z kategorických imperativů solidarity a sociální spravedlnosti, jež se v této krizové době musí přednostně zaměřit na nejzranitelnější subjekty.

Proto jsme stanovili tři jasné priority, tři základní kameny této strategie, jejichž společným základem a prioritou jsou potřeby nejzranitelnějších sektorů společnosti.

Dnes není vhodný čas k tomu, abychom se ve svém postupu omezili na národní úroveň. V tom si musíme udělat zcela jasno. To je zpráva, kterou bych chtěl vyslat Evropské radě, a vím, že se mohu spolehnout na Parlament, že se k této zprávě připojí. Pouze řešení na evropské úrovni bude mít rozsah, který je nezbytný k prosazení změny ve prospěch všech.

Podpora Parlamentu je zcela nezbytná. Chtěl bych vás proto požádat, abyste se novými návrhy zabývali, urychlili postupy a provedli změny v evropském rozpočtovém rámci. I v tom musíme mít jasno. Myslím si, že by bylo zcela absurdní, kdybychom nyní žádali členské státy, aby vyvinuly zvýšené úsilí, pokud jde o jejich rozpočty a navýšení rozpočtových výdajů, aniž bychom byli na evropské úrovni schopni využít všech prostředků, jež máme k dispozici v rozpočtu Společenství.

Komise tedy, jak se domnívám, přišla s dobrým návrhem, když řekla, že by měly být využity všechny nerealizované finanční prostředky na podporu určitých programů a podniknutí určitých evropských opatření, ať už půjde o vnitřní propojení, inovace, energie šetrné ke klimatu nebo o politiku hospodářské obnovy, ve které je ve střednědobém výhledu také obsažen velký potenciál. Domnívám se, že to je to naprosté minimum, které je třeba udělat.

Především vás však vyzývám, abyste vysvětlili našim spoluobčanům, jak Evropská unie poskytuje ochranu, ne že by konala jménem států, ale právě naopak, zvýšením účinnosti opatření podnikaných státy, spojením našeho úsilí o povzbuzení poptávky a obnovení důvěry ve prospěch všech našich občanů.

, předseda Komise. –Druhým bodem na pořadu jednání Evropské rady je změna klimatu. Víím, kolik času a pozornosti věnoval tento parlament balíčku boje proti změně klimatu a energetiky. Ukázali jste, že je to skutečně jeden z hlavních politických, hospodářských a „civilizačních“ projektů naší doby. Ohlédneme-li se zpět na to, co bude historickým rozhodnutím, uvidíme, že vaše podpora tohoto cíle a váš příspěvek k tomu, jak by měl být dosažen, se ukáží jako nedocenitelné.

Dnes je to téměř rok, co Komise předložila své návrhy. Za tuto dobu jsme byli svědky velkého hospodářského poklesu. V období intenzivního tlaku jsme slyšeli pochopitelné obavy ze strany průmyslu.

Úsilí o dosažení ústředního cíle však zůstalo neměnné: splnit do roku 2020 cíle 20/20/20; ukázat v příštím roce v Kodani cestu ke globální dohodě; a dokázat, že to myslíme vážně a že když o těchto otázkách diskutujeme, jde nám o uzavření dohody.

Samozřejmě, zbývá ještě odvést mnoho práce, než Rada a Parlament dosáhnou konečné dohody. Tak je to správné! Jsou to mimořádně důležitá rozhodnutí, jež se dotýkají života každého Evropana. Zaslouží si, abychom je brali vážně. Musíme to udělat jaksepatří.

Zasedání Evropské rady, které se bude konat příští týden, bude klíčem k dosažení dohody hlav států a předsedů vlád 27. Avšak jakkoli je dohoda v rámci 27 nezbytným předpokladem pro širší dohodu, sama o sobě nestačí. Věřte mi, nikdo neví lépe než Komise, jak rozhodující úlohu sehrává Parlament jako spoluvůrce právních předpisů. Prokázali jste znovu a znovu, že váš příspěvek je nepostradatelný, nejen kvůli demokratické legitimě evropských právních předpisů, ale také z hlediska jejich účinnosti.

Vaše práce při budování širokého konsensu napříč stranami a přes hranice jednotlivých států k základním právním předpisům je nesmírně důležitá. Budeme potřebovat, abyste se této úlohy zhostili i v případě klimatického a energetického balíčku. Mnohé již bylo dosaženo během nedávných trialogů. Pevně věřím, že společně dokážeme projít i zbytek této cesty. Skutečně se domnívám, že můžeme, a měli bychom na zasedání Evropské rady dosáhnout dohody – a vítám úsilí neúnavně pracujícího francouzského předsednictví Rady, s nímž Komise aktivně spolupracuje. Proto navrhuji, abychom bezprostředně po zasedání Evropské rady navázali na jeho výsledek v trialozích s Evropským parlamentem, jejichž cílem bude překonat zbývající rozdílné postoje a přetavit politickou dohodu v text právních předpisů.

Jsem přesvědčen, že budeme schopni tuto práci v krátkém čase dokončit a ukážeme, že boj se změnou klimatu, za energetickou bezpečnost a hospodářský růst může a musí být veden v duchu vzájemné podpory. To je nejlepší poselství, jaké můžeme vyslat před evropskými volbami, ale i před nástupem příštího prezidenta Spojených států do jeho úřadu a s ohledem na Kodaň. Slibuji, že Evropská komise bude neúnavně pracovat spolu s vámi, aby to bylo umožněno.

A konečně, nepochybně se najdou tací, kdo budou argumentovat tím, že jednat o Lisabonské smlouvě je za současné situace odváděním pozornosti. Budou se mylit. Evropská unie dnes víc než kdy předtím osvědčuje svůj zásadní význam pro podporu hospodářského a sociálního blahobytu svých občanů. Dát jí nástroje

k tomu, aby mohla tento úkol plnit efektivněji, demokratičtěji, to není odvádění pozornosti. Je to naprosto zásadní. Krize, jímž jsme vystaveni, tuto potřebu jen potvrzuje.

Domnívám se, že Evropská unie projevila velkou zralost, když v reakci na irské „ne“ tento výsledek respektovala a poskytla irským orgánům čas na strávení a analýzu, čas na nalezení východiska z této situace.

A především Evropa prokázala své odhodlání dál usilovat o tuto cenu v podobě nové Smlouvy. Členské státy pokračovaly v ratifikaci. Komise, stejně jako Parlament, tuto smlouvu dál prosazovala. A pracovali jsme společně s Irskem – ne proti němu –, abychom našli správnou cestu vpřed.

Uvedení této smlouvy v platnost zůstává naším naléhavým úkolem. I nadále musí být respektováno rozhodnutí parlamentů 25 zemí, které ji ratifikovaly. A musí být prvořadým cílem Evropské rady, aby vytyčila věrohodnou cestu vpřed, jež umožní Irsku, aby smlouvu také ratifikovalo. Do konce příštího týdne musíme mít cestovní mapu, která nás vyvede ven z této slepé uličky.

Rok 2008 se zapíše do učebnic dějepisu jako rok, kdy Evropská unie musela čelit jedněm ze svých nejobtížnějších zkoušek. Ale věřím, že také jako rok, kdy projevila dostatek odhodlání, dostatek rozhodnosti a dostatek smělosti, aby se s touto výzvou vyrovnala. Využijme několika příštích týdnů k tomu, abychom své budoucnosti zanechali odkaz silnější, ambicióznější Evropské unie.

(Potlesk)

Joseph Daul, jménem skupiny PPE-DE. – (FR) Pane předsedo, pane Jouyete, pane předsedo Komise, dámy a pánové, zasedání Evropské rady příští týden hlavně posoudí odpověď na nynější hospodářskou krizi, a chtěl bych především ocenit práci Evropské komise. Od vypuknutí finanční krize předložila množství dokumentů zaměřených na reformu globálních finančních struktur. Plán obnovy předložený v minulém týdnu, který vítáme, navazuje na všechna tato opatření a je vhodným nástrojem, jak reagovat na naše nynější potíže.

Stejně jako Komise si myslíme, že plány obnovy musí být provedeny co nejrychleji, a stejně jako Komise si myslíme, že klíčem k úspěchu je koordinace těchto opatření obnovy. Hospodářství a sociální soudržnost v našich zemích mají absolutní prioritu. Kromě toho, abychom vyřešili své dlouhodobé problémy, musíme projevit odhodlání a odpovědný přístup. Návrhy Komise zaměřené na současné využití všech politických pák, jež máme k dispozici na evropské úrovni i na úrovni členských států, pro boj s touto krizí, představují výborný přístup.

Naši prioritou musí být učinit vše, co je v našich silách, abychom zabránili sestupné spirále přerůst v recesi. Musíme obnovit důvěru spotřebitelů, protože jen to může rychle změnit situaci. Velice mne mrzí, že některé politické skupiny tento přístup nesdílejí a chtějí využít krize a získat politickou výhodu. Cílem pravého středu, naším cílem není chrlit hesla, ale obnovit stabilitu, růst a zaměstnanost, a tečka.

Naším cílem také je ukázat Evropanům, co se musí uhájit za každou cenu: náš model sociální tržní ekonomiky, který nám závidí celý svět a za který musíme bojovat, protože jen ten může zajistit a zaručit naši sociální soudržnost. Kdybych byl kapitalistou, všichni by to věděli!

V krizové situaci, jež vyžaduje naléhavá, realistická a pragmatická opatření, dávají někteří lidé přednost obviňování opozice, aby zakryli vlastní hříchy. Velmi dobře si uvědomujeme vážnost této krize, ale uvědomujeme si také svou povinnost konat na základě svých hodnot a svých pragmatických způsobů vedení záležitostí, nalézt správnou rovnováhu mezi krátkodobým a dlouhodobým.

Opatření, vynucená v důsledku našich nynějších problémů, nesmí ohrozit naši budoucnost. Z tohoto důvodu podporujeme přístup Komise, jež svá opatření situuje do rámce Lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost. Tato strategie je totiž nejlepší zárukou zachování našeho sociálního modelu; každá jiná strategie by byla nezodpovědná. Přijetí opatření obnovy však neznamená, že členské státy mohou rezignovat na strukturální reformy nezbytné pro přizpůsobení jejich ekonomik.

Dámy a pánové, zasedání Evropské rady bude také věnovat velkou pozornost klimatickému a energetickému balíčku. Jednání o většině dokumentů v tomto balíčku dál pokračují a vyzývám všechny, kdo jsou do nich zapojeni, aby učinili vše, co bude v jejich silách pro dosažení uspokojivé dohody.

Globální oteplování je faktem, který nezmění ani finanční krize, ani nynější hospodářská krize. Evropská unie musí ukázat svým světovým partnerům cestu tím, že zaujme zodpovědný politický postoj odpovídající stávající situaci. Její boj proti změně klimatu však musí pokračovat.

To, že byl dosažen pokrok u jednoho dokumentu v klimatickém a energetickém balíčku, je velmi pozitivní znamení a důkaz toho, že existuje skutečné přání pohnout se s těmito texty dopředu, což vítám. Oceňuji nasazení francouzského předsednictví, jež nelitovalo úsilí v zájmu dosažení dohody. Chtěl bych také vyjádřit přání, aby naši irští přátelé navrhli Evropské radě cestovní mapu, která bude realistická a přitom ambiciózní, a předložili časový harmonogram, jak se dostat z této institucionální slepé uličky.

Tato krize nám ještě jednou ukazuje: Evropa musí být schopna přijímat rozhodnutí efektivněji a demokratičtěji. A konečně, chtěl bych poděkovat Komisi za projekt východního partnerství, který hodlá Radě předložit.

Předseda. – Kdybych nyní řekl, že jdete vždy příkladem, mohlo by to být vykládáno jako zaujatost.

Poul Nyrup Rasmussen, jménem skupiny PSE. – Pane předsedo, v Evropě máme dnes 17 milionů nezaměstnaných. Pokud něco neuděláme, do roka budeme mít v Evropě 21 milionů nezaměstnaných, a počátkem roku 2010 to bude 25 milionů nezaměstnaných.

14. listopadu tato skupina řekla, že musíme mít jasný cíl, a socialistická a sociálně demokratická strana řekla o víkendu totéž. Naším cílem musí být nepřipustit pokles úrovně zaměstnanosti. Náš finanční stimul bude definován tímto jasným cílem – udržet lidi v práci. Ztratíme pracovní místa, ale vytvoříme nová, abychom udrželi lidi v práci. To, co mi zde, ve zprávě Komise, chybí, není směr, ale ambice a skutečná koordinace.

Vím, je to obtížné. Neříkejte prosím, že prosté spojení úsilí – což je něco, co vlády dělají vždycky – je koordinace, protože to tak není. Sdílím vaši ambici koordinovat, ale spojme své síly – tento Parlament a vy a předseda Rady – a zeptejme se jednou vlád, abychom pochopili, kolik přidané hodnoty můžeme získat tím, že budeme postupovat koordinovaně. Vy i já víme, že ve svých členských státech dosáhnete dvojnásobného efektu.

Mým druhým bodem je toto. Pokud to uděláte, mohli byste prosím vy a předseda Rady položit svým kolegům, hlavám států a předsedům vlád na zasedání Rady, tuto otázku: chceme-li zajistit úroveň zaměstnanosti, kolik na to potřebujeme? Provedl jsem makroekonomické kalkulace, jež ukazují, že musíme investovat – jak to učinila španělská vláda – jedno procento HDP nejen v příštím roce, ale také v letech 2010 a 2011. Jinak tuto úroveň neudržíme.

Jak to tedy udělat? Navrhoval bych toto: abyste, pane předsedo, sestavil seznam priorit definovaných v naší strategii inteligentního zeleného růstu a v lisabonských cílech, kde 27 členských států říká, že se s vámi a s Radou v názoru na tento seznam shodují. Pak ukažte Německu, Francii, Itálii – nám všem – kolik přidané hodnoty získáme při společném postupu. Potom vypracujte časový harmonogram, kde bude, kupříkladu uvedeno: přijmete-li svá rozhodnutí před vánocemi, sejdem se znovu v únoru, v předjaří, a vyhodnotíme, jaký to mělo efekt. Pak budeme na jaře připraveni přijmout druhý balíček, a na podzim třetí balíček jako součást dlouhodobé strategie zajišťující naše cíle.

Neříkám, že to bude jednoduché. Říkám, že sdílím vaši ambici, ale nevidím, jak se tyto cíle budou realizovat v praxi. Spojme síly a dokažme to!

Graham Watson, jménem skupiny ALDE. – Pane předsedo, když jsme se posledně sešli, ocenili jsme rychlou reakci Rady na finanční krizi. Pro tuto Evropskou radu však, jak se zdá, už rychlost není důležitá. Ale měla by být. Výzvy, před nimiž naše Unie stojí, jsou reálné. Recese rdousí podniky a změna klimatu se stále více prohlubuje.

Rada a Komise si musí uvědomit to, co Martin Luther King nazval „krutou naléhavostí dneška“. Naši ministři financí včera nedokázali pochopit naléhavost plánu obnovy. Stimulační impuls ztrácí svou hodnotu. Předsednictví by nám mělo říci, které členské státy byly proti. Musíme zůstat v rámci Paktu o stabilitě a růstu, zachovat konkurenceschopnost a pravidla pro poskytování státní podpory a naplnit výzvu lisabonské agendy, ale musíme konat rychle.

Rada bude samozřejmě hledat právně závazný rámec pro snížení emisí uhlíku. Je zde pokrok. Stropy pro obchodování s emisemi, nikoli regulace a náklady, odchylky pro menší producenty emisí, citlivý přístup k situaci v jednotlivých zemích a pohyblivé rozpětí pro dražby emisních povolenek – to vše je rozumné. Co by rozumné nebylo, je jakýkoli pokus kteréhokoli členského státu zmařit dlouhodobý plán kvůli krátkodobému sobeckému zájmu. Nebudeme-li řešit změnu klimatu nyní, ujede nám vlak. Dohoda o emisích CO₂ z osobních automobilů dosažená minulý týden ukazuje, jak snadné je vydat se cestou nejmenšího odporu, dát přednost právně zaručeným zájmům před globálními zájmy. Dohoda týkající se změny klimatu bude něco stát, ale existují také příležitosti. Evropa může vést svět v inovaci zelených technologií. Odvážný bere vše a Evropa musí mít odvahu pramenící z jejího přesvědčení.

Minulý týden v Irsku vydali podnětnou zprávu o možnostech volby pro Lisabonskou smlouvu. Taoiseach musí nyní přijít s konkrétním plánem a jasným časovým harmonogramem, jak se pohnout dopředu, protože občané Evropy chtějí efektivní Evropskou unii. Nikdy nikoho nepřesvědčíte, aby více důvěřoval naší Unii, když nebude fungovat. A minulý týden jsme byli svědky toho, jak Unie nefunguje. Poslance této sněmovny, kteří minulý týden vyvázli z pumových útoků v Bombaji, uvítal konzul z EU, který jim řekl, že pomůže jen občanům své vlastní země. Nic neukazuje naléhavou nutnost koordinované konzulární ochrany v EU víc než toto.

Naše Unie musí chránit všechny své občany, když se dostanou do nouze. Předseda Komise řekl „buď se spolu utopíme, nebo budeme plavat spolu“. Pravda, někteří možná budou chtít raději šlapat vodu, ale Evropa to tak dělala dřív, a nefunguje to. Nyní potřebujeme od Evropské rady činy.

Rebecca Harms, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedo, dámy a pánové, týden před odletem delegace Evropského parlamentu do Poznaně by mělo být zhodnoceno, zda to, co Komise nyní stále opakuje, je skutečně pravda, totiž že reakce na krizi reálné ekonomiky a na krizi na finančních trzích je spojena s ambiciózní strategií ochrany klimatu. V této souvislosti znovu tvrdím, že vše, co Komise doposud na toto téma řekla, vyvracejí probíhající jednání trialogu o klimatickém balíčku. Signál vyslaný počátkem tohoto týdne dohodou o osobních automobilech je takový: Evropa vskutku slíbila ambiciózní ochranu klimatu a záchranu světa. Evropa chce změnit vše, jen ne své automobily. Myslím si, že jsme vyslali mimořádně špatný signál.

Pokračujeme v obchodování s emisemi. Víme, že obchodování s emisemi je nejdůležitějším nástrojem evropské politiky v oblasti ochrany klimatu, že nabídkové řízení je alfou a omegou této činnosti. Nyní zbývá ještě sjednat výjimku pro energetické odvětví a vyčlenit energeticky náročný průmysl na téměř celé příští desetiletí. Myslím si, že to je velmi špatná zpráva pouhý týden předtím, než odletíme do Poznaně. Nejméně polovina ambiciózního úsilí o snížení emisí CO₂ by měla být vyvíjena v rozvojových zemích, a ne v Evropě samotné. My však nechceme tato opatření v rozvojových zemích ani financovat.

Pane Barroso, chtěla bych vás upřímně požádat, abyste konečně formuloval nový zelený úděl, o kterém vždy tolik hovoří i pan Dimas. Chtěla bych vám také říci, že míra souhlasu občanů Evropské unie by byla mnohem větší a rostla by, kdyby byly vyhodnoceny chyby ve starých hospodářských strategiích Evropské komise, a to i chyby související s finančními trhy, kdybyste uznal, že vaše odhady z loňského roku nebyly správné.

Pak by snad lidé uvěřili v nový začátek a bylo by také možné očekávat větší podporu Lisabonské smlouvy. V tuto chvíli, stejně jako jsem to učinila před dvěma týdny ve Štrasburku, bych vás skutečně prosila, abyste byl v této záležitosti upřímný. Existuje nějaký nový zelený úděl, anebo skutečně chcete pokračovat ve strategiích uplynulého desetiletí?

Brian Crowley, jménem skupiny UEN. – Pane předsedo, chtěl bych poděkovat úřadujícímu předsedovi panu Jouyetovi a předsedovi Komise za jejich dnešní vystoupení.

Chtěl bych se velmi krátce zmínit o otázce plánu hospodářské obnovy, protože to je to, co v mnoha ohledech zajímá občany a lidi nejvíc, pokud jde o to, jak hodláme reagovat a odpovědět na bezprecedentní globální problémy, které nás postihly v posledních několika měsících. Plán obnovy a návrh Komise vítám. Dobře zapadá do toho, co členské státy již dělají, a ovšem, na čem se členské státy dohodly v rámci koordinovaného plánu za francouzského předsednictví.

Je zcela zvláštní – a svým způsobem je to i ironií osudu – že musela přijít tato krize, aby přivedla britskou vládu do evropského klubu, aby viděla, jak dokážeme společně pracovat a koordinovat činnost navzdory tomu, že se dlouhá léta snažila stát stranou a přidržovat se svého vlastního, samostatného kurzu.

Tato otázka víc než co jiného vede k poznání: ano, máme nezávislost, ano, může dělat věci samostatně, ale když postupujeme společně, když se semkneme a zapojíme nejlepší mozky, inovaci, talent a energii 27 členských států, pak skutečně můžete tímto individuálně společným úsilím změnit svět. Blahopřeji předsedovi Komise panu Barrosovi a předsedovi Rady k tomu, že nám umožnili, abychom v roce 2008 jako Evropská unie dožráli a abychom reagovali jako dospělí lidé na vážné krize a na kritiku týkající se schopnosti Evropy reagovat.

Tím se dostávám ke druhému bodu, který budeme na zasedání Rady projednávat, k otázce Lisabonské smlouvy. Mnozí lidé mají očividně velké obavy, pokud jde o to, jak hodláme vyřešit přetrvávající otázky, protože se nepodařilo v každém z členských států Lisabon ratifikovat. Pevně věřím, že irská vláda přijde s plánem, jak by se mělo postupovat. V tomto plánu vyzve další členské státy, aby také podnikly určité kroky.

Ale nejsou to jen samotní Irové, kdo se musí s tímto problémem vyrovnat. S tímto problémem se musí vyrovnat každý členský stát – a opět musíme postupovat společně.

Chtěl bych vyzvat všechny poslance, aby se seznámili se zprávou, kterou vypracoval zvláštní výbor v *Oireachtas*, národním irském parlamentu. Stojí za zmínku, že jediný, kdo vznesl vůči této zprávě námitky, byli titíž lidé, kteří měli námitky proti Lisabonské smlouvě a proti každé další smlouvě, která jí předcházela. Jsou to tytéž stínové postavy, které se rády skrývají v temnotě a tvrdí, že existuje lepší cesta, ale nikdy neřeknou, co je ta lepší cesta; úplně stejní lidé, kteří nikdy nenavrhnu to, co je nejlepší z hlediska irských zájmů a evropských zájmů, ale jen něco takového, z čeho mohou vyzískat alespoň malou politickou výhodu sami pro sebe. Skutečnost je taková, že společně můžeme dosáhnout více a lépe, ale že to také vyžaduje kompromis, porozumění a toleranci vůči rozdílným stanoviskům, jež se budou vyskytovat.

PŘEDSEDÁJÍCÍ: PANÍ KRATSA-TSAGAROPOULOU

Místopředsedkyně

Mary Lou McDonald, *jménem skupiny GUE/NGL*. – Paní předsedající, představitelé EU se sejdou příští týden v Bruselu, a jestliže Taoiseach (předseda vlády) Brian Cowan navrhne, aby irskou podporu Lisabonské smlouvy bylo možné zajistit souhlasnými politickými deklaracemi nebo lichotivými slovy o vybraných otázkách, hluboce se mýlí. Taoiseach se snažil odvrátit pozornost od hluboké nespokojenosti se směrem, jímž kráčí EU, kterou pociťují lidé nejen v Irsku, ale i v mnohem větším měřítku. Průzkumy veřejného mínění v Irsku, a ovšem i vlastní výzkum vlády týkající se hlasování „proti“, odhalily obavy lidí v oblasti práv pracovníků, veřejných služeb, militarizace a demokracie, a tyto obavy sdílejí miliony pracovníků a rodin v celé Unii.

Hospodářská krize, již čelíme, ukazuje, že veřejné služby a práva pracovníků dnes víc než kdy předtím musí být chráněny před nespoutanými a neregulovanými silami trhu. S tím, jak vláda zápasí s krizí, je stále jasnější, že Lisabonská smlouva je zastaralá. Vlády znovu objevily nutnost státní intervence ve veřejném zájmu, nutnost flexibility a obezřetnosti při reagování na potřeby vlastního lidu, a dostaly drahou lekci. Zjistily, že trh není všemocný. Nedokáže poskytnout všechna řešení, ale přesto se Lisabon snaží postavit na piedestal tento zkrachovalý přístup volného trhu, který po sobě zanechal takovou spoušť.

Potřebujeme nový směr, a pravda je taková, že Lisabonská smlouva nám ho neposkytuje. Irské vládě se nepodařilo přenést diskusi do dalších vlád; nedokázala usilovat o lepší úděl nejen pro Irsko, ale pro celou Unii. Irská vláda by si měla vzít od svého lidu poučení, měla by se naučit, jak vést. A ona musí jít v čele. Avšak všichni představitelé EU jsou zodpovědní za to, aby reagovali, skutečně reagovali na obavy lidí.

Cynické politické manévry a prázdná rétorika irskou podporu pro Lisabon nezískají, ale hlavně neposkytnou nové cesty, jež EU potřebuje. Představitelé mají na vybranou. Mohou vést, vycházejíce ze srdcí a ducha svého lidu, nebo mohou přijímat rozhodnutí, jež jsou v zájmu lobbistů a byrokratů. Představitelům EU říkám: učiňte správnou volbu; naslouchejte Irsku a slyšte v jeho hlasu odezvu Francie a Nizozemska, požadavek reformy, obnovy, požadavek změny.

Hanne Dahl, *jménem skupiny IND/DEM*. – (DA) Paní předsedající, začíná vycházet najevo, jak hanebný kompromis má být dosažen s Irskem, abychom ho přiměli přijmout Lisabonskou smlouvu. Zažila jsem v této sněmovně vše od manipulací až po špatně skrývané hrozby typu „co myslíte, kdo ztratí svého komisaře vzhledem k tomu, že musíme naplnit, co se praví ve Smlouvě z Nice, totiž že bude méně komisařů než členských států?“ Slyšela jsem prominentní tvůrce veřejného mínění, jak hovoří o vyhození Irska z Unie, dokonce včetně šéfredaktora jednoho listu v mé vlastní zemi. Na Konferenci předsedů bylo rozhodnuto, že rozhodnutí o Irsku a o Lisabonské smlouvě dosažené ve Výboru pro ústavní záležitosti nebude předloženo k rozpravě a k hlasování v plénu. Avšak na svém pondělním zasedání došel tento výbor k závěru, že právě toto rozhodnutí by mělo tvořit základ oficiálního postoje předsedů, a tedy Parlamentu. Parlament však společný postoj k této otázce mít nemůže.

Když se o této otázce hlasovalo, bylo 16 hlasů pro a 6 proti. To je velmi chabý základ pro zformulování společného postoje, zvláště s ohledem na to, že neproběhla rozprava ve sněmovně. Je ostudné, když vidíme, jak je v této sněmovně oklešťována demokracie, ve stejné sněmovně, ve které tak rádi zvedáme ukazováček, když moralizujeme o zemích bez demokracie, a ve které vyznamenáváme bojovníky za demokracii tím, co si dovolujeme nazývat Sacharovovou cenou. Cesta vpřed pro demokratickou Evropu nevede přes odporne kompromisy, plané sliby a amorální hrozby. Cesta vpřed – to je poctivá a otevřená diskuse.

V několika málo členských státech, kde se úřady odhodlaly naslouchat tomu, co si myslí lid, bylo odpovědí jasné odmítnutí Ústavy i Smlouvy – hlasování „proti“ ve Francii, v Nizozemsku a v Irsku. Co víc je ještě třeba,

než se Parlament probudí a zjistí, že jsme absolutně ztratili kontakt se svými voliči? Kde jsou všichni ti kohouti, co se nadýmají a vyhrožují Irům a Čechům? Což se neodvažují předstoupit před voliče a umožnit jim, aby sami rozhodli o této vizi pro Evropu?

Jim Allister (NI). - Paní předsedkyně, ačkoli by se tento summit měl plně soustředit na hospodářskou krizi, která postihuje nás všechny, bohužel bude mnoho času věnováno tomu, jak potlačit demokraticky vyjádřenou vůli irských voličů.

Nerespektování právoplatně vyjádřeného názoru malé země na Lisabonskou smlouvu je zjevné. Vůči velké zemi by se o takový nestvůrný, mugabeovský přístup nikdo neodvážil ani pokusit. Voliči v Irské republice jsou však pro evropskou elitu, pro kterou je její drahocenný lisabonský projekt důležitější než demokracie v některém z členských států, snadným protivníkem, kterého lze převálcovat. A právě taková arogance, takový záměr zastrášovat ty, kdo kříží jejich plány, vedly k takovému odtržení EU od jejího lidu. Celá tato nepěkná saga je více o politikách šikanování, než o demokracii.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Paní předsedkyně, pane předsedo Komise, páni předsedové skupin, vážení poslanci, za prvé, navazuji na to, co řekl pan Daul, a stejně jako on chci ocenit práci, kterou odvedla Komise, zejména pokud jde o posílení finanční struktury: fakticky nyní existují čtyři důležité směrnice, které Komise byla schopna předložit a byly schváleny Radou ve složení ministrů hospodářství a financí během velmi krátkého období, jež nás dělí od září.

Pan Daul tuto práci vyzdvihl zcela oprávněně, a zcela oprávněně také poukázal na to, že musíme svým postupem obnovit důvěru a prokázat odvahu. Tato důvěra bude nalezena, jak uvedli někteří poslanci, v jednotě a koordinaci.

Chtěl bych znovu ujistit pana Daula, znám ho dobře a vím, že má mnohem blíž k hodnotám sociální tržní ekonomiky a není v žádném případě žádným bezuzdným kapitalistou. Chci všechny ujistit, že i ten nejzběžnější kontakt s ním by to potvrdil. Proto bych mu chtěl v této souvislosti poděkovat a také říci, že jsme skutečně nechali vypracovat institucionální cestovní mapu a že jsem zaznamenal obavy, které vyjádřil, a obavy jeho skupiny v této oblasti.

Chtěl bych také říci panu Rasmussenovi, že tomuto cíli, co se týká úrovně zaměstnanosti, věnuje francouzské předsednictví samozřejmě maximální pozornost, že to, co řekl a na co poukázali i další poslanci, totiž že jsme si vědomi toho, že při větší koordinaci zvýšíme přidanou hodnotu, kterou můžeme přinést, na dvojnásobek nebo i více a že ohledně postupu, tj. nastartování specifických projektů, stanovení praktických cílů a časového harmonogramu, se shodujeme s připomínkami pana Rasmussena.

Chtěl bych také ujistit pana Watsona, který je velkým pragmatikem a pedantem; pan Watson zcela správně poukázal na skutečnost, že musíme i nadále konat rychle. Nemyslím, že to musím říkat úřadujícímu předsedovi Rady znovu, ale požádám ho, aby konal ještě rychleji. Skutečně si nemyslím, že zapomněl na nutnost rychlého postupu. Chtěl bych pana Watsona ujistit, že naléhavost se nevytratila, plně si ji uvědomujeme, stejně tak, jak jste řekl, nesmíme, zejména v oblasti boje proti změně klimatu, a také paní Doyleová, která je ve sněmovně, obětovat dlouhodobé požadavky, jak na to také poukázala paní Harmsová, ve prospěch krátkodobých zájmů, ani nesmíme podlehnout sebestřednosti, kterou někteří vyjádřili, naopak musíme projevit solidaritu, zejména našim přátelům ve střední a východní Evropě, zejména Polsku, státům Pobaltí a dalším státům, a o této otázce se bude také jednat na zasedání Evropské rady 11.–12. prosince.

Řekl jsem paní Harmsové, že od těchto cílů nesmíme ustoupit. Záměrem předsednictví v žádném případě není od těchto cílů ustupovat. Řekl jsem, že balíček předkládaný Komisí je konzistentní, že obsahuje několik cílů, pro které byly stanoveny příslušné časové lhůty, a to nikoli francouzským předsednictvím, a že tyto cíle musí být dodrženy. Za nynější krize je to morální imperativ; nemůžeme vést mezinárodní jednání a přitom se domnívat, že všechno za nás udělají rozvojové země. V této oblasti jsme stejně tak povinni projevit solidaritu i vůči rozvojovým zemím.

Pokud jde o dohodu, jež byla dosažena v rámci trialogu s Evropským parlamentem a za kterou vaší sněmovně děkuji, myslím si, že je to vyvážená dohoda a velmi konkrétní dlouhodobý cíl, který byl vytyčen pro osobní automobily, a za druhé, je zaveden pokrokový a vysoce pobídkový režim sankcí, který byl vyvinut i pro výrobce, a za třetí, byla začleněna také podpora zelených inovací.

Pokud jde o finanční trhy, odkazuji paní Harmsovou na to, co jsem řekl na podporu toho, o čem se před chvílí zmínil pan Daul. Vítám zmínku pana Crowleyho o nutnosti koordinace. Vnímám, co řekl k iniciativám

podniknutým irskou vládou. Úzce v tom spolupracujeme a velmi pozorně to sledujeme a můžete se spolehnout, že předsednictví projeví porozumění a toleranci, o kterých jste se zmínil.

Paní McDonaldové chci říci, že voliče a sociální kontext v Irsku dobře známe, že stejně tak dokážeme Irsko pochopit, a že v tom všem, ani v dialogu, který vedeme s irskými orgány, není žádné cynické manévrování a že každá strana se snaží být konstruktivní, abychom, jak o tom hovořil předseda Barroso, dokázali udržet kurs; kurs, který, a krize to jasně ukazuje, je naprosto nezbytný, pokud jde o institucionální rámec a Lisabonskou smlouvu.

Paní Dahlové bych chtěl říci, že budeme postupovat v součinnosti s Irskem, s nímž samozřejmě musíme projevit solidaritu, a pana Allistera bych chtěl ovšem znovu ujistit, že v těchto různých oblastech můžeme podnikat účinné kroky.

Abych uzavřel své vystoupení, k tomu, co zde řekli různí vystupující a předseda Barroso, při poslechu těchto diskusí mne fascinuje absolutní nutnost, abychom zůstali jednotni a projevovali solidaritu: solidaritu a koordinaci v hospodářských a finančních otázkách; solidaritu před klimatickou hrozbou; solidaritu se zeměmi vystavenými největším potížím v oblasti energetické bezpečnosti; solidaritu také ve všech záležitostech obrany; solidaritu i ve vztahu k rozvojovým zemím a k jihu – což je cíl Unie pro Středomoří; solidaritu s Irskem, ale také s odpovědností za nalezení řešení a za směřování k naplnění Lisabonské smlouvy v co nejkratší době; také solidaritu vůči východu a vůči sousedním východním zemím v návaznosti na iniciativu Komise v otázce východního partnerství, která bude určitě na příštím zasedání Evropské rady schválena. To se mi jeví jako důležité v naší odpovědi na výzvy, před nimiž v současnosti stojíme.

José Manuel Barroso, předseda Komise. – Paní předsedající, abych se zaměřil na bod, který byl v mém vystoupení nejdůležitější – na plán evropské hospodářské obnovy – chtěl bych říci, že vám děkuji za velmi širokou podporu tohoto plánu, který Komise předložila, jmenovitě za výroky pana Daula, pana Rasmussena, pana Watsona, pana Crowleyho – děkuji za vaši podporu. Jsem si jist, že s velmi aktivním přispěním francouzského předsednictví – a zde chci zdůraznit úsilí pana Jouyeta – myslím si, že můžeme dosáhnout skutečného pokroku.

Pan Rasmussen hovořil o ambici a v závěru řekl, že naši ambici sdílíte. Děkuji mu za tyto poznámky. Především souhlasím s tím, že důležitým aspektem by měla být zaměstnanost. To je plně slučitelné s cíli Lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost. Souhlasím s tím, že právě porovnáním úrovně zaměstnanosti můžeme po uplynutí určité doby zhodnotit, jak účinná byla naše odpověď. Je to kritická, obtížná doba, velmi náročný úkol. Pokud jde o koordinaci, můžete se na Komisi spolehnout: chceme co nejvíce koordinace, a máme pro to některé nástroje. Jak jsme uvedli ve svém sdělení, vyzveme k novému konvergenčnímu programu pro členské státy v rámci Paktu o stabilitě a růstu, a máme také úkoly v rámci evropské strategie, tj. Lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost. Takže s lisabonskými doporučeními specifickými pro každý členský stát – a vrátíme se k tomu 18. prosince, bezprostředně po zasedání Evropské rady – a s novými programy stability a konvergence si budeme jisti, že i členské státy budou způsob jejího plnění koordinovat.

Nyní k vám však budu jako vždy zcela upřímný a otevřený. Řekli jste, že to podporujete. Podpořte nás prosím, různé politické skupiny, a také vaše politická skupina, až budete hovořit s některými finančními ministry našich vlád. To je velice důležité. Je důležité, abychom dosáhli dohody se svými vládami nad rámec jednotlivých zemí a napříč stranami, chceme-li uspět.

To je otázka, protože, jak víte, tradičně existuje velký odpor ze strany členských států k samotné myšlence koordinace. Když jsme po Kokově zprávě přezkoumávali Lisabonskou strategii, některé členské státy kategoricky odmítaly dokonce i samotnou myšlenku koordinace. Přednedávnm, když se tato krize blížila, někteří velmi významní politikové odmítali i samotnou myšlenku evropského plánu, natož koordinace.

Je spravedlivé říci, že nyní již existuje konsensus o určité úrovni koordinace při naplňování plánu obnovy. Mám-li však k vám být otevřený, dosud neexistuje plná shoda, například, pokud jde o nutnost mobilizovat nevydané prostředky z rozpočtu Evropského společenství. Včera o tom jednala Rada ve složení pro hospodářské a finanční záležitosti, aniž byla zatím dosažena shoda. Existovala velmi důležitá shoda, ale ta se týkala našeho návrhu na navýšení kapitálu Evropské rozvojové banky. Byly dosaženy i další, velmi důležité dohody.

Na závěr bych chtěl říci, že jsme pro posílení spolupráce, ale jak víte, tradičně zde existuje určitý odpor. Můj politický závěr je následující: pokud se nedokážeme shodnout na vyšší úrovni koordinace nyní, za této krize, tak kdy tedy? Proto jsem ve svých úvodních poznámkách řekl, že pro Evropu je to zkouška. Vedle důležitých konkrétních hospodářských aspektů této odpovědi je to pro Evropu zkouška i v tom smyslu, že se ukáže,

zda si Evropa skutečně přeje převést tuto míru obav do reálné koordinace pro budoucnost. Takový bude postoj Evropské komise, který předložím Evropské radě.

Ještě jedna, poslední poznámka týkající se inteligentního zeleného růstu. Ano, do svého návrhu jsme ho zařadili. Děkuji vám za vaše připomínky k této otázce. Předložili jsme velmi konkrétní návrhy, které se týkají energetické účinnosti, rychlého rozšíření zelených produktů, rozvoje čistých technologií pro automobilové odvětví a stavebnictví, právě proto, že chceme zdůraznit jeden bod: to, co členskými státy navrhujeme, nejsou jen výdaje pro výdaje.

Výdaje jen pro výdaje nejsou řešením. Důležité je, aby to byly inteligentní výdaje: výdaje, jež odpovídají bezprostředním, krátkodobým potřebám pro povzbuzení poptávky – z důvodů, které, myslím si, není nutné rozvádět – ale také výdaje, které jsou skutečnou investicí do budoucnosti, do naší zelené agendy, do našeho boje proti změně klimatu, do energetické účinnosti, do vnitřní provázanosti, do inovace. To je to, co navrhujeme: výdaje, které v krátkodobém výhledu neodporují střednědobému a dlouhodobému výhledu. To je návrh, pro který se pokusíme získat souhlas v Evropské radě. Skutečně se domnívám, že nyní jsme k tomu mnohem blíže, a doufám, že na příštím zasedání Evropské rady učiníme historická rozhodnutí.

Timothy Kirkhope (PPE-DE). - Paní předsedající, jsem rád, že mohu znovu vystoupit v tomto parlamentu jako nedávno zvolený předseda delegace britských konzervativců. Ujišťuji vás, že v období před evropskými volbami budu důrazně vystupovat za takovou Evropu, jakou chce moje strana, a zároveň budu ovšem velmi kritizovat socialistickou Evropu, kterou ukazuje pan Rasmussen – který nás právě opustil – a jeho kolegové ve svém předvolebním prohlášení zveřejněném tento týden. Je to jistě velmi skličující čtení.

Dva moji kolegové pobývali minulý týden v Bombaji s obchodní delegací a byli ve velkém nebezpečí. Chtěl bych oficiálně vyjádřit nejen naše odsouzení těchto ukrutností, ale také náš dík zejména francouzskému předsednictví za okamžitou reakci a za ochranu, kterou poskytli poslancům Evropského parlamentu v této delegaci, včetně mých britských kolegů.

Zasedání Rady má obsáhlý program: hospodářská a finanční krize, Lisabonská smlouva, změna klimatu a budoucnost SZP. Nyní se budu zabývat jen hospodářskými otázkami. Ve Spojeném království vláda oznámila nejvyšší úroveň výpůjček v naší historii. Náš ministr financí během příštích pěti let zdvojnásobí státní dluh na 1 bilion GBP. Oznámil také dotace ve výši 20 miliard GBP, zatímco na vyšších daních se má státu vrátit 40 miliard GBP. Jeho takzvané fiskální pobídky zaručí, že naše recese – jak Komise správně uvedla – bude nejdelší a nehlubší ze všech zemí EU. Pobídka toho druhu, která byla oznámena, může pomoci jen v zemích se zdravými veřejnými financemi. V případě Spojeného království jsme nyní pro dohlednou budoucnost zatíženi vysokými výpůjčkami.

V minulém týdnu jsme obdrželi podrobnosti důležitého plánu obnovy vypracovaného Komisí, který, jak se domnívám, obsahuje některé velmi pozitivní body, ale obávám se, že tato iniciativa sama o sobě možná nebude řešit bezprostřední problémy. Hlavní důraz by měl být položen na to, přimět banky, aby si půjčovaly navzájem, aby půjčovaly podnikům a obyčejným lidem. Za situace, kdy roste nezaměstnanost, musíme budovat důvěru, a ne zanechat po sobě dědictví v podobě zadlužení a vyšších daní, s nimiž budou zápolit naše děti a vnuci.

Jo Leinen (PSE). - (DE) Paní předsedající, na rozdíl od pana Kirkhopea bych chtěl říci, že předvolební prohlášení z Madridu je dokumentem naděje a znamením toho, že existují východiska z krize, jež musíme ze všech sil podpořit.

Parlament podporuje francouzské předsednictví na summitu, který se bude konat příští týden, abychom nakonec měli jasno, pokud jde o ratifikaci Lisabonské smlouvy. Nemůžeme jít do evropských voleb s nejistotou ohledně toho, zda se tato smlouva blíží, nebo ne. To by bylo pozváním pro všechny odpůrce Evropy, aby při těchto volbách získali nezaslouženou výhodu a mohli rozpoutat spektakulární bitvu „pro“ a „proti“ týkající se smlouvy, která byla již v 25 státech ratifikována. Z tohoto důvodu Výbor pro ústavní záležitosti vypracoval návrh usnesení, kde jsme vyzýváni, abychom se všemi silami zasadili za dosažení ratifikace, případně ještě před volbami. Na tomto summitu si musíme konečně učinit jasno. Nesmíme to odkládat na příští rok.

Paní místopředsedkyně, v Irsku bude druhé referendum. Naše prohlášení Komunikace v partnerství je lakmusovým papírkem, který ukáže, zda dokážeme lidi informovat. Nesmíme to ponechat na odpůrcích Evropy.

Andrew Duff (ALDE). - Paní předsedkyně, pokud jde o Smlouvu, domnívám se, že nakonec zaznamenáváme určitý pokrok. Český soud a irský parlament komplexně a rozhodně odrazily útok na Smlouvu vedený nacionalistickými a reakčními silami. Vážené zastoupení Sinn Féin samozřejmě odešlo, ale nehovořím o této otázce jako lobbista nebo jako byrokrat, ale jako demokrat.

Je nyní na českém parlamentu a na irské vládě, aby učinily příští rozhodující kroky. Potřebujeme jasnou záruku od Taoiseach (předsedy vlády), že hodlá uspořádat druhé referendum v nějaké konkrétní době, a potřebujeme profesionálnější plán kampaně. Parlament zde apeluje na obrovskou velkorysost irského lidu a na jeho pronikavou inteligenci, aby si uvědomil závažné důsledky druhého „ne“

Konrad Szymański (UEN). - (PL) Paní předsedající, Polsko učinilo mnohé pro nalezení kompromisu v otázce klimatického balíčku. Navrhli jsme změnit základní rok a zahrnout do bilance CO₂ absorbovaný lesy. Dnes chceme navrhnout systém založený na nejlepších referenčních hodnotách pro technologie a na vyloučení některých ohrožených odvětví ze systému dražby.

Nyní je na tahu předsednictví. Když jsme dokázali najít řešení pro německý automobilový průmysl, proč bychom nemohli najít nějaké řešení pro země střední Evropy? Naše země nemůže přistoupit na zjevný kompromis, což prostě zpomalí pokrok Polska na cestě k systému dražby.

Nemůžeme souhlasit s tím, aby cílů souvisejících s hypotetickou změnou klimatu bylo dosaženo za cenu vyšších cen energie, přenesení výroby elektrické energie a výroby cementu, kovů a skla mimo Unii, takže těchto cílů by bylo dosaženo za cenu pomalejšího hospodářského rozvoje a masového propouštění dělníků pro nadbytečnost. S tím by nikdo v Polsku nemohl souhlasit. Ani vláda, a opozice už vůbec ne.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). - Paní předsedající, moderní světové hospodářství stojí na obrovské pyramidě dluhů: na dluhích států, bank, korporací a podniků. Tyto dluhy jsou navzájem propojeny. Strukturální nedostatky hospodářského systému, jichž jsme svědky, a systém tržního hospodářství, který je zdeformovaný, jsou zásadním způsobem spojeny s peněžním úvěrovým systémem.

Chybně fungující hospodářství je důsledkem spojování systému tvorby kapitálu s úvěrem. Maurice Allais to přirovnal k rakovině, která neúprosně pojidá kapitalistické hospodářství. Tento systém umožňuje vytvářet kupní sílu bez reálného ekvivalentu. Proto je nutné provést zásadní reformy bankovních a finančních systémů. Musí být reformován daňový systém a musí se změnit také způsob, jakým fungují burzy cenných papírů.

Pokud jde o plán na zalepení děr v zadrhávajícím se finančním soukolí s pomocí peněžních injekcí – v mé zemi k tomu zjevně dochází také – myslím si, že by měl být odložen tam, kam Měsíc nesvítí.

Jana Bobošíková (NI). - (CS) Dámy a pánové, doufám, že předsedové vlád zemí Unie příští týden odmítnou unifikovaný boj s ekonomickou krizí, který navrhla Komise. Vydat centrálně 200 miliard EUR z kapes daňových poplatníků na zelené investice a inovace není lék na 27 různých ekonomik. Rovněž tak není lékem centrálně zvyšovat nebo snižovat daně a řídit výši rozpočtových deficitů a vládních garancí. Jsem přesvědčená, že členské státy musejí spolupracovat, ale konkrétní kroky by měly země podřídit své situaci, nikoliv bruselskému diktátu.

Dámy a pánové, Rada by také měla odmítnout tlak na to, aby členské země dokončovaly ratifikaci Lisabonské smlouvy. Měla by uznat, že Smlouva je irským ne mrtvá. Upozorňuji, že Lisabonská smlouva může změnit současnou Evropu na místo bojů, zrad a zvěrstev. Dává totiž velmocím legální klacek na země menší, a to plodí jen násilí, válku a chudobu. Lisabonská smlouva tak ohrožuje existenci Evropské unie jako projektu svobody, prosperity a míru.

Karl von Wogau (PPE-DE). - (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, potíže při evakuaci evropských občanů z Bombaje ukázaly na nutnost užší koordinace v otázkách bezpečnosti a obrany v Evropské unii. Spolupráce s Radou se v posledních měsících vyvíjela velmi dobře. Spolupráce s francouzským předsednictvím a Radou byla velmi plodná.

Hlavní událostí byla bezpochyby krize v Gruzii. Zde předsednictví Rady jednalo rychle. Vyjednalo příměří, postaralo se, aby pozorovatelé dorazili do Gruzie v pravý čas, a Evropská unie byla ve středu dění. Při stejné příležitosti se však projevil také nedostatek. Zjistili jsme, že naše bruselské nástroje pro řešení krizí v tomto případě opravdu dosáhly hranice svých možností. Je zcela jasné, že musíme dál zlepšovat možnosti Evropské unie v oblasti preventivní analýzy i nástroje pro řešení krizí.

Jak víme, Evropská unie se chystá do konce tohoto roku zrevidovat svou bezpečnostní strategii. Tato bezpečnostní strategie se osvědčila. Zásady musí zůstat zachovány. Existuje několik bodů, které musí být

změněny a přizpůsobeny novým okolnostem. Avšak ještě důležitější než přizpůsobení bezpečnostní strategie je provádění této bezpečnostní strategie. Proto v Evropském parlamentu požadujeme, aby byla vypracována bílá kniha o bezpečnosti a obraně. Jako vzor by možná mohla posloužit francouzská bílá kniha, která byla na toto téma vypracována, protože o přípravě této bílé knihy zde musí být velmi široká diskuse – veřejná diskuse o těchto otázkách evropské bezpečnosti. Evropská bezpečnost přece není záležitost, o které by se mělo rozhodovat jen za zavřenými dveřmi – je to záležitost, která se týká všech občanů.

Proinsias De Rossa (PSE). - Paní předsedající, v Irsku je převládající přání zůstat v srdci evropských záležitostí a zajistit, aby Evropa mohla jednat v zájmu členských států efektivně a transparentně. Za nynější finanční a hospodářské krize to platí obzvlášť a je to ještě důležitější, než kdy předtím.

Irští občané však musí být ujištěni o tom, že klamná tvrzení tábora odpůrců na adresu Lisabonské smlouvy – o Komisi, o potratech, o branné povinnosti, o vojenské neutralitě, o právech pracovníků a o veřejných službách – nejsou ve skutečnosti ničím podložena.

Aby se výrazně zvýšila možnost ratifikace Lisabonské smlouvy, musí hlavy států přijmout rozhodnutí o tom, že jakmile vstoupí Lisabonská smlouva v platnost, bude její mechanismus používán, aby se zajistilo, že všechny členské státy si zachovají právo nominovat komisaře bez omezení. Pouhé prodloužení tohoto práva z roku 2014 do roku 2019 nebude podle mého názoru stačit k tomu, aby v Irsku zajistilo ratifikaci.

Kromě toho, závazek, že směrnice o agenturní práci bude doplněna o sociální doložku podobnou doložce, o kterou byla doplněna směrnice o službách, bude mít daleko k tomu, aby zažehnal hrozby vyvolané soudními výroky v případech Laval, Viking a Rüffert, které byly rovněž v Irsku zdrojem obav. Chtěl bych požádat Radu a Komisi o bezodkladné projednání těchto otázek na nadcházejícím summitu.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). - (PL) Paní předsedající, balíček protikrizových opatření přijatý Komisí a různými členskými státy zničí Pakt o stabilitě. Byl jsem potěšen návrhem na jeho přezkum, ale je důležité zajistit, aby se nový pakt rychle nestal jen další fikcí a dalším důvodem k nepochybným rozpakům.

A zároveň, když už budeme měnit Pakt o stabilitě, neměli bychom přezkoumat také kritéria pro členství v eurozóně? Některé státy spojují s tímto opatřením naděje na stabilizaci měny, obávají se opakování nedávných spekulativních útoků na své měny. Další otázka: za situace, kdy je v rámci tohoto paktu povolena podpora různých odvětví, jak si máme vysvětlit tvrdost, s jakou Evropské unie přistupuje k problému polských loděnic?

A konečně: může se skutečně stát, že v otázce emisí CO₂ se nepodaří nalézt řešení, jež umožní, aby Polsko nemuselo dovážet levnou elektrickou energii z Ukrajiny a z Ruska?

Inese Vaidere (UEN). - (LV) Dámy a pánové, nejprve bych chtěla poděkovat Evropské komisi za plán hospodářské obnovy a vyjádřit naději, že nebude použit pro podporu neúspěšných bankéřů a jejich platů, ale že bude existovat skutečná podpora pro podniky. Naši podnikatelé dnes pracují snad v nejobtížnějších podmínkách, neboť všude kolem nich je obrovská byrokracie. Stejně jako provádíme kontrolu stavu společné zemědělské politiky, měli bychom také provést kontrolu stavu našich směrnic a nařízení, abychom zjistili, zda pro naše podniky neexistuje příliš mnoho byrokratických překážek a zda se provádění těchto nařízení a směrnic v členských státech příliš nezbyrokratizovalo. Z této krize nás totiž dokáží vyvést jen naši podnikatelé. Takže kontrola stavu by měla být prováděna po všech liniích.

Pokud jde o změnu klimatu, opravdu podporuji spor o flexibilitu v oblasti emisní politiky, neboť kupříkladu moje země již před nějakou dobou dosáhla a překročila 20% cíl pro využití obnovitelných zdrojů energie. Nechtěla bych, aby mé zemi, která velmi naléhavě potřebuje hospodářský rozvoj, byly kladeny do cesty další překážky.

Irena Belohorská (NI). - (SK) I když druhá polovina roku není z časového hlediska nejideálnější, Francouzi během svého předsednictví dokázali, že jsou právem považováni za vedoucí sílu, lokomotivu Unie. Poslankyně Evropského parlamentu jsem čtyři a půl roku. Mohu zodpovědně prohlásit, že Francie měla nejaktivnější přístup k řešení problémů ze všech 27 členských států Unie.

Historická změna, vyvolaná zvolením charismatického a velmi aktivního prezidenta pana Sarkozyho, je nesporně pozitivní. Jeho schopnosti se projeví i v okamžité reakci na problém Ruska a Gruzie. V tomto období vypukla i finanční krize, na kterou Francouzi promptně zareagovali proklamováním potřeby systémového řešení a přehodnocení kontrolních a finančních mechanismů Unie i z globálního hlediska. Právě v průběhu francouzského předsednictví získala Evropská unie pozitivní renomé aktivního hráče ve

světové politice, když z podnětu francouzského prezidenta a předsedy Barrosa bylo svoláno setkání států G8 a G20.

Věřím, že nastávající jednání Evropské rady bude úspěšné a bude společným postupem všech evropských institucí.

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). – Paní předsedající, na žádost Rady a v odpověď na očekávání Parlamentu Komise připravila a dnes zveřejnila dokument k východnímu partnerství, který, jak prohlásil ministr Jouyet, úřadující předseda, bude předložen na summitu.

Chci Komisi poblahopřát a pochválit ji za tento dokument. Myšlenku prohlubování vztahů s našimi východními sousedy Parlament prosazoval a bojoval za ni již delší dobu. Potřebujeme silnou přítomnost EU ve východním sousedství v synergii s naším středomořským sousedstvím. V zájmu stability před naším prahem bychom měli nabídnout svým nejbližším sousedům reálné vyhlídky. Proto bychom měli podpořit myšlenku vytvoření posíleného partnerství, jež bude pokrývat především pět oblastí: dohodu o přidružení, vícestranný rámec pro spolupráci, komplexní a obsáhlou dohodu o volném obchodu, liberalizaci víz, jež povede k bezvízovému cestování, a v neposlední řadě energetickou bezpečnost.

Zvláště vítám návrh na zvýšení finanční pomoci EU vyčleněné pro východní směr evropské politiky sousedství. Před dvěma lety jsme v Parlamentu přišli s myšlenkou posílení parlamentního rozměru evropské politiky východního sousedství; náš návrh předpokládá vytvoření společného parlamentního shromáždění tvořeného poslanci Evropského parlamentu a poslanci parlamentů těchto šesti zemí. Takové fórum by poskytovalo výbornou platformu, kde bychom se mohli setkávat se svými partnery, ale kde by se také naši partneři mohli setkávat mezi sebou navzájem.

My, Unie, potřebujeme mít kolem sebe přátele, ale také to, aby oni sami si byli navzájem přáteli. Proto mne velmi potěšila myšlenka vytvoření Euronestu – shromáždění – která, pokud na ni Komise naváže, poskytne nástroj demokratické a parlamentní kontroly nad projekty východního partnerství.

Věřím, že projekt východního partnerství představuje nejen nový, posílený formát, ale že také posílí Unii uvnitř i navenek. Rozšiřování a prohlubování vztahů, politických a hospodářských, s našimi východními sousedy bude přispívat k naší hospodářské dynamice a k našemu politickému a mezinárodnímu vlivu.

Jan Andersson (PSE). – (SV) Paní předsedající, nejdůležitějším úkolem, který čeká evropské politiky v příštích letech, je uhájit zaměstnanost a blahobyt. Máme za sebou několik dobrých let, ale nyní jsme svědky rychlého růstu nezaměstnanosti. Sdílím názor Komise, že je nutné koordinované úsilí a je nutné spojit krátkodobé závazky a úsilí s dlouhodobými závazky. Podporuji také návrh pana Rasmussena na stanovení jasných cílů s cílem zachovat zaměstnanost.

Pokud jde o krátkodobé úsilí, je důležité, aby spotřebitelé měli důvěru v ekonomiku. Ze všeho nejvíc musíme chránit ty, kdo jsou na tom nejhůř, a jejich spotřebu.

Pokud jde o dlouhodobější řešení, je důležité, abychom vynakládali nejen investice, které by tak jako tak byly vloženy do infrastruktury šetrné k životnímu prostředí a do výstavby šetrné k životnímu prostředí, ale také investice, jež rozvinou schopnosti výdělečně činných osob tak, abychom v budoucnu byli v silném postavení. Musíme spojit své nástroje na evropské úrovni s koordinovaným úsilím v členských státech. Nesmíme udělat to, co navrhuji někteří – totiž dělat příliš málo – protože v takovém případě hrozí nejen vyšší rozpočtové deficity, ale i vyšší nezaměstnanost a horší životní úroveň. Musíme jednat rychle a s dostatečným důrazem.

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). – (PL) Paní předsedající, jedním z témat, jež mají být projednávána na nadcházející Evropské radě, je i balíček boje proti změně klimatu.

Emise kyslíčnického uhličitého a všechny otázky spojené s takzvaným globálním oteplováním se stále více začínají podobat jakési ideologii. Čistý vzduch a přírodní prostředí zajímají nás všechny. Avšak výzkum ukázal, že vliv lidského faktoru na změnu klimatu je zanedbatelný.

Je-li pravdou, že lidské činnosti jsou odpovědné za pouhých 4 % celosvětových emisí CO₂ a že Evropská unie se na tomto množství podílí z 15 %, znamenalo by to, že chceme utratit stovky miliard EUR, abychom snížili emise CO₂ na celém světě o necelých 0,5 %, zatímco země jako Indie a Čína je zvyšují.

Těžko lze uvěřit tomu, že činitelé s rozhodovací pravomocí v Unii nedokážou tyto důsledky posoudit. Není pravděpodobně náhodou, že některé země, jako například Francie, budou prodávat své emisní povolenky

jiným. Výsledek tohoto postupu lze předvídat: prodejci mimo jiné v krátké době fakticky převezmou polské elektrárny.

V této souvislosti musíme znovu definovat význam solidarity v Evropě.

Avril Doyle (PPE-DE). - Paní předsedající, nadcházející summit má jednat o mnoha závažných otázkách, v neposlední řadě o koordinované odpovědi celé EU na globální výzvu v podobě výrazného hospodářského poklesu. To se odehrává na pozadí velké krize důvěry v naše bankovní systémy, neboť nejsou schopny udržet přijatelnou úroveň likvidity, která je nutná pro zajištění běžného chodu komerčních a průmyslových podniků ve všech našich členských státech. Takže milionům potřebných pracovních míst a tisícům zdravých podniků hrozí, jak se říká, že půjdou ke dnu. Ano, musíme zmobilizovat všechny evropské instituce, aby na tuto krizi reagovaly a – jak se uvádí v plánu obnovy předkládaném Komisí – k této krizi dochází na prahu závažné strukturální změny k ekonomice založené na nízké spotřebě uhlíku s novými velkými hospodářskými příležitostmi, a ovšem také s velkými výhodami pro toho, kdo přijde jako první.

Tím se dostávám k jednání summitu o klimatickém a energetickém balíčku, o kterém povedeme dlouhou diskusi zítra, takže se omezím jen na jeden moment. Chci zdůraznit, že je důležité, abychom plně respektovali postup spolurozhodování Rady a Parlamentu, zdůraznit, že veškeré politické dohody o zbývajících otázkách – otázky v hranatých závorkách –, o nichž budou jednat a rozhodovat hlavy států a předsedové vlád na summitu, bude muset neustále usilovně pracující francouzské předsednictví prezentovat jako kompromisní doplňky k sérii trialogů, a Parlament s nimi může, ale také nemusí vyslovit souhlas. Budeme si je odškrtnávat, a i když cíl dosáhnout shody v prvním čtení má mou plnou podporu, mějte prosím na paměti, že to nebude za každou cenu.

Nyní k bodu Lisabonská smlouva. Ano, měli jsme čas strávit a analyzovat hlasování z 12. června, ale ne, pane Jouyete, nebudeme – a neměli bychom se o to ani pokoušet – ratifikovat znovu počátkem příštího roku, ani nebudeme znovu riskovat neúspěch se svou silně nepopulární vládou.

Nezatajujte dech v očekávání, že v cestovní mapě našeho Taoiseach – pokud ovšem nějakou dostanete – bude oznámeno datum referenda. Dnes jsem zde seděla a poslouchala cynické proslovy Sinn Féin o hrozbě militarizace probleskující malými písmeny Lisabonské smlouvy a falešné obavy pana Alistera o irské voliče – další příklady intelektuální nepoctivosti, které jsou irští voliči vystaveni. Existuje však i důvod ke skutečným obavám. Děkuji francouzskému předsednictví za jeho nabídku veškeré pomoci s právními zárukami a veškerými ujištěními, jež mohou být vyžadovány. Děkuji všem poslancům a vám, paní předsedající za porozumění, neboť dál zneužíváme vaší trpělivosti.

Jan Tadeusz Masiel (UEN). – (PL) Paní předsedající, pane komisaři, děkuji francouzskému předsednictví za jeho úspěchy a přeji mu hodně štěstí na summitu. Na začátku svého předsednictví Francie nevěděla, že vypukne světová finanční krize a že tato krize se pro ni stane největší výzvou. Chovám respekt k reakci Francie a k reakci Evropské unie na tuto krizi.

Pokud jde o další téma, o kterém se bude jednat na summitu, totiž změnu klimatu, jsem rád, že francouzské předsednictví chápe, a doufám, že také zohlední, potíže, jež budou mít některé státy v souvislosti s tím, že budou muset rychle přestat používat uhlí k výrobě energie. Skutečnost, že světová konference o klimatu se bude konat v Poznani, je důkazem ochoty Polska zapojit se do procesu snižování emisí uhlíku. K tomu, abychom změnili své systémy řízení energetiky, však potřebujeme čas a spoléháme v této záležitosti na solidaritu celé Evropské unie.

Othmar Karas (PPE-DE). - (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, chtěl bych zaujmout odlišný přístup. Summit se bude konat ve fázi rostoucí důvěry občanů Evropské unie. Více než dvě třetiny obyvatel Rakouska – ale nejen oni – jsou toho názoru, že se dokážeme s touto krizí vypořádat jen s pomocí Evropské unie – a to znamená společně.

Vědomí důležitosti společné měny, eura, narůstá nejen v eurozóně, ale především mimo ni. Lidé cítí, že jediné společně, jako kontinent Evropa, něco znamenáme a máme ve světě šanci. Snižování energetické závislosti, odhodlání bojovat se změnou klimatu, řešení finanční krize, vytvoření věrohodné obrany, bezpečnosti a zahraniční politiky vyžadují zvýšenou evropskou soudržnost, rozhodnost a akceschopnost.

Využijeme-li této příležitosti, odpovědně splníme očekávání občanů. Najdeme společnou cestovní mapu pro ratifikaci reformní smlouvy. Odpovězme na finanční krizi vytvořením koherentních, účelných, profesionálních právních předpisů. Najdeme evropské regulační orgány podle vzoru Evropské centrální

banky. Ukažme, jak odpovědně funguje sociální tržní hospodářství jako evropský regulační rámec pro ochranu klimatu.

Nemáme jen krizi nebo mnoho staveníšť, máme také příležitost. Využijme ji, poučme se z minulých chyb. Víme toho mnoho, a děláme příliš málo a příliš pozdě. Přišel čas, abychom s občany Evropy začali znovu od začátku.

Umberto Pirilli (UEN). - (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, krize, o níž jednáme, je jako tsunami: prudká a ničivá. Zatím způsobila zhroucení finančních trhů a podkopala základy reálné ekonomiky. Odpusťte, ale vyčlenění celkem 200 miliard EUR, které má být finalizováno na summitu EU, se mi jeví jako zcela nedostatečné. Je to méně, než kolik bylo ztraceno na evropských burzách za jeden jediný z mnoha dní, kdy končily denní obchodování s těžkým deficitem. Musíme být smělejší, odvážnější, evropsější.

Jsem pro to, a moje skupina s tím souhlasí, a pan Barroso již byl bezprostředně zmocněn k takovému postupu, aby členské státy byly odkázány na své vlastní rezervy, a za to obdrží evropský dluhopis, s nímž budou moci obchodovat na trzích. Budou však povinně investovat stejnou částku do infrastruktury a do politik na ochranu osob, jež postihly sociální těžkosti, a do systému výroby. Tyto dluhopisy, které by byly vázány na výši rezerv jednotlivých států, by měly vyvolat důvěru a pomoci získat likviditu v požadované výši – 2 až 5 % HDP –, aby mohly provádět politiky, které, na čemž se všichni shodneme, jsou potřebné. To vše se odehrává vně Maastrichtské smlouvy, v souladu s příslušným plánem obnovy.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN MAURO

Místopředseda

Vito Bonsignore (PPE-DE). - (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, tato finanční krize je jistě bezprecedentní; podle mého názoru jsme to však mohli a měli předvídat a vyhnout se tomu. Hospodářská krize, jak ji předtím popsal předseda Barroso, prý byla „náhlá a nečekaná“. Dovolte mi prosím, pane předsedo Barroso, abych s tím nesouhlasil. Hospodářská krize byla náhlá, ale existovaly všechny viditelné příznaky, počínaje údaji ze zasedání Mezinárodního měnového fondu, které se konalo na jaře 2007. Avšak jazyk, který používá úřadující předseda Rady, a nyní i předseda Barroso, je přiměřenější a podle mého názoru plně odpovídá vážnosti situace.

Souhlasím s panem Karasem. Občané Evropy na nás hledí a je třeba, abychom jednali. Evropský plán ve výši 200 miliard EUR, který jste, pane komisaři, připravil, je, musím říci, nedostatečný. V tom musíme mít jasno. Možná, že to bylo vše, co jste mohli udělat, ale je nedostatečný. Domnívám se, že byste se měli zabývat otázkou získání dodatečných, oddělených zdrojů tím, že si v této výjimečné době vypůjčíte přímo na trhu.

Zastavme se také na chvíli u Evropské centrální banky. Existuje značná zdrženlivost, když se má diskutovat o této instituci, ale odhlédneme od toho, čím je to vyvoláno. Podle mého názoru by Evropská centrální banka měla zítra snížit úrokovou sazbu o jeden procentní bod. Sníží-li jen o půl bodu, opět tím jen zklame trhy. Jejím úkolem – jak jste řekli v Komisi a jak to říkali všichni ostatní – je udržet cenovou stabilitu. Umím si však představit, že tohoto výsledku lze dosáhnout i bez toho, že by přijatá opatření v oblasti úrokových sazeb kopírovala míru inflace; někdy je nutná větší flexibilita a větší předvídavost při přijímání opatření.

Souhlasím s předsedou Barrosem v tom, že je třeba udržet výdaje na uzdě. Tímto způsobem musíme postupovat v evropských institucích a v členských státech, včetně nás samotných v Evropském parlamentu. Možná se musíme připravit na to, abychom mohli více podporovat odvahu, kterou Komise nyní projevuje.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, chtěl bych poděkovat francouzskému předsednictví Rady za to, že v obtížných dobách posledních měsíců konkretizovalo a řešilo množství problémů. Víme však, že akceschopnost také silně závisí na Lisabonské smlouvě. Zde, jak vidíme, existuje zpráva od obou irských parlamentů. Pane předsedo, uvedl jste, že je to velmi odpovědná, prozíravá a rozumná zpráva, která obsahuje obavy, ale také ukazuje, jakými způsoby my Evropané můžeme tento problém společně vyřešit.

Chtěl bych vyzvat francouzské předsednictví, aby se ujal rozvinutí cestovní mapy, což umožní zapracovat a seriózně posoudit irské postoje a obavy, které nemají se Smlouvou nic společného, jako například otázka komisařů, ale také východiska z demokratického deficitu, který oni sami chtějí odstranit zlepšením vztahů mezi Parlamentem a vládou v Irsku. Na tomto základě máme možnost tuto smlouvu ratifikovat, jestliže se vydáme cestou, kterou zcela jasně naznačil irský parlament. Myslím si, že bychom se měli touto cestou vydat, abychom povzbudili své irské přátele, a že bychom přitom měli mít na paměti určitou časovou lhůtu,

abychom se vyhnuli možnosti, že se opozdíme v důsledku přesunutí britských voleb na pozdější termín. Finanční krize jasně ukazuje, že stále více občanů si uvědomuje, že Evropa je nepostradatelná, jak to prokázalo francouzské předsednictví Rady v Gruzii a v průběhu finanční krize.

Neena Gill (PSE). - Pane předsedající, ministr Jouyet se dříve zmínil o teroristickém útoku v Bombaji a projevil solidaritu s Indií. Upřímně to vítám. Vřelá slova je však třeba podpořit činy. Vzhledem k prudkému růstu obětí na životech v důsledku teroristických útoků po celém světě, přičemž jejich cílem se stále více stávají nevinní lidé z východu, západu, severu a jihu, se domnívám, že se Rada dopustila nedbalosti, když tento bod nezařadila na pořad jednání Rady, která se sejde v příštím týdnu. Je to neméně důležitá otázka, než všechny ostatní otázky, jež projednáváme. USA jednájí, ale Evropa ne.

Když už o tom hovoříme, Condoleezza Riceová je tam, na místě, ale kde je Javier Solana? Mezi dvěma nukleárními státy narůstá napětí. Evropa by měla a mohla udělat víc, zejména tím, že se podívá na dohody, jako je její strategické partnerství s Indií, a že pocity, které zde byly vyjádřeny, přiměřeně podloží materiálními prostředky, aby bylo možné jich dosáhnout a naplnit je.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). - (FI) Pane předsedající, summit má zvážít, jak by měla být naplněna Lisabonská smlouva. Jedním z klíčů k řešení by bylo, aby každý členský stát měl svého vlastního komisaře. Doufám, že něco takového bude seriózně zváženo a také realizováno. Během francouzského předsednictví by Francie jen stěží mohla proti této myšlence vznést námitky na základě toho, že Komise by byla příliš velká, když víme, že francouzská vláda má v současnosti 37 ministrů. Tvrzení, že Komise by byla příliš velká, kdyby každý členský stát měl komisaře, nebylo nikdy udržitelné. Podle mého názoru by to více přiblížilo členské státy a zvýšilo by to legitimitu, a doufala bych, že lidé v tom najdou smysl a zvrátí dřívější rozhodnutí, zejména když nebyla zcela rozumná.

Ewa Tomaszewska (UEN). - (PL) Pane předsedající, od data podpisu Kjótského protokolu Polsko snížilo své emise uhlíku o 33 %. Ve stejné době jiné země Evropské unie své úrovně emisí zvýšily, navzdory tomu, že jejich odvětví výroby elektřiny nejsou převážně založena na uhlí. Z tohoto důvodu pokus o posunutí data, od kterého budou měřeny úrovně emisí, na později, než je datum podpisu Kjótského protokolu, ukazuje, jak nespravedlivě se k tomuto problému přistupuje.

A dále, zmírňovat dopad finanční krize tím, že 80 000 dělníků polských loděnic bude zbaveno práce, je skutečně skvělý nápad. Stále doufám, že Komise změní toto rozhodnutí, které je za současných podmínek tak nerozumné.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Pane předsedající, omlouvám se, že mi hlas nijak zvlášť neslouží, i když je to možná jen dobře. Mohla bych se rozhněvat kvůli některým poznámkám svých kolegů ze strany Sinn Féin na adresu Lisabonské smlouvy.

Chci říci jen to, že v Irsku zapřaháme vůz před koně. V době následující po hlasování probíhá skutečně velmi dobrá diskuse o Lisabonské smlouvě. Kdyby se to tehdy řešilo jinak! To, že se o tom teď v Irsku hovoří, má určitou logiku a smysl.

A protřelým byrokratům a lobbistům chci říci, že jsem došla k závěru, že vy patříte mezi to nejlepší, co máme. Otevřeně řečeno, měli byste se ohradit, neboť je ironií, aby strana Sinn Féin hovořila o veřejných službách řízených byrokraty, a současně tytéž byrokraty v těchto institucích odsuzovala.

Uvidíme, co řekne irská vláda v příštím týdnu. V tuto chvíli se netěší u veřejnosti velké důvěře, takže možná není nejlepší doba na to, abychom se bavili o dalším hlasování, pokud má k němu ovšem dojít. Věřím však, že v Irsku převládá zdravý smysl a lidé si dnes uvědomují situaci, do které jsme se dostali, a dnes už vědí, že musíme být v srdci Evropy, vzhledem ke krizi, v níž se nacházíme.

Richard Corbett (PSE). - Pane předsedající, za situace, kdy 25 nebo 26 zemí řeklo Lisabonské smlouvě „ano“ a jen jedna řekla „ne“, není nerozumné, natož pak nedemokratické se zeptat, zda je ten jeden ochoten věc ještě jednou zvážít, ale pod podmínkou, že my ostatní budeme ochotni vyjít vstříc obavám, jež byly vyjádřeny, když oni hlasovali proti. To neznamená ignorovat výsledek irského referenda, znamená to reagovat na výsledek irského referenda, podívat se na obavy, jež byly vyjádřeny, a pokusit se jim vyjít vstříc.

To však samozřejmě vyžaduje, aby nám Irsko řeklo, aby řeklo ostatním zemím, jaké přesně obavy byly vyjadřovány, definovat seznam požadavků, na které my pak můžeme reagovat, nebo o nich alespoň jednat. Řešení musí být samozřejmě přijatelné pro všech 27 zemí. Pokud možno to neznamená znovu vyjednávat celou Smlouvu, ale vyložit ji, vyjasnit ji, přizpůsobit způsob jejího naplňování tak, abychom vyšli těmto

obavám vstříc. Osobně jsem přesvědčen, že toho lze dosáhnout, ale je třeba, aby Irsko učinilo první krok. Jsem rád, že se v tomto směru ujal iniciativy irský parlament, místo aby to ponechal na vládě.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE). – (RO) Pane předsedajícím, v Rumunsku se právě konaly volby a mohu vás ujistit, že vláda, jež bude vytvořena, bude provádět rozumnou hospodářskou politiku.

Chtěl bych poděkovat francouzskému předsednictví a Evropské komisi za způsob, jakým pohotově a umně reagovaly na problémy vyvolané světovou hospodářskou a finanční krizí.

Přál bych si, aby v balíčku opatření bylo řečeno více o členských státech, jež nejsou součástí eurozóny, a o tom, jak lze v případě nouze získat přístup k likviditě.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Odstranění překážek, jež brání volnému pohybu pracovníků, zaručuje řádné, slušné pracovní podmínky pro všechny evropské pracovníky a poskytuje účinné prostředky pro boj proti sociálnímu dumpingu a daňovým únikům.

Chtěla bych požádat, aby na pořad jednání Evropské rady byl zařazen zvláštní bod o odstraňování překážek, jež brání volnému pohybu rumunských a bulharských pracovníků. Mám pocit, že dva roky po přistoupení obou zemí se tento krok stal nezbytným, zejména v podmínkách hospodářské a finanční krize.

Stejně tak je třeba, aby na pořad jednání Evropské rady byla zařazena energetická bezpečnost a energetický a klimatický balíček. Nejde o to, že by Evropa musela vyrábět méně, ale takovým způsobem, který bude šetrnější k životnímu prostředí a také účelnější. Proto je třeba, aby se členským státům dostalo podpory při vynakládání značných investic zaměřených na modernizaci zařízení v odvětvích velmi angažovaných v energetice, na zvyšování produktivity a na rozvoj dopravní infrastruktury.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Pane předsedajícím, paní místopředsedkyně, pane komisaři, vážení poslanci, rozprava se dotkla tří velmi důležitých bodů, ke kterým se vrátím, ale v první radě bych chtěl poděkovat panu von Wogauovi a panu Kirkhopeovi, kteří vyslovili dík francouzskému předsednictví za to, co udělalo pro evropské občany postižené bombajskou tragédií.

Spolu s generálním sekretariátem Evropského parlamentu jsme usilovně pracovali s ohledem na vaše představitele a vládní úředníky, kteří tam byli, ale musím říci, jak již bylo vícekrát zmíněno, že musíme dále usilovat o zlepšení koordinace mezi konzuláty a místními diplomatickými zastoupeními za podobných krizí, k jaké dochází právě teď v Thajsku. Podařilo se nám to, a musíme v tom pokračovat. Byl jsem na letišti v Roissy, když přistálo letadlo z Bombaje, a mohl jsem se přesvědčit, že v tomto charterovém letu byli zastoupeni občané stále týchž jedenácti evropských států.

Chtěl bych také zopakovat to, co řekla paní Gillová a pan von Wogau, že Evropa přece musí být u toho a musí dělat víc, pokud jde o tato teroristická rizika v tomto světovém regionu i v jiných regionech. A zde se dostáváme k problému, který v rozpravě nebyl zmíněn, ale na zasedání Evropské rady bude projednáván, a tím je evropská bezpečnostní strategie. Musíme tuto strategii přizpůsobit a aktualizovat, aby čelila teroristické hrozbě, aby reagovala na počítačovou kriminalitu, aby reagovala na nová nebezpečí. Musíme také zlepšit – a těší mne, že paní Gillová tuto otázku položila – své systémy v oblasti plánování a provádění civilních a vojenských akcí na evropské úrovni. Tyto aspekty evropské bezpečnostní a obranné politiky jsou, jak dobře víte, důležité, a francouzské předsednictví chce zajistit, abychom mohli v této oblasti pokročit dopředu a aby také v této oblasti byl vytyčen jasný směr ještě do konce tohoto roku.

Nyní se vrátím k tomu, co bylo řečeno o institucionálních problémech a o Smlouvě. Vyslechl jsem paní Doylovou a paní McGuinnessovou a děkuji jim za tato vystoupení, jež byla naprosto jasná a prodchnutá smyslem pro odpovědnost. Vyslechl jsem také vystoupení pana Broka, pana Corbetta, pana von Wogaua, pana Duffa a pana Leinena k této otázce.

Za prvé: Myslím si, že činíme pokrok. Činíme pokrok v tom, že irské požadavky bereme vážně, a tuto poznámku adresuji paní Doyleové a paní McGuinnessové. Vnímáme je a vnímáme také irskou politickou situaci, jež vznikla v irském parlamentu, a to, jaké úsilí je vynakládáno na této obtížné cestě. Můžeme to jasně vidět. Každý však musí projevít svůj smysl pro zodpovědnost. My ho projevíme, navrhneme vyvážené řešení, jež nám umožní společně pokročit kupředu a dosáhnout pokroku, a říkám společně, k naplnění Lisabonské smlouvy, až pro to uzraje čas, ale plně chápu časová omezení našich irských přátel. Tato omezení by měla být respektována – existují také politické lhůty – a měla by být zohledněna.

Pan Leinen se o tom zmínil. Potřebujeme lepší komunikaci, měli bychom se držet víc při zemi, což také činíme spolu s paní Wallströmovou, která je v této oblasti kompetentnější než já a která vyvinula velké úsilí.

Dosáhli jsme dohody o strategii komunikační politiky s naším Parlamentem, mezi Radou a Komisí, a také paní Wallströmová vypracovala strategii, kterou, jak jsem viděl v Dublinu, všichni vřele přivítali. Je pravdou, že v této oblasti musíme projevit větší úsilí, včetně oblasti komunikace.

S ohledem na vše, co bylo řečeno o klimatickém a energetickém balíčku zejména našimi polskými přáteli, musíme, abychom tyto cíle splnili, očividně vzít v úvahu, jak jsem řekl, specifickou situaci zemí s problematictějšími energetickými strukturami. Tyto cíle musíme zachovat. Myslím si, že jsou k dispozici prostředky, jež umožní nezbytnou flexibilitu, aby specifické situace a požadavky vznesené našimi polskými přáteli mohly být zohledněny. Francouzské předsednictví dělá vše, co je v jeho silách, aby dosáhlo nezbytných kompromisů a aby přitom tyto cíle zůstaly zachovány, ale mohu vás ujistit, že specifické rysy Polska, dalších zemí střední a východní Evropy a pobaltských států a jejich požadavky v oblasti energetické bezpečnosti bereme v úvahu.

Paní Doyleové, která na tento bod ve svém vystoupení také poukázala, chci říci, že otázce spolurozhodování, jak je jí známo, věnuje francouzské předsednictví skutečně mimořádnou pozornost. Rada a Evropský parlament daly podnět k postupu jednání, dialogu, který se rozvinul v posledním měsíci jako výsledek vysokých vynaložených investic, a výsledky tohoto dialogu – jak paní Doyleová dobře ví, představují doslova 90 % tohoto balíčku. Nyní je před námi už jen krátká cílová rovinka, posledních 10 % problémů, o kterých se někteří vážení poslanci během této rozpravy zmínili.

Pokud jde o hospodářskou a finanční krizi, to, co bylo řečeno, se mi zdá být důležité, a jak již bylo uvedeno, Rada a Komise tento pocit naléhavosti sdílejí. Dále bych chtěl ještě poděkovat panu Pirillimu za jeho originální myšlenky týkající se použití rezerv, a říci panu Bonsignoreovi, že tento plán závisí také na tom, jaké nástroje jsou k dispozici na úrovni Společenství. Vypracovat plán by znamenalo ignorovat pravomoci na úrovni Společenství, stávající nástroje a dostupný rozpočet, takže to nelze učinit. Dál už jít nemůžeme.

Na druhé straně si myslím, že Evropská centrální banka se chovala zodpovědně a vedla si dobře. Skutečně je v této době očekáván nějaký signál ohledně sazeb. Uvidíme, jak Evropská centrální banka rozhodne. To vše je vítáno a nebudu se k tomu již více vyjadřovat.

Pan Karas měl naprostou pravdu, když poukázal na to – a Rakousko je toho perfektním příkladem –, že musíme být schopni využít také příležitostí spojených s krizí, že euro – a to bylo potvrzeno, a komisař Almunia to ví lépe než já – že pocit sounáležitosti s Evropskou unií – zejména v zemi, jako je vaše, to bylo pro mne překvapivým zjištěním – se v důsledku této hospodářské a finanční krize transformovalo a změnilo, a že euro se pro země uvnitř i vně eurozóny stalo měřítkem a symbolem, což je velmi povzbudivé.

Paní Belohorské bych chtěl říci, že vše, co jste řekla, bude přesně tlumočeno prezidentovi Sarkozymu, a chtěl bych jí poděkovat za to, co řekla o francouzském předsednictví a jeho postupu, a na závěr bych chtěl říci panu Wolskému, že vše, co se týká našich sousedů, je důležité a že o návrhu východního partnerství, což je skvělý návrh Evropského parlamentu, budeme jednat na pondělním zasedání Rady ve složení ministrů zahraničních věcí, v Radě ve složení pro „vnější vztahy“ a samozřejmě i na zasedání Evropské rady.

Margot Wallström, místopředsedkyně Komise. – Pane předsedající, předně bych chtěla poděkovat všem vystupujícím za vaše velmi konstruktivní, věcné a zajímavé příspěvky. Existují dvě specifické otázky, které bych nejprve chtěla zodpovědět, a poté se snad zaměřím na Lisabonskou smlouvu.

Pan Jouyet se již zmínil o tom – a to je odpověď panu von Wogauovi – že Rada schválí zprávu o pěti letech evropské bezpečnostní strategie. K tomu, co řekl pan Jouyet, bych chtěla dodat: samozřejmě, Lisabonská smlouva nám také pomůže tím, že velice posílí a zjednoduší institucionální strukturu v této oblasti. Rada při této příležitosti bude moci posoudit, jak přispět k tomu, aby byla zaručena soudržnost všech našich nástrojů a vyváženost mezi bezpečností vojenskou a nevojenskou povahy. To byla odpověď panu von Wogauovi.

Pan Wojciechowski vznesl dotaz k východnímu partnerství. Můžeme vám podat informaci z dnešního zasedání Komise, že jsme přijali návrh o východním partnerství včetně posíleného financování činností, což zahrnuje hospodářskou integraci, otázky mobility, politiku sociálního a hospodářského rozvoje, platformy pro spolupráci, volný obchod a mobilitu studentů – všechny tyto prvky, které jsou v tomto východním partnerství obsaženy. To, že jsme takový plán nyní projednali a přijali, vítám.

Tato rozprava ukázala, že pro Evropskou unii je tento moment důležitý. Je dokreslením celé koncepce udržitelnosti. Udržitelný rozvoj znamená, že se nemůžeme zadlužit a pak chtít od budoucích generací, aby přišly s nějakým řešením. Nemůžeme posílat budoucím generacím problémy týkající se znečištění, odpadů a změny životního prostředí nebo klimatu, aby je vyřešily za nás. Nemůžeme vytvářet příštím generacím sociální problémy, aby se s nimi vypořádaly za nás. Celá definice udržitelného rozvoje spočívá v tom, že se

musíme postarat o to, jak uspokojit své potřeby způsobem, který nebude nepříznivě dopadat na budoucí generace a jejich touhu po uspokojení svých potřeb.

V příštím měsíci musíme vyřešit tři kardinální a navzájem související otázky – jež se jasně dostaly do popředí: plán hospodářské obnovy, kde rozhodný postup EU může reálně ovlivnit společenský blahobyt a hospodářskou prosperitu Evropy v příštím roce; klimatický a energetický balíček, který umožní, aby se Evropa mohla stát vedoucí světovou silou při definování věrohodné, dosažitelné cesty k budoucnosti s nízkou spotřebou uhlíku; a Lisabonskou smlouvu, kde musíme vytyčit cestu vedoucí k dosažení Smlouvy tak, aby Evropané mohli těžit z výhod demokratičtější a efektivnější Evropské unie.

Plně důvěřuji svým kolegům komisaři Almuniovi a komisaři Dimasovi, že o plánu obnovy – neboť se o tom zmínilo tolik z vás – a o klimatickém a energetickém balíčku pohovoří podrobněji. Vnímám, že se to stane ještě dnes v pozdějších hodinách a zítra ráno, takže mi dovolu je jen ještě několik poznámek k Lisabonské smlouvě.

Myslím si, že obě tyto otázky názorně ukazují, proč potřebujeme Lisabonskou smlouvu. Změna klimatu a hospodářská krize vyžadují Evropskou unii, která dokáže rychle, účinně a demokraticky přijímat správná rozhodnutí. Má-li Evropa „zvednout těžké břemeno“ a provést takovou zásadní změnu, musí pro to mít správné nástroje.

Závazek tohoto Parlamentu a Komise vůči Lisabonské smlouvě byl vždy jasný. Chtěli jsme reálný krok vpřed pro Evropu, více pravomocí pro tento přímo volený Parlament. V případě parlamentů v členských zemích jsme chtěli větší slovo pro občany, odbyrokratizované instituce a větší jasnost v tom, kdo co v Evropě dělá. Odklady toho všeho jsou samozřejmě zklamáním, ale neměly by nás odradit od hlavního cíle, totiž abychom uvedli Lisabonskou smlouvu v platnost. To znamená, že doufáme, že budeme schopni dosáhnout cíle plné ratifikace a znamená to dosáhnout vítězství v Irsku.

Minulý měsíc jsem osobně pobývala v Irsku a snažila se vysvětlovat, proč si myslím, že tuto smlouvu potřebujeme. Snažila jsem se také pochopit, proč mají irští voliči výhrady. To, co jsem vyslechla, do značné míry odpovídalo výsledkům průzkumů, s kterými jsme se seznámili. K některým otázkám – jako je zdanění a záležitosti obrany – vyjadřovali voliči výhrady, nemají ve Smlouvě reálnou oporu. K jiným, jako je otázka irského komisaře, volili nejhorší možný scénář vyplývající z uplatňování Smlouvy. Mnozí měli dojem, že nemají dost informací nebo že tyto informace nejsou jasné, a hlasovat proti považovali za nejjistější volbu.

Výborná zpráva, kterou jsme nyní obdrželi od zvláštního podvýboru irského parlamentu, velmi významně přispívá k vyjasnění těchto obav a také k nastínění možných východisek, jak se s nimi vyrovnat. Když se mě ptali, řekla jsem, že můj dojem je takový, že po celé Evropě existuje mnoho dobré vůle k tomu, abychom pomohli tyto obavy Irů rozptýlit. Komise hodlá učinit vše, co bude v jejích silách, a bude pracovat spolu s Parlamentem a irskými orgány na tom, aby se v Irsku zlepšila komunikace o Evropě. Připravujeme společné prohlášení, abychom dali jasně najevo, že s tím můžeme začít okamžitě, spolu s vládou a s lidem v Irsku.

Dala jsem však také jasně najevo, že můj dojem z rozhovorů s různými členskými státy je takový, že neexistuje chuť znovu otevírat téma institucionálního uspořádání, které si vyžádalo sedm let zdoluhavých a svízelných jednání, než byl dosažen kompromis, a že 25 členských států, které k tomuto dni již Smlouvu ratifikovaly, a mnohé z nich předtím ratifikovaly i Ústavu – a dva v referendu, vzpomeňte si – nebude chtít začít tento proces znovu. S nadcházejícími volbami do Evropského parlamentu je načase, abychom přestali hovořit o institucích a začali mluvit o politikách EU, jež se týkají občanů, a jak tyto velké výzvy a problémy řešit.

Zasedání Evropské rady, které se bude konat příští týden, by nám mělo dát jasnou cestovní mapu, abychom v tomto procesu konečně pokročili. Jsem přesvědčena, že poskytne společný podnět nezbytný pro dosažení plné ratifikace Smlouvy. Jako Komise se pokusíme k tomu přispívat, jak nejlépe dokážeme.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Písemná prohlášení (článek 142)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písemně. – (PT) Představitelé Evropské unie neakceptují lidové hlasování v jediném referendu, které se mohlo uskutečnit – protože to vyžadovala jejich vlastní ústava – o návrhu Lisabonské smlouvy, v němž lidé zopakovali rozhodnutí „ne“, které již předtím vynesl lid Francie a Nizozemska v souvislosti s Evropskou ústavou. V přístupu, který je nedemokratický a naprosto pohrdá hlasováním občanů, opět spatřujeme návrat k nátlaku a vydírání ve snaze donutit Irsko, aby uspořádalo nové referendum, nebo – což je ještě horší – aby změnilo svou vlastní státní ústavu s cílem vyhnout se referendům a lidovému hlasování. Proti tomuto postoji znovu co nejrozhodněji protestujeme.

Od těchto politik musí být okamžitě upuštěno. Chceme nový směr pro Portugalsko a pro Evropu, kdy na první místo bude postaven lid, zlepšení společného blahobytu a respektování důstojnosti těch, kdo jsou zdrojem bohatství. Tento nový směr musí odmítnout to, co prezident Sarkozy nazývá přestavbou kapitalismu, a musí odmítnout politiku hospodářské a měnové unie a s ní související Pakt o stabilitě a falešnou autonomii Evropské centrální banky (ECB). V rámci takzvaného „plánu evropské hospodářské obnovy“ se tak nestane.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písemně. – (PT) Nadcházející zasedání Evropské rady bude znamenat další etapu nepřijatelného procesu vnucování návrhu smlouvy národy Evropy již třikrát odmítnuté.

Místo aby respektovaly vůli francouzského, nizozemského a irského lidu, prokázaly instituce Evropské unie (Evropský parlament, Rada a Komise) svou nedemokratickou povahu, když naléhají na pokračování procesu (parlamentní) ratifikace tohoto návrhu smlouvy (která doposud nebyla dokončena pouze Německem, Polskem a Českou republikou), zatímco se stále „jako moru“ vyhýbají konání referend (jako bylo nedávne referendum ve Švédsku).

Velkopodnikatelé v Evropě a vykonavatelé jejich politik – pravice a sociální demokraté – odmítají uznat nezávisle a demokraticky vyjádřenou vůli irského lidu a snaží se ho „izolovat“, aby na něj mohly snáz vyvíjet nátlak a vydírat ho a vnutit mu konání nového referenda, jako tomu bylo v případě Smlouvy z Nice.

Stačí se seznámit s nepřijatelným návrhem usnesení Výboru pro (takzvané) ústavní záležitosti EP ze dne 17. listopadu 2008, ve kterém „opakuje a potvrzuje svou podporu Smlouvy“ (jako by měl pravomoc tak učinit ...) a „potřebu její ratifikace v členských státech... v co nejkratší době“.

EU ukazuje své pravé barvy!

Tunne Kelam (PPE-DE), písemně. – Chtěl bych připomenout Radě a také Komisi, že EU spočívá na základních hodnotách, jako je demokracie, právní stát a respektování lidských práv.

Proto důrazně odsuzuji duch, ve kterém se konal nedávný summit EU-Rusko v Nice. Je nepřijatelné, aby se jako obvykle začaly znovu rozvíjet styky s argumentací, že neexistuje žádná alternativa.

Začlenění lidských práv do vnější politiky a respektování právního státu jsou úhelné kameny jakýchkoli vztahů s třetími zeměmi.

Rusko nemůže být výjimkou, zejména s ohledem na to, že nesplnilo všechny podmínky stanovené v dohodě po agresí vůči Gruzii.

Jsem znepokojen tím, že EU ztratí respekt jako seriózní a nezávislý subjekt mezinárodních vztahů. Navíc neochota EU stanovit jasné meze takovémuto úmyslnému porušování norem mezinárodního chování pravděpodobně povzbudí ruskou stranu k podobné agresí v budoucnosti.

Proto důrazně vyzývám Komisi a Radu, aby seriózně přezkoumaly své rozhodnutí pokračovat ve vztazích jako obvykle.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), písemně. – (RO) Chtěl bych se vyjádřit k nedávno vydanému sdělení Komise, jež se týká plánu EU pro hospodářskou obnovu.

Chtěl bych zdůraznit důležitost některých bodů tohoto plánu, zejména těch, jež souvisejí s přijetím opatření zaměřených na zlepšení energetické účinnosti ve stávajících domácnostech a veřejných budovách.

Komise oznámila, že hodlá navrhnout změnu nařízení o strukturálních fondech, jež má tato opatření podpořit, aby se zlepšily možnosti, které jsou v této oblasti k dispozici.

Mám pocit, že je nesmírně důležité, aby se tyto změny zaměřily na využití zdrojů pocházejících z Evropského fondu pro regionální rozvoj s cílem zlepšení bydlení a zvýšení 2% podílu, který je poskytován v současnosti.

13. Globální struktura finančních trhů v budoucnosti a plán EU pro hospodářskou obnovu (rozprava)

Předsedající. – Vítáme studenty z Evropské univerzity v Římě, kteří jsou přítomni na galerii.

Dalším bodem na programu je rozprava k otázce k ústnímu zodpovězení pro Radu a Komisi o globální struktuře finančních trhů v budoucnosti a plánu EU pro hospodářskou obnovu (O-0124/2008 – B6-0487/2008) a (O-0125/2008 – B6-0488/2008).

Pervenche Berès, autorka. – (FR) Pane předsedající, pane Almunio, pane Novelli, pane Barroso, před chvílí nám bylo řečeno, že nastal čas, aby Komise pobídla členské státy. Je-li strategie Komise taková, pak jste zde v Parlamentu vítáni a budete mít při provádění takové strategie naši plnou podporu.

Z našeho pohledu nynější problém spočívá v míře spolupráce mezi členskými státy. Příliš často se setkáváme s reagováním na naléhavé situace a upřednostňováním vnitrostátních řešení, jež jsou poté vydávána za evropská řešení. Myslíme si, že musíme postupovat jinak, chceme-li lépe využívat svých zdrojů.

Pokud jde o mezinárodní finanční strukturu, G20 se sešla a definovala budoucí časové lhůty. Při pohledu na závěry Rady ve složení pro hospodářství a finance (ECOFIN), jež byly přijaty včera, mne překvapuje jedna věc, a sice to, že v těchto závěrech nevidím žádný mandát pro Komisi. Proto bych chtěla od Rady slyšet, jak hodlá tyto návrhy uskutečnit, zejména pokud jde o boj proti určitým nespolutracujícím jurisdikcím a definování úlohy MMF vůči jiným mezinárodním finančním institucím.

Chtěla bych také, aby nám Rada a Komise řekly, jaké jsou další etapy s ohledem na přijatý časový rozvrh a za jakých podmínek by se do těchto diskusí mohl zapojit Parlament, neboť se domnívám, že právě tak musíme nyní postupovat, chceme-li evropskou dynamiku.

Pokud jde o plán obnovy, byl oznámen ukazatel 1,5 %. V porovnání s čísly, která tu kolovala předtím, to musíme považovat za krok správným směrem. Bude to stačit, je to opravdu 1,5 %, anebo je to jen jiné označení pro již dříve naplánované výdaje? Budeme to muset prozkoumat detailněji.

Ale mám tři připomínky, pokud jde o plán jako takový. Za prvé, nebude-li existovat skutečná koordinace ve smyslu smlouvy, ve smyslu článku 99, který požaduje, aby členské státy přistupovaly ke svým hospodářským politikám jako k otázkám společného zájmu, pak neuspějeme. Jsem šokována, když vidím, že dokonce i v závěrech včerejšího zasedání Rady ECOFIN není tento přístup dosud uplatňován. Koordinace hospodářských politik v této kritické fázi nemůže pouze sestávat z toho, že členské státy předloží plány obnovy původně projednané jejich vládami a poté posuzované Komisí. To nestačí.

Za druhé, šokuje mne, když vidím, že v tomto dokumentu není vůbec zmíněna vyhlídka na zotavení, což, pokud vím, je neslučitelné se Smlouvou v jejím stávajícím znění, ale není zde zmíněna již ani myšlenka, která se tu a tam, podle mého názoru zcela oprávněně, objevuje, a sice případné sdružení výpůjček členských států eurozóny.

Chce-li Komise být odvážná, nyní je pravý čas začít o těchto tématech diskutovat. Komise možná takový návrh okamžitě nepodpoří, ale vzhledem k vašim výsledkům v této sněmovně, a jsem si tím téměř jista, dokážete získat zde v Parlamentu podporu, což opravňuje k tomu, abyste v tomto směru pokračovali.

Třetí otázka se týká pracovních míst a mezd. Před chvílí jste hovořili o důležitosti tohoto cíle z hlediska pracovních míst. Nezapomínejte, že se musí jednat o kvalitní pracovní místa, jinak cílů, jež jsme si vytyčili v naší Lisabonské strategii, nedosáhneme.

A na závěr ještě jednu poznámku k Evropské investiční bance. V současnosti plní řadu úkolů, ale musíme sledovat, jakým způsobem těchto mechanismů a nástrojů, které jsou nyní znovu navrhovány, využívají samotné banky, neboť malé a velké podniky jsou nuceny tento bankovní systém využívat, aby se k nim dostaly. Víme, jak křehký je bankovní systém, a proto bych vás chtěla požádat, abyste tuto otázku pečlivě posoudili, a vyzývám nás všechny, abychom se poučili z minulých chyb, jinými slovy, abychom koordinovaně definovali veřejné výdaje, jež jsou užitečné pro dosažení našich dlouhodobých cílů, jinak tyto veřejné výdaje budou bezpředmětné.

Předsedající. – Chtěli bychom přivítat opět mezi námi úřadujícího předsedu Rady pana Novelliho, který byl jedním z našich poslanců, pokud si správně pamatuji, v letech 1999–2002.

Hervé Novelli, úřadující předseda Rady. – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, vážení poslanci, chtěl bych nejprve odpovědět paní Berèsové, za prvé krátkým ohlédnutím zpět na to, co se událo přibližně za poslední rok.

Krise vznikla ve Spojených státech a její následky, jak všichni víte, trvají. Zatímco situace ve finančním odvětví se, jak se zdá, stabilizovala a vykazuje příznaky zlepšení, i když ne vše bylo již vyřešeno, další výzvou nyní bude, abychom v co největší míře omezili dopady této finanční krize do reálné ekonomiky a na podniky.

Předpověď, zveřejněná Komisí počátkem listopadu, ukazuje na výrazný pokles hospodářského růstu v Evropské unii, který by podle očekávání měl v roce 2008 činit 1,4 %, zatímco ještě v roce 2007 to bylo 2,9 %.

V roce 2009 se podle Komise očekává stagnace podnikatelské aktivity v Evropské unii s průměrnou mírou růstu 0,2 % HDP *per annum*. Očekává se, že v průběhu tohoto roku dojde k velmi pozvolnému obnovení růstu, který v roce 2010 dosáhne v celoročním průměru 1,1 %. Taková tedy bude, nakolik to lze předpovědět, situace v příštích týdnech a měsících.

Pokud jde o finanční situaci – jestliže se zdá, že nabírá lepší směr než před několika měsíci, pak je to hlavně výsledkem cílevědomého postupu členských států a centrálních bank včetně Evropské centrální banky, a protože o této otázce podrobně hovořil můj kolega a přítel pan Jouyet, nebudu se k tomuto tématu vracet.

Dne 12. října se setkaly hlavy států eurozóny a vůbec poprvé se shodly na sladěném akčním programu, jehož zásady 15.–16. října schválila Evropská rada.

V souladu se zásadami tohoto programu všechny členské státy nyní přijaly vnitrostátní opatření, například, jak je vám již známo, prostřednictvím garančních mechanismů pro financování bank a systémů umožňujících jejich rekapitalizaci.

ECB mimoto vyvinula značné úsilí, aby poskytla trhu likviditu diverzifikací svých pozvánek k výběrovým řízením a rozšířením okruhu svých záruk.

Věřím, že poskytnutím podpory členským státům postiženým finančními potížemi jsme projevili solidaritu. Počátkem listopadu jsme pomohli jednomu členskému státu, Maďarsku, to se muselo udělat. Nyní jsme se také shodli na tom, že je třeba zvýšit strop u půjček, jež může Unie v rámci tohoto uspořádání poskytovat, ze 12 miliard EUR na 25 miliard EUR.

Domnívám se, jak jste, paní Berèsová již řekla, že nyní je načase znovu nastartovat naše hospodářství. Členské státy a Unie musí postupovat sladěně a podílet se na širší odpovědi na globální úrovni.

Pokud jde o obnovu evropského hospodářství, Komise projevila iniciativu a vydala 26. listopadu tiskové prohlášení, plán evropské hospodářské obnovy pro růst a zaměstnanost. Rada je tímto prohlášením velmi potěšena, a těší mě, paní Berèsová, že i vy to považujete za krok správným směrem.

Abychom mohli krizi zcela vyřešit a zejména abychom se z ní poučili, musíme si rozebrat, co se stalo. Počáteční finanční problémy, jak víte, se objevily na trhu rizikových hypoték v USA. Postupně se rozšířily a odhalily závažné deformace v našich finančních systémech.

Z makroekonomického hlediska je tato krize také odrazem vnitřních disproporcí v oblasti zadlužení domácností a vnějších disproporcí, zejména nynějšího schodku v USA. Jde však, a to chci zdůraznit, především o krizi dohledu nad finančními trhy, což odhaluje chybné fungování určitých aspektů našich režimů dohledu a monitoringu.

O mnohých z těchto aspektů již bylo jednáno v rámci cestovních map a práce odváděné Radou ve složení pro hospodářství a finance (ECOFIN) během francouzského předsednictví. Avšak vedle naléhavých opatření přijatých na úrovni Společenství s cílem obnovit důvěru ve finanční trhy a zaručit ochranu úspor vkladatelů, podpořit finanční instituce a poskytnout pomoc členským státům, které mají obtíže, na zásadních reformách, po nichž, paní Berèsová, voláte, se, jak věřím, již pracuje.

U tohoto tématu bych chtěl vyjádřit potěšení nad dohodou, jež byla v Radě dosažena ohledně návrhu čtyř směrnic, jež budou mít rozhodující dopad v podobě posílení stability finančního odvětví, ochrany jednotlivců a dalšího posílení vnitřního trhu. Jedná se o směrnici o požadavcích na kapitál bank, směrnici o pojištění vkladů, solventnost II a směrnici o subjektech kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP).

Dále se připravuje monitorování finančních institucí, které až dosud nebyly monitorovány. Začala příprava evropských nařízení o ratingových agenturách a očekává se, že budou hotova na jaře roku 2009.

Nepochybují, že Parlament sdílí naše odhodlání zajistit, aby tyto texty byly přijaty co nejdříve. Dále, francouzské předsednictví Rady dalo podnět k zahájení dlouhodobé práce v oblasti pravidelných přezkumů finančních nařízení, v rámci kterých má být přezkoumáván režim dohledu a účetní rámec, a v oblasti pobídek poskytovaných ve finančním odvětví, kde má být posuzována velmi důležitá otázka odměňování manažerů a obchodníků na finančních trzích. Pokud jde o dohled v Evropě, byl v posledních několika měsících již

zaznamenán konkrétní pokrok: větší sblížení mezi činnostmi systémů dohledu v jednotlivých státech tak, aby se v každém z nich tyto dokumenty prováděly jednotně, posilování systémů dohledu nad přeshraničními skupinami zřizováním orgánů dohledu a účinnější fungování výborů evropského dohledu se zavedením hlasování kvalifikovanou většinou na jejich zasedáních, aby se zlepšily rozhodovací postupy.

Domnívám se však, že v této oblasti jsou nezbytné radikálnější změny, a velmi se těšíme na práci skupiny na vysoké úrovni vedené panem de Larosièrem, která se bude zabývat také dohledem, zejména otázkou dohledu nad investičními fondy.

V každém případě všechny tyto výsledky a tato práce ukazují, že Evropská unie zůstává hybnou silou mezinárodního úsilí vyvíjeného v reakci na finanční krizi. Unie je nezpochybnitelně hybnou silou mezinárodních aktivit zaměřených na důkladnou reformu celosvětové finanční struktury, zejména na posílení schopnosti mezinárodních finančních institucí zabránit opětovnému výskytu krizových faktorů.

Tato krize velmi jasně ukázala, že tyto problémy, které jsou globální, musí být vyřešeny na globální úrovni. Francouzské předsednictví proto iniciativně navrhlo Spojeným státům uspořádat mezinárodní summit za účasti největších rozvíjejících se ekonomik, na kterém by byly definovány zásady a východiska pro vytvoření nové mezinárodní finanční struktury.

Za tímto účelem předsednictví předložilo členským státům určité návrhy. Tyto návrhy byly projednány v Radě ECOFIN a následně schváleny na zasedání hlav států a předsedů vlád. Evropa tak mohla, a domnívám se, že to je velmi důležité, na setkání ve Washingtonu 15. listopadu vystoupit jednotně.

Před zasedáním G20 plnila Rada ECOFIN své úkoly zformulováním společného poselství Evropské unie k otázce mezinárodní finanční struktury. Na svém zasedání 4. listopadu posoudila všechny s tím spojené otázky, aby bylo možné rozhodnout o evropské odpovědi na krizi, a její návrh následně podpořily hlavy států a předsedové vlád na neformálním zasedání, které se konalo 7. listopadu.

Domnívám se, že tato evropská jednota umožnila dosáhnout velmi významný pokrok zejména ze strany našich partnerů v USA a v rozvíjejících se ekonomikách, v oblasti podpory celosvětového růstu i v oblasti dohled nad globálními finančními trhy, přičemž tato zásada byla uplatněna vůči všem zainteresovaným stranám, trhům a jurisdikcím.

Jsem přesvědčen, že tento summit představuje východisko pro přezkoumání prostředků a zdrojů mezinárodních finančních institucí. MMF musí být vybaven celou řadou nástrojů, které mu umožní poskytovat členským státům flexibilní a rychlou podporu. Od Světové banky musíme požadovat, aby poskytovala potřebné finance rozvíjejícím se a chudým zemím, pomáhala jim překonávat nedostatky a vyrovnávat se s růstem cen tržních zdrojů.

Dále, mezinárodní finanční instituce musí mít nejen zdroje na to, aby mohly čelit krizím, ale musí také plnit důležité úkoly při jejich odvracení. MMF spolu s Förem pro finanční stabilitu musí být zejména schopen odhalit jakékoli nahromadění rizik a vznik bublin ve finančním systému a doporučit odpovídající hospodářské politiky.

Rada proto bezpodmínečně podporuje prohlášení hlav států a předsedů vlád zemí G20 vydané 15. listopadu. Vše je nyní připraveno pro rozvíjení společných evropských postojů tak, aby tato deklarace z Washingtonu mohla být naplněna v rámci časového plánu stanoveného pro příští mezinárodní lhůty.

Zásadně věřím, a tím, pane předsedající, uzavřu, že vedle pokroku dosaženého v hlavních otázkách lze z uvedeného vyvodit dvě důležité zprávy.

Evropa po velmi krátké přípravě vystoupila na setkání ve Washingtonu jednotně. Evropa tudíž musí zůstat hybnou silou probíhající diskuse o reformě mezinárodní finanční struktury.

Abychom se mohli zapojit do tohoto procesu, který je teprve v počátcích, musí pokračovat naše vnitřní diskuse a reformy, jež budeme i nadále přijímat.

Joaquín Almunia, člen Komise. – (ES) Pane předsedající, pane Novelli, pane Jouyete, paní Berèsová, dámy a pánové, před necelým měsícem jsme ve Štrasburku hovořili o výsledcích a závěrech washingtonského setkání.

Dnes se paní Berèsová táže Rady a Komise, jaká opatření musí být přijata, abychom tyto závěry převedli do praxe, kdo by je měl přijmout a co by měla pro to učinit každá z evropských institucí.

Musím jí říci, že naprosto souhlasím s tím, že tato rozhodnutí, stejně jako rozhodnutí přijatá od září 2007 v Radě ECOFIN a v Evropské radě, musí být učiněna rychle a musí přitom být respektována úloha každé z institucí Společenství. Do budování konsensu musí být zapojeny všechny instituce Společenství, aby Evropa mohla zastávat jediný postoj ke všem otázkám, které jsou nutné pro účinnější regulaci finančního trhu a pro nalezení řešení jeho problémů. EU tak bude schopna udržet si vedoucí postavení ve světě a předkládat řešení na budoucích zasedáních, jež budou následovat po setkání ve Washingtonu.

Komise na tom samozřejmě pracuje. Jednak plníme své úkoly v rámci de Larosièreevy skupiny, jednak rozvíjíme své vlastní iniciativy. Tato prohlášení Komise zopakovala i na včerejším zasedání Rady ECOFIN. Mimoto Komise určitě hodlá využít svých vlastních pravomocí v součinnosti s Radou a Parlamentem, aby požadované dohody byly dosaženy co nejdříve.

Koordinovat postupy a postoje EU ve finanční oblasti je velmi důležité, protože se chceme zapojit do globálního koordinačního procesu, a Evropa nemůže jít do globální koordinace a přitom zaujímat několik různých postojů. Musíme tam jít s jedním postojem, který byl oficiálně přijat v rámci Evropské unie.

Pokud jde o plán hospodářské obnovy a oživení, o kterém včera jednala Rada ECOFIN, ministři vyjádřili souhlas s názorem Komise, že vzhledem k hospodářské situaci a recesi zasahující Spojené státy, Japonsko, eurozónu a některé hospodářsky významné státy EU mimo eurozónu je daňová pobídka zcela nezbytná. Monetární politika musí i nadále udržovat poptávku, ale nemůže na vše stačit sama, zvláště s ohledem na stávající situaci na finančních a úvěrových trzích.

Stimulačně musí působit i daňová a rozpočtová politika. Komise navrhla impuls, který považuje za nezbytný i možný v situaci jako je ta, v níž se nacházíme. Určili jsme hranici, kam až budeme přispívat evropskými zdroji a opatřeními prostřednictvím rozpočtu EU i prostřednictvím opatření Evropské investiční banky a Evropské banky pro obnovu a rozvoj. Přiznávám, že někteří členové ECOFIN bohužel nepřivítali náš návrh pro Radu a Parlament, a sice, aby bylo umožněno flexibilnější použití dosud nevyužitých prostředků bez změny celkového rozpočtového maxima EU, což by nám umožnilo věnovat částku 5 miliard EUR na investice do infrastruktury a do boje se změnou klimatu na evropské úrovni.

Tento návrh bohužel nezískal dostatečně jednomyslnou podporu. Nicméně doufáme, že se jím budeme dál zabývat. Vedle evropského úsilí (prostřednictvím rozpočtu EU a Evropské investiční banky, a zde se již ministři prakticky shodli na navýšení kapitálu, jak to navrhla Komise, do konce roku 2009) jsme požádali členské státy, aby také přispěly v rozsahu 170 miliard EUR během roku 2009 přijetím opatření na podporu poptávky, jež budou za své stávající situace považovat za nejvhodnější.

Tento návrh zohledňuje vlastní odpovědnost členských států, neboť mají rozpočet pro financování obnovy prostřednictvím daňové politiky. Zohledňuje také to, že všechny členské státy nemají stejný manévrovací prostor. Nemůžeme chtít od Maďarska nebo od Lotyšska, aby právě teď přispívaly ve stejné výši jako Německo nebo Nizozemsko. Takový postoj Komise samozřejmě nezaujímá. Ze zvýšených výdajů a z výsledné obnovy by měly těžit všechny členské státy, ale ne všechny mohou přispívat stejnou měrou, protože jejich výchozí situace jsou různé. Proto je zcela nezbytná koordinace.

Při koordinovaném postupu můžeme dosáhnout, že jedna a jedna budou rovny třem. Bez koordinace by jedna a jedna mohly dát záporný výsledek. To je jasný příklad, proč je naléhavě nutná koordinace. Některé země nemají manévrovací prostor, zatímco jiné se musí rozhodnout, zda prostor, který mají, využijí. Nedokážeme-li znásobit energii a možnosti každé země, v konečném důsledku ztratíme všichni. To je zpráva, kterou Komise vyslala včerejší Radě ECOFIN.

Chci poukázat na tři velice specifické body.

Za prvé, při předchozí rozpravě jeden z poslanců tohoto parlamentu řekl, že Pakt o stabilitě a růstu již pozbyl platnosti. Jak jsem řekl v tomto parlamentě již při mnoha příležitostech, a zopakuji to znovu, Pakt o stabilitě a růstu je platný v plném rozsahu, a je v plném rozsahu platný proto, že jsme ho v roce 2005 zrevidovali a dodali mu flexibilitu, kterou potřeboval, aby byl použitelný v situacích, jako je tato. Pakt je platný, protože byl v roce 2005 zrevidován, a není nutné ho přepracovat nebo měnit. Je nutné ho naplňovat a respektovat, ale musíme ho respektovat v těch mezích a s takovou flexibilitou, jež vyžaduje rozpočtová politika v dobách, jako je tato.

Za druhé, paní Berèssová se zmínila o evropských dluhových cenných papírech. Některé významné země tuto možnost jednoznačně vyloučily a odmítají o ní být jen uvažovat. Mělo by dojít ke společné emisi vnitrostátních veřejných dluhopisů? Tuto možnost odmítají některé významné země eurozóny. Existuje však třetí možnost, která získala jednoznačnou podporu a kterou hodláme využít. Počítá se zapojením

Evropské investiční banky, jež vyčlení dodatečné a konkrétnější finanční prostředky na ty investice a opatření, jež budou považovány za nezbytné pro udržení poptávky a pro dosažení co největšího efektu tohoto celoevropského úsilí v době, jako je tato.

A konečně, plně souhlasím s požadavkem paní Berèsové na zajištění kvalitních pracovních míst. Když Komise začlenila do plánu obnovy nejen daňová opatření, ale i deset prioritních opatření inteligentního investování, cílem bylo zajistit větší růst, větší udržitelnost a kvalitnější pracovní místa, než jaké mohou poskytnout některá krátkodobá opatření. Tato opatření by jistě mohla být dočasná, což je jedna z podmínek podpory. Nemají však další dvě vlastnosti potřebné pro to, aby se jednalo o kvalitní daňovou pobídku, totiž že musí být schopna krátkodobě povzbudit a zvýšit poptávku, a musí také rozšiřovat možnosti našich ekonomik během hospodářské obnovy, která bude jistě následovat.

Jean-Paul Gauzès, jménem skupiny PPE-DE. – (FR) Pane předsedající, páni ministři, pane komisaři, za prvé bych chtěl říci k dotazům, že jasně prokazují přání Parlamentu, aby byl soustavně informován a více zapojen do procesu reformy struktury finančních trhů. Parlament je také pln odhodlání, aby Evropa vystupovala jednotně, jak bylo řečeno.

Pokud jde o evropskou hospodářskou obnovu, je, jak již bylo řečeno, krajně důležitý koordinovaný postup. Pokud jde o nás, podporujeme návrh Komise, aby pro boj s touto krizí byly společně využity veškeré evropské a vnitrostátní politické páky, jimiž disponujeme. Úkolem ovšem nyní je obnovit důvěru Evropanů, a tedy spotřebitelů.

Musíme také nastavit správnou rovnováhu mezi tím, co je dlouhodobé, a co je krátkodobé. Pro boj s touto finanční krizí jsou vhodná zejména přijatá opatření v oblasti bankovníctví: navýšení kapitálu, záruky pro mezibankovní půjčky a úvěrové záruky. Musíme však být bdělí, až dojde k praktické realizaci cíle těchto opatření, tj. k návratu bank k jejich původní funkci poskytovatelů likvidity a úvěru – zkrátka, cíle spočívajícího ve financování reálné ekonomiky.

Úloha EIB a EBRD musí být posílena. Rezervy EIB musí být použity na posílení její kapitálové základny. Také strukturování rozpočtu je krokem správným směrem. Ale zanechme slov, to, co se počítá, je uskutečnění plánovaných opatření. Musíme se vyhnout kolísání ze strany na stranu. Zde bych se chtěl zmínit o programech státní podpory souvisejících s bankami. Chtěl bych se zde také zmínit – a před chvílí jste o tom hovořili – o Paktu o stabilitě a růstu. Musíme si uvědomit, že naši spoluobčané, kteří v této krizové době očekávají, že Evropa poskytne řešení, by neměli mít pocit, že Evropa jeden den říká jednu věc a pak druhý den dělá opak.

A nakonec, pane ministře, na téma nařízení o ratingových agenturách, jehož jsem v této sněmovně zpravodajem, budeme pilně pracovat na zavedení účinného a pragmatického systému, který nebude pouze reagovat na stávající situaci, ale umožní dlouhodobé fungování těchto agentur.

Poul Nyrup Rasmussen, jménem skupiny PSE. – Pane předsedající, především bych chtěl potvrdit komisaři Almuniovi, že „jedna a jedna“ nejsou dvě, ale tři, když postupujeme společně. Pokusím se to vysvětlit svému vnučkovi a on to pochopí, neboť se z něj stává dobrý Evropan.

Nebudu se vyjadřovat ke koordinaci, protože si myslím, že tuto otázku zdůraznila má dobrá kolegyně paní Berèsová, a vy ostatně také. Chtěl bych k tomu říci jen jedno – je to určeno i předsednictvím Evropské unie a Rady – a sice, že existuje velké nebezpečí, že naše členské státy dosud zcela nepochopily rozsah potřebných finančních investic. Uvedu příklad: chceme-li zachovat v Evropské unii stávající úroveň zaměstnanosti, musíme investovat o 1 % HDP více nejen v roce 2009, ale také o určité procento více v roce 2010 a o určité procento více v roce 2011. Vyplývá to z našich makroekonomických kalkulací, jež zahrnují celou Evropskou unii.

Doufám, že to, co uděláme před vánocemi, bude jen začátek – a vím, že francouzské předsednictví tuto ambici sdílí. Udělejte si proto prosím časový plán, ve kterém bude uvedeno: vyhodnoťme výsledky před nástupem jara příštího roku a před jarním zasedáním Rady. Buďme připraveni přijít před jarním zasedáním Rady s novými finančními stimuly. Obávám se totiž, že za stávajícími prognózami Komise – a provedla je, jak nejlépe byla schopna – budou následovat další, které nám ukážou, že práce, která nás čeká, bude ještě náročnější.

A konečně, chtěl bych hovořit o regulaci. Chtěl bych velice poděkovat předsednictví za výrok, že toto je krize regulace. Souhlasím. Proto jsem tak zklamán informacemi, které jsem získal včera v Hospodářském a měnovém výboru řízeném paní Berèsovou. Zde v Parlamentu jsme jednomyslně odsouhlasili zprávu, ve které se uvádělo, že v důsledku této krize regulace musíme mít nové regulační předpisy, jimž budou podléhat

všechny zainteresované finanční subjekty bez výjimky – včetně zajišťovacích fondů a soukromých kapitálových fondů.

Včera jsem obdržel zprávu od komisaře McCreevyho, kde bylo uvedeno: „Zvu tímto všechny subjekty k účasti na nových konzultacích o zajišťovacích fondech.“ Před dvěma roky jsme měli zatím poslední konzultace o zajišťovacích fondech, které se zaměřily pouze na tyto lidi z londýnské City. Nyní, po dvou letech, máme další konzultace. Další konzultace už nepotřebujeme. Potřebujeme regulaci. Víme přesně, v čem je problém. A ještě pan McCreevy včera řekl: „Mimochodem, nehodlám nic dělat se soukromými kapitálovými fondy.“ Žádá však organizace lobbující za soukromé kapitálové fondy, aby byly tak laskavé a požádaly ty, na koho se nevztahuje kodex chování, aby se na ně vztahoval.

(Přerušeno jiným poslancem)

(FR) Dámy a pánové, teď mám slovo já!

Snažím se říci toto: prosím, potřebuji vaši pomoc – a obracím se na vás, komisaři Almunio – chci, abyste pochopil, že lidé prostě nepochopí, že my, Evropská unie, nejsme schopni plnit svou povinnost a zajistit komplexní regulaci finančního trhu tak, abychom si mohli být jisti, že tato situace se již nikdy nebude opakovat a že dokážeme tento růst financovat přesně tak, jak to popsali komisaři Almunia.

Skutečně bych vás chtěl požádat o odpověď ještě před vánocemi, abych mohl říci svému vnoučkovi „dejme se do toho!“

Daniel Dăianu, *jménem skupiny ALDE*. – Nedosáhneme-li skutečně společného postoje v EU ve prospěch skutečné reformy, prosazení adekvátních globálních pravidel pro finanční trhy bude mnohem obtížnější. Citliví lidé by řekli, že obrovské selhání regulace i dohledu spolu s odhalenými vadami příliš zjednodušených hospodářských paradigmat poskytnou nezpochybnitelnou odpověď na otázku, co je třeba udělat. Některé lidé však stále tvrdí, že tento nový systém by měl být postaven hlavně na měkké regulaci (soft regulations). Podle mého názoru se mylí, ať už to myslí poctivě, nebo jsou ve vleku skupinových zájmů.

Za nynějšího obrovského zmatku a dalších krizí včetně těch, jež postihly rozvíjející se trhy, se plně prokázala pravdivost jednoho z Keynesových intelektuálních odkazů – že kolísající kapitálové toky škodí obchodu a prosperitě. Po desetiletí až dosud jsme mohli po celém světě slyšet zaklínadlo: že tvůrci politik jednotlivých států s tím nemohou mnoho udělat, protože globální trhy by takovou vládu potrestaly. Ale je snad podoba světových finančních trhů darem od Boha? Nejsou světové trhy, odhlédneme-li od jejich technologických faktorů, také produktem lidského rozhodování, jež stanoví pravidla pro financování, obchod a investice? Tvzení, že s financemi se nedá nic dělat, když způsobují problémy, nikoho nepřesvědčí. V oblasti regulace všech finančních subjektů včetně zajišťovacích fondů a soukromých kapitálových fondů se toho dá udělat spousta.

Úpadek paradigmatu, jež klade rovnítko mezi tržní hospodářství a neexistencí regulace, je třeba vidět ve spojitosti s rostoucí multipolaritou hospodářského světa ve snaze nastolit nový mezinárodní finanční systém. Na posledně jmenovaném závisí osud otevřeného světového hospodářského systému. Neuděláme-li to, co je třeba udělat, dnes, riskujeme ochromení našich liberálních demokracií. Doufám, že nová americká administrace se vydá tímto směrem. Avšak i my v Evropě se musíme umět vyrovnat se závažností této doby.

Rebecca Harms, *jménem skupiny Verts/ALE*. – *(DE)* Pane předsedající, chtěla bych nejprve z celého srdce podpořit hodnocení pana Rasmussena, že hovoříme o zcela novém vztahu mezi státem a trhem, pokud jde o celý finanční svět. Myslím si, že v tomto bodě se shodujeme. Také k úloze pana McCreevyho bych chtěla říci, že jeho úloha by měla být menší než dřív a nemělo by se mu umožnit, aby věci dál oddaloval za jakýchkoli okolností.

Ze zhroutení finančních trhů bychom si měli vzít poučení, co se stane, jestliže se stát drží příliš zpátky a neodvažuje se uplatnit pravidla, jež pokládá za správná.

Chtěla bych znovu poukázat na spojitost mezi probíhajícím sporem o nový zelený úděl a plánem evropské hospodářské obnovy. Pole mého názoru existuje v Evropské radě a v Evropské komisi stále ještě příliš mnoho váhavců, kteří vycházejí z toho, že strategie udržitelnosti nebo energická ochrana klimatu by byly na úkor pracovních míst. A tytéž síly, které tam brzdí, brzdí podle našeho názoru – my Zelení také myslíme na pracovní místa – rozvoj postupů výroby způsobilých pro budoucnost a hospodářských systémů způsobilých pro budoucnost a nových výrobků způsobilých pro budoucnost, a blokují naši cestu ven z Evropy na světové trhy budoucnosti.

Považuji to za velmi nebezpečné a myslím si, že slabá regulace v oblasti osobních automobilů, kterou nyní zavádíme, dává špatný signál o tom, jak jsme bojácní. Plán obnovy je nyní trochu keynesiánský, trochu zelený, ale ve skutečnosti, vespod je to vlastně pořád totéž co dřív.

Nevěřím, že stačí, aby Evropa udělala jen menší změny. Koordinace snad může získat větší podporu, budou-li strategie formulovány s větší konzistencí. Přezkum celého rozpočtu EU počátkem příštího roku by poskytl Komisi možnost přistupovat k různým vážným krizím, jež musíme zvládnout, systematicky a jednotně.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Pane předsedající, vážení poslanci a hosté, pozitivně hodnotím iniciativu institucí Evropské unie, jež daly podnět pro řešení finanční krize v celosvětovém měřítku. Hospodářská odpověď na důsledky finanční krize spočívající v plánu na obnovu růstu a zaměstnanosti v Evropské unii mi však připadá spíš jako uspěchaná improvizace.

Plán idealizuje situaci a zapomíná, že Evropská unie je souborem jednotlivých států, z nichž každý je v jiných podmínkách a má jiné priority a jiná řešení hospodářských problémů a hospodářského rozvoje. Plán podceňuje koordinovaný rozvoj energetické infrastruktury jako celku a nejen zelené energie, koordinovaný rozvoj silniční a železniční infrastruktury jako podmínky efektivního rozmísťování investic, ale i nutnost řešit financování zemědělského odvětví. Světu totiž v návaznosti na finanční krizi hrozí především krize energetická a krize potravinová.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE). – (ES) Pane předsedající, nechci dlouze hovořit o výjimečné, historické povaze nynější krize. Zmínili se o tom všichni mí kolegové poslanci, a velmi dobře to vyjádřil pan Rasmussen. Chci jen k tomu dodat tři věci: je to nejhorší krize likvidity, jakou jsem kdy zažil, a to už přicházím do let; pro tuto krizi neexistují žádné navigační příručky ani cestovní mapy; a za třetí, dobře víme, že finanční krize pokračuje, a trhy vyschly.

Proto první, co musíme udělat, je normalizovat finanční trhy, a v této souvislosti budu hovořit o Evropské centrální bance.

V této sněmovně panuje vůči Evropské centrální bance jakýsi posvátný respekt. V mnoha oblastech včetně této jsem laik, ale musím říci, že ECB musí rychle a urgentně snížit úrokové sazby. Převodní mechanismy dobře nefungují, jak se ukázalo v říjnu, kdy oficiální snížení úrokové sazby se v dostatečné míře nepromítlo do reálných úrokových sazeb.

Za druhé, likvidita musí být zajištěna na delší dobu, než je tomu v současnosti. Uvědomuji si, že aby se tak mohlo stát, musí být změněn garanční režim, ale udělat se to musí. Finanční instituce půjčují peníze dlouhodobě, potřebují také spolehlivé dlouhodobé financování.

Národní banky v jednotlivých zemích pomáhají centrální bance v její politice zajišťování likvidity, a to může vyústit ve vnitrostátní podporu, jež deformuje konkurenci. Proto musíme této oblasti věnovat zvýšenou pozornost.

Můj třetí a poslední bod je to, že se ukazuje, že ústřední, vedoucí úlohu v tuto chvíli sehrává rozpočtová politika, v daleko větší míře než monetární politika. Rozpočtová politika má vnější dopady, a to znamená, že mimořádně důležitá je co největší koordinace. S tím, co řekl komisař, plně souhlasím.

Dále, souhlasím také s tím, že je důležité poskytnout peníze, ale především je důležité poskytnout je moudře na jasné cíle, jež posílí konkurenceschopnost evropského hospodářství. Jedině tak budeme schopni svůj rozpočet ve střednědobém výhledu opět vyvážit.

Souhlasím s tím, že Pakt o stabilitě a růstu je nadále v platnosti, a první, co by měl komisař udělat, je říci nám, co má na mysli pod „odchýlením se od referenční hodnoty“. Znamená to o několik setin, několik desetin, anebo o několik procentních bodů? Věřte mi, komisaři, budu pozorně sledovat vaši práci, kterou musíte odvést pro to, aby Pakt o stabilitě a růstu zůstal v platnosti. Dosáhnete-li toho, nechť vám to odplatí Bůh, a jestli ne, nechť vás povolá k odpovědnosti.

Elisa Ferreira (PSE). – (PT) Dnes zde několikrát zaznělo, že krize obvykle vytváří příležitost, a je to pravda. Chceme-li z příležitosti, kterou nám nabízí, něco vytěžít, je snadné rozhodnout o směru postupu.

Za prvé, na úrovni Evropské unie si uvědomujeme, že musí být zavedeny mechanismy zajišťující transparentnost a regulaci finančních trhů a dohled nad nimi. Není třeba, aby komisař McCreevy zahajoval další konzultace, nebo aby předsednictví analyzovalo a nechalo vypracovávat další studie a návrhy; nemusíme

vidět dál, než návrhy socialistů, jež byly vypracovány v pravý čas a na něž v řadě případů tento parlament navázal.

Za druhé, z mezinárodního hlediska: Evropa se nemůže zapojovat do mezinárodní scény pasivně. Musí sehrávat aktivní úlohu při budování nového mezinárodního řádu a musí být zastáncem nových struktur, jež neponechají v systému černé díry, takové, jakými jsou dnes daňové ráje.

Za třetí, slyšeli jsme dnes z úst předsedy Komise, že ze strany některých států se projevuje neochota koordinovat strategie. Pravda je taková, že kdybychom od členů Komise neslyšeli tolikrát, že trhy se regulují samy, že státy by se neměly vměšovat a že finanční trhy nemají žádný vliv na růst nebo zaměstnanost, možná by duch solidarity u některých zemí byl větší a aktivnější.

Avšak návrh, který máme dnes před sebou, je jen první část dlouhého procesu, srovnáme-li ho s programy Číny a Spojených států; není v něm také dostatečně jasně definován jeho cíl, a tímto cílem musí být zaměstnanost; a konečně, evropský program nemůže být souhrnem vnitrostátních plánů.

Je načase, abychom občanům Evropy ukázali, že Evropa je sítí práv, jež zahrnují také hospodářskou oblast; že je chrání v době krize a že podporuje solidaritu a programy růstu a podpory pro malé a střední podniky, ke kterým se v současné době nedostávají plody intervencí provedených v bankovníctví. Právě to je reálná ekonomika, a my jsme zde proto, abychom jako Evropané ukázali občanům, že Evropa je zde také, a především, že je na jejich straně.

Sophia in 't Veld (ALDE). - (NL) Pane předsedající, šokuje mne a je dost divné, že v posledních letech nikdy nebyl dostatek peněz na školství, zabezpečení, inovaci a ochranu životního prostředí, a nyní by náhle měly přšet miliardy. Nejlepší záchranný plán pro budoucnost je silný evropský trh ve spojení se zdravými vládními financemi, a neměli bychom přece rozhazovat dědictví budoucích generací.

Krise soukromého zadlužení by neměla být jednoduše nahrazena veřejným zadlužením. Komise by měla zaujmout pevný postoj pro přísné dodržování paktu o stabilitě a pravidel státní podpory, a v této souvislosti vítám prohlášení učiněná panem Almuniou a paní Kroesovou. Koneckonců, nejsou to jen bankéři, ale také politikové, kdo by měl moudře disponovat s penězi občanů. Na plný plyn by se neměly rozjet ani tak tiskárny peněz, jako spíš Lisabonská strategie, protože nám může přinést velké výhody.

Například volný trh služeb může vytvořit statisíce nových pracovních míst, aniž by si to vyžádalo zvýšené náklady. Je proto podle mého názoru překvapivé, že členské státy by měly při zavádění směrnice o službách postupovat tak pomalu. Záchraný plán pro rostoucí počet absolventů škol bez kvalifikace je přinejmenším stejně důležitý jako pomoc podvedeným střadatelům, protože bez kvalifikace nemají tito mladí lidé v životě vůbec žádnou pozici.

Alternativně bychom měli investovat do dosažení 3% cíle v oblasti výzkumu a vývoje, který byl v roce 2000 pozastaven. Koneckonců, vždyť průmysl nikdy neposkytl svůj příslibený 2% podíl, ale nyní dostává mnohamiliardovou podporu.

A konečně, vzhledem k tomu, že situace na volném trhu se může vyvinout velmi špatně, předpisy a dohled nad trhem jistě nejsou žádný luxus, ale i tak to není nic ve srovnání s hospodářským a sociálním rozvratem, který po sobě zanechal různé experimenty s nacionalismem a socialistickým státním hospodářstvím.

Hans-Peter Martin (NI). - (DE) Pane předsedající, nejsem jediný, pro koho je obtížné ztotožnit se s tímto narůstajícím sebevědomím tvůrců evropských politik, když dojde na řešení krize finančních trhů, protože kdyby Evropa, kdyby EU byla fungující demokracií, musela by se nejprve nastolit otázka o odpovědnosti, a jak se to všechno mohlo vůbec stát.

Prostě není pravda, že všechny ty problémy, před nimiž dnes stojíme, přinesla nějaká tsunami, že to je od přírody. Je to dílem lidí. Při všem tom regulačním zápalu, který je pro tuto Unii typický, se člověk ptá sám sebe, proč se nic nepodniklo, když banky začaly viditelně přerůstat hranice jednotlivých států? Proč, navzdory příslušným varováním, se nic nepodniklo, když se nám sem vloudily deriváty? Jasně si pamatuji, že na všechny tyto momenty poukazoval už Josef Stiglitz, laureát Nobelovy ceny. Bylo ticho, bylo to tabu. Tam bychom měli začít, protože uvědomění si vlastních chyb je jediným klíčem k nalezení řešení v budoucnosti.

Margaritis Schinas (PPE-DE). - (EL) Evropský parlament musí vyslat jasnou zprávu o obou stranách této dnešní diskuse: Za prvé, pokud jde o podmínky fungování finančního systému, který musíme vybudovat pro budoucnost, a za druhé, pokud jde o naši první reakci na plán obnovy, který Komise předložila 26. listopadu. K prvnímu bodu, není pochyb, že Komise jednoznačně dostala zprávu, že doba samoregulace

nebo neexistence regulace je nenávratně pryč. Pokud snad někteří lidé v Komisi nebo dokonce v tomto parlamentu měli dojem, že reálnou ekonomiku je možné budovat na principu hry bez pravidel, pak události poslední doby potvrdily, že se mýlili. Někdy čas nám to trvalo, ale nyní to chápeme. Nemyslím si, že vinu na tom nese komisař Almunia. Jiní možná takový princip v Komisi prosazovali, ale nyní už je příliš pozdě. Nový hospodářský řád musí být nyní postaven na principu, který se řídí pravidly, pravidly a ještě jednou pravidly.

Druhá část plánu obnovy, který předložila Komise minulý týden, obsahuje některé pozitivní body, a musíme uznat, že se Komisi podařilo (a vím, jak je to těžké) skloubit názorové rozdíly a nabídnout vládám vzájemně propojený akční rámec se společným výchozím principem. Už slyším, jak lidé po levici i po pravici nyní říkají takové věci jako „chtěli jsme to jinak“, „to bude asi příliš drahé“ nebo „mně se to nelíbí“. Jsou to stejní lidé, kteří, kdyby Komise neudělala nic, by říkali „Komise nic nedělá“, „čekáme, až nám Komise předloží nějaký plán“. Proto si myslím, že druhá zpráva, kterou musíme vyslat komisaři, je to, že princip, na němž je tento balíček postaven, je správný, že vládám pomůže a že to může docela dobře být záchranný člun, na kterém reálná ekonomika může přežít první dny krize. Děkuji vám.

Donata Gottardi (PSE). – (IT) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, přípravou plánu záchrany a obnovy pro evropské hospodářství vysílá Evropská unie první zprávu svým občanům a také trhům. Očekávání jsou velká, a nemůžeme je zklamat. V době, kdy finanční konsolidaci a výši veřejného zadlužení může nepříznivě ovlivňovat státní intervence formou již vynaložených prostředků nebo záruk ve snaze zachránit velké finanční a průmyslové subjekty a s očividnými důsledky pro veřejné finance a osobní příjmy, potřebujeme koordinovaný přístup na evropské úrovni a musíme také bojovat proti daňovým únikům a daňovým rájům. Je důležité, aby všechny výdaje a plány jednotlivých států byly striktně a účinně koordinovány a zaměřeny na stejný cíl.

S potěšením konstatuji, že existují plány na vyjasnění flexibilního uplatňování paktu o stabilitě, jež musí být cílené, dočasné a přiměřené, včetně mechanismů zaměřených na strukturální změny, účelného využití veřejných finančních prostředků, restrukturalizace státních výdajů a prorůstových investic v souladu s cíli Lisabonské strategie a zvýšeného důrazu na úlohu malých a středních podniků. Společný přístup musí také zahrnovat makroekonomické rozpočtové politiky a také mzdové politiky a postupné výrazné snižování daňového zatížení práce a důchodů.

To musí být prováděno s využitím daňových úlev, revidovaných daňových sazeb a kompenzace daňové progrese s cílem snížit chudobu, a ne pouze krajní chudobu, a podpořit spotřebu a hospodářský růst poskytnutím proticyklické reakce na nynější hospodářskou krizi, která je předzvěstí recese.

Ale pozor, musí být splněn úkol spočívající v zachování příjmů a opětovného nastartování spotřebitelské poptávky se skutečným důrazem na environmentální a sociální udržitelnost, čímž se vyhneme nutnosti slepě napodobovat modely a systémy, jež předvedly všechny své slabiny.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – Vážení komisaři, v tomto plánu obnovy postrádám zmínku o finančních trzích. Na počátku tohoto roku, když se projednávaly širší hospodářské směrnice, přišel Parlament s návrhem, aby byla do směrnic zahrnuta i problematika finančních trhů.

Bohužel Komise byla tehdy proti tomuto návrhu. Další vývoj událostí potvrdil, že jsme měli pravdu. Chtěla bych vás požádat, abyste tuto chybu znovu neopakovali a spojili plán hospodářské obnovy s revidovaným akčním plánem pro finanční služby. Přijmeme-li tuto strategii, bude možné dlouhodobě zohlednit potřeby reálné ekonomiky při probíhající modernizaci finanční struktury EU.

– (LT) Chtěla bych také vyzvat ke kontrole vašich návrhů z pohledu subjektů finančního trhu. Komise nyní předkládá tolik nových návrhů, že dokonce i pro nás, poslance parlamentu, je obtížné je zvládnout. Nejsou příliš dobře koordinované. Pomyslete jen, jaké pocity musí mít odpovědní zástupci institucí na finančním trhu a investoři, kteří jistě mají potíže při rozhodování. Zdaleka to nepůsobí dojmem, že náš trh je stabilní; proto se domnívám, že to vyžaduje větší koordinaci.

John Purvis (PPE-DE). – Pane předsedající, vyslechli jsme toho dost o koordinaci, ale začínám pochybovat o tom, zda si ještě dál vystačíme s koordinací, zda nemusíme přejít k solidaritě namísto pouhé koordinace, protože krize už přestala být krizí bank, což je samo o sobě dost špatné, a stala se krizí zemí. Poté co se koordinace po právu přesunula z vnitrostátní na evropskou a na globální úroveň, měli bychom možná nyní zvážit, zda není nutná větší solidarita. Chtěl bych se zeptat Komise a Rady, zda se skutečně zabývají otázkou světových institucí, neboť tato otázka k ústnímu zodpovězení se konkrétně týká Mezinárodního měnového fondu nebo alternativních institucí, jež by mohly plnit úkoly solidarity na globální úrovni.

Moje druhá otázka se týká toho, na jaký typ stimulace bychom se měli zaměřit při daňových pobídkách, pokud je ovšem preferován tento způsob řešení. Měla by být tímto způsobem řešení daň z přidané hodnoty, a měl umožnit snížení sazby daně z přidané hodnoty z vyšší nebo střední sazby na nižší sazbu v určitých oblastech – a co v tomto ohledu děláme? A není mnohem lepší mít toto snížení takto koncentrované, než ho rozprostřít do šířky s podstatně menší mírou snížení?

Regulace: zejména od našich přátel tíhnoucích doleva často slyšíme, že musíme mít stále víc regulace, že musíme zlikvidovat zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy, ratingové agentury a tak dále. Smím však požádat Komisi a Radu, aby zvážily následující věc? Musíme vyčkat, musíme hodně a důkladně přemýšlet a musíme za každou cenu zamezit nezamýšleným důsledkům. Je-li nová regulace oprávněná – a možná, že je –, musí to být správná regulace a nesmí se stát překážkou obnovy a nesmí této obnově bránit ani ji zpomalovat. Svým způsobem bych skutečně chtěl podpořit pana McCreevyho v jeho umírněné reakci na problémy, a ne ho odsuzovat, což je, jak se zdá, přáním mnohých našich kolegů.

A nakonec, veřejné finance. Pakt o stabilitě a růstu se týká zemí eurozóny i zemí mimo eurozónu. Jsou-li dočasné nadměrné schodky oprávněné – a to je velká otázka –, musí být dočasné, musí být možné se z nich v reálné časové lhůtě zotavit a jestliže si některé země mohou dluh dovolit, a jiné nikoli, pak se ovšem dostáváme zpět k této otázce vzájemné solidarity. Chtěl bych od Komise a Rady slyšet, jaké časové lhůty považují při řešení této otázky za reálné.

Paul Rübig (PPE-DE). - (DE) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, moje otázka souvisí s tím, že Island a Maďarsko zavádějí euro jako druhou měnu, a co si o tom myslíte? Myslíte si, že by to mohlo vyřešit problém obou těchto zemí?

Má druhá otázka zní: myslíte si, že by bylo možné zavést rizikovou přírážku za deriváty, jež by pak mohla být použita k upevnění vlastního kapitálu bank?

Moje třetí otázka zní: nemyslíte si, že snížení daně z přidané hodnoty by povzbudilo dovozy, zvláště z Číny a Indie? Nebylo by rozumnější zvážit snížení daní pro naše podniky a pro naše zaměstnance, vyplácet investiční dotace, zaměřit se na progresivní odpisy a především zvýšit hranici majetku nepatrné hodnoty na desetinásobek, aby se zamezilo zdanění fiktivních zisků a udržely se peníze v podnicích, což také usnadní vyplácení mezd?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Plán EU pro hospodářskou obnovu předpokládá rozumné investice, a tudíž podporuje růst rozpočtových výdajů v příštím období přibližně o 200 miliard EUR jako součást Paktu o hospodářském růstu a stabilitě.

Oceňuji zejména připravenost Evropské centrální banky snížit úrokové sazby, aby zajistila úroveň likvidity požadovanou bankovním systémem k tomu, aby byl schopen investovat do reálné ekonomiky.

Zvláště oceňuji také návrh na změnu finančního rámce, aby bylo možné během příštích dvou let investovat 5 miliard EUR do rozvoje širokopásmové infrastruktury a do propojení energetické infrastruktury Evropy.

Vítám iniciativu, s níž vystoupila Evropská centrální banka a některé vnitrostátní banky a která je zaměřena na vytvoření fondu 2020 určeného pro činnosti v oblasti energetiky a změny klimatu a pro rozvoj dopravní infrastruktury.

Bude možné využít státní podporu pro podpoření výzkumu a vývoje, inovace, komunikační a informační technologie, dopravy a energetické účinnosti.

Ján Hudacký (PPE-DE). - (SK) Myslím si, že dvouletý plán hospodářské obnovy může být dobrou koordinovanou reakcí Evropské unie na hospodářskou krizi, pokud bude rozumně prováděn a realizován. Navrhovaný objem financí pro podporu hospodářství Unie by měl vytvořit dostatečný finanční rámec, který by stimuloval hospodářství členských států k novým rozvojovým impulsům. 30 miliard EUR, jež mají být poskytnuty stejným dílem z rozpočtu Evropské unie a Evropskou investiční bankou, musí být dobře cílené na rozvoj znalostní ekonomiky, nízkouhlíkové ekonomiky i na střednědobé a dlouhodobé programy energetické účinnosti.

Pokud jde o daňové pobídky, myslím si, že tato opatření by měla zůstat v rukou jednotlivých členských států. Osobně jsem zastáncem myšlenky snížení sazeb DPH u některých výrobků, jež úzce souvisejí s energetickou účinností a mohou stimulovat k výrazným úsporám energií.

Na závěr musím přiznat určitou obavu v souvislosti s plánem na uplatňování maximální flexibility, kterou umožňuje revidovaný Pakt o růstu a stabilitě. Některé vlády mají totiž tendence zneužívat taková opatření pro své populistické a čistě politické cíle bez jasné rozvojové koncepce.

Charles Tannock (PPE-DE). - Pane předsedajícím, chtěl bych vyjádřit zvláštní dík německé kancléřce Angele Merkelové, která se stala novou Margareth Thatcherovou Evropy. Podobně jako Železná lady, i ona věří ve vyrovnané rozpočty a v to, nevyplácet se z úvěrové a hospodářské krize za cenu zadlužení. Britský ministerský předseda Gordon Brown namísto toho a naproti tomu obdržel daňový protikrizový hospodářský balíček pro oživení prostřednictvím masivních výpůjček a rozpočtových výdajů bez šance na vyrovnaný rozpočet.

Chápu, že to byly v první řadě naše vlastní britské banky, jejichž bezstarostné půjčky nás uvrhly ve zmatek, spolu se špatnou regulací a slabém dohledu ze strany vlády, ale zároveň věřím, že tuto daňovou politiku – která je velmi nezodpovědná – musí také doprovázet snížení státních výdajů a dobře promyšlené plány její dlouhodobé ufinancovatelnosti. V opačném případě vyvoláme po období hospodářského poklesu období vysoké inflace, která znehodnotí všechny naše úspory a podkope evropské ekonomiky.

Colm Burke (PPE-DE). - Pane předsedajícím, vítám práci, kterou při řešení této obtížné otázky odvádějí členské státy, Rada a Komise. Mnozí mí kolegové se již podrobně zabývali tím, co je třeba udělat. Členské státy by však v této době neměly měnit své závazky vůči rozvojovým zemím. Členské státy EU musí zachovat vnější rozvojovou pomoc. Očekává se, že finanční krize bude mít výrazný dopad na přidělování humanitárních finančních prostředků, a mnozí analytici předpovídají snížení oficiální rozvojové pomoci až o třetinu nebo i více.

Členské státy EU by ani dnes, kdy existuje pokušení snižovat výdaje, neměly polevovat v plnění rozvojových cílů tisíciletí. Celosvětové finanční problémy zvýraznily vzájemně závislou globalizovanou povahu našeho světa. Dokonce i kdyby se rozvojové země díky své omezené expozici globálním trhům vyhnuly mnoha bezprostředním důsledkům finanční krize, ekonomové varují, že dojde k dominovému efektu ve snížení přílivu pomoci i ve splácení, v oblasti přímých zahraničních investic a hospodářského růstu.

Mohlo by dojít k tomu, že rozvojové země budou značně trpět za finanční nepořádek, který nezpůsobily. Členské státy by proto měly zachovat status quo.

Předsedajícím. – Omlouvám se panu Gollnischovi a panu Sikierskému, kteří požádali o slovo, ale je už bohužel příliš pozdě, a proto jsme omezili počet vystoupení na pět.

Hervé Novelli, úřadující předseda Rady. – (FR) Pane předsedajícím, pane komisaři, dámy a pánové, chtěl bych především říci panu Almuniovi, že správně zdůraznil tři aspekty, které jsou velmi důležité pro zajištění efektivitu obnovy.

Prvním je dostatečně důrazný postup. Z tohoto pohledu bych cíl obnovy ve výši jednoho a půl procenta HDP považoval za dostatečně vysoký, vzhledem k částkám, o které se jedná.

Druhým aspektem je zohlednění rozdílné situace v jednotlivých členských státech. Komisař správně zdůraznil, že všechny země nejsou tak říkajíc na stejné lodi, pokud jde o hospodářskou a rozpočtovou situaci, ale to jim nebrání vyvíjet skutečně koordinované úsilí. To je něco, na čem hodlá předsednictví před příštím zasedáním Evropské rady dál pracovat. Jsem přesvědčen, že to je způsob, jak nakonec – i když ještě nevím, jak dlouho to bude trvat – budeme schopni obnovit růst a zaměstnanost.

Pane Gauzèsi, chtěl bych vám říci, že jste dobře vystihl, že veškeré naše úsilí se zaměřuje na financování reálné ekonomiky. Pomůžeme-li bankám, ony pak mohou do ekonomiky investovat, a naším jediným cílem – a vy jste tento bod správně zdůraznil – je financovat malé a střední podniky. Věřím, že Rada včera vyslala Komisi zprávu týkající se pomoci bankám, a je jasné, že chceme flexibilní a rychlou tvorbu rozhodnutí o podpoře, jež může být za stávající situace poskytnuta bankám a finančním institucím. Věřím, že Radu bylo slyšet, a chtěl bych vám říci, pane Gauzèsi, že Rada plně sdílí vaše přání, aby ratingové agentury na evropské, a dodal bych, na mezinárodní úrovni byly účinně regulovány, jak řekli mnozí mí kolegové a mnozí poslanci Parlamentu.

Pane Rasmussene, vám bych chtěl říci, že i když vaše vystoupení se více obracelo na Komisi, souhlasil jsem s vámi, když jste zdůraznil, že z regulace nebo dohledu by neměl být vyjmut žádný segment trhu. Existuje-li alespoň jeden poznatek, který jsme si odnesli, pak to je to, že je zde nedostatečná regulace určitých segmentů trhu. Tato regulace se proto musí zlepšit a musí být vytvořena v situacích, ve kterých životně důležitá. To bylo silné poselství Washingtonského summitu, který se konal 15. listopadu, a Evropa samozřejmě musí směřovat k dosažení těchto cílů, včetně cílů v oblasti spekulativních fondů.

Pane Dăianu, je pravdou, že regulace finančních trhů by měla být koordinována na mezinárodní úrovni; proto také se z podnětu Evropské unie konal Washingtonský summit. Věřím, že to byl tento hlas Evropy, sjednocené Evropy, který byl rozhodujícím faktorem na tomto summitu, který umožnil, aby summit načrtl jakousi cestovní mapu pro skutečnou regulaci mezinárodního finančního systému, a to proto, že Evropa byla schopna efektivně pracovat na svém vlastním programu.

Paní Harmsová, pro upřesnění, plán obnovy navrhuje dlouhodobé investice, možná na váš vkus ne dostatečně vysoké, nicméně je navrhuje.

Pane Kozlíku, chci vám říci – ano, musíme podpořit zemědělskou politiku stejně jako ostatní hlavní evropské politiky. Zmínil jste se o energetické politice; myslím si, že oprávněně. Jsou to priority, a měly by jimi zůstat, a to i v tomto obtížném období.

Pane Garcío-Margallo, práce Evropské centrální banky sehrála z mého pohledu rozhodující úlohu při překonávání obtíží, které nás zcela nedávno postihly, a její prezident dal jasně najevo, že inflace v Evropě je pod kontrolou a že on proto předpokládá, jak na to poukázala řada poslanců Parlamentu, nový manévrovací prostor v oblasti monetární politiky.

Měl jsem pocit, že paní Ferreirová byla, pokud jde o odpověď Evropské unie, dosti přísná. Domnívám se, že na rozdíl od toho, co řekla, Evropská unie reagovala na krizi přijetím energických rozhodnutí ve velmi krátké době díky pozitivní spolupráci našich institucí – Komise, Rady a Evropského parlamentu – a za to vám děkuji.

Pokud jde o podporu malých a středních podniků (MSP), zakrátko uspořádáme rozpravu o rozhodnutích přijatých na zasedání Rady ve složení pro konkurenceschopnost k otázce přijetí Small Business Act pro Evropu, a věřím, že také v této oblasti Evropa plní své úkoly, pokud jde o financování MSP a jejich upřednostnění, a to i v období hospodářského poklesu.

Paní in't Veldová, po právu jste poukázala na to, že krátkodobá obnova by měla být založena na dlouhodobých strukturálních reformách v rámci Lisabonské strategie. Tato strategie nikdy nebyla tolik důležitá jako právě v tomto období hospodářského poklesu, a strukturální reformy musí být schopny se prosadit.

Pane Martine, dobře jsem vás slyšel, když jste vyzval ke společnému postupu při zjišťování skutečných priorit.

Pane Schinasi, měli jsme pravidla, ale tato pravidla nefungovala, taková je pravda. Proto potřebujeme pravidla, ale pravidla, která jsou účinná; samozřejmě ne nadměrnou regulaci, ale reálný režim, který vyhovuje evropské konkurenceschopnosti.

Paní Gottardiová, chci vám říci, že plně sdílím vaše přání bojovat proti daňovým únikům. Navíc francouzské předsednictví to zařadilo mezi priority na evropské a mezinárodní úrovni. Chci vám také říci, že souhlasím s vašimi velice výstižnými připomínkami o potřebě efektivní hospodářské obnovy.

Paní Starkevičiūtėová, souhlasím s tím, že obvyklé zpomalení finančního odvětví je nedílnou součástí obnovy evropského hospodářství, a že by to mělo probíhat koordinovaně.

Pane Purvisi, souhlasím, skutečně je třeba, abychom směřovali k větší solidaritě – to je důležité. Navíc právě to navrhujeme, když zakládáme reformu mezinárodního finančního systému na institucích vytvořených v Bretton Woods, mimo jiné především na Mezinárodním měnovém fondu, univerzální a politicky legitimní instituci, jejíž úloha, a jsem o tom přesvědčen, v příštích letech poroste. Zmínil jste se o otázce DPH. Předsednictví je skutečně nakloněno snížení DPH cílenému zejména do odvětví velmi náročných na práci a do odvětví, jež nelze přemístit jinde.

Pane Rübigu, hovořil jste na stejné téma. DPH je nástroj, který může – ovšem je-li snížena – udržet aktivitu a zejména zaměstnanost, ale tato snížení DPH mohou být jen cílená, a tím mám na mysli, že musí být možné prokázat, že jsou zcela namístě. Avšak, jak víte, diskuse o této otázce ještě definitivně neskončila.

Paní Tiscová, věřím, že jednou ze zásad návrhů Komise týkajících se hospodářské obnovy, jsou investice, které jsou reálné a včasné, ale také déletrvající a strukturální; plně s vámi v této otázce souhlasím.

Pane Hudacký, ano, Evropská investiční banka je velmi důležitým nástrojem na pomoc hospodářské obnově, včetně různých investičních prostředků. Domnívám se, že je to zásadní bod. Budeme mít možnost ho probrat během jednání Rady příští týden.

Pane Tannocku, já přesto věřím, stejně jako celá Rada, že potřebujeme obnovu, která bude sladěná, ale bude možné z ní vycouvat, až se navrátí růstové podmínky.

Na závěr vám, pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, chci říci, že tato rozprava a všechny vaše otázky jsou pro Radu velmi důležité a velmi zajímavé. Ukazují, že mezi námi existuje široká shoda v tom, že na mezinárodních fórech musí být slyšet silný a konzistentní evropský hlas. Podpora Evropského parlamentu je nepostradatelná. V této souvislosti vám chci poděkovat.

Musíme, a jsem o tom přesvědčen, zcela přezkoumat náš přístup k finančnímu systému a jeho regulaci. Musí to být učiněno na evropské úrovni, ale také s přihlédnutím k řešením, jež budou nalezena na mezinárodní úrovni, protože máme-li si vzít z této krize nějaké poučení, pak to je to, že dnešní finanční systém má skutečně mezinárodní dimenzi; a proto řešení podněcované Evropou musí být nalezeno na mezinárodní úrovni.

Joaquín Almunia, člen Komise. – (ES) Pane předsedající, pane Novelli, dámy a pánové, především jsem vám vděčný za vaše připomínky a poznámky a za zájem, který jste projevili o iniciativy Komise, zejména o plán obnovy, který jsme projednávali dnes odpoledne.

Nechystám se opakovat mnohé z odpovědí, jež právě poskytl pan Novelli. Souhlasím prakticky se všemi jeho poznámkami k tomu, co zde poslanci ve svých vystoupeních řekli.

Chtěl bych se jen velmi krátce zmínit o šesti bodech. Za prvé, souhlasím s názory těch z vás, počínaje panem Gauzèsem, kteří řekli, že omezení úvěrů je mimořádně bolestivé a je příčinou velmi závažných problémů, jimž nyní čelí reálná ekonomika. Ještě včera jsme na zasedání Rady ECOFIN jednali o tom, jak zvýšit efektivitu rekapitalizačních programů a programů pojištění vkladů, jež byly přijaty a mají být přijaty různými členskými státy. V sázce je velké množství peněz daňových poplatníků: značné prostředky byly nasměrovány do zajištění operací bank a finančních institucí nebo s cílem poskytnout jim kapitál. Nyní je věcí získání důvěry, aby se mohly vrátit zpět do ekonomiky, neboť je to životně důležitá složka pro řádné fungování ekonomiky.

Protože dobře nefunguje, hospodářské předpovědi, o nichž se zmínil pan Rasmussen a které jsem předložil před měsícem, nejsou bohužel takové, které bych předložil dnes. Proto jsem také včera ministrům oznámil, že 19. ledna předložím nové hospodářské předpovědi.

Mezinárodní měnový fond, OECD a další instituce mezitím zveřejnily odhady na rok 2009, které jsou ještě více znepokojivé než ty, ze kterých vycházely předpovědi Komise ze 3. listopadu. Odhady Evropské centrální banky budou zveřejněny zítra a jsou rovněž skličující.

Má druhá poznámka je ta, že zajisté bude větší regulace finančních služeb. Fakticky už dnes je větší regulace. Již včera Rada z podnětu Komise, jak o tom předtím hovořil pan Jouyet, politicky schválila nejméně čtyři – pokud si dobře vzpomínám – iniciativy Komise, jež se týkají regulace různých aspektů finančních trhů nebo služeb. Stávající regulační předpisy je třeba změnit, neregulované oblasti je třeba regulovat, a je nutné zlepšit kvalitu regulace a způsob dohledu nad uplatňováním těchto pravidel na evropské a globální úrovni. O tom všem hovoříme.

Jelikož do Parlamentu brzy dorazí rozhodnutí o návrhu směrnice Solvency II, chtěl bych říci, že reakce v Radě stále ještě není vždy v souladu s vlastními prohlášeními Rady o tom, co je třeba udělat v oblasti finanční regulace a finančního dohledu. Parlament si toho je vědom, protože o této směrnici vedl s Radou jednání. Neexistuje shoda o tom, jak nejlépe koordinovat dohled nad odvětvím pojišťovnictví. Naléhavě musíme nalézt shodu o takovém dohledu v evropském měřítku, a již se bavíme o orgánu dohledu nad institucemi, jež operují globálně.

K otázce zajišťovacích fondů, naše názory vycházejí ze zásady, že jejich činnost musí být regulována. Řekli jsme to v Komisi, řekla to Rada, a řeklo to i setkání ve Washingtonu.

Spolu s dalšími faktory to nyní analyzuje skupina na vysoké úrovni v čele s panem de Larosièrem. Komisař McCreeve se včera setkal s Hospodářským a měnovým výborem.

Byl jsem při tom, když vám předseda Komise při svých nedávných návštěvách v této sněmovně opakovaně sdělil, že Komise se chystá regulovat zajišťovací fondy a že to také učiníme. Nyní se vedou diskuse o tom, v jaké míře, ve kterých oblastech a které části činnosti zajišťovacích fondů mají podléhat regulaci, což se nebude týkat jen zajišťovacích fondů. Důležité příspěvky do této diskuse přicházejí ze zaměstnanecké sféry a ze zprávy vypracované tímto parlamentem z podnětu pana Rasmussena.

Plně souhlasím s těmi z vás, kdo jste se zmínili o investicích a o potřebě spojit nezbytné střednědobé a dlouhodobé investice s energetickým a klimatickým balíčkem. Souhlasím s těmi, kdo říkají, že naše monetární politika má manévrovací prostor, aniž by to nutně ohrozilo nezávislost Evropské centrální banky nebo jiných centrálních bank. To je očividné. Inflace v eurozóně koncem listopadu činila podle údajů Eurostatu

2,1 %. Přitom ještě před několika měsíci jsme hovořili o mírách inflace, jež byly dvojnásobné, a tohoto rozdílu se nyní využívá. Centrální banka bude zítra zasedat zde v Bruselu. Nevím, co hodlá dělat, ale slyšel jsem prohlášení prezidenta banky pana Tricheta na toto téma, a ta jsou zcela jasná.

Můj další bod se týká Paktu o stabilitě a růstu. Pakt jasně stanoví, že při rozpočtovém schodku, který prolomí hranici 3 %, se automaticky uvede do chodu postup při nadměrném schodku s jedinou výjimkou, a sice, když je mimořádná hospodářská situace, a my nyní jsme v hospodářské situaci, která je mimořádná. Druhou podmínkou, která platí současně s první, je to, že nadměrný schodek by měl být dočasný, a dočasný neznamená několik let, ale pouze jeden rok. Třetí podmínka, současně s prvními dvěma, je ta, že výše schodku by neměla o mnoho přesáhnout referenční hodnotu, a zde, pane Garcío-Margallo – aniž bych zacházel do technických podrobností nevhodných pro převážně laické publikum v této sněmovně – hovoříme o několika desetinách procentního bodu.

A nakonec, v odpověď panu Parishovi a ještě někomu, kdo se zmínil o otázce daně z přidané hodnoty, dokument nebo plán Komise obsahuje řadu nástrojů, jež mohou být použity pro vyvolání daňové pobídky, a jedním z nich jistě je snížení tak důležitých daně, nebo spíše sazby tak důležitých daně, jako je DPH. Je však také skutečností, že Komise nikoho nenutí, aby to učinil. Prostudujte si ten plán a uvidíte, že v něm nejsou obsaženy žádné povinnosti, a ani by nemohly být. Třetí bod – a to je informace pocházející ze včerejšího jednání Rady ECOFIN – je ten, že pro použití toho nástroje se včera vyslovil jen jeden členský stát z 27, a že to byl členský stát, který ho již použil.

Předsedající. Děkuji vám, komisaři, zvláště za pokrytí témat sahajících od matematiky až po teologii.

Rozprava je ukončena.

Písemná prohlášení (článek 142)

Louis Grech (PSE), písemně. – Finanční krize přinesla velké výzvy pro EU a pro globální ekonomiku. Koordinované úsilí členských států bylo účinné při stabilizaci bankovního systému EU, ale zbývá učinit ještě mnohé, aby se zamezilo přenesení krize do širší ekonomiky a na ochranu domácností, podniků a pracovních míst. Ve vzájemně provázaném světě by řešení těchto výzev mohlo být příležitostí k tomu, aby se EU ujala vedení při vnášení jasnosti, sociální odpovědnosti a předvídatelnosti do globální finanční struktury.

Realizace zmírňujících opatření musí být včasná, komplexní a musí ji doprovázet vhodné regulační postupy zaměřené na řešení hlubinných příčin této krize. Zvláštní pozornost by měla být věnována regulaci v oblasti nových finančních produktů, jako jsou rizikové hypotéky a jejich deriváty, a také subjektům, jež se podílejí na jejich uvádění na trh, jako jsou banky, zajišťovací fondy a soukromé kapitálové fondy. Musí být přezkoumán podnikatelský model ratingových agentur a právní závaznost jejich ratingů.

V rámci procesu obnovy musíme upřednostňovat řešení, jež ochrání pracovní místa, růst a ty nejzranitelnější, podpoří hospodářskou energii a stabilitu a současně zajistí, že si udržíme odstup od stran bytostně zainteresovaných na zachování statu quo.

Gábor Harangozó (PSE), písemně. – (HU) Vítám sjednocené evropské úsilí při zvládání krize a iniciativy zaměřené na zachování stávajících evropských pracovních míst a na vytváření nových.

Současně bych chtěl obrátit pozornost na to, že země, jež jsou v tak prekérní fiskální situaci jako Maďarsko, nemají k dispozici žádné účinné daňové nástroje ani možnosti snížení daní. V těchto zemích jsou tedy možné hospodářské pobídky formou přesměrování a účelného využití evropských zdrojů a také snižování mzdových nákladů, účinnější regulace hospodářské soutěže a snižování administrativních nákladů.

Jsem zejména rád tomu, že naše spojené úsilí v této oblasti má podporu komisaře Almunii. Proto považuji iniciativy, jež souvisejí se strukturálními fondy, za zdaleka nejdůležitější a důrazně podporuji jejich neodkladné přijetí. Urychlené přijetí těchto důležitých projektů a také podpora formou úvěrů dostupných malým a středním podnikům může napomoci povzbuzení poptávky.

Zároveň jsem toho názoru, že naše úsilí ve prospěch nejpotřebnějších je stále ještě nedostatečné, a proto vyzývám k tomu, aby změny, jež jsou navrhovány v oblasti podpory bydlení, zahrnovaly také investiční přípravu pozemků a novou výstavbu. V málo rozvinutých oblastech a sídlech existují některé pozemky nebo výstavby nevhodné pro rekonstrukci, a proto musíme podporovat výstavbu moderních, energeticky účinných obydlí. Tím můžeme napomoci dosažení cílů Evropské unie v oblasti energetických úspor i vytváření pracovních míst, a přitom zároveň pomáhat těm, kdo to nejvíc potřebují.

Janusz Lewandowski (PPE-DE), písemně. – (PL) Vyhlášením svého krizového akčního plánu Evropská komise reagovala na aktuální potřebu opatření Společenství zaměřených na stabilizaci a oživení ekonomiky. K tomuto vyhlášení však došlo jen několik dní po takzvaném smíru, jenž určuje podobu rozpočtu Evropské unie na rok 2009. Tento rozpočet nevyčleňuje dodatečné prostředky na překonání krize, a je obtížné si představit, že plán v rozsahu 200 miliard EUR bude zcela rozpočtově neutrální.

Vleklý spor o finanční zdroje ve výši 1 miliardy EUR na pomoc zemím ohroženým hladem ukazuje, že nebude snadné přesvědčit 27 zemí, aby souhlasily s vyčleněním dalších finančních prostředků, a to více než 116 miliard EUR dohodnutých 21. listopadu mezi Evropským parlamentem a Radou pro rok 2009. Kdyby nic jiného, tak již z tohoto důvodu není plán pana Barrosa ničím jiným než součtem úsilí jednotlivých členských států, jež doprovázejí přísliby větší tolerance k rozpočtovým schodkům a právním předpisům týkajícím se poskytování státní podpory.

Nicméně doufám, že jakékoli případné oslabení Paktu o stabilitě a růstu nebude jediným výsledkem plánu Evropské komise. Bude tomu tak v případě, že splníme příslib zvýšení záloh a zjednodušení čerpání strukturálních fondů, jež musí působit jako místní a odvětvově specifické protikrizové balíčky v letech 2009–2010. To by zvrátilo katastrofální tendenci k rostoucímu nesouladu mezi sliby a skutečně vynakládanými prostředky na regionální politiky.

14. Evropská strategie pro romskou menšinu (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem na programu je rozprava o zprávách Rady a Komise o evropské strategii pro romskou menšinu.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, Rada si je plně vědoma toho, že je mimořádně důležité přijmout příslušná opatření s cílem zlepšit situaci Romů a podpořit naplnění jejich základních práv, jak to požadovala tato sněmovna ve svém usnesení z 31. ledna.

Jak víte, za francouzského předsednictví byl učiněn zjevný pokrok v oblasti nediskriminace a začlenění, a v této souvislosti bylo možné zohlednit situaci Romů v neposlední řadě v rámci balíčku sociální agendy předloženého komisařem Špidlou 2. července.

Cílem tohoto balíčku předloženého Komisí je dát nový impuls politikám boje proti chudobě, vyloučení a diskriminaci postihující nejzranitelnější skupiny, a z tohoto hlediska jsou návrhy, které Komise předložila a které využívají stávající nástroje, jež napomáhají většímu začlenění romské populace, skutečně velmi přínosné.

Radu mrzí, že členské státy se nedokázaly sjednotit na balíčku souvisejícím s finančními aspekty boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Chtěl jsem to říci také při příležitosti této rozpravy.

16. září se konala první evropská romská vrcholná schůzka. Záštitu nad ní převzali předseda Komise a francouzské předsednictví Evropské unie. V prohlášení, jež bylo přijato, se zdůrazňují úkoly členských států, jejichž cílem je zajistit smysluplné začlenění Romů s důrazem na posílení individuálních lidských práv a na důležitost zapojení romských organizací.

29.–30. září 2008 se konala druhá vrcholná schůzka o rovnosti. Na této vrcholné schůzce jsme zdůraznili problémy, jimž musí až příliš často čelit romská populace, ať už se jedná o přístup ke vzdělání, k pracovním místům nebo odbornému vzdělávání, anebo přístup k jinému zboží a službám, a to nám umožnilo nahlédnout, jak účinněji bojovat proti diskriminaci, které je tato populace vystavena.

Těší nás také zařazení situace Romů na program Evropské unie a zajistíme, aby se stala jednou z priorit Agentury pro základní práva Evropské unie.

Francouzské předsednictví nedávno vypracovalo návrh závěrů v souvislosti ke specifické situaci Romů. Tyto závěry budou příští pondělí a úterý předloženy Radě ve složení ministrů zahraničních věcí a Radě ve složení pro všeobecné otázky a vnější vztahy. V úterý o nich budu informovat váš Zahraniční výbor.

V návrhu závěrů se Komise a členské státy vyzývají, aby zohlednily situaci Romů při plánování a provádění politik na ochranu základních práv, v politice boje proti chudobě a diskriminaci, v politikách týkajících se rovnosti mezi muži a ženami a v politikách přístupu ke vzdělání, bydlení, zdravotní péči, pracovním místům, právu a kultuře. V těchto návrzích závěrů vyzýváme Komisi a členské státy, aby oznámily konkrétní opatření na roky 2009 a 2010.

V souvislosti s tím jsou také přijímána opatření pro lepší využití strukturálních fondů. Z tohoto důvodu Rada ukládá Komisi, aby jí v roce 2010 předložila zprávu o dosaženém pokroku, aby pokračovala v diskusích a zorganizovala nezbytné výměny s romskými organizacemi.

To jsem chtěl, pane předsedající, dámy a pánové, v této sněmovně říci.

Vladimír Špidla, člen Komise. – (CS) Vážený pane předsedo, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, první evropský summit o Romech, který se konal v Bruselu 16. září, měl zásadní význam pro partnerství mezi všemi klíčovými aktéry v této oblasti. Zúčastnilo se ho přes 500 vysokých představitelů orgánů EU, členských států a občanské společnosti a byl odrazem našeho obnoveného odhodlání zvýšit úsilí čelit sociálnímu vyloučení Romů.

Jasně ukázal, že celkovým cílem musí být plné zapojení Romů do hospodářského, sociálního a kulturního života v Evropě a rovné příležitosti pro každého v EU, včetně Romů. Občanská společnost musí být do tohoto partnerství plně zapojena. Z toho vyplývá, že se Romové musejí podílet na návrzích, provádění a monitorování politik, které se jich týkají. Komise proto vítá příspěvky občanské společnosti k summitu o Romech, například prohlášení Koalice pro romskou politiku EU. Letos bylo v oblasti začleňování Romů dosaženo nebývalého posunu ve společném úsilí EU a členských států a ve spolupráci založené na vzájemné důvěře a dobré vůli.

Z pohledu Komise jsou nejvýznamnějšími závěry summitu tyto: závazek prosazovat individuální práva romských mužů, žen a dětí; uznání toho, že podpora začleňování Romů je společnou odpovědností EU a členských států v jejich oblastech působnosti; uznání úlohy EU při podpoře členských států v provádění jejich politik, a to prostřednictvím koordinace a finanční podpory ze strukturálních fondů; konsensus, že je nutno podporovat kulturně citlivé přístupy cílené na Romy, které však nebudou vylučovat jiné, podobně znevýhodněné členy společnosti, a budou usilovat o začlenění Romů do hlavního proudu ve smyslu vzdělávacím, pracovním a společenském.

Komise také na summitu dala jasně najevo, že v rámci své působnosti učiní všechny nezbytné kroky pro zlepšení situace Romů a zajistí, aby mohli plně využívat základních práv zaručených v Chartě. V případě porušení práva Společenství, včetně základních práv, nebude Komise otálet a zasáhne.

V návaznosti na závěry summitu jsme předseda Barroso a já navrhli vytvoření platformy pro romské začlenění. To by poskytlo rámec například pro dvoustranná setkání na vysoké úrovni, aby mohly být finanční nástroje podporující politiku soudržnosti a rozvoje venkova lépe zacíleny na začleňování Romů. Kromě toho by tato platforma mohla být konkrétním naplněním závazku Komise učinit nástroje a politiky Společenství efektivnějšími a podávat zprávy o dosažených výsledcích.

V návaznosti na závěry červnového zasedání Evropské rady by nyní členské státy měly posoudit dosavadní výsledky a prohloubit své úsilí, aby bylo dosaženo plného začlenění Romů. Komise bude samozřejmě členské státy podporovat. Kromě toho se Komise těší na zasedání Rady pro obecné záležitosti 8. prosince, kde budou projednány návrhy závěrů o začleňování Romů.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN SIWIEC

Místopředseda

Livia Járóka, jménem skupiny PPE-DE. – (HU) Pane předsedající, pane komisaři, pane ministře, dámy a pánové, za poslední rok byl dosažen významný pokrok v tom, že na evropské úrovni se stále více uznává skutečnost, že integrace 10 milionů Romů, kteří žijí v členských státech v neutěšených poměrech, a plné naplnění jejich práv je v zájmu všech evropských společenství.

Nicméně mám pocit, že nyní je důvod k obavě, že se tento proces zastaví. Podle Evropského parlamentu a nevládních organizací je nutný profesionální monitoring a dohled ze strany Evropské unie, protože členské státy sice v plánech, jež předložily Evropské unii, daly najevo svůj záměr integrovat Romy žijící na jejich území, ale jejich vnitrostátně přijaté rozpočty a jejich výsledky dosud tato prohlášení nepodporují.

Jednotlivé projekty financované z prostředků EU zatím nepřinesly žádné mimořádné výsledky. Vyloučení evropských Romů z hospodářství a bydlení, jejich nedostatečný přístup ke kvalitnímu vzdělávání, problematické zdravotnické ukazatele se nezlepšily, ale spíš zhoršily a nadále oslabují sociální soudržnost Evropy.

Je nutné profesionální úsilí, které je až dosud mnohem komplexnější než projektově orientované přístupy, a musí oslovit romské i neromské společenství v zájmu rozvoje zmíněných oblastí způsobem přesahujícím strany a cykly. Základním předpokladem úspěchu tohoto úsilí je to, aby se i budoucí předsednictví zapojila do společného evropského postupu připraveného za francouzského předsednictví.

Je velmi důležité, aby byla bezodkladně přijata opatření zaměřená na rostoucí akceptování Romů a využití jejich hospodářského potenciálu ve prospěch evropského rozvoje. Od zahájení politiky soudržnosti až do rozšíření v roce 2004 byly určité úspěchy, ale trvalo by příliš dlouho, kdybychom museli čekat další tři desetiletí. Tato situace nevyžaduje nic menšího než krizová opatření. Romská ghetta je možné odstranit jen opětovným zapojením několika tisíců jejich obyvatel na trhu práce a s maximálním využitím nových a málo rozvinutých oblastí ekonomiky – jako je obnovitelná a alternativní energie nebo ochrana životního prostředí – a vytvořením kvalitního integrovaného vzdělávání.

Vlastní identita Romů, jejich národní identita odvozená od jejich domovské země a jejich sociální a hospodářská identita musí být posilovány souběžně. Zařazení pilotního projektu v hodnotě 5 milionů EUR do rozpočtu na rok 2009 zaručuje, že o této otázce se můžeme bavit, ale na tom se postup nesmí zastavit. Místo dvoustranných setkání potřebujeme strategii EU, která dokáže vytvořit nové prvky, právní zásady a případné sankce a také finanční mechanismy.

Jan Marinus Wiersma, jménem skupiny PSE. – (NL) Pane předsedající, Evropský parlament se nedávno důrazně vyslovil pro vypracování dlouhodobé strategie integrace Romů v Evropě. V posledním roce se jasně ukázalo, že v této oblasti se musí udělat víc zejména ze strany členských států, ale i ze strany Evropské unie. Rada se v brzké době bude tímto tématem znovu zabývat. Už to samo sobě je znamením toho, že naše hlavy států zcela po právu kladou značný politický důraz na účinnou politiku, jež bude čelit diskriminaci Romů a jejich společenskému a hospodářskému vyloučení.

Také na programu Komise má toto téma vysokou prioritu. V září Komise zorganizovala první romskou vrcholnou schůzku, na které představitelé členských států, Komise samotné a zejména představitelé občanského společenství Romů měli možnost vystoupit s doporučeními týkajícími se evropské romské politiky.

V rámci evropské strategie pro romskou menšinu by se mělo každoročně konat politické setkání na vysoké úrovni, jehož úkolem bude prověřovat pokrok při provádění politiky, vyměňovat si pozitivní zkušenosti, ale také – pokud to bude nezbytné – dát zaznět kritickým hlasům. Doufám, že komisař to může dnes potvrdit.

Musí se však udělat víc. Proto Evropská rada uložila Komisi jasný a konkrétní úkol, vypracovat široký, strategicky koncipovaný a dlouhodobý politický rámec, který umožní přerušit začarovaný kruh vyloučení, v němž jsou uvězněny generace evropských Romů

Neexistuje žádný důvod dál otálet s návrhy politiky. Co je třeba udělat, je očividné: úzká místa již zmapovaly nesčetné studie a politická doporučení. Usnesení Evropského parlamentu poskytují jasné a konkrétní shrnutí možných politických iniciativ.

Viktória Mohácsi, jménem skupiny ALDE. – (HU) Pane předsedající, 31. ledna jsme právě v této sněmovně velkou většinou hlasů přijali parlamentní usnesení, v němž jsme jasně požadovali, aby Evropská komise vypracovala evropskou strategii pro romskou menšinu. Za čtyři prioritní oblasti, ve kterých je třeba poskytnout materiální a lidské zdroje, byly označeny vzdělávání, bydlení, zaměstnanost a zdravotnictví.

Zpráva Komise, kterou jsme právě vyslechli, není příliš přesvědčivá, a musím se otevřeně přiznat, že mi připomněla prázdnot propagandistických prohlášení východoevropských socialistických diktatur. Stejně jako tehdy, i dnes neslyšíme o ničem jiném než o úspěších, rozvoji a dalších pozitivních momentech, zatímco ve skutečnosti Romové stále žijí v táborech a ghetttech, každodenně jsou vystavováni ponižování, diskriminaci a v nejhorším případě i rasistickým útokům, a v důsledku toho téměř 30 tisíc Romů jen z Itálie putuje napříč územím Evropské unie ve snaze najít konečně v některém z členských států domov.

Pane předsedající, mám v ruce dopis místopředsedy Barrota ze 6. listopadu, ve kterém mě a další čtyři kolegy poslance ujišťuje, že – cituji - „pokud jde o strategii EU pro romskou menšinu, můžeme si být jisti, že bude úzce spolupracovat s komisařem Špidlou, aby zjistil, zda splňuje očekávání romských nevládních organizací“. Není tam však ani zmínka o strategii, ale jen o platformě pro integraci Romů. Čím to vysvětlit?

Pokud jde o evropskou romskou vrcholnou schůzku, od nevládních organizací jsem slyšela samou kritiku poukazující na to, že od tohoto historického summitu očekávaly mnohem víc a že nebyly zapojeny do jeho

příprav. Půjdu však ještě dál: dosud není jasné, jak Berlusconiho vláda informovala Evropskou komisi o výsledcích snímání otisků prstů.

Daniel Cohn-Bendit, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, Komise, Rado, tato diskuse je poněkud pokrytecká. Musíme nazývat věci pravými jmény. Máme s Romy problém, a to ten, že jsou ve většině společností v různé míře důrazně odmítáni. Byla zmíněna Itálie, a v České republice a Rumunsku jsou známy případy skutečných pogromů, rasistických útoků.

Za této situace by Evropská unie měla udělat jednu věc, a sice, poskytnout Romům status evropské menšiny. Jinými slovy, prvním krokem v boji proti vyloučení je oficiální uznání. Za druhé, poté bychom měli spolu s Romy vypracovat strategii, která však musí sestávat ze dvou složek. Strategie pro Romy, kteří žijí usedle, a strategie pro Romy, kteří vedou kočovný způsob života. Protože kočovníky nelze násilím nutit, aby se usadili, a ty, kdo žijí usedle, nelze nutit ke kočování. To je obtížný problém. Ve Frankfurtu jsem zodpovídal za Romy šest let a vím, jak obtížná každodenní práce to je.

Zásadním problémem je však to – a to je také důvod, proč to, co bylo řečeno o organizaci, je také správné: nevytvoříme-li struktury s představiteli romských organizací, ničeho nedosáhneme, protože budeme vždy paternalisticky mluvit o jejich problémech a nebudeme se snažit vyřešit jejich problémy spolu s nimi – včetně jejich stížností. Hovoříme například o školách. Existují však romské rodiny, jež nechťejí své děti posílat do školy, a jiné, které je do školy posílat chtějí. To jsou různé problémy. Proto souhlasím s tím, že bychom měli upustit od pozitivistických frází typu „jsme znepokojeni“ a „máme programy“ a tak dále, když víme, že to nefunguje.

Zkrátka: za prvé, jasněji si uvědomit problém, a za druhé, rozhodněji zapojit romské organizace do jeho řešení.

Roberta Angelilli, jménem skupiny UEN. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, plně souhlasím s přístupem, který vůči Romům zaujala Komise. Chápu pragmatický přístup nezátížený jakýmkoli politickými a ideologickými předsudky, přístup – jak řekl předseda Barroso na summitu, který se konal 16. září v Bruselu – který vyžaduje zapojení všech představitelů bez výjimky počínaje romskou komunitou až po orgány státní správy v čele s Evropskou komisí.

Politiky pro Romy jistě spadají do pravomoci členských států, ale je dobře, že jsou konečně koordinovány na úrovni Společenství. Měly by být pravidelně koordinovány dobré příklady z praxe a monitorováno použití finančních prostředků. Kolik zdrojů bylo vyplýváno v posledních několika letech? Kolik příležitostí bylo ztraceno? Když se podíváme na reálnou situaci a vezmeme v úvahu oprávněné výjimky, je rozpočet bohužel ve ztrátě. Příliš mnoho prostředků nebylo využito, příliš mnoho jich bylo vyplýváno na opatření a projekty, jež nepřinesly žádné výsledky. Chceme-li v tom být seriózní, nemůžeme tvrdit, že se to nestalo. V této souvislosti skutečně můžeme říci: „kdo je bez viny, ať první hodí kamenem“. Komise vypracovala pro členské státy užitečný dokument. Každý musí nyní odvést svůj kus práce, počínaje nesmiřitelným bojem proti rasismu a diskriminaci v jakékoli podobě až po podporu seriózní integrační politiky, která bude mít především tři prioritní oblasti: vzdělávání, očkování a zdravotnictví a také programy odborného vzdělávání a začlenění do pracovního procesu, a to i s využitím mikroúvěrů.

Měli bychom však vyzvat Romy, aby začali plnit své povinnosti. Dovolte mi uvést jeden příklad. Musíme naprosto přestat tolerovat to, aby romští rodiče nutili své děti k žebrotě a aby je kvůli tomu odváděli od vzdělávacích činností. Využívání a nezákonnou činnost nelze tolerovat v žádném případě a v žádné formě. Jediné spojením solidarity, integrace a respektování zákonných norem můžeme dospět ke správné strategii pro vyřešení těchto problémů.

Giusto Catania, jménem skupiny GUE/NGL. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, po přijetí usnesení v tomto parlamentu jsme se vydali navštívit romské tábory a mohli jsme se na vlastní oči přesvědčit, jak Romové vítají lidi a jak žijí. Navštívili jsme tábory v Římě a mohli jsme se ujistit o tom, že v reálném životě Romové opravdu potřebují zvláštní ochranu, kdyby nic jiného tak proto, že po rozšíření EU se stali jednou z významnějších menšin v Evropské unii. Musíme zajistit, aby byla tato menšina uznána za evropskou menšinu se všemi z toho plynoucími důsledky.

Úsilí, jež jsme vyvíjeli po několik posledních let, bylo špatně organizováno a nebylo Evropskou unií koordinováno. Tolik peněz se utratilo, aniž došlo k sebemenšímu strukturálnímu a trvalejšímu zlepšení situace Romů, zejména v oblastech jako je vzdělávání, bydlení a zaměstnanost. Rasová diskriminace je na denním pořádku jak na místní úrovni, tak v programech, jež nesměřují k integraci. Jsme také svědky neustálé diskriminace ze strany policie, nebo dokonce rasové stereotypizace ze strany vlád, jež pomýšlejí na registraci

Romů pomocí snímání otisků prstů nebo na jiné formy registrace. Proti romské komunitě je v Evropě vedena skutečná kriminalizační kampaň. Denně slyšíme od politických představitelů zprava i zleva prohlášení, jež k tomu směřují.

Doufám, že paní Angelilliová dokáže přesvědčit představitele své strany, který je také předsedou italské Poslanecké sněmovny, že Romy je možné integrovat, na rozdíl od toho, co on sám veřejně prohlásil.

Frank Vanhecke (NI). - (NL) Pane předsedající, omlouvám se předchozímu vystupujícímu, ale předpoklad, že obrovské problémy, které jsou se soužitím s Romy spojeny, lze jednoduše svést na diskriminaci nebo předsudky, je možná politicky správný, ale v praxi se vůbec neosvědčuje.

Samotní Romové se vyznačují řadou zvyků, které je obtížné, ne-li nemožné sladit se základními normami uplatňovanými ve většině evropských zemí. Obrovská nezaměstnanost u dospělých a šokující úroveň školních absencí u romských dětí vůbec nejsou v první řadě výsledkem nějaké diskriminace.

Italský odvolací soud v minulém týdnu rozhodl, že žebrota Cikánů tvoří nedílnou součást romské kultury a nemůže být proto zakázána. Jsem zvědav, kam nás to zavede. Osobně bych se přimlouval za velmi taktní a humánní, ale zároveň nesmlouvavý přístup.

Každý, kdo chce žít v našem společenství, by měl respektovat jeho zákony a normy. Žebrání, upírání základní zdravotní péče dětem nebo, což je ještě horší, systematické absence ve škole, to vše je v našem společenství špatně.

Magda Kósáné Kovács (PSE). - (HU) Pane předsedající, dnešní rozprava je součástí procesu, kde bude nutné přijmout důležitá rozhodnutí, a proto znovu zdůrazňuji, že životní podmínky této největší menšiny v Evropě lze směle přirovnat k podmínkám rozvojového světa. Samozřejmě je možné Romy dále ponížovat tím, že je to jejich vlastní vina, zatímco je to právě jejich situace v oblasti vzdělávání, bydlení, zdravotnictví a zaměstnanosti, co připomíná situaci v rozvojovém světě. Bez okamžité, koncentrované a cílené vnější pomoci nemá těchto 10–12 milionů lidí šanci vymanit se z chudoby a vyloučení. Tato míra sociálního vyloučení brání zásadnímu naplnění lidské důstojnosti Romů a rovných příležitostí pro Romy.

Evropa je již několik desetiletí vzdálena od doby, kdy mohla zpovzdálí meditovat nad tím, že vedle tak velkého hospodářského potenciálu by mohlo na jejím území existovat tolik lidí žijících z generace na generaci v sociálním vyloučení. Hospodářský vývoj sám o sobě v žádné etapě neotevřel reálnou cestu k mobilitě těm, kdo se nacházejí na samém dně sociálního žebříčku.

Tuto odpovědnost sdílíme všichni, především proto, že situace Romů v nových členských státech po rozšíření, ani v kandidátských zemích očekávajících rozšíření se zásadně nezměnila. Zároveň se protiromské nálady stále otevřeněji stávají heslem, pod kterým se seskupují extremistické síly v Evropě, což je něco, co musíme rázně zastavit. Skutečnost, že toto téma bylo zařazeno na program EU, ukazuje, že nás zde čeká mnoho práce: komisař Špidla vypočítal řadu úkolů, před nimiž stojíme, a kolegové poslanci k tomu doplnili další. Dejme své úkoly dohromady, a v únoru se Parlament k tomuto tématu znovu vrátí.

Jiří Maštálka (GUE/NGL). - (CS) Kolegyně a kolegové, jako stínový zpravodaj Výboru pro zaměstnanost a sociální věci bych chtěl velmi ocenit jednak práci Komise i zpravodajky, že významným způsobem chtěly pozitivně řešit problematiku jedné z menšin, která se týká Evropské unie. Obávám se, že z diskuse vyplývá, že slova komisaře Špidly byla špatně buďto přeložena, nebo špatně pochopena v myslích ať už kolegyní Mohácsi, nebo panem kolegou Cohn-Benditem. Česká republika, ze které pocházím a která byla v této souvislosti často kritizována, a jsem přesvědčen, že nikoliv právem, má s touto problematikou velké zkušenosti. Na základě toho bych chtěl říci čtyři body. Souhlasím s Komisí, že tuto problematiku nelze řešit jinak, než zapojením regionálních, národních, evropských struktur, a to v nejširším rozsahu. Za druhé, souhlasím s názorem, že v současné době máme dostatek nástrojů pro realizaci integrační politiky. Za třetí, zásadní souhlas chci vyjádřit s míněním Komise a některých kolegů, že klíč k úspěšnému řešení záleží také na vstřícnosti samotných představitelů romských menšin.

Adrian Severin (PSE). - Pane předsedající, Romové jsou celoevropskou etnicko-kulturní menšinou s obrovskými sociálními a hospodářskými problémy. Tyto problémy by měla řešit především Evropská unie prostřednictvím vhodné společné politiky, jež vyžaduje jasné právní základy.

Nemůžeme přeměnit v realitu fikci státního občanství Romů, když se Romové nerozhodnou pro volbu občanství některého konkrétního státu. Romové jsou evropští občané bez národního programu. Proto modely obvykle uplatňované ve vztahu k národnostním menšinám na úrovni národního státu, nefungují.

Sociální a kulturní integrace Romů je nadnárodní otázka, a v důsledku toho patří v první řadě do pravomocí Evropské unie.

Samozřejmě členské státy ve vztahu k Romům mají také svůj díl odpovědnosti, pokud jde o nediskriminaci, sociální začlenění a podpůrná místní opatření. Tato odpovědnost by však měla mít pouze podpůrný charakter. Když Komise zdůrazňuje, že hlavní odpovědnost je na členských státech, ve skutečnosti odmítá splnit svou přirozenou odpovědnost a vrací se k modelu, který se ukázal být neúčinným.

Musíme zřídit, musíme vytvořit evropský veřejný prostor pro Romy, mechanismus pro účinné zapojení Romů do tvorby politiky a do provádění politiky. Bez toho nemůžeme tento problém skutečně vyřešit. Nemůžeme mít úspěšnou strategii.

Katalin Lévai (PSE). - (HU) Přestože evropské instituce potvrdily své odhodlání usilovat o respektování evropských hodnot a základních práv a bojovat proti diskriminaci, skutečný obraz integrace Romů v Evropě není povzbudivý. Většina Romů v Evropě žije ve špatných sociálních podmínkách a problémy, s nimiž zápasí, zůstávají po léta beze změny; jsou to hlavně problémy sociálního vyloučení, nedostatek zaměstnání, segregace ve školách a četná znevýhodnění, jimž jsou vystavovány romské ženy.

V době hospodářské krize v Evropě je snadné najít obětího beránka mezi představiteli nejzranitelnějších sociálních skupin, a proto roste počet násilných činů proti Romům, jež mnohdy vystavují nevinné lidi útokům s osudovými následky.

Za takové situace není řešením etnicky diskriminačním způsobem snímat otisky prstů nebo vytvářet donucovací orgány nebo milice, jejichž činnost má zasévat strach mezi slušnými lidmi s cílem jejich zastrašení. Skutečnou odpověď je evropská strategie pro romskou menšinu zaměřená do pěti oblastí: vzdělávání, zaměstnanost, bydlení, zdravotnictví a aktivně zapojení Romů do společnosti. Bez takové evropské romské politiky nemůže existovat žádná romská politika na úrovni jednotlivých členských států.

Zita Plešinská (PPE-DE). - (SK) Evropská unie má povinnost přijmout romskou strategii, ale aktivnější by v této oblasti měly být i členské státy. Sama žiji v slovenském regionu, kde přibližně 10 % obyvatel tvoří Romové. Díky tomu důvěrně znám jejich specifickou, sociálně znevýhodněnou situaci. Největší odpovědnost spočívá na představitelích místních samospráv, kteří často zůstávají osamoceni při řešení velmi složitých problémů týkajících se hlavně nezaměstnanosti v důsledku nízkého stupně vzdělání romského obyvatelstva.

Abychom našli vyvážená řešení, musíme přizvat k dialogu především zástupce romské menšiny, kteří problémy této komunity důvěrně znají. Jen tehdy mohou být naše opatření účinná. Evropský sociální fond je nejdůležitějším nástrojem začlenění lidí na pracovním trhu. Vyzývám členské státy, aby zajistily, že nadměrné administrativní překážky neodradí nevládní organizace a místní samosprávy od toho, aby žádaly o financování projektů z Evropského sociálního fondu, jež pomáhají romskou problematiku účinně řešit.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). - (BG) Postoj Komise v zásadě podporuji. Nehledě na často diskutovaný problém týkající se romské komunity, dosud jsme nenašli nejvhodnější řešení, jež by vedla k jejich trvalé integraci do společnosti. Podle mého názoru to platí o všech členských státech. Hlavní příčinou i nadále je etnocentrický přístup k tomuto problému. Je to jako bychom „zetrizovali“ sociální problémy Romů a přistupovali k nim jako k problémům vztahujícím se k oddělené etnické skupině. Tento přístup musíme změnit. Ano, Romové v převážné většině jsou chudí a nemají přístup k obydlím a přiměřenému vzdělání, avšak tyto problémy se netýkají pouze jich. Spojení těchto sociálních problémů do jednoho odděleného, etnického problému vede k otevřené diskriminaci. Kvůli tomu se jejich integrace stává komplikovanější, intenzivnější, a řešení jejich problémů se stává obtížnějším. Proto je důležité, abychom prováděli politiku na ochranu individuálních práv a abychom měli nějaký základní nástroj: subvencování.

V Bulharsku máme mnoho problémů, jež spojujeme s Romy, a to nás přimělo přijmout opatření pro přípravu rámcového programu řešení sociálních podmínek vyvolávajících jejich etnickou diskriminaci. Nabízíme výměnu názorů na základní prvky tohoto rámcového programu s jinými členskými státy, pro které je to závažný problém.

Elly de Groen-Kouwenhoven (Verts/ALE). - (NL) Podle mého názoru existuje jistá podobnost mezi romskou otázkou a rasovou problematikou ve Spojených státech. Zatímco jim se podařilo ji – přinejmenším částečně – vyřešit a s Obamovým vítězstvím učinili značný krok kupředu, v Evropě dosud přetrvává – mírně řečeno – skandální situace.

Proč jsme my všichni zde na lednovém plenárním zasedání přijali toto usnesení? Byl pro to dobrý důvod. V tomto usnesení jsme mimo jiné deklarovali, že podporujeme vytvoření útvaru pro problematiku Romů

v rámci Komise, evropskou strategii pro romskou menšinu, všeobecný přístup zahrnující spolupráci mezi členskými státy a Komisí a také přístup Romové Romům vyvinutý OBSE (Organizací pro bezpečnost a spolupráci v Evropě). Nic z toho nevzešlo kromě vrcholného setkání, kde se navíc více hovořilo bez spolupráce ze strany Romů, bez spolupráce s nimi.

Mohu vám říci, že romská komunita, se kterou jsem měla to potěšení po deset let úzce spolupracovat, byla tímto výsledkem krajně zklamaná. Je mi líto, komisaři Špidlo, že nemohu být nadšená vaší platformou, která je jen dalším diskusním fórem, byť na nejvyšší úrovni, v rámci dvoustranných setkání. Namluvili jsme toho spoustu. Potřebujeme však činy.

Nedávno jsem četla článek, který začínal slovy: zde se schyluje ke krvavé lázni. V některých členských státech existují uniformované civilní hlídky, jež provokují romské obyvatelstvo. Máme čekat, až se dočkáme situací jako jsou v Itálii, kde celé tábory stojí v plamenech?

Hannes Swoboda (PSE). - (DE) Pane předsedajícím, chtěl bych se omluvit sněmovně a panu předsedovi za pozdní příchod, zejména proto, že sám vždy napomínám kolegy v naší skupině, aby byli dochvilní. Proto se cítím dvojnásob trapně.

Chtěl bych vystoupit jen s jednou poznámkou. Vyslechl jsem pana Jouyeta a komisaře. V cílech se plně shodujeme ale naléhání, neústupnost Evropské unie vůči členským státům – a také vůči kandidátským zemím nebo možným uchazečům – nejsou dosti důrazné.

O tom, co jsme nedávno viděli například v Bělehradě a v jiných zemích, ale také uvnitř Evropské unie, již byla zmínka. Je skandální, že i dnes stále ještě hovoříme o romských táborech. Proto bych chtěl naléhavě požádat představitele Rady a také Komisi, aby členské státy důrazněji napomenuly a vyzvaly je, aby už konečně v plné míře plnily své povinnosti. Situace není tak růžová, jak si ji tu občas malujeme.

Jsem povděčen panu Cohn-Benditovi za to, že byl tak tolerantní a umožnil mi vystoupit.

Předsedající. – Toto zasedání řídím já, a ne pan Cohn-Bendit. Pouze jsme přešli na postup zvednuté ruky. Proto jste dostal slovo, takže neexistují vůbec žádná privilegia.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. - (FR) Pane předsedajícím, chtěl bych říci, že pro Radu byla tato rozprava mimořádně důležitá. Odesl jsem si z ní to, že, jak mnozí z vás zdůraznili, Romové jako skupina jsou znevýhodněni a jsou velmi zranitelní vůči chudobě, diskriminaci a rasistickým útokům. To bylo řečeno, a bohužel je to pravda, jak zdůraznili mnozí z vás.

Jak řekli zcela správně pan Severin, pan Cohn-Bendit a paní Mohácsiová, je také jasné, že nesmíme chovat falešný optimismus a že tuto strategii bude mimořádně obtížné realizovat. Jak jste zdůraznili, ve své každodenní práci musíme rozlišovat mezi těmi, kdo vedou usedlý život, a těmi, kdo zůstávají kočovníky. To není totéž: jejich chování a životní podmínky nejsou stejné. V každodenní praxi, dokonce i přesto, že opravdu chceme pomoci, v realitě je to skutečně velmi obtížné. Nesmíme se poddávat naivnímu optimismu: musíme přijmout rozhodná, průběžná opatření, a řekl bych vám, pane Severine, že dobrým znamením je i to, že k práci Rady v této oblasti dalo podnět Rumunsko, a to, že se Rada se této problematiky na popud vašich krajanů podjala, je mimořádně důležité.

Podle mého názoru si musíme uvědomit, že nás ještě čeká dlouhá cesta: musíme v tom mít stejně jasno, jako máte vy. Myslím si, že jedinou možnou odpovědí je, jak bylo řečeno, vytvářet struktury a sdružení. Právě o to se snažíme, ale je to doopravdy nesmírně důležité.

Za druhé, jak jste zdůraznili, je mimořádně důležité, abychom k tomu zaujali evropský přístup, v neposlední řadě proto, že je to do velké míry přeshraniční problém, a ne čistě problém jednotlivých členských států. Je však také očividné – a říkám to za Komisi a v souvislosti s připomínkami, jež zde zazněly –, že musíme mít zcela jasno o tom, že také členské státy mají v této problematice konkrétní povinnosti. S legislativními iniciativami na evropské úrovni můžeme vystoupit jen tehdy, budou-li spadat do pravomocí udělených dnes Unii Smlouvami. Musíme – a to bych řekl paní Angelillové a paní Járókaové – také podniknout účinná opatření na úrovni jednotlivých členských států.

Abych to shrnul, myslím si, že tento rok byl ve znamení rostoucího uvědomění si tohoto jevu – i kdyby bylo, připusíme si to, příliš pomalé. Nejsem si jist, zda musíme provést následná opatření k tomu, co bylo řečeno, a na jakém základě to můžeme učinit, v souvislosti s problematikou menšin. Mimoto Rada musí pokračovat ve své práci a především se musí zintenzívnit činnost členských států a opatření přijímaná na úrovni

jednotlivých států i na místní úrovni, protože dosavadní situace je nehumánní a nepřijatelná. Musíme však také uznat, že v praxi je to skutečně velmi složitý problém. Děkuji za vaše připomínky.

Vladimír Špidla, člen Komise. – (CS) Dámy a pánové, Komise považuje situaci Romů za eticky a politicky naléhavou a je samozřejmě připravena učinit vše, co je v jejích kompetencích, aby přispěla k soudržnému přístupu a posílila synergii jak na úrovni evropské, tak synergii politik členských států, aby se členské státy silněji soustředily na rozvoj politik směřujících k začlenění Romů a ne politik, které mnohdy vedou ještě k jejich vyloučení. Komise se zaměřuje na to, aby členské státy tak činily kulturně citlivým způsobem, který bere ohled na zvláštní potřeby Romů, ale usiluje přitom o to, dát jim přístup k mainstreamu, vzdělání, trhu práce a bydlení. Komise však nemůže předstírat, že může v této oblasti zastoupit členské státy, to by bylo nejenom neefektivní, ale také i nepoctivé.

Dámy a pánové, je zřejmé, že je třeba posílit úsilí a bez ohledu na to, že jsme ještě daleko od cíle cesty, je zřejmé, že se ledy začínají hýbat, protože první evropské romské fórum je změna. To, že se romskou otázkou bude zabývat Evropská unie a zabývá Evropská unie v podstatě trvale na už velmi vysoké a nejvyšší úrovni, je také změna. Podaří-li se účelně dát do pohybu romskou platformu, vytvoříme systematickou základnu pro to, abychom mohli sledovat vývoj, poskytovat podněty a koordinovat daleko lépe dosavadní politiku. Dámy a pánové, dovoluji mi, abych se vrátil na začátek své řeči. Komise považuje situaci Romů za eticky a politicky naléhavou a učiní vše, co je v jejích silách a kompetencích.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Písemná prohlášení (článek 142)

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), písemně. – (RO) Musíme si přiznat, že od roku 2005, kdy Komise vystoupila se svou první výzvou v tomto směru, nebyl v integraci Romů dosažen dostatečný pokrok.

Prvním krokem k tomu by bylo vypracovat politiku na podporu vzdělávání pro Romy. Tuto politiku musí provádět nejen stát, ale také nevládní organizace, jejichž hlavním cílem již nesmí být odhalování případů diskriminace, ale výchova etnických skupin. Toto řešení je založeno nejen na tom, přimět státní orgány k plnění jejich povinností, ale také na romských komunitách.

Některé příčiny nezaměstnanosti Romů vyplývají z negramotnosti, chybějícího vzdělávání a odborné kvalifikace, ani nemluvě o chybějícím přístupu k informacím.

Reformu vzdělávání pro tuto etnickou skupinu lze provádět ve třech směrech: snižovat míru negramotnosti, zajistit, aby studium bylo dokončeno, profesní specializace a rekvalifikace. Tato reforma musí respektovat specifickou kulturu a tradice Romů, a zároveň spojovat vzdělávací systém s hodnotami evropské kultury a civilizace.

Vyzývám Komisi, aby vypracovala jediný plán integrace Romů na evropské úrovni založený na spolupráci mezi již existujícími mezivládními a nevládními projekty. A to včetně projektů, jež počítají se zapojením představitelů školských institucí. Měli bychom se zaměřit na zlepšení dostupnosti kvalitního vzdělávání tak, aby se stalo hlavním cílem politik Společenství.

15. Účast Státu Izrael v programech Společenství – Účast Státu Izrael v programech Společenství (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem na programu je společná rozprava o:

- zprávě paní De Keyserové (A6-0436/2008), jménem Výboru pro zahraniční věci, o návrhu rozhodnutí Rady o uzavření protokolu k Evropsko-středomořské dohodě zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Státem Izrael na straně druhé o rámcové dohodě mezi Evropským společenstvím a Státem Izrael o obecných zásadách, jimiž se řídí účast Státu Izrael v programech Společenství (05471/2008 – C6-0180/2008 – 2007/0241(AVC)) a

- prohlášení Rady a Komise týkajících se účasti Státu Izrael v programech Společenství.

Véronique De Keyser, zpravodajka. – (FR) Pane předsedající, požádali jsme v plénu o odklad hlasování, a jsem tomu ráda, ale jako zpravodajka cítím potřebu vystoupit.

Jak dříve poznamenal pan Salafranca, je zcela správné, že Výbor pro zahraniční věci Parlamentu přijal 6. listopadu dva návrhy o účasti Izraele v programech Společenství: prvním byl souhlas a druhým usnesení. Oby dva návrhy byly přijaty velkou většinou – hlasování o usnesení bylo prakticky jednomyslné.

Co tyto texty obsahovaly, a jakou zprávu chtěl Výbor pro zahraniční věci vyslat Izraeli? Souhlas byl pozitivní: vyjádřil souhlas s účastí Izraele v programu Společenství, vzhledem k tomu, že se již podílel na sedmém rámcovém programu výzkumu, že jeho provádění souviselo výlučně s programem „inovace a technologie“, že žádost o účast mohou podat všechny účastnické země politiky sousedství, a že to tedy neznámá žádnou zvláštní výjimku pro Izrael, ani přehodnocení jeho politického statusu.

Dohody o přidružení jsou založeny na respektování lidských práv. Poslanci proto chtěli poskytnout politický rámec pro tento souhlas ve formě velmi důrazného usnesení vyzývajícího k uznání prozatímní dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Organizací pro osvobození Palestiny (OOP), k přísnější kontrole dovozu izraelských výrobků z okupovaných území v rámci systému dovozních preferencí a sankcím proti takovému dovozu a k využívání výsledků vědecké spolupráce pro civilní účely. Komise by měla vypracovat výroční zprávu, jež umožní Parlamentu zhodnotit dodržování těchto podmínek. Zkrátka, usnesení bylo pozitivní, ale pevné a bylo výsledkem dlouhých jednání s různými zainteresovanými stranami, jež projevily příkladnou vůli přijmout dosažený kompromis, za což jim děkuji.

Proč tedy nyní váháme, vyjadřujeme obavy a nakonec odkládáme hlasování? Především proto, pane předsedající, že humanitární situaci v Gaze nelze již dál tolerovat. Když delegace Evropského parlamentu, které jsem se zúčastnila, navštívila počátkem léta Gazu, životní podmínky tamních obyvatel byly již alarmující; další delegace navštívila okupovaná území v listopadu a vrátila se s přesně stejnou zprávou. Nic se nemění, situace je katastrofální a blokáda ani zdaleka Hamás neoslabila, ale radikalizovala ho.

Před třemi dny pan Michel poukázal na to, že trvající uzavření hraničních přechodů v Gaze je formou kolektivního potrestání palestinských civilistů odporující mezinárodnímu humanitárnímu právu: řekl to náš vlastní komisař. Agentura OSN pro pomoc palestinským uprchlíkům (UNRWA), agentura, která pracuje s uprchlíky v Gaze, vyzvala k poskytnutí pomoci, stejně tak i Oxfam, Amnesty International, Lékaři bez hranic a řada dalších nevládních organizací, jež momentálně nemohou používat dokonce ani přechod Erez.

Právě dnes jsem se dozvěděla, že náš nástroj Pegase zcela zastavil činnost v Gaze, že již nemůže zaručit dodávky energie, že přestaly být vypláceny platy a důchody úředníkům palestinské samosprávy a byly pozastaveny i výplaty peněz nejchudšímu obyvatelstvu. Také UNRWA musela pozastavit svůj program pomoci nejchudšímu obyvatelstvu v Gaze. To je nepřijatelné, pane předsedající, to nelze tolerovat, a to je důvod, proč jsem proti své vůli podpořila odklad tohoto hlasování.

Na úrovni Rady se právě teď chvatně a zcela neprůhledně diskutuje o „posilování“ politických vztahů s Izraelem; a právě tato možnost posilování dnes, právě teď, ční v politickém kontextu tohoto regionu a přináší nám sta a sta e-mailových zpráv od občanů. Rada proto musí zlepšit transparentnost diskusí, jež nyní probíhají, a musí být schopna občanům Evropy odpovědět.

Pro Parlament je to dnes zcela jasné: chceme humanitární životní podmínky pro Palestince a ukončení blokády Gazy. Tato blokáda nedělá nic pro oslabení Hamásu, ale způsobuje nepřijatelné utrpení nevinným lidem, z nichž polovina mimochodem při volbách v roce 2006 hlasovala pro Fatah. Tehdejší hlasování je vlastně dosud platné. Nabízíme Izraeli svou ruku, ale nevzdáme se základních hodnot, na nichž Evropská unie stojí. Nyní je míč na izraelské straně hřiště..

Chci využít této příležitosti – a omlouvám se, pane předsedající, můžete mi tento čas odečíst ze dvou minut mého příštího vystoupení – chci využít této příležitosti a odsoudit politický nátlak, pomlouvačné kampaně a obvinění z anisemitismu, jimž byli vystaveni poslanci, kteří prostě hájí mír a spravedlnost. Chtěla bych také vyslovit uznání všem našim židovským přátelům v Izraeli i jinde, těmto novým spravedlivým, kteří v mimořádné obtížných podmínkách také chtějí mír a vyzývají k dodržování mezinárodního práva. Pracujme společně, abychom toho dosáhli. Musíme zastavit obléhání Gazy, a zaujímat k tomu vojenský přístup – a slyšela jsem taková doporučení – by bylo čirým bláznovstvím.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Pane předsedající, pane Verheugene, paní De Keyserová, dámy a pánové, chtěl bych nejprve poděkovat paní De Keyserové za tuto vynikající zprávu. Stejně jako ona, také jsem zaznamenal, že většina v Parlamentu předtím, z důvodů, které uvedla, hlasovala pro odklad hlasování.

Rada je toho názoru, že na účast Izraele v programu Společenství je nutné pohlížet z perspektivy posilování dvoustranných vztahů Unie s Izraelem, o čemž Rada vyslala signál 16. června na 8. zasedání Rady přidružení EU–Izrael. Toto posilování vhodně zapadá do posilování evropské politiky sousedství.

Rada je přesvědčena, že toto posilování je oboustranně prospěšné a není jen v zájmu země, kterou přivádíme blíže k evropské rodině. Slouží také zájmům Evropy, neboť nám umožňuje navázat užší vztahy a větší důvěru s novými vrstvami izraelského obyvatelstva, ať již jde o studenty, vědce, podnikatele nebo techniky.

Evropa tak bude schopna poskytnout konkrétní důkaz o výhodách mnohostranné spolupráce formou míru a prosperity. Chtěl bych říci paní De Keyserové, že v oblasti jako je Blízký východ mají takové lekce také svoji cenu. Evropa tak bude moci říkat pravdu důrazněji a věrohodněji, což vyvolá větší důvěru.

V této souvislosti jsem pozorně naslouchal očekáváním, jež podle slov paní De Keyserové zazněla ve Výboru pro zahraniční věci. Mám samozřejmě na mysli zprávu, o níž se zmínila, o úplném a okamžitém zmrazení osidlování, o potřebě pokroku v mírovém procesu s palestinskou samosprávou, o zrušení omezení uvalených na obyvatele Gazy a Západního břehu a o naléhavé potřebě zlepšit osud obyvatel Gazy postižených blokadou, čehož byla nedávno svědkem delegace Evropského parlamentu.

Mohu vás, dámy a pánové, ujistit, že Rada tato očekávání sdílí, a jsem si jist, že Komise také. Prohlášení z 16. června 2008 v této souvislosti obsahuje některé velmi jasné výroky týkající se jak politického kontextu pro posilování, tak také zpráv, jež Evropa hodlá vyslat Izraeli při této příležitosti.

Je pravda, že Izrael, jak víte, si je těchto zpráv již po léta vědom. Patřím mezi ty, kdo považují za politováníhodné, že těmto zprávám nebylo náležitě nasloucháno, ale cílem Rady v červnu bylo využít tohoto posilování dvoustranných vztahů k tomu, abychom mohli vysílat své zprávy ještě důrazněji, na vyšší úrovni a širšímu okruhu svých kontaktů. To je to, co dělá Rada.

Poukázali jste také na to, že evropské pozvání k účasti na určitých programech Společenství bylo adresováno nejen Izraeli, ale všem zemím zapojeným do politiky sousedství včetně zemí tohoto regionu.

Pane předsedající, pane Verheugene, dámy a pánové, Evropský parlament má dnes možnost přispět k procesu regionální spolupráce, který Evropa zahájila v regionu velmi důležitém pro její vlastní bezpečnost a prosperitu.

S ohledem na právě uskutečněné hlasování doufám, že až přijde čas, budete se řídit doporučením své zpravodajky a v usnesení, jež chcete v této souvislosti přijmout k postojům zaujatým k této problematice při příležitosti zasedání Rady přidružení, podpoříte postoje, v nichž – jak je předsednictví přesvědčeno – se bude odrážet moudrá vyváženost, které se již dlouhou dobu přidržují vlády členských států a která slouží věci míru a stability v regionu.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Pane předsedající, pane úřadující předsedo Rady, dámy a pánové, v prosinci 2006 Komise navrhla plně zapojit partnery v rámci evropské politiky sousedství do provádění určitých politik a do některých programů Společenství. V popředí našich úvah byly oblasti jako výzkum a vývoj, inovace, hospodářská soutěž, ochrana spotřebitelů a informační společnost, abych vyjmenoval alespoň některé.

Rada na tento návrh při několika příležitostech navázala. V březnu 2007 podpořila návrh Komise, aby byla všem partnerským zemím vždy umožňována účast v určitých programech Společenství.

Izrael jako první z partnerských zemí v rámci politiky sousedství letos oficiálně uzavřel protokol o rámcové dohodě s Evropským společenstvím o obecných zásadách své účasti v programech Společenství.

Komise tento výsledek přivítala, protože je v souladu s naší dlouhodobou a úzkou spoluprací s naším partnerem Izraelem. Izrael je od roku 1995 plně zapojen do rámcového programu pro výzkum a vývoj. V průběhu let tato úzká spolupráce vedla k mnoha společným projektům, někdy s velmi významnými výsledky, jak jsem se mohl loni sám přesvědčit na místě, v Izraeli.

Díky kvalitě izraelských vědců a izraelských univerzit je Izrael velice zajímavým a cenným partnerem. Významně může Izrael přispět také v oblasti inovací, což je výhodné pro obě strany, protože ve střednědobém výhledu se otevře možnost mnohem užší průmyslové spolupráce. Mezitím dobře odstartoval dialog mezi podniky EU a Izraele, zahájený tehdy z podnětu předsedy vlády Olmerta a mého, a přináší výsledky.

Dále, Izrael se již podílí na programu pro podnikání a inovace, jednom ze tří pilířů našeho programu pro konkurenceschopnost a integraci. Tento program je důležitý zvláště pro malé a středné podniky. Obě strany spojují s posilováním spolupráce velká očekávání a naděje. Proto Rada přidružení EU–Izrael na zatím

posledním zasedání v loňském roce zdůraznila, že chce zintenzívnit vztahy s Izraelem založené na společném akčním plánu.

Naše vztahy bezpochyby mají potenciál k rozvoji. Vše, co usnadňuje setkávání lidí, napomáhá stykům mezi novináři, umělci vědci a podnikateli, vše, co slouží dialogu a podporuje vzájemné porozumění, zasluhuje naši bezpodmínečnou podporu. To bude mít pozitivní dopad na náš stávající dialog o lidských právech.

Další posilování našich vztahů s Izraelem, srdce evropské politiky sousedství, je ve strategickém zájmu Evropské unie. Rozhodnutí Rady, o kterém zde dnes vedeme diskusi, spadá do tohoto kontextu, a představuje tak důležitý příspěvek k posilování naší spolupráce s Izraelem. Proto vás, dámy a pánové, žádám, abyste návrh usnesení podpořili a hlasovali pro návrh Komise.

Jana Hybášková, jménem skupiny PPE-DE. – (CS) Vážený pane předsedo, vážený pane komisaři, vážená Rado, to, co stalo dnes, považuji za bezprecedentní použití parlamentních procedur. Naše politická frakce EPP-ED byla připravena plně podpořit socialistickou zprávu včetně socialistických pozměňovacích návrhů. Byli to sami socialisté, kteří odmítli hlasovat o vlastní zprávě. Nicméně zpráva prošla Výborem pro zahraniční věci, je na stole a je neodmyslitelné, že tento Parlament ještě ve svém funkčním období musí o této zprávě hlasovat. Naše frakce se o to, o její projednání a odhlasování, plně zasadí.

To, co se stalo dnes, poškozuje Evropu. Evropa chtěla získat hodnotu za své dárcovské peníze, chtěla získat vliv na Blízkém východě, chtěla získat možnost, jak přispět k mírovému řešení. Dnes jsme se zbavili takového nástroje, který by nám tuto pozici za naše peníze umožňoval. Navíc se Evropa zbavila velké podpory v oblasti rozvoje a výzkumu, zbavila se podpory v oblasti rozvoje vědy, výzkumu, technologií, boje proti terorismu a zlepšení lidských práv v oblasti Středozeří. Já si myslím, že jednání o akčním plánu, tak jak jsou navržena Komisí a Radou, budou pokračovat. Také věřím tomu, že ještě za předsednictví mé vlastní země dojde k upgradu ve vztazích mezi Evropou a Izraelem. Jenom náš Parlament se zbavil vlivu, protože se dnes stal místem, kde temné neevropské síly, které si nepřejí zlepšení situace na Blízkém východě, zvítězily. A já si myslím, že postavit Evropský parlament proti našim vlastním státům a našim úmyslům je nesmyslné. Proto budeme pokračovat.

Hannes Swoboda, jménem skupiny PSE. – (DE) Pane předsedající, pane místopředsedo Komise, paní Hybášková, zůstaňme na zemi. Také jste přece zvažovali, že nebudeme dnes hlasovat. Měli bychom se opravdu držet faktů. Pokud jde o Skupinu sociálních demokratů, stojíme pevně za zpravodajkou a také ve výboru jsme hlasovali pro, neboť jsme o této věci přesvědčeni. Místopředseda Komise i vy jste to přece také řekli.

Nežijeme však ve vzduchoprázdnu, žijeme v nějaké politické situaci. Můžete si představit, že bychom za této katastrofální, nelidské situace v Gaze jednoduše hlasovali pro a chovali se tak, jako by se nic nedělo? Skutečná situace je však jiná. Pane úřadující předsedo Rady, řekl jste, že to je příspěvek k míru. Opravdu si myslíte, že za současnou situace je to příspěvek k míru? Je možné, bohužel, že situace se nezlepší. V určitý moment budeme hlasovat, i přesto, že situace není vážná. Musíme však přinejmenším vyslat signál.

Pane úřadující předsedo Rady, otázka zůstává nezodpovězena: jak si, lidé, myslíte, že to bude přijato v regionu jako celku? Jak si, lidé, myslíte, že to bude přijato v Palestině a v dalších zemích, jestliže právě v této době dosáhneme jako s první zemí dohodu s Izraelem, zatímco na druhé straně jsou hrubě pošlapávána lidská práva, nejen ze strany Izraele. Je zcela jasné – naše skupina to vždy tvrdila –, že terorismus v jakékoli podobě, ať jsou to rakety nebo jiné útoky, musí být kategoricky odsouzen.

Naše skupina podpořila tento návrh Skupiny Zelených/Evropské svobodné aliance a Skupiny konfederace Evropské sjednocené levice, protože chceme v tuto chvíli alespoň jednou vyslat signál, že tuto situaci na Blízkém východě prostě nemůžeme akceptovat. Ano, tato spolupráce se bude realizovat. Nemějte starost, víte zcela jasně, že tato spolupráce se bude realizovat a že to není konec procesu, ale jasný signál. Ano, chceme spolupráci s Izraelem, ale chceme také konečně mír v tomto regionu a žádné utlačování lidí.

Annemie Neyts-Uyttebroeck, jménem skupiny ALDE. – (NL) Pane komisaři, pane Jouyete, jako zodpovědná skupina jsme dlouze diskutovali o otázce, zda bychom měli hlasovat pro, anebo proti návrhu usnesení a pro, anebo proti schválení protokolu; názory v naší skupině se různily. Bylo to přibližně 50 na 50, nakonec s malou většinou ve prospěch hlasování, a proto má skupina při hlasování o této otázce byla rozdělena.

Tento rozdílný postoj lze zčásti vysvětlit naším velkým znepokojením nad situací na Blízkém východě a v souvislosti s konfliktem mezi Izraelem a Palestinou. Neznám nikoho, včetně mě samotné, kdo navštívil

okupovaná území a nevrátil se pln velkého znepokojení, velkého soucitu a hněvu kvůli situaci, která tam vládne.

Nejvíce znepokojující a alarmující je to, že po dohodách z Annapolis se izraelská politika jen zhoršila, zpřísnila a přitvrdila. Člověk nemusí být zaujatý, aby si nepoložil otázku, zda Izrael nebo nějaké síly v této zemi podporované izraelskou armádou postupně nevytvářejí na okupovaných územích nezvratné situace do té míry, že se řešení ve formě dvou států stane nedosažitelným.

Mohu proto pochopit, že jsme chtěli vyslat Izraeli zprávu tím, že odložíme hlasování, protože nechceme vzbudit dojem, že tuto zemi odměňujeme v době, kdy se každodenní situace pro více než milion Palestinců, kteří žijí v Gaze, zhoršuje. Doufám, že v nadcházejících týdnech a měsících dojde k takovým změnám, že budeme schopni oba texty schválit s větší jistotou.

David Hammerstein, jménem skupiny Verts/ALE. – (ES) Pane předsedající, počítají se fakta, a ne slova. Fakta mají tisíckrát větší hodnotu než slova. V tomto Parlamentu jsme přijali mnoho usnesení. Ano, v mnoha z těchto usnesení, jež jsme přijali, byla kritika a dobré úmysly, ale fakta jsou důležitější.

Faktem je, že rok jednání v rámci procesu z Annapolis byl neúspěšný. Faktem je, že proces osidlování pokračuje. Faktem je, že situace v Gaze je horší než kdy předtím. Faktem také je, že dnes, zatímco tu hovoříme, pokračují konfrontace mezi osadníky a samotnou izraelskou armádou.

Chci, abych mohl během několika měsíců hlasovat pro toto usnesení. Chci, abychom mohli prohlubovat své vztahy se Státem Izrael. Protože skuteční přátelé Izraele, ti z nás, kdo mají Izrael rádi, se odvažují říkat pravdu. Pravda je taková, že okupace v tom stavu, v jakém je teď, již nemůže déle trvat. Nemůže již dál pokračovat. Musíme vyslat zprávu o tom, že činy Evropské unie jsou podmíněny mírovým procesem a základním respektováním lidských práv. Tak budeme moci postupovat vpřed. Chceme více lepších styků s Izraelem a s Palestinci, a musíme to prokázat jasnými podmínkami a jasnými činy, a ne jen slovy.

Luisa Morgantini, jménem skupiny GUE/NGL. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, požádat o odklad hlasování nebylo snadné, ale myslím si, že to bylo opatření nezbytné, a vskutku věřím, že bude Evropským parlamentem potvrzeno.

Izrael nemůže být neustále povznesen nad dodržováním mezinárodního práva. Chtěl bych říci paní Hybáškové, že spolupráce s Izraelem a různé projekty na tom neskončily. Bylo jen zablokováno a pozastaveno posilování vztahů, a nikoli spolupráce, která dále pokračuje. Tedy doufám, že může pokračovat, protože je důležitá; dokonce i já si dokážu uvědomit její prospěšnost. Chtěla bych však zopakovat: Izrael musí pochopit, že musí dodržovat mezinárodní právo. V sázce je také naše čest a důstojnost.

Chtěla bych proto doufat, že Rada ministrů bude Evropskému parlamentu naslouchat, projeví pro jednu určitou důslednost a řekne Izraeli, že musí dát určité konkrétní signály o tom, že chce mír, a že by měl zrušit blokádu osad na Západním břehu, jež negativně ovlivňuje životní podmínky občanů Gazy.

Naše projekty Evropské unie jsou zablokovány. Zastavil se například projekt Pegaso. Vadí mu blokády, jež zabráňují dodávkám zboží do této oblasti. Zítra nebudou vyplaceny platy. UNRRA (Správa OSN pro pomoc a obnovu) je nucena zastavit pomoc nejchudším rodinám. Je hanebné, že se to děje! Nekritizují však konkrétně Izrael; ani zdaleka ne! Být v přátelských vztazích s Izraelem znamená také ukázat mu jeho povinnosti, a naše vlastní. Doufám proto, že budeme moci začít znovu, alem zpráva, kterou dnes vysíláme, je důležitá. Vyslali jsme ji Palestincům a všem Izraelcům, kteří pevně věří v mír, ale ve spravedlivý mír podle práva.

Bastiaan Belder, jménem skupiny IND/DEM. – (NL) Pane předsedající, jsem rád, že mohu podpořit veškeré úsilí Rady a Komise o zintenzívnění vztahů se židovským Státem Izrael v našem oboustranném zájmu; odklad hlasování jim podle mého názoru vysílá úplně špatnou zprávu.

Navzdory tomu hledím na úřadujícího předsedu Rady s velmi smíšenými pocity v souvislosti s únikem jednoho dokumentu Rady a jeho zveřejněním v izraelském deníku Ha'aretz – viz vydání z minulého pondělí. Vzhledem k úniku toho dokumentu bych mu chtěl položit tři otázky:

Souhlasíte s tím, že název tohoto dokumentu „Akční strategie pro mír na Blízkém východě“, je hubbou budoucnosti? A je-li tomu tak, nutil byste Izrael k znovuotevření palestinských institucí včetně Orient House v Jeruzalémě? A konečně, chtěl bych se vás zeptat, pokud je tato strategie opravdu taková, jak ji hodláte spojit se zlepšením vztahů s nově zvolenou izraelskou vládou, ať bude mít jakoukoli podobu? Těším se na vaše odpovědi.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Pane předsedající, paní místopředsedkyně, dámy a pánové, tentokrát nesouhlasím, protože bych namítl, že Parlament dnes vzbudil špatný dojem tím, že zprávu paní De Keyserové přikáže zpět do výboru – a všichni s tím budete jistě souhlasit, zejména s uspořádáním rozpravy a poté i hlasování tak neuvěřitelně rychle.. To mě vede k závěru, že levice chtěla pod jakousi záminkou zablokovat Izraelský přístup k programu partnerství pro inovaci a výzkum. Chtěl bych zde pouze zdůraznit, že hovoříme o jednom z mála států, ne-li o jediném státu, u kterého, nabídneme-li mu podporu, to není jen výraz solidarity, ale zahrnuje to i růst a rozvoj pro podniky v samotné Evropě.

Nikdo se doposud nedokázal zeptat palestinské samosprávy, jak velkou podporu dostává od Ligy arabských států a jak ji využívá, ani kolik z ní přispívá k dialogu, vzájemnému porozumění a ke kulturní a vědecké spolupráci. Musím říci, vzhledem k tomu, že se zmobilizovalo tak málo z tak vysokého počtu poslanců pravého centra, že levice odvedla dobrou práci, když pod záminkou ochrany lidských práv dosáhla úspěchu v otázce tohoto hlasování. Mám však dojem, že toto vše brání regionálnímu rozvoji a možná dokonce i mírovému procesu. Když nic jiného, zpochybňuje to právo státu na bezpečnost, právo, jež bychom měli hájit.

PŘEDSEDAJÍCÍ: EDWARD McMILLAN-SCOTT

Místopředseda

Pasqualina Napoletano (PSE). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, zpravodajové, kteří vystoupili přede mnou, nám poskytli dobré vysvětlení, proč balíček, který jsme předložili dnes ráno k hlasování, má být odložen. Chtěla bych vám však připomenout, že tyto vztahy mají ještě další aspekty, zejména politické aspekty, jež Rada zkoumá za tohoto rozvoje vztahů mezi Evropskou unií a Izraelem.

Jsou zde také aspekty, jež se dotýkají vnitřního trhu. Proto se domnívám, že my všichni jsme zásadně pro tento rozvoj vztahů mezi Izraelem a Evropskou unií, stejně jako jsme pro rozvoj vztahů s palestinskou samosprávou. Tato zpráva však musí být jasná a musí obsahovat závazky z obou stran. Za nynějšího stavu věcí nemůžeme říci, že tato kritéria jsou plněna. Chtěla bych vám připomenout nejen tragickou situaci v Gaze, ale také pokračující ilegální osidlování těchto území. To je otázka, která negativně ovlivňuje prodej výrobků z okupovaných území a další záležitosti, které dobře známe.

Podle mého názoru musí Rada zásadně dát svůj postoj jasně najevo, když nic jiného, tak proto, že se mi zdá, že francouzské předsednictví připravilo dokument o vyhlídkách míru na Blízkém východě, který má být předložen na příštím zasedání Rady. To může být pro nás velice zajímavé, dokonce i jako možnost k rozvoji konstruktivních vztahů. Z tohoto důvodu se domnívám, že požadavek tohoto odkladu byl moudrým rozhodnutím, pod podmínkou, že se nám všem podaří využít tohoto času ke zmírnění utrpení palestinského obyvatelstva, zejména v Gaze. Chtěla bych dodat, že bychom měli také využít tohoto času k přestavbě vztahů mezi Evropou a Spojenými státy na základě společné iniciativy týkající se řešení situace na Blízkém východě.

Nezapomínejte, že rok 2008 byl vyhlášen – nebo měl být vyhlášen – rokem vytvoření Státu Palestina. Rok 2008 je za námi a situace je dosud zoufalá.

Ioannis Kasoulides (PPE-DE). – Pane předsedající, kdyby tématem dnešní rozpravy byla situace v pásmu Gazy, možná bych se byl připojil k paní De Keyserové a ostatním vystupujícím kolegům a vyjádřil bych stejné postoje. Obávám se však, že toto politické podmiňování většího zapojení jedné z účastnických zemí evropské politiky sousedství, a zejména jedné ze zemí Středomoří vytvořilo precedens, a nevím, kam to povede. V seznamu otázek dvoustranných vztahů v rámci politik evropské politiky sousedství jsme nezmiňovali plnění politických podmínek. Například v případě Maroka jsme nikdy nezmiňovali Západní Saharu nebo lidská práva. Totéž platí v případě Egypta nebo kterékoli jiné země ve Středomoří. Nechápu, proč jsme zvolili tuto politickou vazbu tentokrát.

Za druhé, jsem toho názoru, že čím více se zapojujete do dialogu, spolupráce a důvěry – jak řekl pan Jouyet – s partnery ze všech těchto zemí, tím větší vliv na ně máte. Dnes jsme zabouchli dveře a nevím, jak je otevřeme.

Za třetí, jsem si jist, že při našem dnešním jednání jsme stanovili podmínku. Řekli jsme, že se jedná jen o odklad a že se k tomu vrátíme. Jak se k tomu vrátíme? Kdy bude situace v pásmu Gazy natolik uspokojivá, že se rozhodneme se k tomu vrátit? Jak řekla paní Napoletanová k otázce osad, stejně jako je tomu u mnoha dalších otázek, u nichž chceme mít politický vliv na Izrael, kdy se budeme cítit dostatečně politicky uspokojeni, abychom znovu nastolili toto výborné usnesení připravené Výborem pro zahraniční věci?

Proinsias De Rossa (PSE). - Pane předsedající, Evropa nemůže posilovat své vztahy s Izraelem, dokud jeho vláda přesvědčivě neprokáže změnu své politiky. Musí skoncovat s kolektivním trestáním palestinského obyvatelstva tím, že zruší obléhání Gazy a projeví odhodlání seriózně jednat s palestinským vedením o nalezení funkčního a udržitelného řešení se dvěma státy.

Všichni chceme normální vztahy s Izraelem, ale v dané situaci to není možné. Bezvýhradně podporuji právo Izraele na vlastní obranu, ale taková obrana musí být v rámci uznávaného mezinárodního práva a odpovědnosti, kterou převezme okupační mocnost, když vtrhne do jiné země.

Stát Izrael, který se pyšní svým demokratickým zřízením, byl tolikrát přistižen při porušování mezinárodního práva tím, jak se chová k Palestincům, že trpělivost většiny lidí je napjata do krajnosti. Při nedávné oficiální návštěvě v Gaze, Jeruzalémě a na Západním břehu jsem se sám přesvědčil o výrazném zhoršení podmínek každodenního života prostých Palestinců.

Jejich hospodářství je v troskách. Existuje 210 ilegálních osad. Území a domovy Palestinců jsou neustále obsazovány. Existuje 11 000 palestinských vězňů a ve vazbě je drženo 40 zvolených členů Palestinské legislativní rady. Ve vazbě je více než 300 mladých lidí ve věku do 18 let, některým z nich je teprve 12 let. Gaza je v obležení a je vystavena hrozbě vojenské invaze, a již 50 % jejího obyvatelstva je závislých na potravinové pomoci. A seznam pokračuje. Toto brutální kolektivní trestání a loupež půdy ze strany Izraele je hrubým porušením mezinárodního práva a ničí možnost míru.

Vzhledem k tomu dnes není vhodný čas pro to, aby se tento parlament usnesl na posilování vztahů. Opravdu se domnívám, že by se to mělo odložit do doby po izraelských a palestinských volbách, jež se mají konat v roce 2009. Mezitím musí mezinárodní společenství vyvinout veškeré úsilí, aby zmírnilo situaci a vytvořilo podmínky pro to, aby Palestinci a Izraelci mohli žít v míru.

Elmar Brok (PPE-DE). - (DE) Pane předsedající, pane úřadující předsedo Rady, pane místopředsedo Komise, cílem takových dohod, jako je posilování vztahů s Izraelem, je ujistit strany zúčastněné v konfliktu o tom, že jsou zapojeny do smysluplného procesu, který zaručí jejich vnitřní stabilitu a poskytne jim jistotu budoucí spolupráce a existence. Dnes jsme tuto příležitost, poskytnout takovou jistotu, promarnili. Promarnili jsme ji a v důsledku toho jsme podle mého názoru ještě přilili oleje do ohně.

Také jsem vůči Izraeli v mnoha otázkách kritický, a zejména, například, v otázce politiky osídlování. Když zde však dnes slyším, že hlavním důvodem je situace v pásmu Gazy, jsem naprosto konsternován, zejména proto, že je uváděna jen polovina nebo dokonce čtvrtina důvodů. Musíme totiž vidět to, že používáme-li dnes toto zdůvodnění, za další tři měsíce bude nalezena jiná záminka, a potom ještě jiná, aby se zabránilo dosažení rozhodnutí. Pokud se totiž správně pamatuji, Izrael z Gazy odešel. Pokud si správně pamatuji, Hamás svrhl zvolené orgány prezidenta Abbáse a zničil vládu násilným povstáním, čímž porušil veškerá práva. Pokud si správně pamatuji, jsou to právě okolnosti vyvolané Hamásem, jež jsou rozhodující pro situaci v Gaze. Pokud si správně pamatuji, z Gazy jsou denně ostřelována izraelská města. A jestliže to v takovéto rozpravě nic neznamená a Izrael je jednostranně obviňován, nezdá se mi, že je to cesta, jak si evropská politika může získat důvěru v Jeruzalémě.

Proto si myslím, že jsme dnes udělali velkou chybu. Mírovou silou v tomto regionu budeme jen tehdy, jestliže se budeme plně držet pravdy a nebudeme pouze jednoduše provádět politiky. Jsem přesvědčen, že tato politika nepomůže ani prezidentu Abbásovi, ale přispěje k další radikalizaci, která již slaví v Gaze takové úspěchy. Dnešní rozhodnutí proto považuji za nesprávné.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (PL) Pane předsedající, dlouhotrvající konflikt je příležitostí, abychom na něj reagovali a zkoumali jeho příčiny a agresivní chování a hledali řešení. Dokážu pochopit zoufalé palestinské ostřelování raketami, podobně jako krysy zahnané do kouta své klece, ale dokážu také pochopit obavy Izraelců z toho, že jejich děti se možná již nikdy nevrátí ze školy domů, neboť se předpokládá, že téměř každý Palestinec je terorista. Není to černobílá záležitost.

Mezi Palestinci jsou zastánci kompromisů a neústupní extremisté, právě tak jako jsou umírnění a jestřábi mezi Izraelci, jak to jasně ukázala paní Livniová. Toto vnitřní rozdělení je v tomto konfliktu dosti důležité, a čím větší úlohu sehrává, tím silnější se stává jedna ze stran zúčastněných v tomto konfliktu. Podle mého názoru jsou Izraelci silnější, protože mají stát, na který mají samozřejmě naprosté právo, a já to podporuji. Mohou proto využívat všech atributů státu.

S tím je spojena i větší odpovědnost, a také povinnost přijímat opatření, jež mohou být riskantní, ale mohou poskytnout naději budoucího míru. Proto izraelský požadavek na ukončení raketových útoků ze strany

Palestinců, dříve než bude možné pokračovat v plánu dvou států, je totéž, jako říkat, že bychom byli ochotni mít děti pod podmínkou, že z nich vyrostou rozumní lidé a získají doktoráty nebo začnou úspěšně podnikat.

Neobyčejné situace vyžadují odvahu činit neobyčejná rozhodnutí, a právě to očekávám od Izraele. My, Evropská unie, jim musíme v dosažení těchto rozhodnutí pomoci. Jinými slovy: *Cestovní mapa pro dva státy*.

Pokud jde o posilování vztahů mezi EU a Izraelem, zdá se mi, že je to dobrá strategie, protože by nám poskytla větší vliv a dlouhodoběji by nám umožnila plnit konstruktivní úlohu při urovnávání tohoto tragického konfliktu. Jsem pro posilování našich vztahů.

Charles Tannock (PPE-DE). - Pane předsedající, jako zpravodaj pro zprávy o evropských politikách sousedství již dlouho podporuji větší zapojení Izraele do programů a agentur EU, což je oboustranně prospěšné vzhledem k tomu, že Izrael je země vyspělá v takových oblastech jako vědecký a zejména environmentální výzkum. V posledních týdnech jsem obdržel množství e-mailových zpráv požadujících, abych hlasoval proti této dohodě o posilování spolupráce EU–Izrael. Věřím však, že EU a Izrael jsou přirozenými partnery, protože sdílejí stejné hodnoty: demokracii, právní stát a osobní svobodu, a zejména svobodu tisku a nezávislé soudnictví.

Ne o všech strategických partnerech EU lze říci totéž. Například Čína – na které, jak vím, předsedajícímu tolik záleží – tyto hodnoty odmítá, ale kupodivu nedostávám mnoho výzev k oslabení vztahů EU s Pekingem. Je tomu tak proto, že u veřejnosti a v této sněmovně bohužel přetrvává silný protiizraelský prvek. Když jsou pro takové smýšlení nějaké konkrétní důvody, mohu ho respektovat, dokonce i když s ním nesouhlasím. Často však vychází z antisemitismu a antiamerikanismu, neboť USA jsou nejbližším spojencem Izraele.

Minulý týden islámské teroristé v indické Bombaji speciálně vyhledávali židy, aby je zavraždili. To ukazuje, že Západ musí stát solidárně po boku židovského státu, protože Izrael je v první linii boje za přežití s islámskými teroristy, jako je Hamás, Hizballáh a Islámský džihád, jež jsou prokazatelně odhodláni zničit Izrael a náš způsob života.

Evropský parlament dnes bohužel těsnou většinou odhlasoval, že neposkytne své stanovisko k této dohodě – na níž záleží nadcházejícímu českému předsednictví –, což je podle mého názoru katastrofa a vyšle to úplně špatné signály izraelské veřejnosti během velmi důležitého předvolebního období a nevyhnutelně to posílí pozici zastánců tvrdé linie v Izraeli.

Předsedající. – Není to Čína, na které mi záleží, ale demokracie a lidská práva v Číně, stejně jako v Izraeli a v Palestině.

Jim Allister (NI). - Pane předsedající, leckdo nás chtěl přesvědčovat o tom, že tato sněmovna dnes demonstrovala krizi svědomí. Musím říci, že to považuji za podivné, vzhledem k tomu, kolikrát tato sněmovna podpořila dohody bez jediné výhrady u zemí, které skutečně jsou na tom špatně v oblasti lidských práv a které opravdu mají vládní struktury, jež zdaleka nejsou demokratické.

Zdá se mi, že tato sněmovna byla dnes svedena z cesty koordinovanou kampaní zvenčí i zevnitř, plnou zášti vůči Státu Izrael, a že jsme se jí nechali zbytečně ovlivnit. Slepá bigotnost, jakou leckdo projevuje vůči Izraeli, je naprosto děsivá. Izrael je demokracií v oblasti, kde je demokracií jen pomálu. Souhlasí s řešením se dvěma státy. Je vystaven nejhoršímu vnějšímu i vnitřnímu terorismu, a v důsledku toho má nepochybně právo se bránit.

Leckdo v této sněmovně, jak se zdá, se natolik nechává unést hněvem a nenávistí k Izraeli, že je ochoten omlouvat teroristické útoky a, ovšem, omlouvat excesy Hamásu v Gaze, a viníka vidí ve státě, který je vystaven útokům. Myslím si, že to není správné.

Proinsias De Rossa (PSE). - Pane předsedající, ti z nás, kdo se vyslovili pro odklad rozhodnutí v této záležitosti, byli v průběhu této rozpravy vícekrát označeni za antisemity.

To je zcela nevhodné. Nikdo na této straně jednacího sálu neobvinil nikoho na druhé straně ze zlé vůle nebo z toho, že se řídí jinými motivy než je starost o budoucnost lidu Izraele a Palestinců.

Všichni, kdo jsme tady, bychom měli uznat, že máme starost o lidi, a proto zaujímáme postoj, jaký zaujímáme. Nevychází z jakékoli formy antisemitské ideologie.

Předsedající. – Pane De Rosso, předsednictví plně uznává a zajisté sdílí váš postoj.

Hannes Swoboda (PSE). - (DE) Pane předsedající, ano, byly nějaké e-mailové zprávy, ale bylo i lobbování ze strany izraelského velvyslanectví. To není důvodem toho, proč jsme přijali nějaké konkrétní rozhodnutí. Důvodem bylo naše pevné přesvědčení, že toto hlasování by v této době nebylo vhodné.

Mnohé z argumentů předložených kolegy poslanci – ať je to pan Kasoulides, pan Brok, pan Zaleski nebo další – jsou velmi cenné argumenty. Myslím si, že po rozdílných názorech, jež jsme tu vyjádřili, je nyní nejvyšší čas, abychom se navrátili ke společnému postoji, který se vyznačuje podporou Izraele, ale zároveň i podporou mírového procesu a práva Palestinců na existenci. To je pro nás skutečně důležité, nic více a nic méně.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. - (FR) Pane Verheugene, dámy a pánové, není věcí Rady, aby se vyjadřovala k procedurálním otázkám ani k rozhodnutím přijatým touto sněmovnou v této oblasti.

Chtěl bych říci panu Swobodovi, že je jasné, že Rada tyto cíle sdílí a souhlasí s tím, co jste uvedl ve svém posledním vystoupení, zejména pokud jde o stabilizaci. EU a Rada odsuzují veškeré násilí, zejména odpalování raket proti civilnímu obyvatelstvu, což musí skončit. Neúnavně musí pokračovat boj proti terorismu, a EU, a mohu-li to tak říci, francouzské předsednictví jsou zvláště znepokojeny osudem desátníka Shalita.

Na druhé straně je Evropská unie i nadále silně znepokojena zrychlením tempa osidlování v poslední době. Pokračující proces osidlování včetně přirozeného rozšiřování musí být urgentně zastaven – včetně východního Jeruzaléma. Odporuje mezinárodnímu právu a kompromituje vytvoření životaschopného palestinského státu; překážky bránící vstupu na okupovaná palestinská území a pohybu na těchto územích musí být odstraněny s cílem podpořit hospodářský rozvoj. Humanitární situace v Gaze se urgentně musí zlepšit dodržováním příměří, otevřením přechodů a poskytnutím zboží a služeb, jež pomohou obyvatelstvu a pomohou agenturám poskytujícím pomoc, zejména Agentuře OSN pro pomoc palestinskému obyvatelstvu (UNRWA), plnit jejich úkoly; a je také důležité, aby byl propuštěn velký počet uvězněných Palestinců, přičemž prvořadou pozornost je nutné věnovat mladistvým.

Naše cíle jsou tedy stejné, a to bych chtěl v této sněmovně zcela jednoznačně zdůraznit. Problémem je, abychom pochopili, jak co nejlépe vyvinout tlak k dosažení výsledku, který si přejete: vytvoření dvou států existujících bezpečně bok po boku v rámci stabilního mírového procesu – tj. v rámci, v němž bude patřit důležité místo Evropské unii. Musíme zjistit, zda budeme schopni stát pevně na zásadách, které jsem právě načrtl a které Izrael musí respektovat, na základě dialogu a důvěry, nebo zda na základě dialogu, v což Rada věří, a věří v to i nadále po vyslechnutí této rozpravy, dokážeme zachovat rozumnou vyváženost.

Na závěr bych vám chtěl připomenout, že na posilování vztahů je nutné pohlížet v obecnějším kontextu založení Unie pro Středomoří a rozvoje evropské politiky sousedství. Nezapomínejte, že navrhovanému posilování vztahů předcházelo posilování našeho partnerství s Marokem, což vyslalo silnou politickou zprávu našim arabským sousedům na jižním pobřeží Středozemního moře; chtěl bych vám také připomenout, že naše jednání s Izraelem nesnižuje význam palestinské samosprávy a že Evropská unie a palestinská samospráva se v létě 2008 sešly s cílem utvořit nové pracovní skupiny, což umožní urychlit provádění akčního plánu, který byl přijat v roce 2005. Chtěl bych také zopakovat, že my jako předsednictví jsme odhodláni dosáhnout pokroku ve všech oblastech včetně oblasti politické, jež tvoří nedílnou součást našich vztahů se Státem Izrael.

A právě tento celkový přístup dodává posilování vztahů EU s Izraelem smysl, a právě tento politický dialog podle našeho názoru pomůže zajistit, že zásady, na které mnozí z vás poukázali, budou lépe respektovány a hájeny a že EU se bude moci podílet na hledání řešení izraelsko-arabského konfliktu.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. - (DE) Chtěl bych se v krátkosti zmínit o třech aspektech, které je třeba zvážit na závěr této rozpravy.

Za prvé, v rozpravě o naší spolupráci s Izraelem, ve které se správně diskutuje o lidských právech a humanitárních problémech Palestinců, by se však nemělo zapomenout na to, že máme vůči Izraeli zvláštní zodpovědnost. Naše politika vůči Izraeli je určována nejen zájmy, je určována tím, že již samotná existence Státu Izrael má něco společného s evropskými dějinami a že z toho vyplývá určitá zvláštní zodpovědnost.

A druhým důsledkem toho je to, že partnerství, které chceme mít s Izraelem nebo kterého jsme možná již dosáhli, musí být spolehlivé. Vyžadujeme od svých izraelských partnerů spolehlivost, a také Izrael má právo vyžadovat spolehlivost od nás. Izraeli byla nabídnuta spolupráce v těchto projektech a politikách. Bude vás možná zajímat, že existují velmi dobré důvody pro to, proč byl Izraeli jako první zemí – jako vůbec první zemí – nabídnut akční plán v rámci evropské politiky sousedství. Bylo to v roce 2003. Učinil jsem to já sám.

Poslední věc, kterou bych chtěl říci, je to, že tyto programy a politiky, o kterých nyní hovoříme, nejsou samoúčelné. Mají hlubší politický základ. Tento hluboký politický základ spočívá v tom, ukázat Izraeli, že pro Izrael existuje vyhlídka dlouhodobé spolupráce s Evropou, vyhlídka, kterou Izrael potřebuje pro období po ukončení konfliktu. A především to Izrael potřebuje, aby byl schopen ukončit konflikt. Jiná věc je ta, že jakkoli malé mohou být tyto iniciativy, je v nich řada věcí, které nám umožňují rozvíjet dvoustranné a třístranné projekty. Nedávno jsem osobně navštívil Jordánsko, Izrael a Palestinu a jednal jsem tam o iniciativě, která by nám umožnila provádět politiku pro malé a střední podniky v třístranném rámci. Máme také dvoustranné výzkumné projekty. To znamená, že máme rámcový nástroj, který nám umožňuje překročit hranice a dosáhnout přesně toho, co chceme: spolupráce a normalizaci v tomto krizovém regionu.

Zdržím se toho, abych z toho, co jsem právě řekl, vyvozoval jakékoli závěry. Žádám vás pouze, abyste to zvážili ve svých dalších rozhodnutích.

Véronique De Keyser, *zpravodajka*. – (FR) Pane předsedající, chtěla bych nejprve odpovědět vám, pane Verheugene. Řekl jste zcela správně, že máme vůči Izraeli zvláštní odpovědnost.

Převzali jsme tuto odpovědnost společně, a to je důležité. Navíc, jistě budete se mnou souhlasit, právě proto, že máme tuto odpovědnost vůči Izraeli, máme přinejmenším stejnou odpovědnost, pokud jde o dnešní situací Palestinců.

Pane Jouyete, máme stejné síle, a vy jste oprávněně vyjmenoval celou řadu důležitých otázek, jež musí být dlouhodobě, střednědobě nebo krátkodobě řešeny. Použil jste velmi důležité slovo, když jste řekl „situace v Gaze se urgentně musí ...“ Použil jste slovo „urgentně“. Požádali jsme o odklad. Dáváme si čas, abychom viděli, zda bude tato naléhavost skutečně zohledněna. Věříte – a máte na takový názor plné právo –, že posilování vztahů s Izraelem učiní vyjednávání s ním snadnějším. Velice si přeji, aby to byla pravda, ale nevidím známky něčeho takového, a jednáme o tom v každém případě již více než rok, od Annapolis. Jak víte, možnosti Parlamentu jsou velmi omezené.

Využíváme prostředků, jež máme k dispozici, abychom vyslali Izraeli přátelský signál: „Pokročte prosím o kus dál!“ Bohužel jsem včera neslyšel od paní Cipi Livniové ani nejmenší náznak toho, že se tak stane. Čekám a doufám.

Chtěla bych také poděkovat vám, paní Hybášková – nebyla jste zde, když jsem začala mluvit – chtěla bych vám říci, že jste byla příkladnou partnerkou, věrná svému přesvědčení, jako budeme my věrni našemu, a nepřipustím, aby poslanci, kteří zpochybňovali význam lidských práv jako základ pro dnešní rozhodnutí, aby nás přesvědčili o tom, že mají pravdu. To je nepřijatelné! Pokud jde o antisemitské výpady a další kritiku, které jsem dnes již vyslechla a kterých, musím vás upozornit, uslyšíme ještě víc – řeknu ještě jednou, to není hodné Evropského parlamentu!

Proč bychom v tomto Evropském parlamentu, když hovoříme o lidských právech, měli být podezříváni z taktizování? Je-li to, že tyto práva jsou porušována, pravda, pak je to naléhavá věc.

Ctím závazky, které jsme se svými politickými partnery přijali v oblasti zahraničních věcí. Z mého pohledu jejich platnost trvá, ale myslím si, realisticky, že teď není vhodný čas. Učinili jsme vůči Izraeli přátelská gesta. Budeme v tom přirozeně pokračovat. Ale naše starost o osud Palestinců trvá a je silná.

(Potlesk)

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

V souladu s čl. 103 odst. 2 jsem obdržel návrh na ukončení rozpravy⁽¹⁾.

Hlasování o zprávě paní De Keyserové a hlasování o návrhu usnesení se bude konat během příštího dílčího zasedání.

Písemná prohlášení (článek 142)

Bairbre de Brún (GUE/NGL), *písemně*. – (GA) – Bylo by špatným signálem, kdyby EU v současné době měla zlepšovat vztahy s Izraelem. Ukázalo by to, že EU je ochotna ignorovat závažné, soustavné a dlouhotrvající porušování lidských práv a mezinárodního práva.

(1) Viz zápis.

Bylo by to skoro jako bychom říkali, že EU poskytuje Izraeli volnou ruku, aby pokračoval v represích a nezákonnosti, násilném vysídlování obyvatelstva, popravách bez soudu, okupaci Palestiny, výstavbě ilegální zdi a v osídlování.

Měli bychom vyvinout na Izrael co největší tlak, aby musel splnit své sliby v souladu s mezinárodním právem a v souladu s rezolucemi OSN. Dnes musíme jako poslanci z celé Evropy vyslat Izraeli důraznou zprávu, aby pochopil, že už toho mále dost.

Evropský parlament v roce 2002 odhlasoval pozastavení platnosti dohody o přidružení mezi EU a Izraelem kvůli vážným porušením lidských práv ze strany Izraele. Nehledě na to se nyní hovoří o účasti Izraele v programu EU, který se týká konkurenceschopnosti a hospodářské inovace, dokonce i přesto, že Izrael svévolně ničí hospodářství a infrastrukturu Gazy.

Rozhodnutí o zrušení hlasování o zlepšení vztahů mezi EU a Izraelem vítám.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), písemně. – (EL) Návrh Rady na přednostní rozvoj a posilování již dnes silné spolupráce mezi EU a Izraelem – bez ohledu na to, že hlasování Evropského parlamentu o něm bylo odročeno – je, ať na to pohlédneme z kterékoli strany, výzvou Evropanům a všem zemím světa, urážkou tisíců obětí izraelského barbarství.

Tento návrh prakticky zvětšuje izraelský apartheid a odměňuje masové porušování mezinárodního práva a lidských práv palestinského lidu, okupaci pásma Gazy, Západního břehu a východního Jeruzaléma a pokračující výstavbu Zdi hanby a masových osad Izraelem a ignoruje rezoluce OSN odsuzující Izrael a usnesení o pozastavení dohody o spolupráci mezi Evropskou unií a Izraelem, jež přijal Evropský parlament v roce 2002.

Přestože Izrael uskutečňuje vůči Palestincům již po 60 let stále stejnou politiku, a státy a OSN to odsoudily, byl předložen provokativní návrh vyzývající, abychom přivřeli oči nad flagrantním porušováním lidských práv izraelskými okupačními silami.

To ještě jednou dokazuje, že EU ve svém pokryteckém postoji k otázce dodržování lidských práv používá ve své politice dvojí metr podle svých zájmů v každém jednotlivém případě.

Marian Zlotea (PPE-DE), písemně. – Schválení navrhované dohody o sousedství se Státem Izrael by zapojilo Izrael do určitých programů Společenství v rámci evropské politiky sousedství, politiky zaměřené na podporu reformy a stability v oblastech sousedících s Evropskou unií. Tato dohoda, která by měla okamžitě vstoupit v platnost, by vyžadovala, aby Izrael finančně přispíval do rozpočtu Evropské unie výměnou za účast v určitých programech Společenství. Tato dohoda bude podléhat přezkumu každé tři roky po jejím schválení oběma smluvními stranami. Podpora této dohody o sousedství by navázala na stávající dohodu o přidružení a byla by krokem k posílení spolupráce v oblasti obchodu a k dosažení pokroku při řešení izraelsko-palestinského mírového procesu.

V souvislosti s nedávnou návštěvou izraelského ministra zahraničí, který se vyslovil pro posílení politických vztahů mezi Izraelem a EU, v Evropském parlamentu a se stávajícím akčním plánem, který byl nedávno dokončen vysokým představitelem, by schválení této dohody o sousedství bylo oboustranně výhodné, neboť by zlepšilo vzájemné porozumění a urychlilo nastolení míru a stability na Blízkém východě a ve Středomoří.

16. Opatření zaměřená na zlepšení podnikatelského prostředí pro malé a střední podniky v rámci iniciativy “Small Business Act” pro Evropu (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem na programu je rozprava k otázce k ústnímu zodpovězení pro Radu týkající se opatření zaměřených na zlepšení podnikatelského prostředí pro malé a střední podniky v rámci iniciativy “Small Business Act” pro Evropu, kterou položili Nicole Fontaineová a Giles Chichester, jménem skupiny PPE-DE, a Edit Herczogová, jménem skupiny PSE (O-0113/2008 – B6-0485/2008).

Edit Herczog, autorka. – Pane předsedající, my všichni zde v Parlamentu vítáme výsledek dosažený po pěti letech Komisí, zejména panem Verheugenem, spolu s Evropským parlamentem a evropskými podniky: náš výsledek zaměřený na změnu našeho přístupu k evropským podnikům, výsledek, který má nyní jméno – zásada „Zelenou malým a středním podnikům“ zakotvená v iniciativě Small Business Act. Tuto iniciativu musíme dále rozpracovat.

Nynější hospodářská krize jen zvyrazňuje potřebu přijmout Small Business Act v co nejkratší době. 23 miliony evropských podniků a dvě třetiny evropských zaměstnanců, o kterých je zde řeč, potřebují dostat jednoznačnou zprávu o tom, že změna v našem legislativním přístupu k zásadě „Zelenou malým a středním podnikům“ je reálným základem pro naši budoucí práci a naše chování.

Vůbec prvním signálem, který vysíláme, je testování „malých MSP“. A právě proto, že je zapotřebí jednoznačná zpráva, nás velice mrzí, že Rada neschválila, aby ustanovení zakotvená v Small Business Act měly závaznou povahu.

Skutečně doufáme, že se příští týden v Evropské radě k této otázce vrátíte a že předsedové vlád členských států rozhodnou o závazné povaze tohoto Small Business Act. Avšak vítáme rozhodnutí Rady o prioritních opatřeních. Myslíme si, že je velmi důležité dát zelenou malým a středním podnikům, aby měly lepší přístup k financím; je velmi důležité dát zelenou malým a středním podnikům, aby se jim zjednodušilo regulační prostředí; a je velmi důležité dát zelenou malým a středním podnikům, aby se jim usnadnil přístup na trh.

Žádáme Komisi a Radu, aby postupovaly společně. Je nutná evropštější odpověď. Odpovědi vycházející z více zemí mohou být velmi účinné, ale mohou vést spíše k různoběžnosti než k soudržnosti, kterou si přejeme v rámci evropské myšlenky. Je proto mimořádně důležité, aby Komise s využitím lisabonské hodnotící zprávy zlepšila postupy pro roční hlášení členských zemí, a táži se Rady, zda je připravena to učinit.

Evropští občané, podnikatelé a zaměstnanci potřebují myšlenky, ale potřebují víc. Potřebují inovaci našich postupů, ale to nebude stačit. Potřebují opatření, ale ani ta nebudou stačit. Potřebujeme dodávky založené na našich myšlenkách, inovaci a opatřeních. Dejte se prosím do toho. Parlament vás v tom podpoří.

Nicole Fontaine, autorka. – (FR) Pane předsedajícím, pane Jouyete, pane Verheugene, dámy a pánové, naše skupina důrazně podporuje návrh Small Business Act, který nám Komise předložila letos v červnu.

Pravda, od roku 2000 byly podniknuty iniciativy ve prospěch malých a středních podniků (MSP) – napadá mě zejména skvělá práce, kterou odvedla paní Vlastová při přípravě Charty pro malé podniky –, iniciativy, které byly přivítány, ale shledány nedostatečnými, protože až příliš často zůstává jen u zbožných přání.

Dnes musíme jít dál. Závažná hospodářská krize, kterou prožíváme v našich zemích, se zvláště zhoubnými důsledky pro MSP, nám dává ostruhy tam, kde bylo zapotřebí povzbuzení. Z tohoto pohledu je Small Business Act součástí nového, jednoznačně proaktivního přístupu.

Za několik málo týdnů se budeme zabývat zprávou paní Herczogové ke sdělení Komise, ale dnes jsme se v této otázce k ústnímu zodpovězení rozhodli obrátit se na Radu.

Pane Jouyete, se zájmem jsme zaznamenali závěry, jež včera přijala Rada ve složení pro konkurenceschopnost, a chtěli bychom vědět, zda Evropská rada na svém zasedání 11.–12. prosince skutečně tyto závěry předloží a zda bude prosazovat, aby obecná řídicí zásada „Zelenou malým a středním podnikům“ byla urychleně převedena do právního řádu členských států.

Doufáme, že Rada bude postupovat na základě akčního plánu, který je k návrhu přiložen spolu s praktickými opatřeními. V této souvislosti a v rámci krátké doby, která mi byla udělena, chci zdůraznit tři oblasti, ve kterých potřebujeme silné vedení:

Za prvé, systematické posuzování dopadů a pravidelné vyhodnocování stavu Small Business Act v členských státech monitorované Evropským parlamentem. Za druhé, přístup k veřejným zakázkám. Etický kodex nemá závaznou platnost; musíme mít společně větší představivost, musíme být vynalézavější a navrhopvat vhodná a praktická opatření, jež skutečně otevrou malým a středním podnikům přístup k těmto zakázkám. A konečně, přístup k financování, který je za nynější situace ještě důležitější než kdy předtím.

Vaše návrhy jsou rozumné, pane Jouyete, měla by do nich být začleněna také podpora nabídky. Času není nazbyt. Ujistěte nás prosím o záměrech Rady.

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Pane předsedajícím, pane McMillane, pane Verheugene, vážení poslanci, jak jste již, dámy a pánové, podotkli, Rada v pondělí přijala závěry k iniciativě Small Business Act pro Evropu, kterou navrhla Komise. Tento Small Business Act představuje silný politický závazek vůči 23 milionům malých a středních podniků. Jak zdůraznila paní Fontaineová, je to také důležitá odpověď na hospodářskou krizi, kterou jsme nyní postiženi. Proto jsem spolu s panem Novellim, který se omlouvá, že zde nemůže být s námi, přesvědčen, a chci o tom znovu ujistit paní Fontaineovou a paní Herczogovou, že Evropská rada vyjádří cílům tohoto Small Business Act důraznou politickou podporu.

Jak jste zdůraznili, Small Business Act nemůže vyřešit všechny stávající hospodářské problémy, ale měl by zajistit, aby byla podniknuta zásadní opatření s cílem čelit finanční krizi a následnému hospodářskému poklesu. Proto jsme v pondělí přijali také akční plán, který zavazuje členské státy, aby tato naléhavá opatření realizovaly. Tato iniciativa je velmi významná, a francouzské předsednictví je tímto velice smysluplným plánem zvlášť potěšeno. Paní Fontaineová dobře charakterizovala důrazná doporučení, jež obsahuje.

V první řadě se musíme zabývat problémem financování malých a středních podniků. Z tohoto hlediska musíme ocenit úsilí Evropské investiční banky, která hodlá v letech 2008–2011 uvolnit 30 miliard EUR. Mimoto však musíme také zajistit, že bude proveden přezkum poslední směrnice o platbách za účelem zmírnění problémů s financováním činnosti podniků. V Small Business Act a v akčním plánu se navrhuje zajistit, aby platby pro SMP byly prováděny ve lhůtě nepřesahující třicet dní. Nevím, zda tohoto cíle dosáhneme, ale jsem přesvědčen, že to je směr, kterým bychom měli postupovat. Snížení objemu plateb po splatnosti znamená zlepšení finančních toků pro MSP v době, kdy každý čtvrtý případ platební neschopnosti v Evropě je důsledkem druhotné platební neschopnosti.

Dalším důležitým faktorem je posílení trhu rizikového kapitálu. Máme v plánu vytvořit evropský mechanismus pro rizikový kapitál, a také dosáhnout uznání fondů rizikového kapitálu ze strany členských států.

Další naší prioritou, na kterou jste, dámy a pánové, poukázali, je zjednodušení. Malé a střední podniky trpí ještě víc než velké podniky byrokracií a různými administrativními úkoly, jejichž splnění je od nich vyžadováno. Proto skutečně musíme provádět a uplatňovat zásadu „Zelenou malým a středním podnikům“, jež spočívá v zohlednění zájmů MSP v právním řádu celé Unie.

Doufáme také, že zavedeme testování MSP, a mohu vás ujistit, že ke každému textu Společenství, který se týká MSP, budou prováděna a zveřejňována posouzení dopadů, a bylo by žádoucí, aby členské státy postupovaly stejně. Navíc usilujeme o to, aby od MSP nebyly několikrát vyžadovány stále tytéž informace – jinými slovy, budeme se snažit dělat vše jedním krokem.

Pokud jde o financování a zjednodušení, existuje více významných opatření. MSP musí být schopny plně využívat jednotného trhu, a zejména možností vývozu. Proto také přijetí statutu evropské firmy umožní MSP, aby cestou vytváření poboček na různých evropských trzích mohly tohoto trhu lépe využívat.

V reakci na otázky, které jí byly položeny, a s ohledem na požadavek, s nímž se na Evropskou radu obrátila Rada ve složení pro konkurenceschopnost, se Rada na nejvyšší úrovni a Komise zavázaly, že budou plnění tohoto akčního plánu důsledně monitorovat, zejména v souvislosti s reformními programy jednotlivých zemí, jež doprovázejí lisabonský proces.

Máme skutečně velkou radost z nového impulsu, který do této práce vnesl akční plán z minulého pondělí. Rada je přesvědčena, že politika v oblasti MSP je jednou z nejdůležitějších oblastí našeho společného boje proti hospodářské krizi a za rychlou obnovu hospodářství Evropské unie.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, na počátku krize – a my jsme na počátku krize – se otázka budoucnosti našich malých a středních podniků v Evropě stala ještě důležitější. Měli bychom si totiž zcela jasně uvědomit jednu věc: důsledky této krize pro malé a střední podniky budou horší než pro velké podniky jednoduše proto, že menší podniky nemají vlastní kapitál, který by jim umožňoval překonat déletrvající hubené období.

To tedy znamená, že je mimořádně důležité, aby signál vysílaný malým a středním podnikům v Evropě byl silný a jasný. Jsem proto velmi vděčný panu Jouyetovi a francouzskému předsednictví za velkorysou podporu, již iniciativě Small Business Act poskytli, a děkuji paní Herczogové a paní Fontaineové, že se iniciativně zasadily, aby to zde mohlo být dnes projednáno.

Je to důležité, protože Evropská rada, která se bude konat příští týden, je očekávána s velkým vzrušením. Lid Evropy bude příští týden hledět na hlavy států a předsedy vlád a bude očekávat, že dostane odpověď, odpověď na otázky, „jak překonáme tuto krizi, jak si zachováme svou prosperitu, jak si zachováme svá pracovní místa, jak si zachováme své zabezpečení?“ Do Bruselu budou hledět i 23 milionů malých a středních podniků a budou od hlav států a předsedů vlád očekávat odpověď. Proto jsem tak rád, že pan Jouyet právě řekl, že podpora ze strany Evropské rady bude silná a jasná. A oba se nepochybně shodujeme na tom, že to znamená, že v závěrech jistě najdeme k tomuto tématu víc než několik málo slov. Z toho mám velkou radost.

Popravdě řečeno, také tato politika je na samém počátku. Evropský parlament zde bude mít velmi významné slovo. Protože i zde platí, že slova jsou jedna věc, ale co se počítá, jsou činy. A opatření pro malé a střední podniky se v první řadě provádějí na úrovni jednotlivých států, na regionální úrovni a dokonce i na místní

úrovni. Musíme zajistit, aby zásady, jež v Evropě vyznáváme, byly v členských státech a ve všech našich regionech uváděny do života.

Malé a střední podniky nejsou prosebníky, ale jsou jádrem našeho evropského hospodářství. Jedině tehdy, poskytneme-li jim rámcové podmínky, jež nyní potřebují, budou schopny plnit svou úlohu v našem evropském hospodářství.

Giles Chichester, *jménem skupiny PPE-DE*. – Pane předsedající, vzhledem k významu malých podniků v hospodářství z hlediska zaměstnanosti a tvorby pracovních míst, podnikavosti a vytváření bohatství, inovace, nových výrobků a nových služeb, je nyní velmi dobrý čas pro to, abychom něco udělali pro podporu jejich úsilí v obtížných dobách. Na úrovni EU existuje tendence rozplývat se nad potenciálem a výsledky MSP. Bylo by ovšem dost obtížné zaujímat k nim záporný postoj. Naléhavost této otázky a návrh usnesení nás však nutí, abychom opustili sféru rétoriky a vystoupili s konkrétními činy.

Jednou ze stanovených priorit je potřeba lepšího přístupu k financování pro MSP. To je stálá bolest, protože se jedná o dlouhotrvající problém. Přesto nyní, za finanční krize, kdy omezování úvěrů postihuje všechny podniky, to jistě musí být horší pro MSP, které, pokud jde o objednávky a platby, bývají většinou až na konci potravinového řetězce. Takže důrazně podporuji výzvu k tomu, aby se finance a úvěry staly dostupnějšími. Je otázkou, jak budou reagovat banky.

Na základě mé vlastní zkušenosti s prací v malém podniku, a poté i s jeho řízením, je velmi obtížné definovat formy pomoci a podpory, jež mohou pomoci všem MSP, protože jsou tak různorodé. Mám pocit, že nejlepší pomocí je přístup k informacím, a domnívám se, že internet přinesl v tomto směru od doby mých podnikatelských aktivit obrovskou změnu.

Druhou nejlepší věcí je nechat člověka, aby mohl vést podnik podle svého. Takže na jedné straně uznávám, že není možné obejít se zcela bez regulace, zároveň také prioritně podporuji lepší regulaci, v neposlední řadě protože to je něco, co zákonodárci a vlády mohou udělat. Podporuji výzvu k zapojení jak Komise, tak členských států.

Neena Gill, *jménem skupiny PSE*. – Pane předsedající, pro můj region jsou malé podniky životně důležité. Podniky ve West Midlands zásadu „Zelenou malým a středním podnikům“ uvítají. Nynější finanční krize však způsobila mnoha malým podnikům velké potíže. Jak jsme již slyšeli, potýkají se s otázkami finančních toků a nesplácení dluhů a nemohou se dostat k úvěru. Poslední údaje o platební neschopnosti v mém regionu ukazují, že za poslední tři měsíce přišlo na mizinu 500 podniků. Proto financování z EIB vítám.

Nemyslím si však, že návrhy jdou zatím dostatečně daleko, pokud jde o jejich závaznou povahu – což by mohlo sektoru MSP skutečně pomoci. Má otázka pro Radu tedy zní: jak to hodláte příští týden řešit? Slyšela jsem, co prohlásila Rada ve složení pro konkurenceschopnost, ale je důležité, že nebudou-li návrhy závazné povahy, ve skutečnosti malým podnikům právě teď nepomohou; neusnadní jim přístup na trh ani přístup k financím.

Už dlouhá léta se myslím říká, že je velmi důležité, aby Rada jasně vyhlásila, že hodlá snižovat administrativní zátěž. Malé podniky čekají značné náklady. Zatímco velké podniky vydávají na každého zaměstnance 1 EUR, malý podnik může vydávat na každého až 10 EUR.

A nakonec bych dodal ještě jednu věc. Je velmi důležité řešit finanční krize, ale zároveň je třeba udělat právě teď víc pro MSP, protože ony jsou reálnou ekonomikou.

Šarūnas Birutis, *jménem skupiny ALDE*. – (LT) Malé a střední podniky jsou DNA našeho hospodářství; je nutné je podporovat a současně posilovat konkurenceschopnost a úroveň zaměstnanosti v Evropě. Small Business Act je iniciativa, která dnes potřebuje podporu všech politických stran. Je to důležitý příspěvek evropským malým a středním podnikům vzhledem k nynější finanční a hospodářské krizi.

Máme před sebou návrh usnesení, jež vyjadřuje obavy Evropského parlamentu a obsahuje závazky pro Radu.

Musíme usilovat o účinné uskutečňování iniciativy Small Business Act ve všech členských státech. To vyžaduje, aby byla začleněna do akčních plánů a právních předpisů jednotlivých zemí a aby byl v členských státech zaveden monitorovací systém pro plnění tohoto dokumentu.

Musíme přijmout další opatření, abychom zajistili, že Small Business Act nepotká smutný osud evropské Charty pro malé podniky. Musíme pochopit, že směrnice často zůstanou ležet na policích byrokratů v jednotlivých zemích a jejich žádoucího cíle není nakonec dosaženo:

daňových úlev a pobídek pro zakládání nových firem, mikroúvěrů, záruk úvěrů, rizikového kapitálu, poskytování bezplatných informací a bezplatného poradenství, trvalého posilování podnikatelského image a prestiže podnikatele atd.

Účel posvětit prostředky; vyžaduje však úsilí a odvahu. Nepochybuji o tom, že provádění Small Business Act v rámci celého Společenství pomůže zabránit hospodářskému a společenskému poklesu v Evropě a pomůže zmírnit následky finanční krize.

Corien Wortmann-Kool (PPE-DE). - (NL) Především bych chtěla ocenit francouzské předsednictví za rychlost při vypracování správných závěrů z tohoto Small Business Act, takže skutečně bude možné uvést věci do pohybu. My v tomto parlamentu jsme na to okamžitě reagovali změnou svého jednacího postupu. Koneckonců za této hospodářské krize musíme opravdu udělat všechno pro MSP v Evropě, neboť právě ony jsou pravým smyslem existence iniciativy Small Business Act.

Musíme mnohem lépe využívat potenciálu podnikatelů v Evropě. Dnes bych chtěla obrátit vaši pozornost zejména na podnikání žen, neboť je zde podivný paradox: Ženy jsou na tom mnohem lépe. Je daleko menší pravděpodobnost, alespoň údajně tak naznačují, že podnikající ženy zbankrotují.

Nehledě na to je pro podnikající ženy mnohem obtížnější dostat se k úvěru, aby mohly začít podnikat. To se musí usnadnit, protože to zoufale potřebujeme. Znamená to, že podnikající ženy musí získat lepší přístup k financování a k existujícím fondům.

Také mikroúvěr je velmi důležitým prostředkem ke zlepšení hospodářského postavení a nezávislosti žen, v neposlední řadě žen z menšinových skupin. Za nynější úvěrové krize, kdy se banky zdráhají poskytovat úvěry, je to mnohem obtížnější, a to je další důvod, proč je důležité, aby byly k dispozici záruky Evropské investiční banky, právě pro mikroúvěry a pro podnikající ženy.

Je důležité, aby ženy mohly nastartovat své malé podniky při efektivním skloubení práce s rodinou. To je také velmi důležité pro Skupinu Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů. Vítám, že v závěrech Rady je již konkrétně zmíněno podnikání žen. Pokračujte v dobré práci, řekla bych.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Se zájmem očekáváme přijetí evropského právního rámce pro malé a střední podniky. Plán hospodářské obnovy EU otevře nové finanční zdroje pro financování malých a středních podniků.

Snižování administrativní zátěže, financování odborného výcviku a vytvoření Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci jsou opatřeními, jež pomohou uchránit pracovní místa a podpoří podnikání. Evropská investiční banka poskytne 30 miliard EUR na financování půjček požadovaných MSP. Mám však dojem, že tato částka není dostačující.

Myslím si, že v této krizové době musí být přijata tato naléhavá opatření: měly by být zjednodušeny postupy pro čerpání státní podpory; doba pro založení firmy by měla být zkrácena na tři dny; a měla by být zaručena maximálně 30denní splatnost pohledávek MSP u státních a veřejných institucí.

Vítám návrh Komise, aby bylo podpořeno použití elektronické fakturace, což je investice v odhadované výši 18 miliard EUR. Dále bude nutné rozvíjet konkurenceschopná seskupení sdružená kolem podniků investujících do výzkumu a vývoje nových technologií.

Dominique Vlasto (PPE-DE). – (FR) Pane předsedající, pane Jouyete, pane Verheugene, všichni víme, že malé a střední podniky jsou páteří Evropské unie, protože zaměstnávají více než 70 % pracovníků v EU a představují 99 % evropských podniků.

Jak jsme již slyšeli, tyto miliony MSP mají nyní obavy a jsou ohroženy finanční krizí, která podkopává kupní sílu a důvěru domácností, a tím nepříznivě ovlivňuje nové objednávky. Běžné financování MSP je proto ohroženo, a musíme tedy podpořit jejich činnost tím, že zajistíme, že banky zaručí účinný přístup k nezbytným financím tak, aby MSP mohly dál podnikat.

To je podstatou závěrů zasedání Rady ve složení pro konkurenceschopnost z 1. prosince, o nichž se zmiňoval pan Jouyet, a plánu obnovy přijatého evropskými ministry financí. Je velmi důležité, aby se potřeby MSP staly pro Unii stálou politickou prioritou, a já vítám akční plán pro podporu iniciativy Small Business Plan pro Evropu. Je výrazem přání zajistit uplatnění stěžejní zásady poskytnout nejvyšší prioritu malým podnikům, konkrétně evropským MSP.

Nicméně, jak uvedl komisař a jak se všichni shodujeme, Rada se musí spojit s ostatními evropskými institucemi, aby tato zásada mohla být převedena ve skutečnost; musíme přejít od slov k činům a uplatnit ji ve všech politikách a ve všech evropských programech.

Můžeme však říci, že tento akční plán je reálnou odpovědí na naléhavost situace. Pane Jouyete, chtěla bych při této příležitosti vyslovit uznání francouzskému předsednictví za proaktivní přístup, který umožnil rychle přeměnit záměry v činy.

PŘEDSEDAJÍCÍ: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Místopředseda

Juan Fraile Cantón (PSE). Pane předsedající, požádal jsem o slovo, abych poblahopřál Komisi k této iniciativě, která představuje velký pokrok v odstraňování byrokracie a dalších překážek, jimž každodenně musí čelit evropské malé a střední podniky (MSP).

Tento plán zdůrazňuje důležitou úlohu, kterou MSP mají v evropském hospodářství. Jak již bylo poukázáno, nesmíme zapomínat, že v EU působí přibližně 23 miliony malých a středních podniků, jež vytvářejí 70 % pracovních míst a pokrývají všechny oblasti činnosti.

Akční plán zaměřený na snižování administrativní zátěže si klade za cíl snížit ji do roku 2012 o 25 %. Bohužel skutečnost je taková, že stávající právní řád představuje určitou administrativní zátěž, jejichž náklady se v roce 2006 odhadovaly na přibližně 3,5 % evropského HDP. Tento ambiciózní cíl je součástí širší politiky v oblasti podnikání, která je zaměřena na usnadnění přístupu našich MSP na jiné trhy, na zlepšení růstového potenciálu a povzbuzení podnikatelského ducha.

Pomáhat našim MSP v rozvoji podnikání za našimi vlastními hranicemi je výborná myšlenka. Společný postup pro zakládání podniků v EU jim navíc pomůže zřizovat pobočky v jiných členských státech EU a využívat příležitosti, jež nabízí jednotný trh.

Mým posledním bodem je to, že hlavním problémem pro naše MSP jsou nyní finance. Proto vítáme návrh Evropské investiční banky na diverzifikaci nástrojů podpory MSP, zjednodušení jejich využívání a rozšíření okruhu jejich působnosti.

Jacques Toubon (PPE-DE). – (FR) Pane Jouyete, když paní Fontaineová pokládala svou otázku, Rada již odpovídala. To se nestává příliš často a stojí to za zmínku.

Skutečně, Rada ve složení pro konkurenceschopnost před 48 hodinami projednala a podpořila plán, který předložila Komise v červenci, zatímco náš parlament ho stále ještě zvažuje. Pro Radu za francouzského předsednictví je to nepopiratelný úspěch, a chtěl bych vám, pane Jouyete, poděkovat a vyslovit uznání za dobrou práci, kterou jste vy a vaši kolegové, zejména pan Novelli, odvedli.

Úspěch Rady je zvlášť pozoruhodný proto, že plán Komise znamenal, že k němu budete muset vypracovat ještě akční plán, který bude vycházet ze zásad v něm obsažených a stanoví cíle na příštích 3, 5 a 10 let.

Chápu to tak, že v praxi nyní musíme klást malé a střední podniky na první místo v každém právním předpisu a v každém opatření. Budeme tak postupovat v případě předpisu o evropském soukromém podniku, ve směrnici o opožděných platbách, doufám, že také v předpisu o snížení sazeb DPH a tak dále.

Chtěl bych však prostě říci, a tím bych uzavřel, že MSP především nesmíme uzavírat do ghett, jinými slovy, nařízení týkající se MSP, jež zavádíme, nesmí být natolik výlučná, aby je nakonec neznevýhodnila. Souhlasím s tím, co před chvílí řekla paní Vlastová. Je očividné, že za nynější situace, kdy tyto podniky tolik potřebují peníze, a získat finance je tak obtížné, nesmíme jejich jménem přijímat opatření, například snížení rezerv v účetní závěrce, jež jim sníží úvěry a tím je zbaví prostředků pro jejich činnost.

Malé a střední podniky totiž nejsou firmami nižšího řádu. Musí to být podniky jako každé jiné, životně důležité pro evropské hospodářství.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Pane předsedající, deklarovaným a konečným cílem iniciativy Small Business Act je uznat mimořádný význam malých a středních podniků a všemožně je podporovat při řešení problémů, jež mohou brzdit jejich růst.

Jak víte, malé podniky zaujímají v evropském hospodářském systému velmi důležité místo. Tuto neocenitelnou podporu při budování podniků, podnikatelského ducha v Evropě vyjadřuje zásada, kterou Komise zavedla: Zelenou malým a středním podnikům.

Kdo může mít něco proti tomu? Co to znamená? Tento ambiciózní plán se nyní týká 99 % všech podniků. V účetnictví se neobjevují dvě věci, které jsou pro každý podnik nejdůležitější: jeho dobrá pověst a lidé, kteří v něm pracují.

Proč jsem si vybrala citát z Henryho Forda? Abych řekla, že zatímco my chceme usnadnit život MSP, srdcem podniku zůstávají lidé, že Small Business Act musí také umožňovat posilování úlohy zaměstnanců při řízení těchto podniků. Small Business Act by ovšem měl vnést do těchto podniků svěží vzduch tím, že povede k většímu uznání jejich postavení, lepšímu pochopení jejich tužeb a toho, že v žádném případě nesmíme připustit jakýsi „lehčí“ Small Business Act v pracovněprávní oblasti.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) V době finanční krize nestačí jen silná slova, musí následovat konkrétní činy. V této kritické chvíli musíme malým a středním podnikům zajistit přístup k finančním prostředkům, aby mohly realizovat své inovativní činnosti zaměřené na zvyšování jejich technické vyspělosti, a tím i vlastní konkurenceschopnosti.

V této oblasti musíme posílit program mikroúvěrů a fond rizikového kapitálu. Je nutné vytvořit podmínky pro investice do technické infrastruktury pro výzkum, vývoj a inovace s propojením do malých a středních podniků. Proto vítám balíček 30 miliard EUR určených na půjčky pro malé a střední podniky, který byl dohodnutý na zasedání Rady ECOFIN.

V této době připravuji zprávu o nařízeních týkajících se uvádění stavebních výrobků na trh. Velmi intenzivně spolupracuji s malými a středními podniky a věřím, že se mi podaří připravit velmi dobrý právní předpis právě pro malé a střední podniky.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Malé a střední podniky musí dodržovat právní předpisy stejně jako všechny ostatní podniky, i když si zpravidla nemohou dovolit zaměstnávat právního poradce nebo vysoce kvalifikované finanční poradce. Přitom malé a střední podniky vytvářejí nejvíce pracovních míst. Proto je tak důležité toto odvětví podpořit zjednodušením předpisů, jež se ho týkají, nabídkou odborného vzdělávání a dalšími opatřeními. V době krize je zvlášť důležité usnadnit přístup k čerpání úvěrů. Snad by mohl pomoci Fond solidarity poskytnutím záruk za takové úvěry. Podporuji přijetí evropské Charty pro malé podniky a blahopřeji francouzskému předsednictví.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Pane předsedající, naléhavá podpora mikropodniků, malých a středních podniků vyžaduje podstatnou změnu politik, jež jsou uplatňovány s cílem vytvořit příznivé ovzduší zejména prostřednictvím zlepšování kupní síly obyvatelstva a především lepšího odměňování pracovníků.

Vyhlásit opatření a otevřít úvěrové linie však nestačí. Tato podpora se musí skutečně dostat až k mikropodnikům, malým a středním podnikům a nesmí ji spolknout byrokraté. Nesmíme se spokojit s tím, že podpoříme jen několik středních podniků a zapomeneme na mikropodniky a malé podniky, kterým patří velmi důležité místo v hospodářských aktivitách a při zaměstnávání pracovníků, jejichž práva také musí být v celém tomto procesu zaručena.

Jim Allister (NI). – Pane předsedající, název této otázky vypovídá o zlepšování prostředí pro MSP. Doporučoval bych, jestliže EU skutečně chce pomoci, aby místo ztracení času předpověditelnou rétorikou zde bylo něco smysluplného a okamžitého, co by bylo možné realizovat. Proč bychom po dobu trvání této krize nemohli vyhlásit pro SME „regulační prázdniny“? Striktní dodržování regulačních předpisů EU je tak náročné, tak tíživé a tak nákladné, že brzdí výkonnost a prosperitu EU. Cena je neúnosná. Ročně jde do miliard. Díky „regulačním prázdninám“ bychom rázem mohli ušetřit podnikům miliardy ročně a umožnili jejich růst.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, mám otázku pro komisaře Verheugena: je Komise připravena připravit právní základ pro rozpočtový rámec na rok 2009 a 2010? Má druhá otázka zní: bylo by možné upřednostnit akční plány, které se dnes vzhledem k finanční krizi stávají stále pravděpodobnějšími, také z důvodu existující potřeby podpory malých a středních podniků, protože právě nyní, v důsledku finanční krize, se tento Small Business Act stal zvlášť důležitým? Umíte si představit, že budeme schopni okamžitě zahájit akční program v této oblasti?

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Pane předsedající, chtěl bych poděkovat všem vystupujícím, kteří v průběhu této rozpravy na jedné straně Small Business Act podpořili, a na druhé straně požadovali přísné a povinné monitorování. Chci také znovu ujistit ty, kdo požadovali zajistit, aby finanční podpora byla správně cílená na malé a střední podniky: půjde zajisté o pomoc z Evropské investiční banky.

Bud'te ujištěni, že pokud jde o Evropskou radu, ministři předají tuto zprávu hlavám států a předsedům vlád, a my jako předsednictví se budeme zasazovat za co možná nejpřísnější uplatňování. Učiníme vše, co bude v našich silách, abychom zajistili pro Small Business Act a jeho akční plán co nejjasnější politickou podporu na nejvyšší úrovni. Jak řekl pan Toubon, musíme si dát pozor, abychom zajistili, že konkrétní opatření a zjednodušené postupy nepovedou k oslabení záruk pro malé a střední podniky. To považuji za důležité.

A konečně, chci přitakat paní Wortmannové: chtěl bych jí říci, že jsem si velmi dobře vědom toho, že musíme podpořit podnikání žen; připomínám si to každý večer, nejen dnešní večer, protože moje manželka také řídí malý podnik. Proto si to velmi dobře uvědomuji, a můžete se spolehnout na předsednictví a na mne osobně, že zajistíme, aby za vašimi slovy následovaly činy, samozřejmě aniž by došlo k sebemenšímu střetu zájmů, říkám to zde zcela veřejně.

Chtěl bych vyjádřit srdečný dík panu Verheugenovi a všem lidem v Komisi za všechnu odvedenou práci – během tohoto předsednictví jsme dobře spolupracovali v zájmu malých a středních podniků – a vám poděkovat za účast v této rozpravě, a také paní Fontaineové za otázku, kterou položila, a zopakovat, že Evropský parlament bude napomáhat tomuto procesu i následným opatřeními.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, děkuji vám za velmi široký konsensus, který se projevil během této rozpravy nejen pokud jde o cíle naší politiky pro malé a střední podniky, ale i pokud jde o opatření, jež přijímáme k jejich dosažení.

Chtěl bych krátce reagovat na otázky, které zde zazněly. Pane Chichestere, Evropská investiční banka již reagovala pozitivně. Do roku 2011 se plánovalo poskytnout úvěry ve výši 15 miliard EUR, dnes je to 30 miliard, takže tato částka se již zdvojnásobila. Mimoto mají MSP v Evropské unii přirozeně k dispozici také další finanční nástroje, zejména v souvislosti se strukturálním fondem. Chci také poukázat na to, že všechny hlavní evropské projekty jsou koncipovány tak, aby malé a střední firmy k nim měly přístup přednostně.

Pokud jde o otázku snižování nákladů, s potěšením vás mohu informovat, že program pro snižování administrativní zátěže pro evropské podniky běží podle plánu. Nejbližší významné opatření bude nyní zahrnovat také návrh na zavedení e-fakturace, jak je to zde požadováno, což v praxi povede k roční úspoře u malých a středních podniků ve výši až 18 miliard EUR.

Pokud jde o návrh směrnice týkající se problému opoždění plateb, směrnice o opožděných platbách, její příprava již velmi pokročila, a tímto návrhem se bude moci zabývat ještě tento Parlament.

K poslední otázce pana Rübiga: Který výkonný orgán by to odmítl, když mu Parlament nabídne peníze? Obávám se však, že nám nenabízíte žádné peníze, nabízíte rozpočtovou linku, ve které je nula. Můžete-li nabídnout rozpočtovou linku s větším množstvím dodatečných finančních prostředků, prosím udělejte to, ale nedovedu si to dost dobře představit.

Proto věřím, že v této době má větší smysl optimalizovat programy a projekty, které již máme, tak, aby pomohly financovat Small Business Act. To se týká zejména programu pro konkurenceschopnost a inovace, za který odpovídám, ale i hlavního strukturálního fondu, a dokonce i programu rozvoje venkova, a dokonce i rámcového programu pro výzkum a vývoj. Celkově vidím velké možnosti pro využití těchto programů na podporu malých a středních podniků v Evropské unii.

Předsedající. – Na závěr této rozpravy jsem obdržel jeden návrh usnesení⁽²⁾ na základě čl. 108 odst. 5 jednacího řádu.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 4. prosince ve 12:00 hod.

Písemná prohlášení (článek 142)

(2) Viz zápis.

Adam Bielan (UEN), písemně. – (PL) Zlepšování situace malých a středních podniků v Evropě a podpora Charty pro malé podniky jsou velmi významné pro rozvoj podnikání a hospodářství Evropské unie. Zvláště proto, že malé a střední podniky zaměstnávají přes polovinu občanů Evropské unie a celkově tvoří 99 % všech podniků v Evropě. Mám však bohužel mnohé obavy související s naplňováním Charty pro malé podniky.

Například v Polsku existovaly přísliby ambiciózních plánů na snižování administrativní zátěže, zjednodušení postupů a zrušení nadbytečných právních předpisů. Ve skutečnosti se situace ve vládních úřadech nezměnila. Podnikatelé se stále potýkají s nekompetentními úředníky a zbytečnými postupy. Navíc i nadále trpí přílišnou byrokracií, jež výrazně omezuje podnikatelskou činnost.

Doposud nebyly zřízeny žádné internetové portály státní služby pro veřejnost. Cílem takových portálů je usnadnit registraci firem, podávání daňových nebo celních přiznání a využití shromážděných statistických údajů. Všechny tyto činnosti by bylo možné provádět elektronicky. Nezefektivníme-li své postupy a nereformujeme-li vládní úřady, závazky obsažené v Chartě pro malé podniky se nám splnit nepodaří. Potažmo nedokážeme poskytnout MSP náležitou podporu.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), písemně. – (PL) Malé a střední podniky (MSP) mají klíčový význam pro evropské hospodářství, úroveň jeho konkurenceschopnosti a zaměstnanosti. MSP poskytují více než 100 milionů pracovních míst a přispívají k hospodářskému růstu. Mimoto jsou hlavním zdrojem regionálního rozvoje a inovací a podporují rovnost mezi ženami a muži..

MSP v Evropské unii mají stále ještě nižší produktivitu a pomalejší tempo růstu než v USA, kde takové podniky v prvních sedmi letech své činnosti zvyšují počet pracovních míst v průměru o 60 %, zatímco v Evropě je to pro srovnání přibližně o 10–20 %.

Evropská Charta pro malé podniky, s níž vystoupila Evropská komise v červnu tohoto roku, poprvé zavádí komplexní rámec pro politiku v oblasti MSP, zaručuje jim stejné podmínky a usiluje o zlepšení jejich právního a administrativního prostředí v EU.

V této souvislosti vzniká naléhavá otázka: hodlá Rada Evropskou chartu pro malé podniky oficiálně podpořit, a zavázá se členské státy závazně k jejímu naplňování?

Je mimořádně důležité vyjasnit, jaká opatření Rada navrhuje přijmout, aby umožnila stálý přístup MSP k financím za této finanční krize.

Richard Seeber (PPE-DE), písemně. – (DE) Více než 23 milionů malých a středních podniků jsou po právu označovány za hospodářskou páteř Evropské unie. Navzdory svému významu nemohou MSP dosud plně využívat vnitřního trhu, a musí čelit byrokratickým překážkám. Small Business Act je důležitým krokem k tomu, aby se zvýšila konkurenceschopnost MSP a aby mohly realizovat svůj potenciál. Úspěch zásady „zdokonalování tvorby právních předpisů“ zde není jediným rozhodujícím faktorem. U malých a středních podniků musí být také posilováno vědomí možností evropské integrace. Dobrým přístupem v této souvislosti je program výměn pro podnikatele.

Pro rozvoj MSP jsou zvláště důležitá finanční opatření ve Small Business Act. Vzhledem k nynější obtížné hospodářské situaci musí MSP za každou cenu udržet své zaměstnance. Účinnými nástroji v této souvislosti jsou zjednodušení zakázek, boj proti opožděným platbám nebo úvěrové nástroje a zakládání nových podniků. Celkově Small Business Act chrání zralou strukturu evropských společností a zvyšuje konkurenceschopnost SMP na mezinárodních trzích.

17. Vývoz zbraní (Etický kodex) (rozprava)

Předsedající. – Příštím bodem na programu je zpráva Rady o vývozu zbraní (Etický kodex).

Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady. – (FR) Pane předsedající, jak jste řekl, máme velké zpoždění, a chtěl bych se poslancům za to omluvit.

Zahájím tuto rozpravu, ale bohužel mám jiné povinnosti, a protože takové zpoždění nebylo možné očekávat, nemohu je odříci. Požádám proto generální sekretariát Rady, aby v průběhu rozpravy zaujal mé místo a aby samozřejmě aby poskytl předsednictví velmi podrobnou zprávu o jejích závěrech.

Dámy a pánové, chci obrátit vaši pozornost na to, že pro francouzské předsednictví je přeměna kodexu chování ve společný postoj důležitým cílem a že je nezbytné vytvořit právní základ pro odpovědný přístup, který zaujaly členské státy k vývozu zbraní, a sblížit postoje jednotlivých států.

Vaše usnesení z 13. března potvrzuje, že i vy sdílíte naše stanovisko k této otázce. V posledních týdnech proběhly nové diskuse. Děláme vše, co je v našich silách, abychom dosáhli v této otázce pokroku ještě před ukončením francouzského předsednictví. Přijetí společného postoje bude představovat nástroj, který nám umožní provádět zodpovědnou politiku zaměřenou zejména na to, znemožnit využití takových vývozů pro účely vnitřní represe nebo mezinárodní agrese a nedopustit, aby podněcovaly regionální nestabilitu.

Jsmo přesvědčeni, že iniciativa Unie v rámci Organizace spojených národů zaměřená na uzavření smlouvy o obchodu se zbraněmi získá na věrohodnosti, až se náš vlastní systém kontroly zbrojních dodávek stane právně závazným, a podporujeme stanovisko této sněmovny zdůrazňující naléhavost přeměny kodexu chování v právně závazný nástroj.

Podporujeme také vaše stanovisko o potřebě zavést účinnou kontrolu nad zprostředkovatelskou činností v obchodu se zbraněmi. Členské státy se shodly na tom, že povinnosti v oblasti výměny informací stanovené v postoji Rady z roku 2003 by měly být plněny prostřednictvím mechanismu vytvořeného v rámci kodexu chování.

Proto, byť některé členské státy dosud nepřijaly právní předpis nezbytný pro převod těchto povinností do vnitrostátního práva, vás mohu ujistit, že všechny členské státy mají regulační předpisy v této oblasti. Úkol nyní spočívá v tom, tyto regulační předpisy aktualizovat, aby plně odpovídaly společnému postoji Rady.

Přijetí společných nařízení týkajících se kontroly vývozu formou společného postoje také členským státům umožní posílit svou vlastní kontrolu zprostředkovatelské činnosti v obchodu se zbraněmi. Dalším problémem, který nás znepokojuje, je nelegální pohyb zbraní, a strategie EU pro ruční palné a lehké zbraně jasně ukazuje na potřebu konat, abychom tento nedovolený pohyb zbraní zastavili nebo mu zabránili. Tato opatření byla posílena na schůzce 40 signatářských zemí Wassenaarského ujednání o kontrole vývozu konvenčních zbraní a zboží a technologií dvojího použití, která se konala 6. prosince 2007 ve Vídni.

Předsednictví podporuje myšlenku o posouzení možnosti rozšíření těchto osvědčených postupů na omezení pohybu ručních palných a lehkých zbraní, zejména po moři. Nehledě na zpoždění při přijetí společného postoje bych chtěl zdůraznit, že kodex chování je zvláště účinný nástroj, který významně přispěl k harmonizaci vnitřních politik členských států v oblasti kontroly vývozu zbraní, a v této souvislosti bych chtěl také poukázat na to, že harmonizaci usnadňuje příručka, jež obsahuje pokyny, a dále státní úředníci, kteří za tuto oblast odpovídají. Tato příručka se pravidelně aktualizuje, a tedy významně a prakticky napomáhá úsilí o harmonizaci politik jednotlivých zemí v této oblasti.

Na závěr bych chtěl říci, že spolupracujeme za účelem vypracování zodpovědného přístupu k vývozu zbraní, a chtěl bych Evropskému parlamentu poděkovat za pomoc v této problematice.

Může počítat s odhodláním Rady i předsednictví.

Stefano Zappalà, jménem skupiny PPE-DE. – (IT) Pane předsedající, pane úřadující předsedo Rady, dámy a pánové, teroristické činy uskutečněné od roku 2001, z nichž zatím k posledním došlo před několika dny v Indii, a různé konflikty odehrávající se v mnohých částech světa zvláště podtrhují aktuálnost tohoto tématu obchodu se zbraněmi z hlediska současnosti i budoucnosti v nejširším slova smyslu. Až příliš často dochází k tomu, že velké záměry vyjádřené v zásadních prohlášeních vzápětí nebývají podepřeny konkrétními činy. Každému je zcela jasné, že je to delikátní téma, které zahrnuje důležité průmyslové procesy a komerční záležitosti. Je proto pochopitelné, jak obtížné je pro všechny státy, a zejména pro členské státy, ratifikovat kontrolní a regulační systém. Avšak pod tlakem událostí a s vědomím, že vnitřní i vnější nezákonné pašování zbraní pokračuje, se regulace této oblasti právně přípustným způsobem stává naléhavou prioritou. Dodá určitý konkrétní smysl i připravované směrnici o transferech produktů pro obranné účely uvnitř Společenství, bude-li kodex chování urychleně ratifikován.

Mrzí mne, že úřadující předseda Rady odešel, i když na základě toho, co řekl, se vše zdá být v pořádku. Některé body, které jsem měl připravené, proto vynechám. Ve skutečnosti vlastně nemám pocit, že vše je úplně jak má být. Myslím si proto, že to, co zde ministr dnes večer přislíbil, stejně tak jako tolik jiných slibů učiněných mnoha jinými lidmi za jiných okolností, musí být, tak jak se blížíme ke konci francouzského předsednictví, přeměněno v dalekosáhlý podnět, zejména v příštím týdnu, aby kodex chování mohl být konečně ratifikován všemi členskými státy. Mělo by velký význam, kdyby toho Francie dokázala dosáhnout,

než aby to prostě oznámila zde ve sněmovně, aniž by se však poté mohla v tomto směru vykázat konkrétními výsledky.

Předsedající. – Pane Zappalo, pan Jouyet skutečně musel odejít. Chtěl bych se za něho omluvit, problém je totiž v tom, že musí stihnout vlak. Je to skutečně zaviněno tím, že se tato rozprava protáhla, takže zde teď nemůže být. Všichni víme, jak zodpovědně pan Jouyet plnil své úkoly po celých těchto šest měsíců, ale je vlastně tato sněmovna, která má nyní zpoždění. Mohu vás ujistit, že úředníci Rady, kteří zde jsou, předají předsednictví veškeré připomínky, které jste přednesl a s kterými vystoupí další poslanci.

Ana Maria Gomes, jménem skupiny PSE. – (PT) Pane předsedající, usnesení, které zde dnes projednáváme, ukazuje, že v tomto parlamentu existuje konsensus ohledně toho, jaká by měla být politika členských států Evropské unie v oblasti vývozu zbraní. Šest největších politických skupin společně hájí jednotný seznam právně závazných kritérií pro evropské vývozy zbraní: osmi kritérií kodexu chování.

Každý souhlasí s tím, abychom vyzvali francouzské předsednictví k překonání slepé uličky, která zde existovala tři roky a ze které nás může vyvést jen Francie. Před malou chvílí jsme vyslechli slova pana Jouyeta, že Francie je nyní pro právně závazný kodex chování. Včera jsme ve Výboru pro zahraniční věci slyšeli od francouzského ministra obrany, že nedávný návrh jeho země na přeměnu kodexu chování ve společný postoj je podkopáván neexistujícím konsensem v Radě. Ministr se nezmínil o tom, že francouzský návrh byl spojen se zrušením zbrojního embarga vůči Číně, a právě tato skutečnost vedla některé členské státy k odmítnutí tohoto francouzského návrhu. Bude-li tato strategie potvrzena, bude to znamenat poskvrnění bezpečnostní a obranné agendy ze strany francouzského předsednictví, které se jinak vyznačuje proevropskou ambicí a dynamikou.

Vzhledem k rostoucí evropské integraci v oblasti zahraniční politiky je politika „každý sám za sebe“ ve vztahu k vývozu zbraní stále méně ospravedlnitelná. Pravda, v mnoha hlavních městech již kodex chování berou vážně, ale musíme skoncovat se situací, kdy evropské země, jež ve svých vývozech systematicky uplatňují kritéria lidských práv, udržitelného rozvoje a regionální stability, jsou znevýhodňovány svými partnery, kteří stejná kritéria uplatňují selektivně.

Evropská předsednictví končí, ale potřeba, aby se Evropa vyzbrojila společnými kritérii pro vývoz zbraní, zůstává; trvá i konsensus v tomto parlamentu ve prospěch společného postoje.

Renate Weber, jménem skupiny ALDE. – Pane předsedající, v tomto roce vzpomínáme desátého výročí Kodexu chování EU pro vývoz zbraní. Ale i přesto, že to tehdy byl úspěch, musíme nyní vyjádřit frustraci a hořkost nad tím, že se nepodařilo učinit z něho právně závazný nástroj.

Od doby, kdy pracovní skupina Rady pro kontrolu vývozu zbraní dosáhla technické dohody o společném postoji, uplynuly tři roky. Kolik let bude ještě Evropská rada potřebovat, aby ho přijala? Jak můžeme jako Evropská unie obhájit vlastní důvěryhodnost, když vystupujeme proti nezákonnému pašování zbraní, jestliže nejsme schopni udělat si pořádek ve svém domě?

Potřebujeme, aby byl kodex chování právně závazný, chceme-li zamezit jakýmkoli snadným transferům zbraní uvnitř Společenství, což může přimět prostředníky, aby se poohlédli po nejslabším článku v Evropě. Když hovoříme o vývozu zbraní, měli bychom současně myslet na ohrožené lidské životy v nestabilních zemích. Lze nás snadno obvinít, že namísto prosazování míru podněcujeme lokální konflikty ve zranitelných částech světa.

Vítám prohlášení francouzského ministra obrany, že Francie stáhla své námitky proti společnému postoji. Bude francouzské předsednictví schopno přesvědčit ostatní členské státy, které dosud jsou proti němu? Mohu v to jen doufat a popřát francouzskému předsednictví, aby se přijetí společného postoje během příštích dvou týdnů stalo dalším z velkých úspěchů jeho funkčního období.

Raül Romeva i Rueda, jménem skupiny Verts/ALE. – (ES) Pane předsedající, pravda je taková, že jsem pobouřen, protože bych mnohem raději přednesl nadšený projev, ve kterém bych blahopřál francouzskému předsednictví k tomu, že konečně prosadilo něco, co jsme tu museli poslouchat po devět předsednictví, a sice přijetí společného postoje k vývozu zbraní. Říkám, že jsme po celých devět předsednictví museli poslouchali jedno a totéž, protože splnění tohoto úkolu nám bylo slibováno již od nizozemského předsednictví v roce 2004.

Víme, že z technického hlediska byl v COARM (Kodex chování pro vývoj zbraní) tento úkol již splněn. Dnes bych chtěl uslyšet, že bylo již přijato rozhodnutí, aby ministři mohli tento dokument konečně podepsat.

Proto mám zlost, když slyším, že jsme dosud této fáze nedosáhli, a mám ještě větší zlost, když se dozvídám, že tento stav věcí je zaviněn tím, že toto rozhodnutí je spojováno s jiným, jež zavadává důvod k znepokojení: zrušením zbrojního embarga vůči Číně. Obě tyto otázky, jak jsme řekli již mnohokrát, jsou oddělené a jedna s druhou nemá vůbec nic společného. Zdá se mi, že podmiňovat jedno druhým neprospívá tomu, o čem stále diskutujeme, a sice míru a kontrole vývozu zbraní.

Tobias Pflüger, jménem skupiny GUE/NGL. – (DE) Pane předsedající, zbraně slouží k zabíjení. Důvodem vývozu zbraní, který projednáváme, je zabíjet jiné lidi – protivníky. O tom se v této rozpravě nikdy nemluví.

Diskuse o tom, zda je tento kodex chování právně závazný, se vedou již deset let. Stejně jako mí kolegové poslanci jsem doufal, že dnes konečně uslyším: ano, už jsme se na tom dohodli. Ale očividně jsme dohody dosud nedosáhli. Mezitím jsem byl informován, že tato směrnice očividně obsahuje možnost jejího neuplatnění, aby se zjednodušil transfer produktů pro obranné účely uvnitř EU, tak očividně je přání ponechat v právně závazné povaze vývozu zbraní únikové východy. To nelze připustit. Zahrnuto musí být i zboží dvojího použití.

Chci znovu jasně zdůraznit, že se jedná o dodávky zbraní z Evropské unie – Evropská unie se nyní stala největším vývozcem zbraní na světě –, a budou-li tyto zbraně dodány, budou v některé fázi také použity. A až budou použity, budou se prolévat krokodýlí slzy. Tento právně závazný kodex chování už konečně potřebujeme! Doufám, že to bude možné ještě před koncem francouzského předsednictví v Radě.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Před deseti lety se Evropská unie dohodla na kodexu chování pro vývoz zbraní. Bohužel není uplatňován. Rada, která se schází za zavřenými dveřmi, není schopna přijmout společný postoj. Bylo by velmi důležité vědět, které země ho blokují, a současně si dovolují dosahovat obrovských zisků z lidské krve a slz.

Evropský parlament přijal v březnu k této otázce usnesení. Avšak zatímco tu hovoříme, zbraně vyrobené v zemích Evropské unie ve stále větších množstvích nezákonně proudí do oblastí konfliktů a dostávají se do rukou zločinců. Paradoxně tyto zbraně putují také do zemí, jimž EU poskytuje obrovskou rozvojovou pomoc.

Předsednické země Evropské rady – Francie a možná i Česká republika, která to dokončí – musí učinit maximum možného pro schválení kodexu chování pro vývoz zbraní, aby se předešlo nezodpovědnému transferu zbraní EU do rukou zločinců. Pokud se to nepodaří, musí být zjištěno, které zainteresované strany tomu brání.

Jan Cremers (PSE). – (NL) Pane předsedající, dámy a pánové, když jsme vzpomínali 10. výročí Kodexu chování EU pro vývoz zbraní, bohužel jsme konstatovali, že nebylo dosaženo žádného pokroku v tom, aby se tento dobrovolný kodex stal právně závazným nástrojem. Evropský parlament se již po řadu let vyslovuje za převedení tohoto kodexu chování v právní předpis, který bude pro členské státy závazný, s ohledem na rostoucí internacionalizaci zbrojního průmyslu.

Nyní Evropský parlament projednává návrh směrnice, která má vytvořit vnitřní trh pro obrannou produkci. V diskusích na toto téma se Skupina sociálních demokratů v Evropském parlamentu vyslovila pro větší transparentnost a pro účinné sankce v případě nedodržování závazků. Naše skupina se v této souvislosti znovu odvolala na kodex chování, ale pro chybějící právní rámec nemůžeme dnes udělat víc, než vyzvat členské státy, aby postupovaly v duchu tohoto kodexu chování.

Potřebujeme přísnější pravidla pro vývoz zbraňových komponentů, transfer produktů prostřednictvím společných podniků a reexport evropského zboží vojenské povahy do třetích zemí. Jen za poslední rok prodaly západní země rozvojovým zemím zbraně v odhadované hodnotě 42 miliard USD; polovina z toho byly evropské zbraně.. To je nutné změnit. Evropská unie by zejména v této oblasti měla jít dobrým příkladem.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). – Pane předsedající, desáté výročí přijetí kodexu je důvodem k oslavě a motivací pokračovat v úsilí, aby se stal povinným. Už samotný fakt, že deset let po jeho přijetí je kodex stále ještě dobrovolný, však ukazuje, že narážíme na rozsáhlou síť hospodářských, komerčních a politických zájmů. Proto navzdory naší morální převaze, když požadujeme, aby dodržování kodexu bylo povinné, toto nestačí. Potřebujeme důkladnou profesionální analýzu tohoto souhrnu zájmů, abychom našli účinné způsoby, jak přesvědčit výrobce zbraní, vývozce a politiky, aby změnilí své myšlení. Proto, jak jsem již řekl, jednoduché výzvy založené jen na morálce, byť by byly sebevíc výmluvné, nebudou stačit.

Předsedající. Na závěr této rozpravy jsem obdržel čtyři návrhy usnesení⁽³⁾ na základě čl. 103 odst. 2 jednacího řádu.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 4. prosince ve 12:00 hod.

18. Jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám

Předsedající. – Dalším bodem na programu jsou jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám.

Budu velmi přísný a přesně po uplynutí jedné minuty vystupující přeruším. Na seznamu je uveden 31 poslanec, i když mnozí, nebo alespoň někteří z nich nejsou přítomni. Neuplatňuje se postup zvednuté ruky, ale máme seznam vystupujících, kteří se přihlásili, že vystoupí s jednominutovým projevem.

Dragoș Florin David (PPE-DE). – (RO) Evropská komise v listopadu předložila svou zprávu o Republice Makedonii za rok 2008. V této zprávě je zdůrazněn pokrok dosažený za poslední rok, ale neobsahuje konkrétní datum zahájení jednání o přistoupení.

Věřím, že pokrok, který byl dosažen v oblasti hospodářství, správní reformy a soudní reformy, jakož i současná situace na západním Balkáně opravňuje Republiku Makedonii k naději, že datum zahájení jednání o přistoupení bude stanoveno v roce 2009.. Podmínkou je, že parlament a vláda Republiky Makedonie budou i nadále důsledně a odpovědně usilovat o vytvoření ovzduší demokracie tak, aby byly zajištěny transparentní, demokratické podmínky pro místní a prezidentské volby, které se mají uskutečnit v březnu 2009.

Zároveň bych chtěl vyzvat Evropskou komisi, aby zohlednila pokrok, kterého dosáhla Republika Makedonie za posledních několik let, a také závazky přijaté parlamentem a vládou Republiky Makedonie. Měla by také vypracovat akční plán pro zrušení vízové povinnosti pro občany Republiky Makedonie ...

(Předsedající řečníka přerušil)

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Chtěla bych upozornit na uložení sankcí Bulharsku generálním ředitelstvím pro rozšíření v souvislosti se zrušením akreditace dvěma agenturám, jež měly právo čerpání zdrojů z předvstupních fondů EU. Úsilí vynakládané bulharskou vládou musí být posuzováno jako bezpodmínečné přijetí podmínek stanovených EU. Vysoká míra synchronizace právních předpisů, změny v zákoně o veřejných zakázkách, trestním zákoníku, nový zákon o střetu zájmů, personální změny a zapojení všech vnitrostátních zdrojů do zdokonalování systému řízení a monitorování fondů EU jsou zárukou skutečného odhodlání vlády. Zrušení akreditace lze sotva považovat za nejlepší opatření, jež kdy bylo uplatněno, zni dokonce jako varování před příštím rozšířením EU. Povinnost dodržovat kritéria EU musí být v souladu se zásadou rovného zacházení pro všechny země i se zásadou spolupráce při řešení problémů. Bulharská vláda provádí cílevědomou politiku v boji proti ...

(Předsedající řečníka přerušil)

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, orgány tibetské vlády v exilu vydaly prohlášení, dokument a návrhy na poskytnutí skutečné autonomie Tibetu, jež předložily během jednání čínským orgánům. To je jasný důkaz toho, pokud by byl vůbec zapotřebí, že čínské orgány lhaly a i nadále lžou, když uvádějí, že skutečným cílem dalajlámy a tibetských orgánů je dosažení nezávislosti. Dalajláma bude zítra naším hostem a vystoupí v tomto parlamentu. Třicet pět kolegů zahájí od půlnoci, což je velmi brzy, 24hodinovou hladovku, půst na podporu dalajlámy. Jeho Svatost nás dnes informoval, že se tohoto půstu osobně zúčastní. V souvislosti s tím věřím, že je to nejlepší způsob, kterým předsednictví a parlament musí podpořit a provádět ...

(Předsedající řečníka přerušil)

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Pane předsedající, Evropský parlament se neřídí zásadou nediskriminace. Mnohojazyčnost této sněmovny není vůbec respektována. Na zasedáních parlamentních výborů a při jednáních delegací se vyskytly případy jazykové diskriminace. Zvláště znepokojivý je předem neoznámený omezený přístup k tlumočení během slyšení nebo hlasování, když jednáme o formulačních změnách. Dokud

---

(3) Viz zápis.

jednací řád nezakáže zahájit zasedání, aniž by byly splněny všechny požadavky na tlumočení, budou se takové incidenty neustále opakovat.

Finanční služby navíc neposkytují informace v jazycích poslanců parlamentu, kterým jsou tyto informace určeny. Finanční důsledky z toho pramenících nedorozumění pak nese poslanec parlamentu. K svévolné jazykové diskriminaci dochází také v EuroNews. Chtěla bych proto navrhnout, aby EuroNews byly spolufinancovány pouze z příspěvků od států, v jejichž jazycích se vysílá ...

(Předsedající řečníka přerušil)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL). – (PT) Pane předsedající, chtěl bych využít této příležitosti k výzvě k boji na ochranu výroby a zaměstnanosti s příslušnými právy v textilním a oděvním průmyslu.

Mé odsouzení se týká rostoucího počtu podniků, které zavírají nebo přemisťují své továrny, a rostoucí nezaměstnanosti a případů brutálně zintenzivněného vykořisťování pracovníků, jimiž se vyznačuje liberalizace tohoto důležitého odvětví.

Vyzývám Evropský parlament, aby zařadil na program naléhavou rozpravu o textilním a oděvním průmyslu v různých členských státech. Konkrétně musí zahrnovat ukončení platnosti společného monitorovacího systému mezi Evropskou unií a Čínou, který vyprší 31. prosince 2008, a zhodnocení, nakolik byla dodržována doporučení, která přibližně před rokem přijal EP.

Urszula Krupa (IND/DEM). – (PL) Pane předsedající, ráda bych využila platformy, kterou mi poskytuje Evropský parlament, a vyzvala k podpoře iniciativy polských vlasteneckých kruhů, jež požádaly, aby 25. květen, den, kdy byl zastřelen rotmistr Pilecki, byl nazván Evropským dnem hrdinů boje proti totalitě.

Britský historik prof. Michael Foot označil rotmistra Pileckého za jednoho ze šesti nejstatečnějších účastníků hnutí odporu za druhé světové války. Witold Pilecki, důstojník polské armády, který se zúčastnil zářijové kampaně během německé okupace Polska, organizoval hnutí odporu v Osvětimi, kde se nechal dobrovolně uvěznit.

Po útěku z tohoto nacistického tábora bojoval ve Varšavském povstání a v 2. polském sboru v Itálii a po návratu do komunistického Polska byl komunistickým Úřadem bezpečnosti zatčen a vsazen do vězení, kde byl mučen, odsouzen k trestu smrti a 25. května 1948 zastřelen.

Rotmistr Pilecki zasvětil svůj život boji proti zločinným diktaturám 20. století.

Jim Allister (NI). – Pane předsedající, předseda Pöttering během své návštěvy v Belfastu minulého pondělí nadšeně hovořil o podpoře EU pro to, co bylo eufemisticky označeno za „středisko pro přeměnu konfliktu“ na místě bývalé věznice Maze, kde byli řádně vězněni nejhorší a nejzarputilejší teroristé. Bylo to také místo, kde deset usvědčených teroristů IRA během své hladovky spáchalo sebevraždu. Předseda si zřejmě neuvedomil, že kvůli této historii jsou irští republikáni – kteří si často libují v sebelítosti – odhodláni přeměnit každé takové středisko podle svého a učinit z něho chrám zasvěcený některým z nejhorších teroristů, jaké zná tato generace. Je vskutku bláznovstvím, když EU spadne do takové pasti a financuje takovouto obscénnost a předsedovu pošetilost ...

(Předsedající řečníka přerušil)

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). – (RO) V neděli 30. listopadu došlo v Rumunsku k historické události, neboť levice byla poražena ve všeobecných volbách, při kterých byl poprvé uplatněn systém jednomandátních volebních obvodů.

Liberálně demokratická strana získala největší počet křesel v parlamentu a mohla spolu s dalšími stranami pravého středu, národními liberály a stranou etnických Maďarů UMDR vytvořit pohodlnou většinu pro podporu vlády vedené premiérem z Liberálně demokratické strany.

Bohužel rumunští socialisté předčasně oznámili, že ve volbách zvítězili oni. Někteří socialističtí představitelé v Evropském parlamentu a dokonce šéfové vlád se fakticky nechali touto informací zmást. S ohledem na skutečný výsledek voleb v Rumunsku je proto očividné, že se postoj těchto představitelů..

Neena Gill (PSE). – Pane předsedající, jménem Delegace pro vztahy s Indií bych chtěla především vyjádřit upřímnou soustrast rodinám a přátelům všech, kdo byli zabiti během hrozných teroristických ukrutností minulý týden v Bombaji, a všem zraněným přeji brzké uzdravení. Mé sympatie patří také kolegům a úředníkům

Evropského parlamentu, kteří byli zastiženi těmito hroznými a nelidskými útoky. Napsala jsem indickému předsedovi vlády a hlavnímu ministrovi státu Maharáštra a vyjádřila jim naše sympatie.

Cílem koordinovaných útoků jako byly tyto je zasít strach a nedůvěru mezi občany a otestovat závazek demokracie vůči hluboce zakořeněným hodnotám. Takové útoky vyžadují ráznou odpověď všech, kdo si cení demokracie a mezinárodního práva. Proto vítám silná prohlášení předsedy Pötteringa na podporu Indie. Jako Parlament nyní musíme přejít od slov ke konkrétním činům, jež dokáží podpořit potřeby Indie.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, domnívám se, že v tuto chvíli bychom si měli lépe uvědomovat, že když hovoříme o Tibetu a o dalajlámovi, hovoříme vlastně hlavně sami o sobě. Před několika dny se objevila krátká zpráva, že prezident Sarkozy se statečně hodlá setkat v Polsku s dalajlámou. S námi se však jednalo tak, že jsme nebyli vyslechnuti, byli jsme opominuti, nebyla nám nabídnuta možnost setkání. Širší evropské veřejnosti přitom je dovoleno vítat dalajlámou, hovořit s ním, přijímat ho a naslouchat mu. Proč je tomu tak, pane předsedající? Myslím si, že odpověď je zcela nasnadě. Víme, že 80 % Evropanů, kdyby byli osloveni jako jediný lid, by vyslovili dalajlámovi svou podporu ...

(Předsedající řečníka přerušil)

László Tőkés (Verts/ALE). – (HU) Pane předsedající, v roce 1009, před tisíci lety, maďarský král Sv. Štěpán založil v Transylvánii diecézi Gyulafehérvár. Tyto významná událost v církevní historii je symbolická tím, že Maďarsko se po přijetí křesťanství stalo součástí tehdejší Evropy. V 16. a 17. století byl Gyulafehérvár sídelním městem nezávislého transylvánského knížectví a tento region se stal symbolem tolerance a náboženské svobody. V roce 1918, po anexi Transylvánie Rumunskem, rumunské Národní shromáždění na zasedání konaném v Gyulafehérváru vyhlásilo právo maďarské menšiny v Transylvánii na samosprávu. Kvůli tohoto rozhodnutí má Rumunsko vůči Evropě dosud nesplněný dluh. V duchu Gyulafehérváru doporučuji, aby tisícileté výročí arcidiecése ...

(Předsedající řečníka přerušil)

Marcin Libicki (UEN). – (PL) 27. prosince vzpomeneme 90. výročí Velkopolského povstání. Díky vítězství tohoto povstání se bývalá polská provincie Velkopolsko stala součástí nově vzniklého Polska. Tento úspěch byl drazé zaplacen. Vyžádal si krev více než 2 000 mrtvých a 20 000 raněných. Čest jejich památce!

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Pod záminkou krize kapitalismu začíná docházet ke stále většímu počtu incidentů vydírání pracovníků, při kterých jsou jim vnucovány podmínky, jež vedou ke ztrátě práv, jež získali. Typickým příkladem jsou incidenty, které se týkají výrobního závodu Peugeot/Citroen v Mangualde a průmyslové jednotky Renault v Cácii, provincie Aveiro; obě jsou součástí portugalského automobilového průmyslu.

V obou případech vláda i EU poskytly významnou finanční pomoc zaměřenou na ochranu pracovních míst pod podmínkou, že budou vytvořena další místa. Vedení Peugeot/Citroen v Mangualde však v poslední době chce zlikvidovat práva, jež byla vybojována a zakotvena v pracovněprávních předpisech, tím, že vyvíjí na pracovníky nátlak, aby akceptovali škodlivé podmínky ohrožující jejich životy. V průmyslové jednotce Renault v Cácii se vedení rozhodlo snížit v tomto roce výrobu a připravit se na neobnovení pracovních smluv na dobu určitou, přestože se zavázali k rozšíření ...

(Předsedající řečníka přerušil)

Desislav Chukolov (NI). – (BG) Letošního 27. listopadu uplynulo 89 let ode dne, kdy bylo Bulharsko poníženo podepsáním Smlouvy z Neuilly, jež naší vlasti odňala území, která dosud obývá lid považující se za Bulhary. Tato území, jež leží na území dnešních zemí Srbska a Makedonie, by měla být navracena pod správu Bulharska, protože tyto země nelze považovat za nástupnické země srbsko-chorvatsko-slovinského státu. Srbsko nebylo uznáno OSN a mezinárodním společenstvím za nástupnický stát Jugoslávie, a Bývalá jugoslávská republika Makedonie dokonce nebyla uznána pod svým ústavním názvem. My, vlastenci z Ataky, požadujeme, aby otázka navrácení západních území byla řešena před zahájením jednání o členství v EU se Srbskem, zatímco k přistoupení Makedonie k EU musí dojít až po vyřešení otázky navrácení regionu Strumica pod vládu bulharského státu.

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). – (SL) Chtěla bych se vyjádřit k plánovaným opatřením Komise, o nichž jsem se dozvěděla z médií a na která mě upozornili také někteří moji voliči. Těmito opatřeními mají být údajně poskytnuty finanční prostředky občanům na nákup nových osobních automobilů. Taková opatření by ve skutečnosti podporovala konzumentství; poskytla by přímou podporu automobilovému průmyslu

a odporovala by naším politikám na ochranu životního prostředí. Jsem také znepokojena tím, kdo bude zodpovědný za demontáž a recyklaci těchto automobilů.

Vyzývám proto Komisi, aby začala, stejně jako to činila dřív, z toho, že podpoří vývoj a výrobu čistých vozidel, přičemž výměny budou zaváděny postupně na základě environmentálních kritérií, a že zároveň poskytne občanům jasné informace o tom, nakolik plán na oživení hospodářství vyhovuje našim environmentálním a klimatickým politikám.

Proinsias De Rossa (PSE). – Pane předsedající, důvodem, proč jsem chtěl dnes večer vystoupit s jednominutovým vystoupením, je to, že jsem znepokojen tím, že se Ryanair hodlá přihlásit do veřejné soutěže v Irsku za účelem získání tamních aerolinií Aer Lingus. Tato nabídka, pokud by byla úspěšná, by vytvořila soukromý monopol leteckých společností na irském trhu.

Komise tento návrh již dříve zamítla, a chtěl bych požádat komisařku Kroesovou, aby tuto nabídku odmítla znovu. Podle mého názoru jde o kořistnickou nabídku a pro irské hospodářství by nebylo dobré, aby se tato letecká společnost dostala do rukou Ryanairu, který nechová naprosto žádnou loajalitu vůči irskému hospodářství.

Sylwester Chruszcz (NI). - (PL) Pane předsedající, rád bych upozornil Parlament na jednu mimořádnou událost, ke které došlo letos v červenci v ukrajinském městě Brody. Byl tam odhalen památník na počest vojáků vražedné haličské divize SS. Považuji za neuvěřitelně skandální, že v 21. století, v době usmírování mezi národy, skupina lidí otevřeně sympatizující s nacionalismem a fašismem může glorifikovat jednotku vrahů, která je odpovědná za smrt milionů Evropanů včetně mých vlastních krajanů, kteří zahynuli v letech 1943–1945 v rámci plánované genocidy na západní Ukrajině.

Nepochybuji, že většina Ukrajinců sdílí mé znepokojení nad touto problematikou. Mám také pocit, že ukrajinské orgány nemohou k tomuto skandálnímu pokusu o přepsání dějin zůstat lhostejné. Vyzývám také Parlament a instituce EU ...

(Předsedající řečníka přerušil)

Anna Záborská (PPE-DE). - (SK) 10. prosince si celý svět připomene 60. výročí Všeobecné deklarace lidských práv. Zítřka přivítáme v našem parlamentu Jeho Svatost dalajlámu. Čína je jednou ze zemí, jež deklaraci podepsaly, ale přesto lidská práva mužů, žen a dětí porušuje.

Jako předsedkyně Výboru pro práva žen a rovné příležitosti připomenu politiku jednoho dítěte, která je jasným důkazem totalitního, nedemokratického režimu v Číně. Tato politika evidentně porušuje více lidských práv. Uvedu jen některá: usmrcování děvčat, která jsou v rámci výběru podle pohlaví nežádoucí, obchod s lidmi a sexuální otroctví, krádež dětí, odpírání právní existence dětem z druhého a dalších těhotenství, opuštěné děti, násilí na těhotných ženách, nucené potraty, problémy po zákrocích a sebevraždy žen. Demokratický svět by měl jasně vyjádřit výhrady k Číně a sledovat ...

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) V Rumunsku dosáhla volebního vítězství levice, protože v nedělních volbách obdržela největší počet hlasů a největší procentní zastoupení. To je skutečnost, kterou nelze ignorovat ani překrucovat.

3. prosinec je Mezinárodním dnem lidí s postižením. Osobu s postižením má mezi svými členy každá čtvrtá rodina. Na pozadí této hospodářské a finanční krize slyšíme téměř denně o tisících nadbytečných pracovníků v členských státech. V tomto obtížném prostředí se situace osob s postižením zhoršuje.

Jak mohou lidé se zdravotním postižením najít práci, která jim umožní vést slušný život z platu, když tisíce jiných lidí bez jakéhokoli postižení svá pracovní místa ztrácejí? Vyzývám Komisi, aby naléhavě přijala konkrétní opatření zaměřená na podporu lidí s postižením.

Zvláštní pozornost je nutné věnovat vzácným onemocněním, jež vedou k fyzické nebo mentální nezpůsobilosti. Doufám, že v roce 2009, roce inovací, budeme investovat více do výzkumu zaměřeného na zjištění ...

(Předsedající řečníka přerušil)

Colm Burke (PPE-DE). – Pane předsedající, všechny země EU musí mít právní předpisy, jež staví mimo zákon praktiky mrzačení ženských pohlavních orgánů. Je třeba také přijmout opatření, jež budou reagovat na potřeby žen a dívek z nových přistěhovaleckých komunit, jež jsou ohroženy ženskou obřízkou.

Vítám nedávný závazek Irska jako jednoho z 15 členských států EU, že hodlá zahájit realizaci celostátního akčního plánu boje proti ženské obřízce. Odhaduje se, že více než 2500 žen žijících v Irsku podstoupily ženskou obřízku v jiných zemích. Irský plán zdůrazňuje rizika, která ženská obřízka představuje pro ženy a dívky a stanoví politické cíle, jak čelit škodlivým důsledkům.

Z údajů je také patrné, že z 9624 žen žijících nyní v Irsku, jež původně přišly ze zemí, kde se ženská obřízka praktikuje, podstoupilo 26,9 % nějakou formu zmrazení ženských pohlavních orgánů. Zavedení právního předpisu, který výslovně zakáže mrzačení ženských pohlavních orgánů, má rozhodující význam pro jeho odstranění.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) Skutečný dialog mezi kulturami a národy existuje tehdy, když mohou všichni používat svůj mateřský jazyk a naplňovat svá individuální nebo kolektivní práva. Dnes a zítra projevuje Evropský parlament solidaritu s tibetským lidem. Více než 500 osob se připojilo k tiché demonstraci za svobodu Tibeťanů používat svou mateřštinu, vyznávat své náboženství a těšit se plné autonomii.

V EU existují tradiční etnické menšiny, které nemohou studovat v rodném jazyce ani ho svobodně používat, a které nemají kulturní nebo územní autonomii. Existují dokonce i země, které znovu zavedly pojem kolektivní viny připomínající druhou světovou válku, nebo země, které, aby zaručily práva tradičních etnických menšin, chtějí stále ještě vycházet z komunistických zákonů 40. let dvacátého století.

Opatření EU ve prospěch menšin žijících na čínském území mohou být účinná, jestliže ...

(Předsedající řečníka přerušil)

Zita Pleštinová (PPE-DE). – (SK) Žijeme v době velkých příležitostí, ale zároveň i velkých hrozeb. Člověk dokáže mnohem rychleji zničit než vybudovat. Teroristické útoky v indické Bombaji, při kterých zahynuly dvě stovky nevinných civilistů, nás opět přesvědčily o tom, že lidská schopnost ničit nezná hranic. Terorismus je nová válka bez hranic a bez front, proto strach z jaderných a biologických zbraní není neopodstatněný.

Evropa je vzorem soužití lidí různých kultur a náboženství. Křesťanské dědictví dává Evropě zodpovědnost za světový mír a příležitost stát se pramenem naděje mírového soužití a vzájemného respektu. Proto Benediktova Evropa v krizi kultur je soubor doporučení, jež papež Benedikt XVI. ve své knize nabízí Evropě. Věřím, že Evropa nepohrdne a tato doporučení naplní.

Avril Doyle (PPE-DE). – Pane předsedající, recyklační odvětví v Evropské unii má obrát 24 miliard EUR a zaměstnává přibližně 500 000 osob. Tvoří ho na 60 000 podniků a EU se na světovém průmyslu zpracování odpadů a recyklace podílí zhruba 50 %.

Toto odvětví je však nyní v krizi v důsledku zhroucení ceny recyklovaných materiálů na světových trzích, a pro podniky zabývající se zpracováním odpadů se pokračování v činnosti stává ekonomicky neudržitelné.

Vzhledem k významu tohoto odvětví pro udržitelnou spotřebu a výrobu v EU bych chtěl požádat Komisi, aby neprodleně realizovala doporučení obsažená ve zprávě její vlastní pracovní skupiny pro recyklaci, jež byla vypracována během přípravy sdělení nazvaného Iniciativa rozhodujících trhů pro Evropu.

Předsedající. – Tímto končí doba vyhrazená pro tento bod programu.

19. Nástroj rychlé reakce na prudce rostoucí ceny potravin v rozvojových zemích (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem na programu je zpráva pana Mitchella (A6-0396/2008), jménem Výboru pro rozvoj, o nástroji rychlé reakce na prudce rostoucí ceny potravin v rozvojových zemích (COM(2008)0450 – C6-0280/2008 – 2008/0149(COD)).

Gay Mitchell, zpravodaj. – Pane předsedající, potravinový nástroj se zrodil jako návrh Komise, aby s ohledem na rostoucí ceny potravin, jež v některých zemích vyvolaly nepokoje, byla 1 miliarda EUR z nevyčerpaných peněžních prostředků určených na zemědělské dotace použita ke zmírnění situace v rozvojových zemích prostřednictvím zemědělských vstupů a mimořádných bezpečnostních sítí. Očekávalo se, že v tomto formátu půjde v plném rozsahu o dodatečné finanční prostředky, vynaložené navíc k již existujícím rozvojovým fondům. Nyní, po pěti měsících, sice máme svou miliardu, ale ve zcela jiném formátu, než se původně předpokládalo.

Předminulý pátek jsem se zúčastnil dohodovacího jednání o rozpočtu se svými kolegy z Rozpočtového výboru a z Rady, kde jsme konečně dokázali dosáhnout kompromisu v otázce nařízení o financování tohoto potravinového nástroje. Poslední sporné body pak byly vyřešeny následující pondělí během triologu mezi Parlamentem, Komisí a Radou.

Konečné kompromisní financování vypadá takto: 1 miliarda EUR bude uvolněna v období tří let 2008-2010, a to prostřednictvím nástroje pro flexibilitu v částce 420 milionů EUR; přerozdělením v rámci okruhu 4, vnější činnosti, získáme dalších 240 milionů EUR; a navýšením rezervy pro mimořádnou pomoc v roce 2008 o 240 milionů EUR. Toto navýšení vyžaduje revizi interinstitucionální dohody. Uvedená částka bude doplněna o dalších 100 milionů EUR ze stávající rezervy pro mimořádnou pomoc. Jelikož rezervu pro mimořádnou pomoc tvoří příspěvky členských států, při jejím navýšení půjde o dodatečné prostředky jen tehdy, nebudou-li členské státy své příspěvky kompenzovat příslušným snížením vnitrostátních rozpočtů.

Bylo konstatováno, že zazněly výhrady z Výboru pro zahraniční věci a dalších výborů týkající se dílčího financování z fondu stability. Výboru pro zahraniční věci se to možná nelíbí, ale za současných okolností to bylo pravděpodobně nejlepší řešení, jakého bylo možné dosáhnout.

Kompromis, jehož jsme nyní dosáhli, podporuji, přesto jsem se však zmínil o nedostacích tohoto postupu a jeho výsledku, v zájmu poctivosti a – jak jsem to učinil již při předchozích příležitostech – abych poukázal na absurdní situaci, kdy vlády na celém světě vynakládají miliardy a miliardy dolarů, aby vykoupily banky, ale mají problémy najít u 27 členských států a v rozpočtu Unie 1 miliardu EUR pro nejchudší lidi světa.

Myslím, že jsme udělali maximum, jehož bylo možné za sto dní dosáhnout. Našli jsme finanční prostředky a připravili jsme nařízení, ve skutečnosti se však nejedná o celou miliardu navíc. Ve zprávě se uvádí, že kompromisní text byl již schválen všemi členskými státy v COREPER a že jsou v něm zahrnuty nejdůležitější prvky z mé zprávy a změny navržené kolegy z Výboru pro rozvoj.

Platnost nařízení je časově omezena. Prozatím platí do konce roku 2010. Zaměřuje se na řešení krátkodobé krize; jeho cílem je podpora zemědělské výroby. Brání rozptýlení financí tím, že omezuje jejich použití na určitý počet nepotřebnějších zemí. Rozšiřuje také okruh možných distribučních organizací a zajišťuje parlamentní kontrolu čerpání. K nařízení jsou přiloženy dvě zprávy, jež pomáhají zajistit jeho správné provádění.

Nakonec si tedy myslím, že jsme – Rada, Parlament a Komise – udělali vše, co bylo možné. Udělali jsme to za sto dní. Předložili jsme tento právní předpis Parlamentu. Zítřka o něm budeme hlasovat. Již jsme se na něm shodli. Sehnali jsme peníze. Chtěl bych v této souvislosti ocenit spolupráci, kterou nám poskytla Rada a Komise, a zejména komisař Michel, který skutečně chtěl, aby to byly finanční prostředky vynaložené navíc.

Chtěl bych také poděkovat sekretariátu Výboru pro rozvoj, zejména panu Van Heckenovi a paní McLauchlanové, a paní Ó Seanáinové a panu O'Callaghanovi z mé kanceláře, kteří s tím vším velmi pomohli. Při zpětném pohledu se mi zdá, že je to dobře odvedená práce a to nejlepší, čeho jsme mohli dosáhnout.

Předsedající. – Děkuji vám, pane Mitchell, a blahopřeji k vaší zprávě a ke skutečně důležitému a skvělému tématu, jež posílá prestiž Evropského parlamentu ve světě jako faktor míru a solidarity.

Nyní uděluji slovo komisaři Michelovi. Právě se stejně jako paní Ovirová, paní Goudinová a já vrátil z druhého konce světa vzdáleného 14 000 km a chce nás jménem Komise informovat o jednání, jež uskutečnil během zasedání Smíšeného parlamentního shromáždění AKT-EU. Vidím, komisaři, že jste dnes v dobré formě.

Louis Michel, člen Komise. – (FR) Pane předsedající, pane Mitchell, dámy a pánové, potravinová krize těžce doléhá na rozvojové země.

Myslím si, jak jste již řekli a jak jste prokázali svými činy, že Evropa má morální povinnost reagovat rychle, a to platí čím dál víc, protože tuto krizi provází velmi závažná finanční a hospodářská krize, jejichž zničující důsledky pro rozvojové země budeme moci bohužel již brzy vyčíslit, protože by mohly docela dobře vést ke zrušení veřejné rozvojové pomoci, a to přinejmenším. K tomuto tématu však budeme mít možnost se vrátit.

Dle mého soudu se našim třem institucím – Parlamentu, Radě a Komisi – podařilo tento těžký úkol zvládnout díky hbité práci na tomto nástroji, který má umožnit rychlou reakci na prudce rostoucí ceny potravin v rozvojových zemích.

Chtěl bych vám jménem předsedy Barrosa a jménem Komise poděkovat. Zvláštní dík si zaslouží zpravodaj pan Mitchell za svou vynikající práci, a také pánové Böge a Le Foll za jejich přínos jménem Rozpočtového výboru a Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova.

Jak víte, mrzí nás zamítnutí využití dostupných zbylých částek v rámci okruhu 2. Zůstali jsme však realisty s ohledem na vyhlídku na dosažení dohody o dobrém textu. Musím říci, že kompromisní text, o kterém budete zítra hlasovat, je dobrý: jednak proto, že v něm budou náležitě obsaženy vaše pozměňovací návrhy a návrhy Komise, a jednak proto, že v něm zůstávají zachovány tři rozhodující prvky našeho postoje.

Za prvé, reakce v podobě 1 miliardy EUR, přičemž náš odhad výše požadovaných prostředků, jak se zdá, nikdo vážně nezpochybnil. Za druhé, vždy se vycházelo z toho, že by tato reakce měla být soustředěna do velice krátkého časového období. Navrhli jsme období dvou let, ale byli jsme schopni akceptovat tři roky. A konečně, cílem bylo oživit zemědělskou výrobu v zemích nejvíce postižených růstem cen. Jinými slovy, zachránit úrodu v bezprostřední budoucnosti.

Jaké další kroky budou následovat po vašem zítřejším hlasování a po rozhodnutí Rady 16. prosince? Myslím si, že nejdůležitější bude realizace v praxi. V lednu 2009 Komise navrhne původní rozhodnutí o financování projektu, protože věřím, že očividně musíme postupovat velmi rychle. Hlavním cílem je zachránit zemědělskou výrobu z úrody 2009. Proto učiníme vše, co bude možné, aby většinu finančních závazků bylo možno realizovat v roce 2009, a ovlivnit tak zemědělské vstupy, například, pro sezónu 2009.

Jak bylo dohodnuto, všeobecný plán na realizaci tohoto nástroje vám bude předložen ve velmi blízké budoucnosti, v každém případě do konce dubna 2009. Tento nástroj vznikl díky politické vůli našich tří institucí a stejná společná vůle bude zjevně nezbytná pro jeho rychlou, efektivní realizaci.

László Surján, *navrhovatel stanoviska Rozpočtového výboru.* – (HU) Pane předsedající, Rozpočtový výbor si byl vědom morální odpovědnosti Evropské unie vůči zemím, které jsou v obtížné situaci. V tuto chvíli však, komisaři, nemusíte litovat toho, že jsme nedokázali nalézt finanční prostředky k tomuto ušlechtilému účelu v rámci okruhu 2.

Není čeho litovat, protože stejnou morální odpovědnost máme vůči evropským zemědělcům, kterým už tolik měsíců říkáme, že nejsou peníze na tohle, na tamto a na ještě něco jiného a že zemědělci v nových členských státech budou muset počkat 10 let, než se jim dostane rovného zacházení. Bylo nutné najít prostředky jinde, na jiném příhodném místě, a jak zpravodaj uvedl, skutečně se nám to podařilo. Myslím si, že jsme odvedli dobrou práci a že na to můžeme být hrdi.

Rozpočtový výbor se však musel vyrovnat ještě s jiným problémem. Nebyli jsme přesvědčeni o tom, že – jak řekl také komisař – Komise reagovala rychle a že návrh Evropské komise je vhodný ve všech směrech. Považovali jsme za politováníhodné, že v původním materiálu nebyla zmíněna koncepce mikroúvěrů. Rozpočtový výbor soudí, že v Bruselu nebo v sídle kterékoli jiné mezinárodní instituce je velmi obtížné určit, jak může ten či onen region nebo zemědělec, který se dostal do potíží, najít východisko ze své situace.

Systém mikroúvěrů se osvědčil jako velmi úspěšný a pomohl mnoha zemím v obtížné situaci, a jsme velmi povděční Výboru pro rozvoj, že v tomto ohledu přijal doporučení Rozpočtového výboru. Komisaři, nemohu to zaručit, ale mohu předpovědět, že s výsledkem zítřejšího hlasování budete se vši pravděpodobností spokojeni, vy i všechny zainteresované strany. Děkuji za pozornost.

Stéphane Le Foll, *navrhovatel stanoviska Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova.* – (FR) Pane předsedající, budu stručný. Především bych chtěl poděkovat panu Mitchellovi a ocenit jeho práci. Chtěl bych také poděkovat komisaři za jeho úsilí a říci, že s potravinovou krizí se nevypořádáme jednoduše během dvou nebo tří let, ale bude nás znepokojovat ještě v dalších letech.

Chtěl bych ještě doplnit jeden bod v roli představitele Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova. Jde o to, že podíl rozvojové pomoci směřující do zemědělství neustále klesá. Jak řekl pan Diouf, snížil se z 15 % na 4 %. Je načase, abychom zvážili myšlenku, že rozvoj znamená také podporování zemědělství, a má-li tento nástroj mít v budoucnosti nějaký smysl, tak bych mu osobně chtěl přisoudit právě tento význam.

Colm Burke, *jménem skupiny PPE-DE.* – Pane předsedající, chtěl bych poděkovat panu Mitchellovi za jeho zprávu. Vítám vytvoření tohoto potravinového nástroje pro nejchudší zemědělce světa, který byl po vleklých jednáních konečně dohodnut.

Někteří členové Rady nebyli ochotni poskytnout nepoužité zemědělské prostředky na podporu rozvojových zemí. Zatímco šestina světového obyvatelstva nyní trpí hladem, určité členské státy Evropské rady se držely zpátky (i když většina členů byla pro využití SZP), což chabě zdůvodňovaly obavou z vytváření precedentů.

Peníze se našly jinde a místo dvouletého období byly rozplánovány do tří let 2008–2010. Bohužel tyto prostředky byly nejvíce zapotřebí před několika měsíci, když ceny potravin rychle rostly. V některých z těchto zemí již ceny potravin nerostou.

Poté, co ceny potravin začaly růst, vzrostl počet hladovějících osob téměř na jednu miliardu. V tomto roce bylo v důsledku potravinové a palivové krize uvrženo do chudoby 100 milionů osob, a jejich počet stále roste. Lidé v rozvojových zemích vydávají až 80 % svých příjmů za potraviny, což je další důvod, proč cena potravin musí zůstat dostupná.

Potravinový nástroj pomůže řešit některé krátkodobé potřeby poskytnutím zemědělských vstupů a posílením bezpečnostních sítí. Nová potravinová krize však bude nevyhnutelná, pokud členské státy EU a další bohaté země nevyřeší strukturální problémy, jež stávající potravinovou krizi vyvolaly.

Josep Borrell Fontelles, jménem skupiny PSE. – (ES) Blahopřeji, komisaři. Bez vaší naprosté oddanosti této věci by nebylo možné dojít k tomuto zjevně šťastnému konci. Po celou dobu jste o dosažení tohoto cíle všemožně usiloval. Mé díky také patří mému kolegovi zpravodaji, panu Mitchellovi. Vy oba jste Evropskou unii zachránili před obrovským zesměšněním, k němuž by došlo, kdyby se nám tuto miliardu nepodařilo najít poté, co jsme ji tak často slibovali na tolika místech po celém světě.

Možná to není přesně miliarda a nepůjde tak docela o dodatečné prostředky, i když z velké většiny ano. Nebude pocházet ze zemědělství, jak jste, komisaři, navrhoval, a nepřijde celá během jednoho jediného roku, ale ve dvou nebo ve třech letech. Nedokonalosti reálného světa vás však neodradily od dosažení cíle, který jste si stanovili, dovolím si říci, s pomocí Výboru pro rozvoj a Skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu.

Není to mnoho peněz: pouhé 1 euro na každého podvyživeného člověka na světě, 1 euro na hladovějícího jedince. Může to však pomoci jejich počet do budoucna snížit za předpokladu, že členské státy neodčtou dodatečné prostředky, které na tuto mimořádnou pomoc musely poskytnout, ze své rozvojové pomoci.

Proto, komisaři, vyzývám všechny členské státy, aby neodečítaly dodatečný obnos poskytnutý v rámci této částky, tím, že ji opět škrtnou ve svých vnitrostátních rozpočtech. Jeden členský stát již naznačil, že to možná udělá. Jiní, například Španělsko, naopak pevně přislíbili, že to neudělají. Nemá vůbec žádný smysl obrát jednoho, aby se zaplatilo druhému, přesunovat peníze sem a tam, abyste nakonec stejně zaplatili tu samou částku. Jsem si jist, komisaři, že budete první, kdo si bude stěžovat, pokud se to stane.

Kyösti Virrankoski, jménem skupiny ALDE. – (FI) Pane předsedající, chtěl bych poděkovat panu Mitchellovi za vynikající zprávu. Moje skupina vždy byla pro rychlé poskytování potravinové pomoci. Komise přednesla svůj návrh na pomoc v hodnotě jedné miliardy EUR v červenci. Bohužel to bylo v rozporu se zásadami interinstitucionální dohody o rozpočtové kázni. Bylo to překvapivé, neboť Komise je obvykle strážcem Smlouvy a dodržování práva. Teprve později, ve fázi dohodovacího řízení o rozpočtu, Komise svůj návrh pozměnila, aby vyhovoval platným právním předpisům. A tehdy bylo dosaženo dohody.

Náš vděk si zaslouží také francouzské předsednictví. Podařilo se mu přesvědčit členské státy, aby zaujaly postoj ve prospěch potravinové pomoci. 760 milionů EUR z 1 miliardy EUR jsou nové peníze a také jasné vítězství pro Evropský parlament.

Jedním z problémů je zajistit, aby se pomoc dostala na zamýšlené místo určení. Skeptikové tvrdí, že na místo určení dorazí jen část pomoci, zatímco většina zůstane v rukou prostředníků. Tento problém je nutné pečlivě sledovat. Problémem zemědělství v rozvojových zemích není dostupnost hnojiv nebo osiva, ale nedostatečné vzdělání a primitivní pracovní metody, zařízení a nástroje. To se za rok a jednou miliardou euro nevyřeší. Proto je potravinová pomoc především burcujícím signálem, aby se rozvoj zemědělství a zvyšování produkce potravin staly prioritou rozvojové spolupráce.

Zemědělství je v rozvojových zemích často provozováno v obtížných podmínkách, většinou na neúrodné půdě a v nepříznivém podnebí. Taková situace vyžaduje mimořádně vysoký stupeň profesionálního know-how a pokročilé zemědělské metody. Proto je nutné rozvíjet odborné vzdělávání. V současnosti sotva nějaké existuje. Výrobní postupy se musí přizpůsobit limitům, jež stanoví chudoba. Skok od pluhu k technologicky vyspělému traktoru není ani zdaleka tím nejlepším řešením. Zemědělský rozvoj musí probíhat postupně, krok za krokem.

Marie-Hélène Aubert, jménem skupiny Verts/ALE. – (FR) Pane předsedající, nyní, když nám kolegové poslanci připomněli poněkud obtížný průběh této skvělé iniciativy, doufáme, že brzy začne nabývat konkrétnější podoby.

Já osobně, komisáři, bych se vás chtěla zeptat na dvě věci. Za prvé: říká se, že některé prostředky z dodatečných fondů budou poskytnuty prostřednictvím čerpání z fondů sloužících jako nástroj stability, jež byly zřízeny pro účely odvrácení konfliktů a upevňování míru. Toto přerozdělení se mi jeví jako krajně problematické. Bylo o tom už definitivně rozhodnuto? A pokud ano, předpokládá se nějaká kompenzace? Domnívám se, že i vás bude bezpochyby zajímat dlouhodobá budoucnost tohoto nástroje pro nestabilitu.

Za druhé: nyní, když již zmiňovaná 1 miliarda EUR byla podle všeho shromážděna, jaké kanály budou využívány, aby se zajistilo, že se prostředky rychle a efektivně dostanou k mnoha různým a široce rozptýleným subjektům v dané oblasti a také ke stovkám rodinných zemědělských podniků? Jak hodláte jednat přímo s těmito subjekty v dané oblasti a zabránit škodám a ztrátám, které, jak všichni víme, jsou spojeny s přítomností mnoha různých prostředníků?

Wiesław Stefan Kuc, jménem skupiny UEN. – (PL) Pane předsedající, Evropská unie se pokouší vytvořit nástroj, který jí umožní nabídnout rychlou pomoc chudým a nerozvíjejícím se zemím, aby se zajistilo, že jejich obyvatelstvo přežije, když vzrostou ceny. V této souvislosti již dlouho říkáme, že nedostatek potravin v těchto zemích je trvalý a není jednoduše spojen se slabou úrodou nebo spekulativním zvyšováním cen potravin. Z toho plyne, že krátkodobé reakce a potravinová pomoc problém nevyřeší.

Nabídky vzdělávání, zavádění nových metod výroby, lepšího osiva a hnojiv, s nimiž po léta přichází FAO a Světová banka, nevedly k očekávaným výsledkům. Z tohoto důvodu považovat 1 miliardu EUR za nástroj, který umožní rychle reagovat na růst cen potravin v rozvojových zemích, je nesouměřitelné s očekávanými výsledky, zejména uvědomíme-li si, jak naše Unie funguje.

Toho si velmi dobře povšiml a toto pochopil zpravodaj pan Mitchell, avšak zdá, že to zcela nechápou zpravodajové z poradních výborů a z Výboru pro kontrolu rozpočtu.

PŘEDSEDÁJÍCÍ: MECHTILD ROTHE

Místopředsedkyně

Konstantinos Droutsas, jménem skupiny GUE/NGL. – (EL) Globální potravinová krize a prudce rostoucí ceny jsou důsledkem toho, že se potraviny staly obyčejnou komoditou, spíše předmětem kapitalistické spekulace než prostředkem, jak přežít. Vynaložením minima peněz a věnováním zlomku svého času si chce Evropská unie farizejsky umýt ruce a zbavit se odpovědnosti za to, co bylo oficiálně označeno za zločin proti lidskosti. Domníváme se, že tyto prostředky skončí v kapsách mnohonárodních společností, jež kontrolují rozvojové programy. Řešení tohoto problému vyžaduje respekt k právu na potravinovou bezpečnost a dostatečnost, podporu malých a středních zemědělců a restrukturalizaci místních a regionálních trhů. V zásadě potřebujeme podstatnou změnu společné zemědělské politiky, která v současnosti podporuje přesuny půdy k několika málo subjektům, neřízené využívání přírodních zdrojů a nahrazování potravinových plodin jinými rostlinami.

Hélène Goudin, jménem skupiny IND/DEM. – (SV) Paní předsedající, chudoba, neštěstí a hladovění jsou každodenním údělem pro více než dvě miliardy příslušníků obyvatelstva Země, kteří žijí za méně než dva dolary na den. Nedávné prudké zdražování zejména rýže, kukuřice a dalších základních plodin je samozřejmě další závažnou příčinou toho, proč mnozí lidé nemají dostatek potravin. Také EU si tohoto problému povšimla a chce zřídit fond, aby se s touto krizí vypořádala.

Otázkou, kterou si musíme položit, dámy a pánové, je to, proč schvalujeme škodlivou zemědělskou politiku EU, která je jedním z nejhorších viníků této situace. Tato ochránářská politika zbavuje chudé lidi možnosti příjmu, a tím i schopnosti zamezit hladovění. Tato sněmovna nicméně vždy hlasuje pro společnou zemědělskou politiku. Je to tragédie, a ptám se sám sebe, zda je to ze strany EU vědomý, anebo nevědomý čin.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Všichni si uvědomujeme, že v důsledku potravinové krize mnozí lidé, zejména ti, kteří žijí ve velmi chudých rozvojových zemích, pocítují velké těžkosti. Namísto dosažení rozvojových cílů tisíciletí OSN upadají v chudobu další miliony.

Evropská unie se nesmí držet zpátky, když je třeba přijít jim na pomoc. Počítám, že většina z nás, co sedíme v tomto sále, by s tím souhlasila. Pomáhat těmto zemím je naší morální povinností, výrazem solidarity

s chudšími zeměmi. Musíme jim ukázat správnou cestu, aby překonaly krizi, a pomoci jim, aby mohly produkovat dostatečné množství potravin, především podporou jejich zemědělské výroby.

Chtěl bych též zdůraznit, že pomoc je nutná nejen za hranicemi Unie. Také uvnitř Unie narážejí miliony lidí na problém vysokých cen potravin a jejich nedostatku. Žádám proto, abychom při tom, když pomáháme jiným, například v Africe, nezapomínali na ty, kdo čekají na naši pomoc mnohem blíže. Proto je třeba podpořit návrh Evropské komise na navýšení prostředků pro program distribuce potravin pro nejvíce postižené lidi v Evropě. Je politováníhodné, že některé členské státy jsou proti tomuto programu.

Juan Fraile Cantón (PSE). – (ES) Paní předsedající, v rámci nynější krize nás Organizace spojených národů varovala před hroznou situací, ve které se nachází 22 zvláště zranitelných zemí, a Světová banka nám říká, že k 850 milionům lidí, kteří již ve světě hladovějí, přibude v důsledku této krize dalších 100 milionů.

Tato situace vyžadovala rychlou, společnou odpověď Evropské unie, a Komise v červenci navrhla speciální finanční nástroj, aby pomohla zemědělcům v rozvojových zemích a pokusila se zmírnit dopad prudce rostoucích cen potravin.

Tato opatření se snažila zvýšit zemědělskou výrobu v těchto zemích, kde jsou dopady rostoucích cen pocítovány nejintenzivněji a ohrožují šance na dosažení rozvojových cílů tisíciletí, a pokud možno předejít nestabilitě a napětí, jež by mohly ohrozit výsledky mnohaletého investování do politických sfér rozvoje a udržování míru.

Proto vítáme dohodu, již bylo dosaženo, a splnění slibu vyčlenit další 1 miliardu EUR, který byl dán, jak jsem již řekl, na nejvyšší politické úrovni.

(Předsedající řečníka přerušil)

Proinsias De Rossa (PSE). – Paní předsedající, chtěl bych poblahopřát všem, kdo se podíleli na této zprávě a na tomto velmi významném výsledku: zpravodaji panu Mitchellovi, všem politickým skupinám – včetně mé vlastní – a komisaři Michelovi.

Ceny potravin a hroutící se globální ekonomika budou mít pro lidi v rozvojových zemích zničující důsledky. Odhaduje se, že s každým 1 % poklesu světového HNP bude uvrženo do chudoby dalších 40 milionů osob. Vzhledem k tomu je mimořádně důležité, aby tento návrh, jak čelit prudkému růstu cen potravin, byl bezodkladně realizován. Rozvojový svět nynější finanční a hospodářskou krizi nezavinil. Chceme-li se vyhnout tomu, abychom odsoudili další generaci lidí k nehlubší bídě a hladu, nesmíme se uchýlit ke krátkodobému skrblictví v oblasti rozvojové pomoci. Jak již bylo poukázáno, částka 1 miliardy EUR se může zdát velká, ale je nepatrná v porovnání s množstvím peněz, jež pumpujeme do bank a stimulačních balíčků. Požaduji, aby tato zpráva byla naplněna co nejrychleji.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Rada Evropské unie by měla zajistit, aby politiky jednotlivých zemí a mezinárodní politiky související s problémem zaručení dodávek potravin pro obyvatelstvo byly soudržnější.

Vysoké ceny potravin mají vážné důsledky pro nejchudší obyvatelstvo a ohrožují dosažení rozvojových cílů tisíciletí. Zavedení nástroje navrhovaného tímto nařízením je důsledkem nižších zemědělských výdajů.

Evropská unie musí podpořit růst zemědělské výroby v rozvojových zemích v krátkodobém a střednědobém výhledu a současně zmírnit nepříznivé účinky růstu cen potravin na nejchudší skupiny obyvatelstva těchto zemí.

Pomoc Společenství nebude použita k placení daní, cel nebo jiných poplatků. Zároveň toto nařízení musí zajistit ochranu evropských zemědělců.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf (Verts/ALE). – (DE) Paní předsedající, zničili jsme zemědělství v rozvojových zemích poskytováním miliard na exportní pobídky a těžce jsme narušili potravinovou bezpečnost těchto zemí. Pokud si myslíme, že to můžeme zalepit jednou miliardou, je to směšné! Jsem pro to, aby tato miliarda byla vyplacena – nechápejte mě špatně –, ale 850 milionů hladovějících lidí není výsledkem toho, že bychom měli vysoké ceny potravin, nýbrž toho, že jsme v těchto zemích stlačili svými exportními pobídkami ceny na tak nízkou úroveň, že se zemědělství již nevyplácí. Udržitelné hospodaření, vlastnické hospodaření a soběstačnost byly zničeny.

Podle této logiky, dáme-li jim nyní jednu miliardu, nepomůže to, ale naopak to napomůže destrukci. Musíme si proto dát velký pozor na to, jak bude poskytnuta.

Jsem pro to, abychom dlouhodobě posilovali potravinovou bezpečnost těchto zemí. To znamená, že musíme přestat s dumpingovými vývozy na tyto trhy.

Louis Michel, člen Komise. – (FR) Paní předsedající, po tomto a některých dalších příspěvcích bych chtěl zcela jasně říci jednu důležitou věc. Zmiňovaná 1 miliarda EUR není v žádném případě naší strukturální odpovědí na problém vyvolaný potravinovou krizí v rozvojových zemích.

Ve skutečnosti je to rychlá reakce, která je zamýšlena jako mimořádná odpověď, aby se zachránily nadcházející úrody, řekněme v letech 2008–2009 – myslím si, že bychom měli správněji hovořit o úrodách v letech 2009, 2010 a snad i 2011.

Chtěl bych také dodat, že základní myšlenka je taková, že někdy v budoucnosti by přirozeně tato schopnost rychlé reakce mohla nabýt trvalé povahy. Těmito slovy určitě u některých členských států vyvolám obavy. Proto jsem řekl, že jde o rychlou odpověď bez jiných konotací. Nejedná se o zmíněnou odpověď strukturální.

O strukturální odpovědi se vlastně zmínil pan Le Foll, když oprávněně vyjádřil znepokojení nad tím, že podíl prostředků rozvojové pomoci vyčleněných pro zemědělství a rozvoj venkova již po mnoho let neustále klesá. Ovšem, ponechám stranou otázku odpovědnosti za tento stav. Věřím, že mezinárodní společenství, ač nepochybně jedná v dobré víře, se na tomto snižování do určité míry předem dohodlo. Je tedy jasné, že se nyní musíme na tuto otázku znovu zaměřit. Bylo dosaženo pokroku. Měl jsem již příležitost vám tyto údaje předložit. Devátý evropský rozvojový fond: čtyři země si zvolily zemědělství nebo rozvoj venkova za odvětví, na které se ve spolupráci s Komisí chtějí zaměřit nebo soustředit. Čtyři země, jež reprezentují 650 milionů EUR, v desátém evropském rozvojovém fondu a po mnoha diskusích, mnoha návrzích a velkém naléhání jsme nyní na úrovni 1,25 miliardy EUR pro 25 zemí. Dvacet pět zemí je však jen třetina celkového počtu. Čeká nás tedy ještě mnoho práce.

V návaznosti na to, co říkal pan Le Foll, věřím, že myšlenka navržená řadou ministrů pro rozvoj v Evropské unii, totiž že rozpočty dvoustranné rozvojové pomoci směřující do zemědělství by během pěti let měly růst v průměru nejméně o 10–15 %, je dobrá myšlenka. Tato čísla bude samozřejmě ještě nutné projednat. To již strukturální odpovědi očividně umožní. Tato 1 miliarda EUR proto není zamýšlena jako strukturální odpověď, nebo alespoň nikoli ve velkém měřítku. Je určena pro mimořádné účely.

Musím říci, že poznámky o situaci evropských zemědělců v porovnání s malými zemědělci v rozvojových zemích mi působí určitý morální problém. Především si nemyslím, že je správné je srovnávat. Věřím, že evropské zemědělství, nebo v každém případě přinejmenším rodinné podniky, stojí před řadou problémů, ale co bylo na začátku v případě 1 miliardy EUR, o které je zde řeč? Na začátku byla myšlenka, že v důsledku zvýšených cen již kompenzační mechanismus určený k tomu, aby se vyrovnal s poklesem cen a ztrátou příjmů evropských zemědělců, již nemá žádný smysl. Proto se zrodil nápad tyto částky, jež se původně plánovalo použít pro evropské zemědělce, ale které již zjevně nebyly nutné, rozdělit poněkud symbolicky mezi tyto jiné země.

Nemyslím si, že by se obě tyto situace měly navzájem srovnávat. Opravdu si to nemyslím. Samozřejmě, myslím si, že evropští spotřebitelé a občané mají právo na naše plné uznání, a také mne mrzí, že by mělo být tak obtížné pomoci těm v Evropě, kdo pomoc potřebují, zejména s využitím podpory, o které se v současnosti již diskutuje a ve které, jak se zdá, bylo dosaženo tak malého pokroku.

Neměli bychom zde vytvářet vazbu a neměli bychom své činy ve prospěch některých podmiňovat případnými našimi paralelními činy ve prospěch jiných. Tyto dvě věci nejsou stejné; opravdu nejsou vůbec stejné. Především se nejedná o stejnou úroveň chudoby a za druhé věřím, že musíme být i nadále důslední.

To je zásadní otázka, která v podstatě velmi dobře vystihuje problém důslednosti evropské politiky ve vztahu k zemědělství. Tento problém nastolil pan Borell. Je jasné, že skutečný problém, který tu máme, který nyní musíme velmi pozorně sledovat a který bude vyžadovat naši krajní vnímavost na úrovni jak Parlamentu – který se takto jistě chovat bude –, tak i Komise, a dokonce i na úrovni některých členů Rady, se týká našich členských států, které s touto formulí vyslovily souhlas, a řady dalších členských států, které byly donuceny a dotlačeny k jejímu přijetí, protože jsme museli bojovat. Vyslovuji upřímné díky Parlamentu, protože nevěřím, že bez něho by to bývalo bylo možné. V určitém momentě jsem si dokonce myslel, že se nám to nepodaří, natolik byly uváděné argumenty zdánlivě stále silnější a na samé hranici čestnosti.

Samozřejmě, pane Borrelle, bude zapotřebí maximální bdělosti, abychom zjistili, zda členské státy nebo některé z členských států nebudou kompenzovat závazek, který zde přijaly. Pokud by k tomu mělo dojít, jasně by to neznamenal nic jiného než hloupý kousek, a museli bychom bezpochyby ve svém úsilí pokračovat.

Právě jsem se vrátil z Dohá. Musím přiznat, že pokud jde o zvyšování veřejné rozvojové pomoci, nejsem vůbec přehnaně optimistický. Musím říci, že když odcházíte z jednání, jež trvalo několik hodin – přiznám se, že někdy bývám poněkud temperamentnější, ale dokážu udržet nervy na uzdě – může být obtížné se ovládnout. Je obtížné smířit se se zlou vůlí, s projevy, v nichž se říká, že je nutná větší státní rozvojová pomoc, ale když je navržen vhodný text, aby byly předchozí závazky znovu potvrzeny, náhle již žádná dohoda neexistuje a lidé vymýšlejí všelijaká zdůvodnění, aby tyto závazky nemuseli splnit nebo aby alespoň ponechali otevřená zadní vrátka pro to, aby se mohli ke svým povinnostem a závazkům zcela nečestným způsobem otočit zády. Takže budeme muset bojovat. Nedělejme si o tom žádné iluze. Budeme muset obviňovat, odhalovat, vyzývat odpovědné činitele, aby dodrželi své povinnosti a ze všeho nejvíc – protože, přiznám se, že se s tím již nechci dál smířovat – demontovat, rozšifrovávat dvojí jazyk, protože nejhorší na tom je, že ve stejné době, kdy pronášejí projevy prodchnuté pohádkovou velkomyslností, tito řečníci proradně dělají vše, co mohou, aby závazky nemusely být splněny. Jsem si proto jist, že s takovým chováním jsme se nesetkali naposled.

Pane Virrankoski, pomoc se musí dostat na místo určení, a zcela upřímně věřím, že v případě, o kterém hovoříme, se tam dostane. Nicméně musím do určité míry požádat o důslednost v boji, který se společně chystáme vést. Když říkáme, že pomoc se musí dostat na místo určení, vysíláme tím nejhorší možný signál veřejnosti, kterou potřebujeme, aby nám pomohla přesvědčit státy o nutnosti zvýšení veřejné rozvojové pomoci.

Musíme přestat říkat to první, co nás k této otázce napadne. Myslím si, že veřejná pomoc, kterou rozděluje Komise pod vaší kontrolou a pod kontrolou všech institucí, které jsou jí pověřeny, přichází na místo určení. Můžeme diskutovat o našich postupech, o našich pravidlech, o tom, že je nutné provádět konzultace, audit, studie a tak dále, a že to svým způsobem něco stojí, že jsou na to potřeba peníze, ale že je to na druhé straně nepochybně cena, kterou je za účinnou kontrolu nutné zaplatit, a že je to také cena, kterou je nutné zaplatit, abychom při poskytování této služby zajistili určitou minimální úroveň kvality.

Proto musíme vědět, co chceme, ale nevěřím, že můžete říci, že by se pomoc nedostala na místo určení. V případě, o němž zde hovoříme, mohu potvrdit, že toto vše si lze ověřit a prověřit a že máme všechny postupy, se kterými jsme navíc vy i já obeznámeni. Proto upřímně věřím, že kvůli tomu bychom si neměli dělat příliš velké starosti.

Paní Aubertová, věřím, že svou otázkou nebo návrhem jste zásadně vyjádřila to, co je i pro mne možná jedním z negativních momentů, jedním z mála skutečně negativních momentů dohody, protože samozřejmě když uvažujete o nástroji pro stabilitu, perfektně vidíte, že peníze, které z nástroje pro stabilitu vezmete, už nemusí být nutné k dispozici na jiné věci, a popravdě řečeno, v tom, právě v tom, dochází k posunu. Navíc právě toto nám brání, nebo v každém případě mně brání tvrdit, že jde o dodatečnou 1 miliardu EUR. Nemůžeme skutečně říci, že je to dodatečná 1 miliarda EUR, a pan Mitchell je natolik čestný, že to zdůraznil. Mám-li však být naprosto objektivní, stejně věřím, že by nám to nemělo zabránit, abychom měli dobrý pocit, protože neočekávám, že bychom se dostali až tak daleko.

240 milionů EUR tedy bude přeměrováno z nástroje pro stabilitu, a z toho 70 milionů EUR v roce 2009. Disponibilní zůstatek tak bude zhruba na úrovni roku 2008, kdy činil 135 milionů EUR. To však není skutečný argument. Když jsou věci stejné, to už samozřejmě argument je. Pokud by na tento nástroj byly kladeny nějaké nové požadavky, pak bychom měli problém. Avšak pokud jde o rok 2010, byla Komise během dohodovacích jednání o rozpočtu vyzvána, aby předložila revidovaný finanční plán, který by zajistil požadované zvyšování částek plánovaných na období 2010–2013 při současném zachování ročního maxima v nezměněné výši. Tento revidovaný plán bude předložen v rámci roční politické strategie a budeme ho přirozeně pozorně sledovat.

A nyní přejdu k vašim otázkám, jež se týkají realizace: výběr u jednotlivých zemí bude prováděn podle kritéria efektivity. S kým se při tom dá spolupracovat? Jsou to samozřejmě mezinárodní a regionální organizace, země samotné, státy a decentralizované orgány, nevládní organizace a také agentury členských států. Mimochodem pokud byl okruh subjektů rozšířen, stalo se tak na žádost Parlamentu. Osobně se přiznám, že jsem byl proti tomu, bylo to však vaše přání a dokážu ho pochopit. Kritériem bude efektivnost, ale chceme-li jednat rychle, je nutné si uvědomit, že nejlepší způsob, jak to udělat, je pracovat přednostně s organizacemi, které byly zřízeny právě pro tento účel a se kterými můžeme v zásadě postupovat rychleji, protože máme pravidla spolupráce s těmito organizacemi, které jsou schopné jednat rychle. Mohu vás však ujistit, že se do toho úsilí plně zapojujeme, jak o tom rozhodl váš parlament a jak bylo rozhodnuto v konečné dohodě.

Evropa dle mého osobního názoru prokázala, že na tento problém stačí, protože věřím, že zde hovoříme o konkrétní 1 miliardě EUR pro zmíněnou rychlou reakci na záchranu úrody. Chtěl bych vám také připomenout stovky milionů eur, které jsme již uvolnili a vynaložili, i to, že budeme nadále poskytovat prostředky v rámci naší nouzové humanitární pomoci či nouzové potravinové pomoci. Evropa se v těchto oblastech chová mimořádně zodpovědně. Chci vám jen připomenout – a jsem rád, že to zde mohu učinit –, že za rok 2007 Evropa poskytla 46 miliard EUR. Chtěl bych vidět jiného dárce, který by poskytoval tak vysokou rozvojovou pomoc!

Pokud jde o pana Droutsase, říkat, že Evropská unie si nad touto problematikou myje ruce a že vše spolknou podnikatelé, je názor, který nemohu sdílet a který se mi zdá být poněkud přemrštěný. Neříkám, že všechno je zcela špatně. Je například jasné, že můžeme diskutovat, vést spory o ceně hnojiv a osiva. Můžeme se samozřejmě pokusit učinit si na tuto otázku objektivní názor. Možná by nebylo plýtváním energií pokusit se v rámci strukturální odpovědi na úrovni velkých mezinárodních organizací – a to je něco, o čem přemýšlím čím dál víc – jednat se všemi těmito vedoucími podniky, jež v podstatě vyrábějí obzvláště účinná osiva, ale za velmi vysoké ceny. Totéž platí o hnojivech. Existují iniciativy, které bychom měli jistě zvážit, například myšlenka vyrábět hnojiva přímo na místě. Existují místa, kde je to proveditelné. Můžeme také vytvořit dodavatelské koridory, jež umožní výrazně snížit dopravní náklady. Nedávno jsem se setkal s jednou organizací výrobců, abych získal představu, co by byli ochotni učinit, a uskutečnit se také schůzka mezi nimi a naším podnikatelským fórem, abychom zjistili, čím mohou přispět k naší strategii pro strukturální odpověď. To ovšem považuji za důležité.

Paní Goudinová, často s vámi souhlasím, ale musím říci, že nevěřím, že v zemích, které čelí tomuto problému, jsou řešením ochranná politika. Naopak si myslím, že by bylo zajímavé – protože věřím, že ochranná politika hrozí vyvést vše z rovnováhy, nebo alespoň hrozí tím, že se na problémy nebude reagovat na regionální úrovni, i když to je hospodářská dimenze, ke které se teď nechci vyjadřovat –, to, kde bych byl ochoten vás podpořit a na čem nyní zejména s francouzským předsednictvím intenzivně pracujeme, je následující otázka: Jak zorganizovat zemědělství v rozvojových zemích s jeho specifickou povahou stejným způsobem – zdá se, že my v Evropě máme poměrně krátkou paměť –, jako to Evropa učinila se svým vlastním zemědělstvím? V Evropě zemědělství nikdy nebylo považováno za druh výroby nebo za hospodářský produkt rovnocenný všem ostatním hospodářským produktům. Vůči zemědělství byl vždy uplatňován zvláštní přístup. Neřeknu, že je to mé konečné slovo, ale když zvažujeme regionální společné zemědělské politiky, jsou podle mého názoru posuzovány z toho hlediska, že by bylo zajímavé postupovat dostatečně rychle, ovšem aniž by to vyvolalo ochranná opatření, nýbrž ochranu – což jsou samozřejmě dvě zcela různé věci. Upřednostňuji koncepci ochrany, a ne ochranná opatření a strachu, který vyvolává.

Na závěr – doufám, že jsem pokryl co největší prostor – bych vám chtěl ještě znovu poděkovat za shodu a za vaše odhodlání. Bez vás by toho všeho nebylo možné dosáhnout. Právě jsme přesvědčivě ukázali, že když Evropský parlament a Komise dokáží táhnout za jeden provaz, je pro státy obtížné tomu čelit.

Gay Mitchell, zpravodaj. – Paní předsedající, děkuji komisaři a předsedovi a dalším poslancům, kteří vystoupili, za jejich laskavá slova na adresu mého příspěvku k této zprávě. Chtěl bych také poděkovat panu Bogemu za jeho práci v Rozpočtovém výboru, která ji usnadnila, a svému stínovému zpravodaji panu Bermanovi, který mne velmi podporoval a pomohl mi ji celou projít.

V rozvojovém světě umírá 78 dětí z tisíce již při narození. V Evropské unii je to v průměru 5 promile. Bezprostředně po druhé světové válce to v Irsku bylo 45 promile. V rozvojovém světě jsme to snížili na 78 promile, a při odhodlání a zodpovědnosti to můžeme snížit ještě víc na úroveň, která byla v Irsku dříve, a na úroveň, která je v Irsku dnes.

Přežijí-li porod, 2 miliony těchto dětí zemřou před dosažením věku pěti let kvůli nedostatku očkovacích látek, které jsou na Západě k dispozici již více než 30 let. V této souvislosti, a když si uvědomíte hlad, jemuž tyto děti budou vystaveny, nedostatek možnosti vzdělávání a neexistenci zdravotnických zařízení, pak některá z vystoupení, která zde dnes večer zazněla, hraničila s nehumánností. Poslanci hrající pro publikum ve svých zemích na úkor oněch lidí, to je obscénní, a je načase, aby to bylo řečeno zcela jasně.

Do roku 2050 vzroste obyvatelstvo této planety z přibližně 6 miliard na přibližně 8 miliard osob. Devadesát procent těchto lidí se narodí v dnešním rozvojovém světě. Budou-li tito lidé i nadále žít ve svých současných podmínkách, stane se to příčinou třetího zničujícího požáru na této planetě, vyvolá to obrovskou migraci a obrovské problémy.

Na druhé straně, jestliže investujeme a budeme s těmito lidmi pracovat v solidaritě, budou našimi obchodními partnery. To jsou možnosti volby, před nimiž stojíme, a to je důvod, proč si myslím, že je důležité být schopni reagovat prostřednictvím nástroje, jako je tento.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 4. prosince ve 12:00 hod.

Písemná prohlášení (článek 142)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písemně. – (FR) Podporuji tuto iniciativu pod podmínkou, že Evropská unie s novým nástrojem rozvojové politiky bude řešit klíčové problémy související s růstem cen potravin, jenž vyvolal v několika zemích povstání, nepokoje a nestabilitu a ohrožuje výsledky mnohaletého investování do politik, rozvoje a mírových operací.

Chudoba stovek milionů lidí se prohloubila. Pokrok dosažený v zájmu dosažení rozvojových cílů tisíciletí je podkopán. Unie plánuje uhradit 10 % z požadovaných 18 miliard EUR, tj. celkem 1,8 miliardy EUR a s ohledem na finance, které jsou již k dispozici, je zapotřebí dodatečný balíček ve výši 1 miliardy EUR. Nesouhlasím však s návrhem Evropské komise použít prostředky vyčleněné pro zemědělství a doufám, že Rada se proti tomu postaví a dosáhne v otázce tohoto financování kompromisu. Z politického hlediska by bylo katastrofou, kdyby prostřednictvím finančních prostředků, nebo ještě hůře, prostřednictvím použití symbolů měli mít evropští občané pocit, že naše rozvojová politika, a zvláště otázky spojené s hladem, mají být řešeny na úkor společné zemědělské politiky, která je odlišnou problematikou.

Constantin Dumitriu (PPE-DE), písemně. – (RO) Podle mého názoru návrh Komise předkládá omezený počet možností volby pokud jde o to, jak lze poskytnout finanční pomoc, neboť předpokládá, že iniciativy by měly být realizovány výlučně s pomocí regionálních a globálních organizací. Chápu motivy, jež se skrývají za těmito omezeními, ale podporuji aktivní zapojení všech zainteresovaných stran: spotřebitelů, výrobců i široké veřejnosti.

Není pochyb o tom, že podmínky pro zemědělství jsou v rozvojových zemích různé. Tento nástroj je však nutné přizpůsobit specifickým místním podmínkám tak, aby posílil a zjednodušil trhy. Malí zemědělci musí být chráněni před rozvojem případných dominantních pozic na trhu.

Zavedení nástroje tohoto druhu je prospěšné a poskytuje zemědělcům v rozvojových zemích pobídku. Je také vhodné v podmínkách nynější globální hospodářské a finanční krize. Chtěl bych však zdůraznit význam podmínky, aby prostředky byly přidělovány na doplňkovém základě a aby to nepoškozovalo rozvojové činnosti požadované v jiných oblastech. Musíme přísně dodržovat závazky, jež jsme přijali. Musíme také chránit zemědělce, zejména zemědělce z nových členských států, kteří dosud nemají stejnou podporu jako zemědělci z ostatních 15 členských států.

Siiri Oviir (ALDE), písemně. – (ET) Odborníci v oblasti práva na potraviny v OSN, Světové bance a Mezinárodním měnovém fondu po léta varovali světovou veřejnost před možností hladomoru.

V době, kdy bohaté západní země potraviny spalují, více než 850 milionů lidí na celém světě hladoví. Každých pět vteřin umírá jedno dítě ve věku do deseti let na nedostatek potravin. Rychlý růst cen potravin každodenně postihuje 2,1 miliardy lidí po celém světě, z nichž mnozí se pokoušejí přežít za méně než 2 USD na den.

Stále rostoucí rozsah výroby biopaliv přispěl ke zvýšení ceny potravin, což mělo velký dopad na světové obyvatelstvo. Cena potravin na světovém trhu vylétla strmě vzhůru, protože čím dál větší rozloha orné půdy je nyní vyčleňována pro pěstování olejovin, jež se pak používají jako suroviny při výrobě biopaliv (například na výrobu 50 litrů paliva je zapotřebí 200 kilogramů kukuřičného zrna, z toho by zambijské nebo mexické dítě mohlo žít po celý rok). Některé země navíc byly postiženy suchem nebo povodněmi, což značně snížilo jejich sklizňové výnosy.

Jsem toho názoru, že Evropská unie by měla být ochotna výrazněji přispívat k plnění rozvojového cíle tisíciletí OSN: snížit hlad ve světě do roku 2015 na polovinu.

Iniciativu Evropské komise vynaložit 1 miliardu EUR na řešení potravinové krize vítám. Umožní poskytnout potravinovou pomoc EU nejvíce znevýhodněným lidem, uspokojit jejich primární výživové potřeby v a přispět ke zvýšení schopnosti rozvojových zemí vyrábět si vlastní potraviny.

V současné době se z jedlých plodin vyrábí v Evropě poměrně málo motorového paliva. Neměli bychom však potraviny pro lidi obětovat čistě ve prospěch „zelené energie“. Místo toho je nutné poskytovat podporu

vědeckému výzkumu s cílem vyrábět motorové palivo z alternativních zdrojů. To by umožnilo vyhnout se růstu cen potravin a umožnilo by to také předcházet hladu a globálnímu oteplování.

Bogusław Rogalski (UEN), písemně. – (PL) V posledních dvou letech jsme svědky prudkého růstu cen zemědělských výrobků a potravin. Nejbolestnější tyto změny pociťovaly země s nejobtížnější hospodářskou situací a země ve válce.

Přibližně 2,1 miliardy lidí na celém světě musí přežít za méně než dva dolary na den, což znamená, že přibližně 50 % svého příjmu utrácejí za potraviny. Jsou to lidé nejvíce ohrožení nemocemi a smrtí v důsledku rekordních cen jejich základních potravin, jmenovitě obilovin jako rýže, kukuřice a pšenice. To má přímý dopad na počet hladovějících osob, který jen za rok 2007 vzrostl o dalších 50 milionů. Krizi dále zhoršuje nepříznivý dopad změny klimatu a nedostatek přírodních zdrojů jako voda a energie.

V rámci naší pomoci a snahy tuto mimořádně důležitou problematiku řešit musíme investovat prostředky určené pro zlepšení přístupu ke zdrojům zemědělské výroby a služeb a pro zvýšení kapacity zemědělské výroby, abychom uspokojili základní potřebu rozvojových zemí v potravinách.

Evropská unie musí také zvýšit své výdaje do zemědělství, neboť 4 % vyčleňovaná až dosud na rozvojovou politiku jsou rozhodně příliš málo.

Stejně důležitý je návrat k minimální regulaci mezinárodních trhů, zajištění dodávek a k alespoň relativní stabilitě v zájmu všech spotřebitelů a výrobců po celém světě.

Toomas Savi (ALDE), písemně. – Vítám včasnou zprávu o návrhu nařízení zřizujícího nástroj rychlé reakce na prudce rostoucí ceny potravin v rozvojových zemích. V tomto roce otřásly světem různé krize, jež si vyžádaly hroznou daň mezi nejchudšími populacemi světa.

Pro zlepšení jejich situace bylo navrženo vynaložit v období let 2008–2009 jednu miliardu eur, což je v rozpočtu Evropské unie dosti značná částka. Chtěl bych vás však upozornit na to, že většinu humanitární a rozvojové pomoci EU nerozděluje Komise, ale členské státy. Kdyby členské státy plnily své závazky vyplývající z rozvojových cílů tisíciletí, nemusela by Komise takové opatření přijímat.

Zpravodaj oprávněně poukázal na to, že efektivnější společné politiky nejsou myslitelné bez poskytnutí více rozpočtových zdrojů, avšak členské státy, jak se zdá, se přesto spíše zdráhají tak učinit.

Podle mého názoru by členské státy měly pod záštitou Komise zahájit shromažďování svých zdrojů, aby mohly provádět skutečně efektivní společnou humanitární a rozvojovou politiku.

Daniel Stroj (GUE/NGL), písemně. – (CS) Pokud jde o zprávu o nástroji rychlé odpovědi na prudce rostoucí ceny potravin v rozvojových zemích (A6-0396/2008), jsem samozřejmě pro její přijetí, neboť pomoc rozvojovým zemím je v tomto ohledu nutná. Ovšem zároveň bych chtěl upozornit na to, že mezi příčinami krize uváděnými ve zprávě chybí podle mne příčiny mnohem důležitější, než je zvýšená spotřeba masa v Číně a Indii či sucho v Austrálii. Připomínám, že ceny potravin rostou i na teritoriu Evropské unie a je více než jasné, že za neustálým zdražováním stojí rostoucí ceny energií v přímé úměře zvyšující zisky nadnárodních energetických koncernů. Neoliberalismus, jenž se stal modlou veškeré politiky Evropské unie, vskutku nevyřeší problém dostatku potravin nikde na světě.

Anna Záborská (PPE-DE), písemně. – (SK) Rekordně vysoké ceny základních potravin, jež mají závažný dopad na počet obyvatelstva trpícího hladem ve světě, vyplývají z několika známých příčin. Kromě specifických poměrů v některých zemích (Čína, Indie) k nim patří globální klimatické výkyvy počasí, přechod od pěstování plodin určených ke konzumaci k pěstování plodin na výrobu biopaliv a absolutně nízké světové zásoby obilí.

V tomto směru považuji za nevyhnutelné, aby EU vyvinula jednotnou, koordinovanou a účinnou reakci. Pozitivně hodnotím návrh EU vytvořit fond pro řešení potravinové krize, a to hlavně v době, kdy se při vyšších cenách potravin zvýšily náklady na potravinovou pomoc, kterou potřebuje stále více lidí. Musíme si uvědomit, že na rozvojovou pomoc používáme finanční prostředky daňových poplatníků států EU. Ani prudký růst cen potravin v rozvojových zemích a jeho důsledky pro ty nejchudší nás neopravňují k zanedbávání jejich efektivní a transparentní alokace. Vzhledem k nestabilitě režimů v mnoha rozvojových zemích, porušování demokracie a korupci jsem velmi zdrženlivá k podpoře rozpočtů v těchto zemích. Preferuji podporu projektů a programů, které jsou určeny v převážné míře veřejným nebo polostátním subjektům, konsorciím nebo sdružením, které je zastupují. Již před dvěma lety jsem navrhovala, a můj návrh

byl plénem přijat, kontrolu a hodnocení pomoci dvakrát do roka s podpisy Komise, místního státního orgánu a příjemce pomoci.

20. Boj proti daňovým podvodům spojeným s plněními uvnitř Společenství (společný systém daně z přidané hodnoty) – Boj proti daňovým podvodům spojeným s plněními uvnitř Společenství – Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 8/2007 o administrativní spolupráci v oblasti daně z přidané hodnoty (rozprava)

Předsedající – Dalším bodem na programu je společná rozprava o

– zprávě José Manuela Garcíi-Margallo y Marfil (A6-0448/2008), jménem Výboru pro hospodářské a měnové záležitosti, o návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o daňové úniky spojené s dovozem a jinými přeshraničními plněními (KOM(2008)0147 – C6-0154/2008 – 2008/0058(CNS)),

– zprávě José Manuela Garcíi-Margallo y Marfil (A6-0449/2008), jménem Výboru pro hospodářské a měnové záležitosti, o návrhu nařízení Rady o změně nařízení (ES) č. 1798/2003 za účelem boje proti daňovým podvodům spojeným s plněními uvnitř Společenství

(KOM(2008)0147 – C6-0155/2008 – 2008/0059(CNS)) a

– zprávě Berta Staese (A6-0427/2008), jménem Výboru pro rozpočtovou kontrolu, o zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 8/2007 o administrativní spolupráci v oblasti daně z přidané hodnoty

(2008/2151(INI))

José Manuel García-Margallo y Marfil, zpravodaj. – (ES) Paní předsedající, musím začít tím, že mě mrzí, že tu s námi není odpovědný komisař, i když nejsem příliš překvapen, protože existuje mnoho povyku a jen málo podstatného k tomuto tématu: velké rétorické cvičení o potírání podvodů v oblasti DPH a velmi málo opatření pro tyto účely.

Sdělení, jež nám komisař předložil, z nichž poslední pocházelo z 1. prosince tohoto roku, vzbuzují dosti velkou paniku, pokud jde o škodu způsobovanou daňovými úniky. Dotýká se dostatečnosti, dotýká se rovnosti a způsobuje narušení trhu se skutečně vysokými peněžními částkami. Podvody v oblasti DPH se každoročně pohybují mezi 60–100 miliardami EUR.

Jak lze podvody zastavit? Diagnóza stanovená v těchto sděleních je také všeobecně správná, rétorická a bombastická. Uvádí se v nich, že odpovědnost za řešení těchto podvodů nesou orgány jednotlivých států, ale že finanční operace, kdy dodavatel a zákazník nesídlí ve stejné zemi, vyžadují spolupráci mezi členskými státy. Poukazují také na to, že Evropský účetní dvůr ve své zvláštní zprávě č. 8 uvádí, že taková spolupráce byla zatím zjevně neuspokojivá, a že je tudíž nutné přijmout opatření. Problém nastává, když nám komisař začíná vysvětlovat, jaký druh opatření je nutné přijmout. Zcela rozumně uvádí, že existují dvě strategie: jedna, kterou nazývá ambiciózní, představuje rozsáhlou reformu daně z přidané hodnoty zahrnující buď systém zpětného zdanění, nebo systém daňových srážek se zúčtovacím systémem, zatímco druhou komisař nazývá „konvenční opatření“.

Z jeho vystoupení zde 24. června jsme nabyli dojmu, že nepomýšlí na provedení ambiciózní reformy za každých okolností a že by se omezil na „konvenční opatření“. Avšak následně, když tato konvenční opatření popisoval, navrhoval čtyři, která v zásadě nejsou špatná. Hovořil o zkrácení lhůt u povinných daňových přiznání, posílení spolupráce mezi daňovými orgány, zavedení spoluodpovědnosti, když kupující neuvede, kdo mu zboží prodal, a zlepšení informovanosti o plátcích DPH. Na závěr tehdy řekl, že dokonce ani tato čtyři opatření nefigurují mezi konkrétními opatřeními, jež zvažoval přijmout. Nyní přichází se dvěma návrhy na změnu směrnice a nařízení. Uvádí, že cílem prvního je zkrátit období pro podání přiznání, jež plátcí DPH musí předložit, ze tří měsíců na jeden měsíc, a že cílem druhého je zkrátit období pro předání informace členskému státu, který má daň ukládat, ze tří měsíců na jeden měsíc. Tečka. To je vše, co tento návrh stanoví.

Výbor pro hospodářské a měnové záležitosti se pokusil tuto opravdu neslanou nemastnou historku poněkud okořenit a navrhl následující změny. Schválili jsme změnu zvýhodňující malé a střední podniky, jejímž cílem je sladit boj proti daňovým únikům se zjednodušením administrativního břemene pro malé podniky, k čemuž se tento parlament a EU jako celek zavázaly. Říkáme proto, že Komise nám musí v krátkém čase, do dvou

let, předložit zprávu informující o tom, jak tato opatření fungovala, jak ovlivnila administrativní náklady podniků a do jaké míry se osvědčila v boji proti daňovým únikům.

Poukazujeme také na to, že by se měla více zapojit Komise, více než tomu bylo při tvorbě právního předpisu. Měla by více vést. Dále ji vyzýváme, aby soustředovala údaje, jež předávají příslušné členské státy, aby vydala příručku osvědčených postupů, jež umožní daňovým orgánům lépe plnit jejich funkci, aby vypracovala ukazatele, ze kterých bude patrné, které oblasti jsou rizikové a které nikoli, a aby nás informovala, kdo své povinnosti plní a kdo je neplní. A konečně, aby bylo snadnější stíhat podvodníky, vytváříme registr jednotlivců, kteří se nebudou moci vyhýbat daním pomocí zakládání podniků.

Mrzí mě, že komisař nemůže na tyto změny, které jsme navrhli, reagovat

Bart Staes, zpravodaj. – (NL) Paní předsedkyně, komisaři, dámy a pánové, daňové podvody a podvody v oblasti DPH jsou trestnými činy. Možná se jedná o trestnou činnost administrativních pracovníků, ale přesto jsou to trestné činy, a někdy souvisejí i s organizovaným zločinem.

O jaké částky se jedná, protože tím se to vždy stává zajímavějším? V roce 2007 komisař Kovács odhadoval celkovou výši daňových podvodů na dvou až dvouapůlnásobek evropského rozpočtu, neboli částku 200–250 miliard EUR. Podvody v oblasti DPH se na tom podílely podle odhadu 40 miliardami EUR. Všechny tyto odhady jsou pravděpodobně silně podhodnocené, neboť Evropský účetní dvůr odhadoval ztrátu příjmu z DPH za rok 2005 v Německu na 17 miliard EUR a ve Spojeném království na 18,1 miliard EUR, společně tak na ně připadaly ztráty daňových výnosů z DPH přesahující celých 35 miliard EUR.

Proto je třeba přivítat, že Komise nechala vypracovat studii, že tato studie je hotová a výsledky budou zveřejněny, takže se s tímto problémem budeme moci seznámit v plném rozsahu.

V oblasti politiky existují dva základní problémy. Především se musí zlepšit spolupráce mezi daňovými orgány v jednotlivých zemích a za druhé bychom se skutečně měli zaměřit na zkrácení lhůt při shromažďování a výměně informací mezi správními institucemi členských států tak, aby bylo možné zpracovávat věci mnohem rychleji.

Moje zpráva analyzuje hlavně rozbor podvodů v oblasti DPH provedený Evropským účetním dvorem. Účetní dvůr provedl kontrolu v sedmi členských státech: ve Francii, Itálii, Lucembursku, Nizozemsku, Polsku, Slovinsku a ve Spojeném království. Tyto země dobře spolupracovaly. Německo však odmítlo jakkoli spolupracovat. V září Komise zahájila proti Německu řízení o porušení povinnosti, což, musím říci, komisaři, podporuji.

Účetní dvůr zjistil, že v některých členských státech zcela chybí základní podmínky pro účinnou spolupráci, pokud jde o potírání podvodů tohoto druhu. Můj spoluzpravodaj poukázal na to, že vyřizování žádostí o informace trvá déle než tři měsíce. To je vskutku neomluvitelné, protože proti této trestné činnosti je skutečně nutné bojovat v reálném čase. Terčem kritiky se však staly i vnitrostátní organizace jednotlivých zemí. Za žádoucím stavem zaostává zejména Nizozemsko a Německo. Mimoto zcela chybí dostatečně silné kontrolní mechanismy.

Zůstává pro mne záhadou, proč členské státy odmítají zaujmout pevný postoj, dokonce i když vědí, že jim unikají miliardové příjmy. Nad tím mi skutečně zůstává rozum stát. Svobodný pohyb zločinců je reálným faktem. Sjednocená Evropa v boji proti daňovým podvodům zůstává do značné míry jen zbožným přáním.

Máme však i dobré zprávy. Můj vlastní členský stát, Belgie, vytvořil European Carousel Network (sít Eurocanet), která zaručuje samočinnou výměnu informací. I ta je však děravá, neboť svou spolupráci poskytlo jen 24 členských států, a tři velké členské státy, tj. Německo, Itálie a Spojené království, spolupracovat odmítly.

Rada ECOFIN 7. října spustila nový mechanismus, a sice mechanismus Eurofisc, s cílem zlepšit spolupráci mezi členskými státy při potírání podvodů v oblasti DPH. To je iniciativa, která je podle mého názoru rozumná, ale bude přinášet přidanou hodnotu jen tehdy, jestliže se na ní budou podílet všechny členské státy a jestliže půjde o něco víc než jen prostou mezivládní spolupráci. Pevně věřím, že Komise by se do této nové iniciativy měla zapojit. V každém případě by se mohla nějak zúčastnit a dokonce by mohla hrát koordinační úlohu.

A konečně si také myslím, že bychom měli navzájem daleko více spolupracovat i v oblasti justice. Měly by být neprodleně odstraněny všechny stávající justiční překážky v právním řádu jednotlivých zemí, jež brání přeshraničnímu stíhání pachatelů. Ve své zprávě jsem uvedl seznam opatření, která je třeba přijmout. Rád

bych na to slyšel odpověď nebo reakci ze strany Komise a mrzí mě, že zde není přítomen žádný představitel Rady, protože právě Rada bude nakonec muset přijmout opatření v této oblasti.

Louis Michel, člen Komise. – (FR) Paní předsedající, dámy a pánové, chtěl bych poděkovat Evropskému parlamentu a zvláště oběma zpravodajům panu Garcíovi-Margallo y Marfil a panu Staesovi za konstruktivní zprávy, jež předložili k citlivému tématu boje proti podvodům v oblasti DPH v Evropské unii, zejména pokud jde o první konkrétní návrh Komise v této oblasti.

Pokud jde o realizaci naší strategie potírání podvodů v oblasti DPH, nacházíme se dnes v rozhodujícím bodě. Tři zprávy, které má Parlament zítra přijmout, obsahují řadu doporučení týkajících se toho, jak zlepšit boj proti podvodům, a jsou odrazem vašich názorů na první opatření, po kterém bude následovat celá řada dalších.

Komise 1. prosince přijala sdělení konkretizující opatření, jež předloží v příštích měsících, a také počáteční směrnici obsahující některá z těchto opatření. Předpokládané návrhy také reagují na obavy a doporučení vyjádřená ve zprávě pana Staese.

Opatření, jež Komise hodlá přijmout, lze rozdělit do tří kategorií.

První zahrnuje opatření zaměřená na prevenci podvodů v oblasti DPH. Jedním z nich je zavedení minimálních požadavků na registraci a odhlášení z registrace ve vnitrostátních databázích, s cílem zlepšit spolehlivost a srovnatelnost informací v nich obsažených.

Plánuje se také zlepšit postupy používané k získání elektronického potvrzení identifikačních čísel plátců DPH jednotlivých subjektů spolu s příslušnými jmény a adresami, což má zaručit větší právní jistotu pro dodavatele.

A konečně, Komise navrhuje zjednodušit pravidla pro fakturaci a racionalizovat pravidla, jež se týkají vzniku daňové povinnosti, s cílem zaručit jejich lepší uplatňování, což také usnadní kontrolu.

Druhá kategorie zahrnuje opatření zaměřená na zlepšení efektivity práce daňových orgánů při odhalování podvodů v oblasti DPH. Do této kategorie patří opatření týkající se zkracování časových lhůt, o kterých je řeč v obou zprávách pana Garcí-Margallo y Marfil. V zájmu lepšího odhalování podvodů je také nezbytné zajistit, aby výjimky z DPH na dovoz byly lépe monitorovány, jak to navrhla Komise minulého pondělí, a rozšířit okruh informací, jež členské státy budou muset dávat k dispozici daňovým orgánům ostatních členských států prostřednictvím automatizovaného přístupu k jejich databázím.

A konečně, jak jste již naznačili, tato kategorie zahrnuje i vytvoření evropské sítě známé pod názvem Eurofisc. Tato síť je určena ke zlepšení operativní spolupráce mezi členskými státy v boji proti podvodům v oblasti DPH podle vzoru sítě Eurocanet, jež byla zřízena belgickými daňovými orgány a která je podporována Komisí a Evropským úřadem pro boj proti podvodům.

Třetí kategorie zahrnuje opatření zaměřená na posílení schopností daňových orgánů, pokud jde o vyměřování a výběr daní. Patří sem zejména opatření konkretizující případy, kdy jsou dodavatelé a odběratelé provádějící přeshraniční plnění spoluzodpovědní za platbu daně. To má nepochybně za cíl posílit právní rámec, jemuž podléhá přeshraniční výběr daní.

A konečně obsahují opatření zaměřené na zavedení sdílené odpovědnosti členských států s cílem chránit celkové daňové výnosy.

Komise dále oceňuje, že Parlament projevil trvalou starost o to, aby byla zajištěna ochrana finančních zájmů Evropského společenství, vzhledem k tomu, že podvody v oblasti DPH mají dopady i na vlastní zdroje evropského rozpočtu.

Vítám podporu, které se dostalo návrhu nařízení o vzájemné administrativní pomoci v boji proti podvodům, a zejména proti podvodům v oblasti DPH.

Komise také vítá požadavek vznesený Parlamentem vůči Radě, aby jednání o tomto návrhu pokračovala, což poskytne podrobný rámec umožňující Komisi a Evropskému úřadu pro boj proti podvodům poskytovat členským státům operativní podporu a informace v rámci jejich boje proti podvodům v oblasti DPH.

Pozitivní stanovisko, jež vyjádřil Parlament v návrhu zprávy o zkrácení časových lhůt a rychlém pokroku prací, jež jsou k této otázce v Radě prováděny, jsou dobrou předzvěstí pro další dalekosáhlé návrhy, jež Komise v blízké budoucnosti přijme.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro právní záležitosti*. – (PL) Paní předsedající, potírání podvodů, které až dosud bylo v pravomoci členských států, je problém, který není možné vyřešit pouze na vnitrostátní úrovni. Boj s daňovými podvody musí zahrnovat užší spolupráci mezi správními orgány členských států a také spolupráci s Komisí.

Návrhy směrnice a nařízení, jež tvoří předmět návrhu, vycházejí jen zčásti z doporučení o prioritách, jež předložil ECOFIN v červnu 2007. Hlavním cílem navrhovaných změn je urychlit shromažďování a výměnu informací o postupech uvnitř Společenství pomocí standardizace postupů a zkrácení doby pro ohlášení plnění uvnitř Společenství a časové lhůty pro výměnu informací o těchto plněních mezi členskými státy na jeden měsíc.

Harmonizace požadavků týkajících se DPH zajistí účinné ověřování poskytnutých informací. Požadavek, aby členské státy akceptovaly žádosti o vrácení DPH předkládané elektronicky, také výrazně zjednoduší celý postup.

Navrhované právní nástroje představují jen první krok k praktické realizaci výše uvedených návrhů ECOFIN. Dosud nemáme podrobné zhodnocení dopadů nových formálních požadavků na poskytovatele služeb, a bylo by žádoucí vypracovat zvláštní zprávu věnovanou této otázce, zejména proto, že souvisí s administrativními náklady, jež ponese daňoví poplatníci a správní orgány, a s účinností potírání daňových úniků.

S ohledem na oprávněnou kritiku ze strany Evropského účetního dvora týkající se nedostatečně účinné administrativní spolupráce v této oblasti by Evropská komise měla zvážit posílení své úlohy, zejména pokud jde o vypracovávání analýz a poskytování dobrých příkladů.

Gabriele Stauner, *jménem skupiny PPE-DE*. – (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, přibližně 2,25 % hrubého domácího produktu EU, v číselném vyjádření přibližně 200 miliard EUR ročně – jak již uvedl pan Staes – je ztráta pramenící z daňových úniků v oblasti daně z přidané hodnoty, obcházení daňové povinnosti a daňových podvodů. To jsou fakta, ze kterých správně vychází zpráva pana Staese.

Z odpovědí na pět písemných otázek, které jsem na toto téma položila Radě a Komisi, – mimochodem, také mě mrzí, že Rada je zde zastoupena tak málo – mimo jiné vyplynulo, že ztráty při výběru daně z přidané hodnoty v roce 2005 jen v Německu činily 17 miliard EUR a ve Spojeném království 18 miliard USD. Z těchto čísel je každému jasné, že hospodářstvím jednotlivých zemí jsou způsobovány značné ztráty, a s tím se musí co nejdříve skoncovat.

Jak toho však dosáhnout? Odpovědí až dosud bylo – podle Účetního dvora, který se tomuto tématu věnoval ve zvláštní zprávě – prostřednictvím spolupráce mezi odpovědnými správními orgány v jednotlivých zemích, ale to je přesně to, co v posledních letech vůbec nefungovalo.

Evropané se zase jednou ocitají v situaci, kdy usilují o dobře míněný cíl, ale počítají útratu bez hostinského. A hostinským jsou v tomto případě členské státy, jež nedokážou prostřednictvím správních opatření zarazit přeshraniční úniky v oblasti daně z přidané hodnoty.

Existují tak například velké neobjasněné rozdíly v počtu přijatých žádostí o informace a v počtu zodpovězených žádostí o informace. Rozdíly při porovnávání statistických údajů o obchodu uvnitř Společenství, o nichž informovala Komise v odpovědi na mou písemnou otázku ze 6. května a které podle odhadů v roce 2007 dosáhly úctyhodné částky 77 miliard EUR, mohou také ukazovat na podvody v oblasti daně z přidané hodnoty. Chci se při této příležitosti zeptat Komise, kdy nám výsledky této studie budou předloženy.

Vladimír Maňka, *jménem skupiny PSE*. – (SK) Kolegové, představte si, že by v Evropě neexistovaly daňové podvody. Kdybychom takto získané finanční prostředky spravedlivě rozdělili, každý občan Evropské unie včetně dětí a důchodců by měl v peněžence o 500 EUR ročně víc.

Žádná země nedokáže proti daňovým podvodům bojovat účinně, bude-li postupovat osamoceně. Mezinárodní spolupráce je nutná hlavně v oblasti DPH, kde současný systém komplikuje sledování plnění v rámci Evropské unie. Jedním z řešení s dlouhodobým pozitivním účinkem při potírání daňových úniků by bylo vytvoření systému DPH, podle kterého by plnění mezi členskými státy byla zdaňována sazbou, která nebude nulová. Nulovou sazbou v případě vývozu zboží zneužívají podvodníci a zločinecké skupiny, které například vykazují neexistující obchody a ze státních rozpočtů podvodně odčerpávají miliardy EUR.

Také současné dlouhé lhůty pro podávání daňových přiznání vytvářejí prostor pro páchání takových daňových podvodů. Zpráva o návrhu směrnice, o které nyní diskutujeme, představuje urychlení výměny informací potřebných pro boj proti daňovým podvodům. Také proto zkracujeme na jeden měsíc lhůtu pro podávání daňových přiznání při plněních uvnitř Společenství.

Systém DPH vytvořený v roce 1993 je jen přechodný. Věřím, že Komise na začátku příštího volebního období předloží ambicióznější opatření, jež budou řešit definitivní a komplexní reformu DPH. I dočasnost dnešního systému je jedním z důvodů, proč v mém pozměňujícím návrhu, který výbor odsouhlasil, žádám, aby Komise vyhodnotila vliv přijatých opatření o tři roky dříve, než zněl původní pozměňovací návrh. Aby se nám nestalo, že systém budeme vyhodnocovat v době, kdy už nebude platit.

Na závěr bych chtěl poděkovat a poblahopřát zpravodaji k dobře vyvážené zprávě. Návrh umožňuje včasné reagovat na daňové podvody. Je také pozitivní, že i sami podnikatelé konstatovali, že administrativní zátěž bude jen minimální.

Miguel Portas, jménem skupiny GUE/NGL. – (PT) Paní předsedající, když Účetní dvůr uvádí, že rozsah daňových podvodů v oblasti DPH by mohl být vyšší než celkový rozpočet Společenství, a pan Staes tvrdí, že tuto částku je třeba ještě více než zdvojnásobit, je diskuse o těchto zprávách naprosto oprávněná. Zejména je očividné, že členské státy musí podpořit vytvoření registru fyzických osob, jež používají k daňovým únikům firmy, které nevyvíjejí žádnou činnost. Také podporuji návrhy pana Staese.

Přesto hlavním problémem, pokud jde o daňové úniky v Evropě, není vyhýbání se daňové povinnosti v oblasti DPH, protože existuje druh legálního úniku, který je vládami povolován a umožňován v podobě exterritoriálních finančních středisek. Právě v těchto střediscích se perou výnosy z trestné činnosti a legální finanční prostředky se stávají součástí trestné činnosti. Když peníze našich daňových poplatníků skončí tak, že jsou používány na sanaci bank a bankéřů, je konec daňových rájů skutečnou zkouškou odvahy, jež čeká Evropu v blízké budoucnosti. Podle toho budeme hodnocení, a jsme dosud světelné roky vzdáleni od toho, co je proti daňovým podvodům nutné udělat.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Paní předsedající, vážení poslanci Parlamentu a hosté, je nepochybné, že daňové podvody vyvolávají značné narušení hospodářské soutěže, fungování vnitřního trhu a snižují příjmy veřejných financí. Důvodová zpráva ne zcela přesvědčivě uvádí, že navrhované opatření výlučně zaměřené na rychlejší shromažďování a výměnu informací souvisejících s plněními uvnitř Společenství nebude představovat pro podnikatelskou sféru významnou zátěž.

Důvodová zpráva Komise zároveň připouští pochybnosti podnikatelské sféry o schopnosti daňových orgánů využít poskytnuté informace. Tyto pochybnosti zpráva nijak nevyvrátila. Někde se však s opatřeními zaměřenými na boj proti daňovým únikům začít musí. Pravděpodobně teprve praxe ukáže, zda navrhované opatření bude účinné, anebo bude znamenat jen další administrativní zátěž pro podnikatelskou sféru.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Paní předsedající, chtěl bych posoudit zprávu i problém samotný za prvé z hlediska podvodu, za druhé z hlediska rozpočtové ztráty a za třetí z hlediska narušení konkurenceschopnosti podnikání, neboť daňové podvody podřývají zásady spravedlivé hospodářské soutěže.

Chci vysoce ocenit zmiňovanou zprávu a zpravodaje pana Staese, který v ní odvedl vynikající práci. Je to jedna z mála zpráv, která nejen uvádí čísla, ale zároveň jmenuje i členské státy, v nichž k těmto nesrovnalostem dochází. Chci také vyjádřit vděčnost Účetnímu dvoru, který poukázal na dvě skupiny příčin. Za prvé, příčiny související s členskými státy, které bychom mohli označit za jakousi pasivitu ze strany Rady, nebo netečnost ze strany členských států, jež by mohly významně přispět k řešení tohoto problému přijetím zdánlivě jednoduchých opatření, jako je rychlá výměna informací, spolehlivá výměna informací a projevení vůle určit a odstranit příčiny nynějšího stavu věcí.

Existuje také druhá důležitá otázka, které v komisařově vystoupení nebyl dán dostatečný prostor: co může Komise spolu s jí podřízenými agenturami, jako je generální ředitelství pro daňovou a celní unii a Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAV), skutečně udělat namísto častých byrokratických vysvětlení typu „nehledě na veškeré naše úsilí to dosud nepřineslo žádné výsledky“?

Louis Michel, člen Komise. – (FR) Paní předsedkyně, dámy a pánové, chtěl bych vám poděkovat za připomínky a názory, jež jste během této rozpravy vyjádřili.

Komise zohlední návrhy Evropského parlamentu ve svých nynějších i budoucích legislativních návrzích.

S potěšením konstatuji, že názory Evropského parlamentu jsou podobné názorům Komise, pokud jde o opatření, které je třeba přijmout pro zlepšení boje proti podvodům v oblasti DPH uvnitř Evropské unie. Zvláště mne těší široká podpora hlavního cíle prvního konkrétního návrhu Komise, a sice urychlit od ledna 2010 shromažďování a výměnu informací o plněních uvnitř Společenství.

Hovořili jsme o posuzování dopadů. Komise zkoumala důsledky z hlediska nákladů podnikání. Vypadá to, že tyto náklady jsou omezené. Komise je připravena vypracovat hodnotící zprávu, aby byly reálné dopady prozkoumány podrobněji. Předběžné výsledky nynějšího hodnocení, o kterém se, paní Staunerová, zmiňujete, budou známy v průběhu nejbližších týdnů a poté budou ve spolupráci s členskými státy ověřeny.

Komise, jak mi bylo řečeno, může akceptovat pouze pozměňovací návrhy 4 a 7 této zprávy

Vy tedy nejste schopni pozměňovací návrhy 4 a 7 této zprávy akceptovat?

Pozměňovací návrhy 4 a 7 zprávy pana Garcíi-Margallo y Marfil ve skutečnosti akceptovat můžeme.

Omlouvám se, že postupuji tímto způsobem, ale jak jste již poznamenali a jak víte, nejsem odpovědný komisař, a proto se k těmto otázkám, které jsou pro mne mimořádně náročné, vyjadřuji mnohem méně obsáhle než k jiným.

José Manuel García-Margallo y Marfil, zpravodaj. – (ES) Věřte mi, komisaři Michele, oceňuji, že jste tak laskav a jste tu s námi a zabýváte se tématy, která jsou ve skutečnosti obtížná pro každého.

Komise nás požádala, abychom věci urychlili, a my jsme rychle reagovali. Výbor pro právní otázky vydal své stanovisko řádně a včas, a v málokdy vídaném projevu jednomyslnosti i Výbor pro hospodářské a měnové záležitosti schválil zprávu, o které dnes diskutujeme.

Komisaři, přečetl jste nám návrhy, které Komise přijala 1. prosince, ze záznamů, které pro vás byly připraveny ve Výboru pro měnové záležitosti. Tyto návrhy však nejsou zcela totožné s těmi, o kterých zde diskutujeme. Diskutujeme o něčem jiném. Nepřekvapuje mě, že nám řekli, co zamýšlejí udělat, protože toho skutečně udělali velmi málo, jak jsem již řekl dříve.

Rychlost, s jakou Parlament konal v případě tohoto skutečně důležitého tématu, jak poukázali mí kolegové, nebyla v Komisi ani v Radě přijata s nadšením..

Jeden významný předseda výboru jednou řekl, že očekával od Komise *'de l'audace, encore de l'audace et toujours de l'audace'* – odvahy, více odvahy a vždy jen odvahy. Komise má monopol na legislativní iniciativu, a tento Parlament chtěl, aby to tak bylo, ale mít tento monopol znamená, že tyto iniciativy musí být předkládány a navrhovány směle a nebojácně, aniž by se Komise držela zpátky z obavy, že je Rada nemusí schválit.

S iniciativami je nutné přicházet, prosazovat je a bojovat za ně, a Rada se bude muset Komisi a tomuto parlamentu zodpovídat, pokud tyto návrhy nebudou mít úspěch. To se však nestalo. To, co jsem popsál ve svém dřívějším vystoupení, byla historka o klesající ambici, od nanejvýš absolutních návrhů až po konvenční opatření, po balíček opatření, z nichž pouze dvě, ta nejmírnější, byla vybrána.

Jsem panu Michelovi vděčný a žádám ho, aby vyřídil odpovědnému komisaři mé díky za to, že akceptoval několik pozměňovacích návrhů, cítím se však skutečně frustrován tím, co jsme dnes projednávali.

Bart Staes, zpravodaj. – (NL) Paní předsedající, komisaři, dámy a pánové, mohu jen podpořit to, co pan García-Margallo y Marfil musel říci. Podle mého názoru obě zprávy, ve skutečnosti tyto tři zprávy, které jsou před námi, a způsob, jakým byly Výborem pro hospodářské a měnové záležitosti na jedné straně a Výborem pro rozpočtovou kontrolu na straně druhé schváleny, ukazují na vysokou míru odhodlání – odhodlání nebrat tyto problémy na lehkou váhu.

V sázce je spousta peněz. Jen si představte, kdybychom dokázali dostat zpět alespoň čtvrtinu těchto peněz! V členských státech a v Evropské unii bychom získali finanční prostředky ve výši 60 miliard EUR. Tyto peníze potřebujeme. Pan Verheugen, který je dnes zde, ví, že ho čeká důležitá práce. Víme tedy, za co bojujeme. Bojujeme také s nečestností a nespravedlností. Vždyť ti, kdo neplatí daně, kdo se jim snaží vyhnout, se chovají asociálně. Je to tudíž něco, co je třeba v této sněmovně řešit.

Chtěl bych komisaři Michelovi říci, že jeho odpověď chápu. Má své vlastní kompetence. Je zde místo někoho jiného, a dokážu pochopit, že odpověď prostě přečte. To není problém. Vezmu si jeho text s sebou a budeme s ním pracovat.

Přesto bych chtěl požádat Komisi, aby neprojednávala studii o rozsahu podvodů, která by měla být hotova do konce tohoto roku, pouze s členskými státy, ale aby ji také předložila Výboru pro hospodářské a měnové záležitosti a Výboru pro rozpočtovou kontrolu, abychom tak mohli zohlednit některé další aspekty.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 4. prosince 2008 ve 12:00 hod.

Písemná prohlášení (článek 142)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), písemně. – (RO) Projednávaná zpráva je zvláště důležitá vzhledem k tomu, že zavádí mechanismy zaměřené na odstranění nebo omezení možností pro okrádání rozpočtu prostřednictvím podvodných transakcí uvnitř Společenství podléhajících DPH.

Roční ztráty způsobené v důsledku provádění fiktivních plnění zahrnujících nezvěstné obchodníky se v současné době odhadují na 100 milionů EUR (16 % ročních zdrojů EU).

Zkrácení lhůt pro shromažďování informací a jejich výměnu mezi daňovými orgány členských států může přispět k lepšímu sledování transakcí tohoto druhu.

Podle schválené změny projednávané zprávy, předložené Komisí, budou daňové orgány v členských zemích připojeny ke společné databázi, kde se budou registrovat podrobné údaje o fyzických osobách stojících za nezvěstnými obchodníky odpovědnými za provádění podvodných transakcí tohoto druhu.

To odradí tyto obchodníky od zakládání dalších podniků kdekoli v celé Evropské unii, a ne pouze v jednom členském státě, jak se to děje nyní. Bude toho dosaženo, protože budou identifikováni v reálném čase provedením kontroly v databázi, a také díky tomu, že informace se budou odesílat do obchodního rejstříku, jemuž bude předložena žádost o registraci nové firmy.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), písemně. – (PL) Jelikož jsem se přihlásil o slovo v rozpravě věnované boji proti daňovým podvodům, měl bych zaostřit pozornost na tyto otázky: Ztráta příjmů vyplývající z podvodů v oblasti DPH je v různých členských státech mimořádně vysoká a rok od roku se zvyšuje. Například v Německu tato ztráta v roce 2005 činila přibližně 17 miliard EUR a ve Spojeném království v daňovém roce 2005–2006 přesáhla 18 miliard EUR.

Navzdory tomu, že Evropská unie podnikla mnoho iniciativ zaměřených na boj proti podvodům v oblasti DPH, jako je Eurocanet (sít pro výměnu informací o podnicích podezřelých z podvodů v oblasti DPH, jež bohužel nezahrnuje Německo, Spojené království nebo Itálii) a práce institucí jako Europol, Eurojust a OLAF, tyto ztráty každým rokem výrazně rostou.

Za této situace bychom měli upustit od akcí vedoucích k vytváření nových mezivládních agentur a místo toho posílit úlohu Evropské komise jako hlavního koordinátora administrativní spolupráce mezi jednotlivými členskými státy, jichž se potírání podvodů v oblasti DPH týká. V návaznosti na to lze přinejmenším prodiskutovat, zda bychom měli vytvořit nový mechanismus, Eurofisc, plánovaný jako nová decentralizovaná síť, do které by byly členské státy zapojeny na dobrovolném základě.

Andrzej Jan Szejna (PSE), písemně. – (PL) Zpráva o potírání daňových úniků vztahujícím se k transakcím uvnitř Společenství je velmi důležitým právním aktem.

Daňové podvody představují útok na zásady spravedlivého a transparentního zdanění. Podkopávají také základy, na kterých Unie funguje. Méně peněz směřujících do rozpočtu Unie znamená, že nejsme schopni v plném rozsahu provádět své politiky.

Boj proti daňovým podvodům spadá z větší části do pravomocí členských států. Členské státy by však neměly postupovat izolovaně. Existuje zjevná potřeba koordinovat práci na úrovni Společenství a posílit spolupráci mezi vnitrostátními orgány v členských státech a Evropskou komisí.

Reforma DPH je dlouhodobý a časově náročný proces. V souvislosti s tím se v projednávané zprávě uvádí, že by měly být využity konvenční prostředky. Tyto konvenční prostředky zahrnují legislativní změny v oblasti zodpovědnosti daňových poplatníků, pokud nebudou poskytnuty požadované dokumenty včas nebo budou poskytnuty nesprávně. Mezi další změny patří zkrácení lhůt pro získávání informací a rychlá oprava nepřesných údajů, spolu s urychlením výměny informací souvisejících s plněními uvnitř Společenství.

21. Uplatňování REACH (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem na programu je otázka k ústnímu zodpovězení pro Komisi o předregistraci zavedených látek podle nařízení REACH (O-0131/2008) – (B6-0490/2008).

Guido Sacconi, autor. – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, nezaberu příliš mnoho vašeho času, protože toto téma je známé. Hovoříme o předregistraci chemických látek, předběžné fázi, fakticky první fázi při uplatňování REACH, což je velmi důležité. A sice proto, že to nabízí podnikům možnost získat právo na uplatnění přechodného režimu, jinými slovy, časově rozložit dobu určenou pro registraci látek. To je náročnější postup, který především, což je ještě důležitější, může vést k vytváření skupin podniků za účelem sdílení údajů. To znamená, že výrobci stejné látky mohou údaje předkládat společně.

Jak si všichni dobře uvědomujeme, obdrželi jsme informace o tom, že oproti původním předpovědím, na nichž byl systém REACH postaven, nejenže byl počet předregistrací vysoký, ale ve skutečnosti mnohem vyšší, než se předpokládalo. Bavíme se řádově o statisících, ale počet látek, jež byly předregistrovány, a komisař nám k tomu jistě poskytne přesná čísla, pravděpodobně přesáhl milionovou hranici. To pro nás představuje problém, neboť v souvislosti s tím vyvstává množství otázek o příčinách tohoto prudkého růstu, nebo dalo by se také říci fenoménu, který by dokonce mohl být pozitivní. Víme hlavně to, že tato lavina údajů, ačkoli jde teprve o předběžné základní informace, podrobila tvrdé zkoušce schopnost nově vytvořené Evropské chemické agentury v Helsinkách se s tím vyrovnat.

Naše otázka tedy zní přesně takto: chceme vědět, jak se tyto problémy řeší, jaká struktura byla vlastně vytvořena, zda to způsobilo problémy podnikům, které se jemně řečeno velmi obávaly, zda budou schopny dodržet lhůtu. Lhůta pro podání těchto předregistrací vypršela 1. prosince v 00:00 hod. Chtěli jsme také vědět, co o tom soudí Komise a jaké je její první hodnocení tohoto fenoménu a jaké problémy může docela dobře způsobit během příští fáze provádění tohoto nařízení.

John Bowis, autor. – Paní předsedající, stejně jako pan Sacconi mohu být v této věci docela stručný. Byl to snad největší soubor informací, s jakým se tento parlament v posledních letech setkal. Je to jedna z největších akcí, do kterých se pustil, a z hlediska zdraví a bezpečnosti lidí má klíčový význam, protože ti s chemickými látkami přicházejí do styku, používají a konzumují chemické látky, jež mohou být rizikové či nebezpečné, a vyžadují proto zvýšenou opatrnost.

Proto jsme vytvořili REACH. Proto jsme zavedli postup předregistrace a následně postup schvalování. Proto nás znepokojuje, když se dozvídáme, že nabyl tak gigantických rozměrů, že tuto nově vzniklou agenturu téměř pohltil.

Pan Sacconi řekl, že si není jist přesným počtem předregistrací, ale soudí, že jich je přes milion. Mohu vám říci, že 1. prosince, kdy lhůta pro tento postup vypršela, přesáhl jejich počet 2 miliony. Bylo to 2 212 129 registrací z 65 655 podniků. V takovém rozsahu to probíhalo.

Otázka zní: proč tak mnoho? Odpověď, obávám se, je taková, že mnoha podnikům bylo doporučeno, aby přijaly preventivní opatření pro případ, že by později musely absolvovat ještě mnohem nákladnější postupy.

Ale v takovém případě otázka zní: byla Komise v září, kdy jsme obdrželi první výstražné signály, schopna se do toho vložit a poskytnout podporu? Domnívá se Komise, že postup registrace bude nyní přiměřený, a jakými opatřeními hodlá zajistit, že ostatní postupy této agentury budou probíhat hladce a účinně?

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Paní předsedkyně, dámy a pánové, chtěl bych poděkovat panu Sacconimu a ostatním autorům, protože jejich otázky mi umožňují podat Evropskému parlamentu zprávu o vskutku šokujících výsledcích postupu předregistrace v rámci REACH. Předregistrace chemických látek dostupných na trhu EU je prvním postupem v rámci REACH. Představuje nezbytnou podmínku pro prodloužené období registrace pro podniky, které tak bude trvat do roku 2018.

Období vymezené v nařízení REACH pro předregistraci začalo 1. června 2008 a skončilo 1. prosince 2008, jinými slovy, po uplynutí šesti měsíců. Při přijímání tohoto nařízení jsme předpokládali, že by se mohlo jednat o registraci přibližně 200 000 chemických látek. Ve skutečnosti ke konci období předregistrace bylo přesně 2 236 625 registrací. Několik tisíc společných přihlášek se v současné době ještě zpracovává a mohou toto množství ještě značně zvýšit.

Konečný počet zveřejní agentura v polovině prosince. Přirozeně, i my jsme si kladli otázku, jak je možné, že odhady, jež tvořily základ našeho nařízení, byly desetinásobně překonány. Odpověď je jednoduchá, bylo

to přesně z toho důvodu, proč byl vyvinut REACH: protože jsme prostě nevěděli – protože nikdo přesně nevěděl – kolika látkami disponujeme.

Ukázalo se, že všechny zainteresované strany rozsah tohoto úkolu podcenily. Odhady byly prováděny s pomocí veškerých dostupných údajů získaných od členských států a průmyslové sféry. Přirozeně, když se ukázalo, že pracovní hypotéza byla chybná, vyvolalo to nejprve problémy. To bylo zcela nevyhnutelné. Podle nařízení REACH měla agentura v Helsinkách za úkol vytvořit formát pro předregistraci a zpřístupnit ho na svých internetových stránkách. Informační systém REACH a odpovídající formát pro předregistraci příslušných látek byl dán podnikům k dispozici včas, 1. června tohoto roku.

V průběhu října a listopadu podniky informovaly Komisi, že systém REACH provozovaný agenturou funguje v omezeném rozsahu, a někdy nefunguje vůbec.

Komise poté činnost agentury velmi pozorně monitorovala a projednala s ní zlepšení softwaru a dokonce i plán pro případ nouze. Po celé období předregistrace agentura všemožně usilovala o zlepšení výkonu a účinnosti informačního systému. Vzhledem k rychlému růstu počtu předregistrací v posledních týdnech – někdy až 100 000 předregistrací za jediný den – přijala agentura dodatečná technická opatření a zvýšila jeho kapacitu.

Tyto změny umožnily zlepšit dostupnost a zvýšit rychlost systému. Nebylo nicméně možné zcela se vyhnout pomalejší reakci v době provozních špiček pro mimořádně vysoký počet souběžných požadavků. Fakticky jde o to – a několik otázek s tím může být spojeno –, že téměř polovina všech přihlášek k předregistraci byla předložena v posledních dvou týdnech období předregistrace, tj. více než milion za poslední dva týdny.

Proto agentura doporučila, aby v případě potíží byly předregistrace prováděny mimo dobu špiček. Mimoto bylo podnikům doporučeno, aby používaly formát pro společnou registraci, což byla nejrychlejší varianta. V poslední fázi předregistrace zavedla agentura doplňkovou službu rychlých odpovědí po telefonu s cílem pomoci při jakýchkoli potížích. Díky tomuto opatření se doba reakce informačního systému REACH i přes vysoký počet přihlášek k předregistraci neustále zkracovala.

A konečně, teprve v úplně poslední den vyhrazený pro předregistraci byl použit připravený alternativní postup, který však bylo nutné použít jen v omezeném rozsahu, protože informační systém REACH nakonec až do samého konce fungoval tak, jak měl. Domnívám se, že nehlédě na potíže, které se objevily, byly všechny zainteresované strany schopny své látky předregistrovat a že první realizační fáze REACH tak byla úspěšně dokončena.

Carl Schlyter, jménem skupiny Verts/ALE. – (SV) Paní předsedající, chci poděkovat komisaři za jeho odpověď. Vzhledem k tomu, že počet přihlášek k předregistraci byl mnohonásobně vyšší, než jsme původně očekávali, myslím, že přesto můžeme říci, že většina věcí fungovala. Konec konců, přes to přese všechno zvládlo registraci provést 2,2 milionu osob – a z 65 000 různých podniků, jak uvedl pan Bowis. Bezpochyby je vlastně dobře, že jsme si uvědomili, jak velké množství chemických látek se používá. Může to vyvolat určitou nervozitu a pocit „lepší něco, nežli nic“, což vede k tomu, že lidé provádějí registraci dokonce i přesto, že stejné použití už možná bylo zaregistrováno, atd. Nedokážeme však přesně říci, zda je to skutečně tak, dokud nebudeme vědět víc.

Vzhledem k uvedenému bych však chtěl položit ještě jednu otázku. V ostrém kontrastu s počtem těch, kdo své látky předregistrovali, máme jen nepatrné množství chemických látek na předběžném seznamu nejnebezpečnějších chemikálií. V současné době je jich jen 15, zatímco existuje 27 perzistentních, bioakumulativních a toxických látek a 800 dalších chemických látek, které by tam již měly být zařazeny. Představte si, že by například došlo k velmi rychlému nárůstu v této kategorii. Jak si povede Evropská agentura pro chemické látky, až od ní budou vyžadována rozhodnutí při budoucích činnostech v rámci REACH a s tím, jak se přibližujeme k příští časové lhůtě? Podle mého názoru, má-li být REACH úspěšný, je nutné podstatně zvýšit počet pracovníků Evropské agentury pro chemické látky. V opačném případě věřím tomu, že na konci příští fáze, až budeme potřebovat od Agentury rozhodnutí, nebude moci požadované rozhodnutí včas přijmout. Proto opravdu věřím, že musíme již v této fázi připravit vše potřebné pro podstatné navýšení rozpočtu Evropské agentury pro chemické látky.

Guido Sacconi, autor. – (IT) Paní předsedající, nejprve bych rád komisaři poděkoval, protože jsem zjistil, že jeho odpovědi byly velmi přesvědčivé. Chápu zejména to, že v explozi předregistrací se očividně odráží důležitý aspekt této problematiky, jak sám řekl. Měli jsme problémy, protože REACH fungoval až příliš účelně a odhalil látky, které jsou vskutku neznámé a teprve se začínají objevovat.

Chtěl bych, pokud smím, položit otázku, která je možná předčasná, protože pravděpodobně dosud není možné, abychom měli odpovídající údaje a hodnocení této problematiky. Vždy jsme si přece mysleli, že tento systém by měl víceméně zahrnovat kolem 30 000 látek. Můžete s ohledem na počet předregistrací v tuto chvíli nebo v blízké budoucnosti vyčíslit, kolik látek bude prostřednictvím předregistrace do systému zaneseno? Tuto otázku kladu proto, že s ohledem na značný růst jejich počtu v současné době bychom se očividně měli zamyslet nad tím, jak budou probíhat následující fáze.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Paní předsedající, na otázku, proč došlo k tak obrovskému rozdílu mezi odhady a konečným výsledkem, neumím odpovědět. Nejsem ani vědec, ani správní úředník. Stejně jako vy všichni, i já jsem se spoléhal, že tyto odhady jsou přiměřeně přesné. Nikomu to však nechci klást za vinu, protože šlo skutečně o případ, kdy to nebylo možné vědět přesně. Kdybychom přesně věděli, se kterými látkami se denně setkáváme, nebyl by REACH ani nutný. A právě proto, že jsme to nevěděli, jsme REACH potřebovali.

V této souvislosti, tento první výsledek, o němž dnes diskutujeme, je velmi přesvědčivým důkazem toho, že tento projekt bylo nutné rozjet – vidím, že pan Sacconi přikyvuje –, je to skvělý důkaz toho, že toto nařízení, veřejností velmi ostře kritizované, bylo nakonec opravdu nezbytné.

Tato první fáze nemá za cíl rozšířit seznam rizikových látek. Cílem této fáze není ani povolovat to či ono. Cílem této první fáze je především zjistit, jaký je skutečný stav, a dát tak podnikům možnost využít výrobců, kteří provedli předregistraci látek, k zajištění dodávek těchto látek. Systém se bude, jak to předpokládá toto nařízení, postupně vyvíjet, a v průběhu tohoto procesu pravděpodobně poroste i seznam rizikových látek.

Je přirozeně otázkou, jaké problémy soustavné používání REACH přinese průmyslovým odvětvím. Budeme to velmi pozorně posuzovat na základě obdržených rozborů předregistrací. V současné době však ještě nelze říci, co přesně pro nás z tohoto velkého množství fakticky vyplývá. Potřebujeme k tomu ještě nějaký čas a navrhol bych, že se vrátím buď do této sněmovny, nebo do výboru a budu vás o výsledku tohoto rozboru informovat a podám vám také přesnou zprávu o příštích opatřeních.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

22. Situace žen v balkánských zemích (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem na programu je krátké přednesení zprávy paní Gurmaiové (A6-0435/2008), jménem Výboru pro práva žen a rovné příležitosti, o situaci žen v balkánských zemích (2008/2119(INI)).

Zita Gurmai, zpravodajka. – (HU) Komisaři, dámy a pánové, děkuji vám, že jste zůstali a nasloucháte i v tuto pozdní hodinu. Jsem velmi ráda, že vám dnes mohu představit tento návrh usnesení. Jsem ráda, protože to ukazuje, že Evropský parlament považuje sledování a zlepšování situace žen v balkánských zemích za důležité. Jsem přesvědčena, že jde o náš společný zájem a společnou odpovědnost, protože Evropská unie se nemůže uzavírat před vnějším světem.

Všichni víme, že země tohoto regionu prošly vážnými traumaty, a není to tak dávno. Vyvíjejí obrovské úsilí, aby se se svými problémy vyrovnaly, a za to si zaslouží obdiv. Podle mého názoru však nevěnují náležitou pozornost jednomu velmi důležitému zdroji, a tím jsou ženy.

Je pravdou, že ženy během těchto válek trpěly zvlášť silně, ale musíme mít na zřeteli, že nejsou jen oběťmi, ale že při demokratické stabilizaci a obnově sehrávají konstruktivní, aktivní, užitečnou a nepostradatelnou úlohu.

Nikdy jsem nebyla stoupenkyní zavádění výjimek pro ženy, avšak směle prohlašuji, že by měly dostávat stejné příležitosti jako muži. Nic víc, nic méně. Jinak to ani být nemůže. Ženy mohou plnit výše uvedenou úlohu jen tehdy, dostanou-li k tomu příležitost.

A o jakou příležitost se jedná? Jelikož ženy tvoří polovinu obyvatelstva, musí se stejnou měrou podílet na tvorbě rozhodnutí. Víím, že pro mnohé lidi nejsou kvóty ideálním řešením, ale musím říci, že efektivnější administrativní řešení dosud nebylo nalezeno.

Jedním z prvních úkolů je ekonomická emancipace žen. Pracující ženy jsou produktivnějšími členy společnosti a méně se podřizují. A jestliže pracují, nemůžeme připustit, aby byly vyloučeny z vedoucích míst v hospodářském životě. Zároveň musí být těžce pracujícím ženám dána možnost, aby mohly skloubit práci s rodinnými povinnostmi.

Aby se to mohlo stát, přístup společnosti vůči ženám musí být daleko pozitivnější a musí být překonány negativní stereotypy. Velmi důležitá úloha v této souvislosti patří vzdělávání a médiím. Mohla bych v tomto dlouhém výčtu pokračovat, ale z časových důvodů chci zdůraznit dva velmi důležité momenty.

Za prvé, nesmíme nikdy zapomínat, že region, o kterém je řeč, tvoří několik různých zemí, a tyto země nelze házet do jednoho pytle a nelze k nim přistupovat stejně. Každá z těchto zemí vyvíjí velké úsilí ve všech oblastech, a usiluje tedy i o zlepšení situace žen. Některé země jsou samozřejmě v tomto zápase dál než jiné. Pokusila jsem se to vyjádřit v tabulce, která je ke zprávě přiložena.

Za druhé, možnost budoucího vstupu do Evropské unie je pro tyto země důležitou motivací, aby svých cílů dosáhly. Je důležité pro ně i pro nás využít tohoto období také v tomto směru.

Mým cílem při vypracování této zprávy bylo ukázat, že jsou na správné cestě, že oceňuji jejich úsilí a že jim přeji odvalu k tomu, co je ještě čeká.

Chtěla bych při této příležitosti poděkovat za obrovskou pomoc, které se mi během plnění tohoto úkolu dostalo od Rudolfe Verdinse a Elvy Svennerstållové ze sekretariátu Výboru pro práva žen a rovné příležitosti, od Effy Tsonosové a Majelly McConeové ze sekretariátu Skupiny socialistů v Evropském parlamentu, od mých kolegů poslanců, stínových zpravodajek Marie Panayotopoulos-Cassiotouové, Doris Packové, Edit Bauerové, Lívie Járókaové, Filiz Hyusmenové, Emine Bozkurtové, Anni Podimataové, Marusyi Lyubchevové a mnoha dalších. Zvláštní dík patří sekretariátu Skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, sekretariátu Skupiny Zelených/Evropské svobodné aliance a samozřejmě sekretariátu Skupiny liberálů za neúnavnou práci a neutuchající ochotu k ústupkům. V neposlední řadě chci poděkovat svým bezprostředním kolegům.

Jsem velmi hrdá na to, že v návrhu usnesení, který zde dnes představuji, se odráží dalekosáhlý kompromis, který, jak věřím, činí zprávu Evropského parlamentu jasnou, jednoznačnou a důraznou. Doufám, že ze čtení mezi řádky bude jasně patrné, že mým cílem je, aby tato zpráva vyzněla pozitivně, povzbudivě. Děkuji vám za pozornost. Jsem také velmi ráda, že je zde s námi komisař Verheugen, který v době našeho přistoupení k EU byl komisařem pro rozšíření.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. – (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, paní Gurmaiová, byl jsem zodpovědný za rozšíření, ale to bylo před čtyřmi lety. Nicméně některé vědomosti z té doby si stále připomínám. Jsem skutečně rád, že s vámi dnes večer mohu na toto téma hovořit. Vždy mě velice zajímalo, a je tomu tak podnes.

Vaše zpráva odpovídá poznatkům Komise: neexistují zde žádné názorové rozdíly. Je zcela správné, že otázku práv žen a rovnosti mužů a žen považujeme za zcela nepostradatelný prvek politických kritérií, které jsou rozhodujícím předpokladem pro zahájení a ukončení jednání o přistoupení.

Z vlastní zkušenosti mohu říci – a pan Rehn, který dnes vykonává tuto práci, to potvrzuje – že jednání o rozšíření, a ovšem celý proces rozšiřování, už pouhá naděje, že by mohlo být zahájeno jednání o přistoupení, zpravidla výrazně zlepšují sociální situaci znevýhodněných skupin. Vlády a parlamenty v příslušných zemích vědí, co od nich Evropa očekává. Podle mého názoru neexistuje silnější katalyzátor rychlé sociální změny v kandidátských zemích nebo v potenciálních kandidátských zemích než vyhlídka, že se budou moci stát členy Evropské unie, a musí tedy splňovat určité normy, které v Evropě máme.

Zprávy, jež jste vypracovala, vaše analýzy a naše analýzy odhalují skutečně skličující problém. Ženy v zemích, o kterých dnes jednáme, jsou většinou na trhu práce i v politickém životě zastoupeny dosti slabě. Rozšířeno je domácí násilí. Zvláště znepokojivá je situace žen ve venkovských oblastech. Dívky a ženy z etnických menšin v jednotlivých zemích – a především romské ženy – stejně jako ženy s postižením nejvíce trpí diskriminací, a bohužel až příliš často jsou ženy a dívky obětmi obchodu s lidmi.

Není proto divu, že Komise ve spolupráci s kandidátskými zeměmi a potenciálními kandidátskými zeměmi potřebuje vyvíjet programy ke zlepšení těchto podmínek. Nemusím to zde podrobně rozvádět. Existuje množství programů, jež by měly umožnit vládám a orgánům kandidátských zemí, aby se tímto problémem seriózně zabývaly. Existují však také projekty a programy založené na zásadě svépomoci, jež podporují nevládní organizace a další sociální skupiny.

Mohu vás, paní Gurmaiová ujistit, že Komise bude i v budoucnu dělat vše, co bude v jejích silách, aby napomohla posílení práv žen v balkánských zemích. To jasně zahrnuje – jak jsem již řekl – podporu pro ženské organizace a nevládní organizace. Myslím si, že věrohodná a seriózní vyhlídka na přistoupení je pro tyto země tou nejsilnější pobídkou, aby skutečně dělaly to, co je nutné.

Neměli bychom si však v tomto směru dělat jakékoli iluze. Každý v tomto sále ví, že takovéto sociální procesy vyžadují čas. Mám-li se znovu vrátit ke svým vlastním zkušenostem, nesmíme se spokojit s tím, že to či ono je ve stanovách. Nesmíme se spokojit tím, že se připravují skvělé akční plány, které vypadají dobře na papíře. Viděl jsem jich už desítky, a v žádném případě neznamenají, že se něco skutečně stane. Skutečná práce tedy teprve začíná. Jsem velmi vděčný, že Evropský parlament projevuje o tuto práci tak velký zájem.

Předsedající. – Tímto končí doba vyhrazená pro tento bod programu.

Hlasování se bude konat zítra, ve čtvrtek 4. prosince 2008 ve 12:00 hod.

Písemná prohlášení (článek 142)

Cristian Silviu Bușoi (ALDE), písemně. – Společenský vývoj na Balkáně, pokud jde o rovné příležitosti pro ženy a muže, se bohužel vyznačuje nedostatečným zlepšením v této oblasti. Dokonce i přesto, že některé balkánské země získaly status kandidátských zemí pro přistoupení k EU, je situace žen čím dál znepokojivější a prakticky se nezlepšuje.

Aby se udrželo relativní postavení žen v balkánských společenstvích, EU se musí více zapojit do pomalého demokratického procesu, který je typický pro většinu zemí tohoto regionu, a musí podporovat posílení právně závazných nástrojů souvisejících s právy žen a jejich svobodami. Vlády v regionu by dále měly využívat koncepci pozitivní diskriminace stejným způsobem jako v členských státech, jež ji uplatňují.

Nicméně, aby se znovu vytvořilo post-konfliktní prostředí, je velmi důležité podporovat rozvoj rovnoprávné společnosti, jež chrání postavení žen, aniž by přitom docházelo k obnovování patriarchálních institucí, které byly charakteristické pro větší část minulosti. Ženy se musí zapojit do rozhodování, což umožní zásadní změnu v jejich postavení ve společnosti a bude mít konkrétní význam pro budoucí zlepšení.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), písemně. – Důležitou součástí kodaňských kritérií jsou rovné příležitosti pro ženy a muže. Balkánské země mají v tomto ohledu před sebou ještě mnoho práce. Kandidátské země by měly usilovat o to, aby jejich právní předpisy týkající se nediskriminace a rovných příležitostí pro ženy a muže byly stejné jako v zemích, které již mají *acquis communautaire*.

Otázky, kterým je na Balkáně nutné věnovat zvýšenou pozornost: zlepšení zdravotní péče, větší zastoupení žen ve vládě, ochrana žen před domácím násilím, odstranění sexuálně motivované trestné činnosti a provádění důraznějších protidiskriminačních strategií.

Tyto problémy jistě existují i v členských státech EU. Měli bychom trvale usilovat o větší rovnost mezi ženami a muži.

Kandidátské země však musí nápravě těchto problémů věnovat zvýšenou pozornost, než se budou moci stát součástí Evropské unie.

Livia Járóka (PPE-DE), písemně. – Problémy diskriminace, jíž čelí romské komunity, zůstávají po celé Evropě nevyřešeny. Integrační politiky ve starých i nových členských státech a také v kandidátských zemích jsou všeobecně slabé, sporadické a řízené na ad hoc základě. Romské ženy na celém Balkáně jsou vystaveny diskriminaci nejen pro příslušnost ke svému pohlaví, ale také kvůli etnické skupině, k níž patří. V důsledku jejich marginalizace vedle většinové společnosti čelí romské ženy diskriminaci, jež ovlivňuje jejich přístup ke zdravotní péči, kvalitnímu vzdělávání, bydlení a zaměstnání.

Je velmi důležité, aby kandidátské a potenciální kandidátské země na Balkáně zaručily odstranění všech forem diskriminace a předsudků vůči romským ženám a aby zavedly účinnou a praktickou protidiskriminační strategii, jež musí být uplatňována na všech úrovních (vnitrostátní a místní).

Je očividné, že proces rozšiřování Evropské unie s využitím jeho nástroje, kodaňských kritérií, může situaci Romů na Balkáně výrazně změnit. Proto je velmi důležité, aby Evropská komise přijala účinný monitorovací systém, který umožní vyhodnocovat skutečné úsilí vyvíjené v oblasti práv menšin a žen v balkánských zemích, což poté prokáží úplným splněním politických kritérií pro přistoupení.

Dumitru Oprea (PPE-DE), písemně. – (RO) Zpráva o situaci žen v balkánských zemích pojednává o jednom z nejaktuálnějších témat současnosti: o místě žen v moderní společnosti. Zaznívá mnoho poplašných signálů týkajících se situace žen v balkánských zemích v době, kdy probíhá proces budování stabilní demokracie. Tato zpráva je nejen komplexní, ale zabývá se i velice důležitými tématy, jež jsou většinou aktuální, jako např.: ženy na pracovním trhu, boj proti stereotypům, zdraví žen, zapojení žen do rozhodování, násilí na

ženách a obchod s lidmi. V některých zemích, jež za posledních 20 let prošly velkými změnami, je aktuálnost těchto témat stále zjevnější.

Je znepokojivé, jak obtížně lze vyhodnotit aktuální situaci v těchto zemích. Vůči ženám je, ať úmyslně či neúmyslně, uplatňována diskriminace. Jedním z příkladů toho je „neoficiální“ trh práce pro ženy. V některých zemích je tato situace považována za normální. Ještě většímu problému jsou vystavovány ženy, které jsou nasměřovávány nebo „unášeny proudem“ k činnosti, jež jsou pod lidskou důstojnost, jako je prostituce, nebo které se stávají kořistí obchodníků s lidmi. Jiným znepokojivým momentem je to, že mnohé ženy jsou také oběťmi domácího násilí.

Dále se pak ženy musí více zapojit do měnění přístupů tak, aby mohly zaujmout takové místo ve společnosti, jaké si zaslouží.

Rovana Plumb (PSE), písemně. – (RO) Jako poslankyně Parlamentu ze země v bezprostřední blízkosti západního Balkánu vítám pokrok, kterého bylo dosaženo v kandidátských nebo potenciálních kandidátských zemích uvedených ve zprávě. Potřebujeme však konkrétní politická opatření s cílem vymýtit sociální a hospodářskou diskriminaci a nejistoty, jež v tomto regionu přetrvávají.

Konflikty v tomto regionu podkopaly představu o ženách ve společenském smýšlení. Vedly také ke vzniku a posílení stereotypů, podle kterých je ženská úloha ve společnosti silně omezená, zastíněná silnými muži.

Výchozí bod pro překonání těchto stereotypů je na základním stupni vzdělávání. Vzdělávací materiály ve školách by měly fakticky podporovat pozitivní představu o ženách, jež mají stejná práva jako muži.

Je naší povinností podporovat tyto programy politicky i finančně. To znamená, že v průběhu vyjednávání by měly být pozorně sledovány dosahované výsledky.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písemně. – (RO) Je nutné, aby EU pozorněji sledovala situace žen v balkánských zemích, zejména v kandidátských státech EU.

Zároveň bychom měli podpořit vyčlenění předvstupních fondů s cílem podpořit balkánské země v boji proti obchodu s lidmi a prostituci, zejména týkající se dětí, a poskytnout přiměřené zdravotní služby, k nimž bude mít možnost přístupu každá žena bez ohledu na rasu, náboženství nebo společenské postavení. V neposlední řadě by tyto finanční prostředky měly také napomoci zřizování útočišť a poradních středisek pro ženy, jež jsou oběťmi domácího násilí.

Chtěla bych také zdůraznit význam poskytování podpory boji nevládních organizací za práva žen na Balkáně, kterou by měly poskytovat jak vlády v balkánském regionu, tak nevládní organizace v členských státech EU.

Vyzývám k vyvinutí tlaku na vlády balkánských států, aby urychleně přijaly opatření pro boj proti obchodu s lidmi, prostituci zahrnující nezletilé a proti dětské pornografii a pro prevenci těchto jevů s přihlédnutím k tomu, že Balkán je tranzitním územím i výchozím místem obchodu s lidmi.

Nesmíme přehlížet ani potřebu toho, aby odpovědné instituce na Balkáně přijímaly opatření zaměřená na zajištění stejného odměňování za práci žen a mužů a vzdělávání lidí proti stereotypům.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), písemně. – (BG) Minulý týden jsme vzpomněli Mezinárodní den za odstranění násilí páchaného na ženách. Evropská komise zdůraznila význam nesmiřitelného boje proti tomuto naléhavému problému. Je nutné, aby i Evropský parlament vyzval kandidátské státy k přijetí aktivních opatření v zájmu správného uplatňování a dodržování stávajících právních předpisů. Vždyť právo nemůže být jen na papíře, musí být také uplatňováno v praxi, aby se postavení žen, které jsou vystaveny takovému utrpení denně a dokonce si ani neuvědomují jeho nepřijatelnost, zlepšilo. Proto souhlasím s autorem zprávy v tom, že chceme-li změnit stereotypní způsoby myšlení v těchto zemích, je nutné přejít k činům.

Chtěla bych vás upozornit ještě na jeden zásadní bod obsažený ve zprávě. S ohledem na specifiku tohoto regionu a zejména na vojenské konflikty, jichž byla celá Evropa v posledním desetiletí svědkem, bych chtěla zdůraznit to, že v oblastech konfliktů muži a ženy, dívky a chlapci pociťují válku různě. Je pravdou, že oběťmi těchto konfliktů jsou nejčastěji ženy a děti, avšak ženám musí být poskytnuty stejné příležitosti a stejné možnosti také k tomu, aby mohly bojovat, aktivně se zapojovat do sociálního a politického života, řídit a stabilizovat společnost.

23. Program jednání pro příští zasedání: viz zápis

24. Ukončení zasedání

(Zasedání bylo ukončeno ve 23:55 hod.)